"İnsanın içine işleyen dâhiyane bir hikaye... Duygulandırıcı... Her yönüyle gerçek..."

Baltimore Sun

Algernon'a Çiçekler

Roman

DANIEL KEYES

KORİDOR

ALGERNON'A ÇİÇEKLER İÇİN ÖVGÜLER

"Duygusal ve ahlaki konuları irdelemek için inandırıcı bir hipotez kullanan hikayelere iyi bir örnek... Zekice yazılmış."
The Times Literary Supplement

"Bu roman 'okunması gerekenler' listenizde mutlaka yer almalı."
Palm Beach Post Times

"İnsanı alıp götürüyor, sert bir mücadele... Muhteşem."
Birmingham News

"Klasikler arasında olmayı hak eden bir roman... Konusu gibi özgün bir edebiyat şaheseri."
Journal Star (Peoria)

"Dokunaklı... Çarpıcı bir şekilde sıradışı."
Publishers Weekly

KORİDOR YAYINCILIK - 263
ISBN: 978-605-4629-86-2

YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 16229
MATBAA SERTİFİKA NO: 19039

Algernon’a Çiçekler
Daniel Keyes

Özgün Adı: **Flowers for Algernon**

© 1966, 1959 Daniel Keyes
© Bu kitabın Türkiye’deki yayın hakları Koridor Yayıncılık’a aittir.
Yayıncının izni olmaksızın çoğaltılamaz, kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir.

Yayın yönetmeni: Erdem Boz
Editör: Zübeyde Abat
Çeviren: Handan Ünlü Haktanır
Kapak uygulama ve sayfa tasarımı: Tuğçe Ekmekçi
Baskı: Ekosan Matbaacılık, İstanbul

1. baskı: Koridor Yayıncılık, İstanbul, 2015

KORİDOR YAYINCILIK
Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. MB İş Merkezi
No: 14 Kat: 1 D: 1 Zeytinburnu/İstanbul
Tel.: 0212 - 544 41 41 / 544 66 68 / 544 66 69
www.koridoryayincilik.com.tr
info@koridoryayincilik.com.tr

Algernon'a Çiçekler

DANIEL KEYES

Çeviren: Handan Ünlü Haktanır

Aklı başında olan herkes, insan gözünün iki nedenden dolayı şaşkınlık geçirdiğini ve iyi göremediğini bilir. Birinci neden, insanın aydınlıktan karanlığa geçmesi, ikinci neden ise karanlıktan aydınlığa çıkmasıdır. Bu, beden gözü için olduğu kadar akıl gözü için de geçerlidir. Bu gerçeği idrak eden kişi, kafası karışmış ve görüşü zayıflamış bir kişiyle karşılaştığında onun durumuna gülmemeli ve şu soruyu sormalıdır: Bu adamın akıl gözü daha aydınlık bir dünyadan geldiği için mi alışkın olmadığı karanlığı yadırgamaktadır, yoksa karanlıktan aydınlığa geçtiğinde karşılaştığı yoğun ışıktan dolayı mı körleşmiştir? Bunların ilki mutlu olunacak ve beğenilecek, ikincisi ise acınacak bir durumdur, zira karanlığı yadırgayan göz, aydınlık bir dünyadan gelmiş demektir. Dolayısıyla, ona gülen kişinin asıl kendisi gülünç duruma düşer, ama karanlıktan aydınlığa geçtiği için iyi göremeyen bir kişi başkalarının ona gülmesini hak etmiştir.

Eflatun, *Devlet*

ilerneme rapuru 1 marrt 3

Doktor Strauss bundan böyle yaşadığım herbişeyi neler düşündümü neler hatırladımı yazmamı söyledi. Bunu neden istedini bilmiyorum ama beni kullanıp kullanmıycaklarını anlamak için öle yapmam önemliymiş. Umarım beni kullanırlar çünkü bayan Kinnian diyoki belkide beni akıllı yapabilirlermiş. Ben akıllı olmak istiyorum. Benim adım Charlie Gordon. Donnerin fırınında çalışıyorum, orda bana haftada 11 dolar ve eğer istersem ekmek ve çörek veriyolar. 32 yaşındayım ve gelcek ay benim doumgünüm. Doktor Straussa ve professör Nemura dedimki iyi yazamıyorum ama bana olsun dedi Beekman kolejinde konuştuğun gibi bayan Kinnianın sınıfında yazdığın komposisyonlar gibi yaz dedi. Orası yetişkin engelilerin gitiği bi merkez ve ben orya vakit buldukça haftada üç kes gidiyorum. Doktor Strauss aklıma gelen ve düşündüğüm herbişeyi bolbol yazmamı söyledi ama artık yazamıyorum çünkü aklıma bişey gelmiyor bu yüzden bu gün yazcaklarım bukadar... Saygılar sunarım Charlie Gordon.

ilerneme rapuru 2–marrt 4

Bu gün bana bi test yapdılar. Sanırım testi geçemedim ve sanırım artık beni kullanmicaklar. Bana öyle yemeyi saatinde professör Nemurun ofisine git demişlerdi bende gittim ve onun sekreteri beni kapısında pisikoloji departımanı yazan biyere götürdü. Orda uzun bi koridor ve içinde tekbi tane masa ve sandaleler olan bissürü küçük oda vardı. Ve odalardan birinde nazik bi bey oturuyodu. Adamın elinde üslerine mürekep dökülmüş beyaz kartlar vardı. Bana otur Charlie ve rahatına bak dedi. Doktorlar gibi beyaz gömlek giymiş ama ben onun doktor oldunu sanmıyorum çünkü bana aç aazını ve aaaa de demedi. Gördüğüm bitek o beyaz kartlardı. Adamın adı Burt. Soyadını unutum çünkü herşeyi çokiyi hatırlamıyorum.

Onun ne yapıcağanı bilmediğim için dişçiye gitiğimde yapdığım gibi oturduğum sandaleye sımısıkı yapışdım ama Burt dişçi deyildi ve bana durmadan gevşe gevşe diyodu ve bu beni korkutuyodu çünkü nezaman biri gevşe gevşe dese bu canımı acıtçağı anlamına gelir.

Burt sonra bana Charlie dedi bu kartın üzerinde ne görüyosun. Dökülmüş mürekep görüyodum ve cebimde bi tavşan ayaa olmasına ramen çok korkmuşdum çünkü çocuken testleri hiç geçemezdim ve oraya buraya hep

mürekep dökerdim.

Burte beyaz bi kartın üzerine dökülmüş mürekep görüyorum dedim. Burt evet dedi ve güllümsedi ve bende kendimi iyi hisetim. Tüm kartları tektek gösterdi ve bende bunların üzerine birisi kırmısı ve siyah mürekep dökmüş dedim. Bunun basit bi test oldunu düşünmüştüm ama ayaa kalkdığımda Burt beni durdurdu ve otur yerine Charlie dedi daha bitirrmedik. Bu kartlarla yapıcak başka işlerimiz var. Bunun ne demek olduğunu anlamadım ama Dr Straussun söyledikleri geldi aklıma sana testi yapan kişi ne diyosa yap anlamsız gelse bile yap demişdi.

Burtün ne dedini iyi hatırlamıyorum ama benim mürekepde ne gördümü söylememi istemişdi galiba. Mürekepin içinde hiçbişey görmüyodum ama Burt onların içinde resimler var dedi. Ben resim mesim göremiyodum. Görmek için kendimi gerçekden çok zorladım. Karta yakından bakdım olmadı uzaktan bakdım o da olmadı. Sonra gözlüklerimi takarsam belki daha iyi görrüm dedim. Halbuki ben gözlüklerimi sadece sinamaya gitiğimde ve ya tivi seyrederken kullanıyodum. Belki dedim mürekepin içindeki resimleri görmeme yarar dedim. Gözlüklerimi takdım ve kartları tekrar göreyim dedim bu kes resimleri garanti bulucam dedim.

Çok çabalandım resimleri yine de bulamadım ve sadece mürekepi gördüm. Burte dedimki belkide yeni gözlüklere ihtiyaçım vardır. Bi kağat üzerine bişeyler yazdı. Testi geçemediğimi sanıp çok korkdum. Burte hemen kartın üzerinde herbi kenarda tatlı sevimli noktaların olduğu çok güzel bi resim var dedim ama Burt başını salladı demekki söylememi beklediği şey bu deyildi. Ona diyer insanlar mürekepde resim görüyolarmı diye sordum evet dedi onlar mürekep lekelerinin bazı resimler oluşturdunu hayal edebiliyolarmış. Burt sonra bana kartların üstündeki mürekepe mürekep lekesi dendini söyledi.

Burt çok nazik biri ve tıpkı bayan Kinnianın benim gibi zor anlayan yetişkinnerin gitiği sınıfta yaptığı gibi tane tane konuşuyo. Bana bu testin *ro şok*[1] testi oldunu söyledi. Diyer insanlar lekelere bakınca bişeyler görüyormuş. Ona nerde görüyolar banada gösterin dedim ama göstermedi ve durmadan bak *düşün* ve kartın üzerinde bişey oldunu hayal et dedi durdu. Bende ona kartın üzerinde mürekep lekeleri oldunu hayal ettimi söyledim. Başını yine salladı demekki buda doğru deyildi. Bana kartın üzerinde bişey varmış gibi düşünmek aklına ne getiriyo dedi. Kartın üzerinde bişey varmış gibi düşünmek için gözlerimi uzun bi süre kapadım ve sonra dedimki kartın üzerinde bişey varmış gibi düşünmek aklıma beyaz bi kartın üzerine dökülmüş bi şişe mürekepi getiriyo dedim. Ve işte tam o zaman nasıl olduysa adamın kaleminin uçu kırıldı ve ayaa kalkdık ve dışarı çıkdık.

Ro şok testini başaramadım.

ilerneme rapuru 3

martt 5– Doktor Strauss ve prof Nemur kartların üstündeki mürekepin önemli olmadını söyledi. Bende dedimki mürekepi onların üzerine döken ben deyilim ve mürekepin içindede hiçbişey görmedim. Bana beni yinede kullanabileceklerini söylediler. Dr Straussa bayan Kinnian bana hiç böyle bi test vermedi onunla sadece yazma ve okuma yapıyoruz dedim. Dr Straussda dediki bayan Kinnian zor örenen yetişkinnerin gitiği Beekman okulundaki en en iyi örencisinin ben oldumu ona söylemiş ve en çok çabalanan benmişim çünkü ben örenmek istiyomuşum benden daha akıllı olan örencilerden bile daha çok istiyomuşum.

Bana sordular dediler Charlie sen Beekman okuluna gitmeyi kendi kendine nasıl akıl ettin. Bu okulu nasıl buldun dedi doktor Strauss. Hatırlamıyorum dedim ona.

Prof Nemur peki yani durup dururken okuma yazma örenmeyi neden istedin diye sordu. Ona tüm hayatım boyunca aptal deyil akıllı olmak istedimi söyledim ve annemde bayan Kinnianın hep söylediği gibi çabalanmamı ve örenmemi istiyodu dedim ama akıllı olmak çok zor ve okulda bayan Kinnianın sınıfında örendiklermide çok unutuyorum dedim.

Dr Strauss önündeki kağada bişeyler yazdı ve prof Nemur benle konuşmaya başladı. Ciddi görünüyodu. Biliyomusun Charlie dedi bu deney insanların üzerinde işe yararmı emin deyiliz çünkü şuana kadar sadece hayvanların üzerinde denedik. Bende bayan Kinnianın bunu bana söyledini söyledim ve dedimki canım yansada ve ya başıma başka bişeyler gelsede umrumda deyil dedim çünkü ben güçlüyüm ve çok çalışcam.

Onlara eğer bana yardım ederseniz akıllı olmak istiyorum dedim. Aylemden izin almaları gerekiyomuş ama bana bakan amcam Herman öldü ve bende aylemi hatırlamıyorum. Ne annemi ne babamı nede kızkardeşim Normayı bayadır görmedim. Belkide onlarda ölmüştür. Dr Strauss onların nerde oturdunu sordu. Sanırım brooklinde dedim. Bakalım belkide buluruz onları dedi.

Umarım bu ilerneme rapurlarından çok fazla yazmam gerekmez çünkü çok vakit alıyo ve gece geç yatıyorum ve sabah işe gitiğimde yorgun hisediyorum. Geçen gün pişirmeye götürdüğüm ekmek dolu bi tepsiyi yere düşürdüm diye Gimpy bana bağardı. Ekmekler kirlendi ve pişirmeden önce onları silerek temizlemek zorunda kaldı. Gimpy yannış bişey yaptımda bana hep bağarır ama o beni gerçekden seviyo çünkü benim arkadaşım. Hey dostum ben akıllı olduğumda çok şaşırcak deyil mi.

ilerneme rapuru 4

mar 6 – Bu gün aynı yerde ama farklı test odalarında deyişik teslerden geçdim. Testi veren tatlı bayan testin adını söyledi ve bende ona ilerneme rapuruna eklemek için bunun nasıl yazıldını sordum. Bunun adı TEMATİK KAVRAMA TESTİ dedi. İlk 2 sözcüğü bilmiyorum ama testin ne demek oldunu biliyorum. Geçmen gereken bişey yoksa kötü puan alırsın. Ya başarılı olcam yada başarısız.

Bu test basit gibi görünüyodu çünkü resimleri görebiliyodum. Ama bu kes resimlerde ne gördümü anlatmamı istemediler. Bu kafamı karışdırdı. Kadına dedimki Burt dün benden mürekepde neler gördümü söylememi istemişdi dedim. Oda bana farketmez çünkü bu test başka bi test dedi. Sen şimdi bana bu resimlerdeki insanlarla ilgili hikayeler anlat bakalım dedi.

Tanımadığım insanlar hakında nasıl hikaye anlatırım dedim. Onları tanıyomuş gibi yap dedi bende ama bu yalan söylemek olur dedim. Artık hiç yalan söylemiyorum dedim çünkü küçüken hep yalan söylerdim ve hep dayak yerdim. Çebimden kardeşim Norma ve amcam Herman ile çekilmiş bir fotoraf çıkardım. Bu fotoraf Herman amca ölmeden önce ben Donnerin fırınında işe başlamamışdım o zaman çekilmişdi. O işi bana Herman amca buldu.

Testi veren bayana eğer isterse onlar hakında hikayeler anlatabilcemi söyledim çünkü Herman amcayla birlikte çokuzun süre yaşadım dedim ama kadın onlarla ilgili bişey duymak istemiyodu. Bu testin ve *ro şok* testinin kişilik belirleme tesleri oldunu söyledi. Gülldüm. Ona üstüne mürekep dökülmüş kartlardan ve tanımadığın insanların fotoraflarından bunu nasıl yapabilirsiniz dedim. Sanırım bana sinirlendi ve kartları kaldırdı. Bunu umursamadım.

Sanırım o testide başaramadım.

Sonra onun için bi kaç resim çizdim ama beyenmedi galiba ben iyi çizer deyilim ki. Daha sonra üstünde beyaz önlüğü ile Burt tekrardan geldi adı Burt Seldenmiş. Beni Beekman üniverstesinin 4.ncü katında deyişik bir yere götürdü kapıda PSİKOLOJİ LABORATUVARI yazıyodu. Burt bana psikolojiyi akıl ve laboratuvarıda deney yapılan yer olarak açıkladı. Ben orayı önceden sakız yapılan yer sanırdım ama bulmaça ve oyun yeriymiş çünkü orada yaptımız şey bu.

Bulmaçaları beceremedim çünkü hepsi parça parça olmuşdu ve parçalar deliklere girmiyodu. Oyunlardan bi tanesinde bi kadın üzerinde her yöne doru çizilmiş çizgiler ve bissürü kutular vardı. Bir tarafta BAŞLANGIÇ diyer tarafta BİTİŞ yazıyodu. Burt bu oynun adı *labirent* dedi ve kalemi al ve BAŞLANGIÇ yazan yerden BİTİŞ yazan yere kadar hiçbi çizginin üzerinden geçmeden git

dedi.

Ben bu labirenti hiç anlamadım ve bisürü kağat harcadık. Burt sonra bak sana bişey göstericem deney odasına gidelim dedi belki ozaman anlarsın dedi. 5.nci kattaki başka bi odaya çıkdık orda bisürü kafesler hayvanlar maymunnar ve fareler vardı. Çöp gibi tuaf bişey kokuyodu. Hayvanlarla oynayan beyaz gömlekli başka insanlarda vardı bende orayı hayvan dükanı filan sandım ama meğerse onlar müşteri deyilmiş. Burt kafesden beyaz bi fare çıkardı ve bana gösterdi. Burt bunun adı Algernon dedi ve bu labirenti o çok güzel yapıyo dedi. Ozaman banada gösterin dedim nasıl yaptını.

Burt Algernonu masa gibi büyük bi kutunun içine koydu. Kutuda duvar gibi bisürü dönemeçler ve kıvırımlar vardı. Ordada aynı o kağattaki gibi BAŞLANGIÇ ve BİTİŞ yazıyodu. Tek fark olarak bunun üzerinde bi örtü vardı. Ve Burt saatini aldı ve kayar bi kapıyı kaldırdı ve hadi göreyim seni Algernon dedi ve fare 2 ve ya 3 kere havayı kokladı ve koşmaya başladı. Önce uzun bi koridora girdi ama önüne bi duvar çıkınca daha fazla gidemedi ve başladığı yere geri döndü ve bıyıklarını oynatarak orda bi dakka durdu. Sonra diyer yöne doru gitti ve tekrardan koşmaya başladı.

Burt benim kağatların üzerindeki çizgilerle yapmamı istediği şeyin aynısını farenin yapmasını bekliyodu. Çok güldüm çünkü bu bi farenin yapabilceği bişey deyildi. Ama Algernon o kutunun içinde dosdoru gitti ve BİTİŞ yazan yere vardı ve cik diye bi ses çıkardı. Burt farenin bu işi başardığı için mutlu oldunu onun için böyle ses çıkardını söyledi.

Şu işe bak dedim nekadar akıllı bi fare bu. Burt bana Algernonla yarışa varmısın dedi. Tabi dedim ve Burt tahtadan yapılan koridorları ve kalem gibi elektrikli bi çubuğu olan deyişik bir labirentim var dedi. Algernonun labirentini aynı şekilde ayarlayabilceni söyledi. Böylece ikimiz aynı yarışı yapmış gibi olucakmışız.

Algernonun kutusunun içindeki tüm duvarları kaldırdı çünkü bunlar sökülebiliyodu ve deyişik yerlere konabiliyodu. Sonra Algernon BİTİŞe duvarların üstünden atlıyarak gelmesin diye örtüyü tekrardan kutunun üzerine yerleştirdi. Sonra bana elektrikli çubuk verdi ve onu koridorların arasından nasıl ittirecemi gösterdi ve onu tahtanın üzerinden hiç kaldırma dedi. Kalem daha fazla haraket edemeyene kadar o küçücük çizgileri takip edecekmişim yoksa küçük bir elerktrik şoku yaşarmışım.

Sonra saatini çıkardı ve bana göstermemek için diyer tarafa doru tuttu. Bende ona bakmamaya çalışdım ama bu beni çok rahassız etti.

Hadi başla diyince gitmeye çalışdım ama nereye gidecemi bilmiyodum. Hangi yolu seçicektim. Sonra Algernonun masanın üzerindeki kutudan cikcik

diye bağardını ve koşarken ayaklarının gıcır gıcır bi ses çıkardığnı duydum. Bende gitmeye çalışdım ama yannış yöne ilerlemişim ve orda sıkışdım kaldım ve parmaklarıma küçük bir şok yedim oyüzden tekrardan BAŞLANGIÇ noktasına gittim ve herseferinde deyişik bi yön denedim ama tekrar tekrar sıkışdım kaldım ve parmaklarıma şok yedim. Canım filan yanmıyodu elektrik şoku sadece beni biraz zıplatıyodu ve Burt bunun yannış yola girdimi gösteren bir işaret oldunu söyledi. Labirentin ortalarına gelmişdimki Algernonun mutlu mutlu cikcik diye bi ses çıkardını duydum. Demekki yarışı o kazanmışdı.

Ve daha sonraki on keredede Algernon kazandı çünkü BİTİŞ yazan yere varmak için doru olan koridorları ben bitürlü bulamıyodum. Ama kendimi kötü hisetmedim çünkü Algernonu izleyerek uzun sürsede labirent testini geçmeyi sonunda bende örendim.

Farelerin bu kadar akıllı oldunu hiç bilmiyodum.

ilerneme rapuru 5: marrt 6

Brooklinde annemle birlikte yaşayan kızkardeşim Normayı bulmuşlar deney için beni kullanmalarına izin vermiş. Demek oluyoki beni kullancaklar. Okadar heycanlıyımki hemen yazmak istedim. Ama sonra prof Nemur ve Dr Strauss birbirlerine bağardılar. Dr Strauss ve Burt Selden geldiğinde bende prof Nemurun ofisinde oturuyodum. Prof Nemur beni deneyde kullanma konusunda endişeliydi ama Dr Strauss bugüne kadar testettikleri kişiler için de eniyisi gibi görünenin ben oldumu söyledi. Burtde ona bayan Kinnianın eğittiği örencilerin eniyisi oldumu söyledi hani benim şu gitiğim okuldaki.

Dr Strauss bende parıltılı bişey oldunu söyledi. Benim iyi bi motor-vasyonum varmış. Öyle oldundan haberim bile yoktu. Ay-Qsu 68 olan herkezde bu yokmuş. Bunu duyunca kendimi iyi hisettim. Bunun ne oldunu ve ya bana nerden geldini bilmiyorum ama Algernondada aynısının oldunu söylediler. Algernonun motor-vasyonunu artırmak için onun kutusunun içine peynir koyuyolarmış. Ama birtek o olamaz çünkü ben bu hafta hiç peynir yemedim.

Prof Nemur benim Ay-Qum çok düşük olduğu için birden yükselirse hastalanırım diye endişeleniyormuş. Ve Dr Strauss prof Nemura benim anlamadığım bişeyler söyledi oyüzden ilerneme rapuruna eklemek için onların kullandığı bazı sözcükleri defterime yazdım.

Dr Strauss Harold dedi bu prof Nemurun ilk adıdır. Charlie sizin yaratmak istediğniz yeni entelek** bu sözcüğü anlamadım*** süpermen olamaz. Ama onun gibi zihin** geriliği olan insanlar agres*** olurlar işbir*** yapmazlar genelde ilgisiz ve duyar** olurlar ve onlara erişmek zordur. Ama Charlie iyi huylu birisidir ve bu konuya ilgi duyuyo ve insanları mutlu etmeyi seviyo.

Sonra prof Nemur unutmayınki dedi Charlie amaliyyatla zekası artırılan ilk insan olucak. Dr Straussda evet dedi benimde tam olarak söylemek istediğim şeyde bu zaten. Charlie gibi örenmek için bu kadar muteşem motor-vasyonu olan düşük zekalı bir yetişkini nerde buluruz. Bak onun gibi düşük zeka yaşı olan birine göre okuma yazmayı nasılda örendi. Muhazza*** bi kazanı***

Bütün sözcükleri anlamadım çok hızlı konuşuyolardı ama bana öyle geldiki Dr Strauss ve Burt benim tarafımı tutuyolardı ve prof Nemur tutmuyodu.

Burt Alice Kinniana onun olağanüst** bi örenme isteği var diyodu hep. Deneyde kullanılmak için resmen yalvarıyo. Burt durmadan bunu sölüyodu. Ve bunların hepsi doru çünkü ben akıllı olmak istiyorum. Dr Strauss ayaa kaktı ve biraz yürüdü ve Charlieyi kullanalım derim ben dedi. Ve Burtde evet der gibi başını salladı. Prof Nemur başını kaşıdı ve burnunu baş parmayla ovdu ve belkide siz haklısınız dedi. Charlieyi kullanalım ama ona deneyde bisürü şeyin ters gidebileceni anlatmamız gerek.

O böyle söyleyince ben okadar mutlu oldum ve heyecanlandımki ayaa fırladım ve bana bukadar iyi davrandığı için onun elini sıkdım. Ama ben öyle yapınca sanırım biraz korkdu.

Dediki Charlie biz bunun üzerinde çokuzun zamandır çalışıyoruz ama hep Algernon gibi hayvanları kullandık. Senin için fiziksel bir tehlike olmadından eminiz ama deneyi bitirene kadar bilemiycemiz bazı şeyler var. Deneyin başarısız olabileceni ve hiçbi deyişiklik olmayabilceni anlamanı istiyoruz. Belkide kısa bisüre için başarılı oluruz ama bakarsın daha sonra eskisindende beter olursun. Bunun ne demek olduğnu anlıyomusun. Eğer böyle bişey olursa seni tekrardan Warren devlet bakımevine göndermemiz gerekir.

Umurumda diil dedim çünkü ben hiçbi şeyden korkmuyorum. Ben çok güçlüyüm ve her işi hep en iyi yaparım ve ayrıca uğurlu tavşan ayaamda yanımda ve bugüne kadar hiçbir ayna filan kırmadım. Bir kes tabakları düşürmüştüm ama sanırım o kötü şans sayılmaz.

Sonra Dr Strauss Charlie dedi başarılı olamasakda sen bilim denen şeye muhazzam bi katkıda bulunucaksın. Bu deney bisürü hayvanda işe yaradı ama hiçbi insan üzerinde denenmedi. Sen ilk olucaksın.

Ona teşekürler doktor dedim bana bayan Kinnianında dediği gibi ikinci bi şans verdiğniz için pişman olmiycaksınız. Bunları söylerken çok ciddiydim. Amaliyyattan sonra akıllı olmaya çalışıcam. Bunun için müthiş çabalanacam.

ilerneme rapuru 6ncı mar 8

Korkuyorum. Kolejde çalışan bisürü insan ve tıp okulundakiler yanıma gelip bana iyi şanslar dilediler. Testçi Burt bana çiçek getirdi ve bunları pisiko

departımandaki insanlar gönderdi dedi. Bana iyi şanslar diledi. Umarım şansım iyi gider. Tavşan ayaamı ve uğurlu paramı ve atnalımı yanıma aldım. Dr Strauss bukadar batıl inançlı olma Charlie dedi. Bilimde buna yer yok. Bilim ne demek bilmiyorum ama hepsi bunu durmadan söylediklerine göre belkide şans veren bişeydir. Herne ise bir elimde tavşan ayaanı tutuyorum diyer elimdede ortası delik uğurlu paramı. Penimi yani. Keşke atnalımıda alabilseydim ama o çok ağır onun için onu çeketimde bırakıcam.

Fırıncı dükanındaki Joe Carp bana bay Donnerdan ve orda çalışanlardan çukulatalı bi pasta getirdi ve hepsininde bana geçmiş olsun dedini söyledi. Fırındaki herkez benim hasta oldumu sanıyo çünkü prof Nemur onlara öle dememi istedi akıllı olmam için yapılacak amaliyyattan filan hiç bahsetme dedi. Sanırım amaliyyat işe yaramazsa ve ya ters giden bişey olursa diye bu bi sır olarak kalcak.

Sonra bayan Kinnian beni görmeye geldi ve okumam için bazı dergiler getirdi tedirgin ve korkmuş görünüyodu. Masamın üstündeki çiçekleri düzeltdi ve benim karmakarşık bıraktığım herbişeyi güzelce ve düzgünce koydu. Başımın altındaki yastığı düzeltdi. O beni çok sever çünkü ben örenmek için çabalanıyorum yetişkin merkezindeki diyer bazı insanlar gibi boşvermiyorum. O benim akıllı olmamı istiyo. Bunu biliyorum.

Sonra Prof Nemur dediki artık misafir kabuletme çünkü dinnenmen gerek. Prof Nemura sordum amaliyyattan sonra Algernonu yarışta yenebilirmiyim diye ve oda belki dedi. Eğer amaliyyat işe yararsa ben o fareye ondan daha akıllı oldumu göstericem. Daha iyi okuyabilicem ve sözcükleri doru heceleyebilicem ve bissürü şey bilicem ve diyer insanlar gibi olucam. Herkez ammada şaşıracak. Amaliyyat başarılı olursa ve ben akıllı olursam annemi ve babamı ve kızkardeşimi bulabilirim ve onlara nekadar akıllı oldumu gösterebilirim. Onlar gibi ve kızkardeşim gibi akıllı oldumu görünce öyle bi şaşıracaklarki.

Prof Nemur amaliyyat işe yararsa ve kalıcı olursa ozaman benim gibi başka insanlarıda akıllı yapacaklarını söyledi. Belkide bütün dünyadaki insanları. Ve bu benim bilim için büyük bi katkı yaptığım anlamına geliyomuş meşşur olucakmışım ve adım kitablara geçicekmiş. Benim meşşur olmak gibi bir derdim yok. Ben sadece diyer insanlar gibi akıllı olmak ve beni seven bisürü arkadaşım olsun istiyorum.

Bu gün bana yemek olarak hiçbişi vermediler. Bunun akıllı olmakla nasıl bi ilgisi var anlamadım ve karnım aç. Prof Nemur çukulatalı pastamı da aldı. Bu prof Nemur huyzusun teki. Dr Strauss pastamı amaliyyattan sonra alabilecemi söyledi. Amaliyyattan önce yemek yenmezmiş. Peynir bile.

İLERLEME RAPORU 7 MART 11

Amaliyyatta canım hiç yanmadı. Dr Strauss amaliyyatı ben uyurken yapmış. Nasıl oldunu bilmiyorum çünkü bişey görmedim ama gözlerimin üzerinde ve başımda tam 3 gün bandaş vardı oyüzden İLERLEME RAPORUNU bugüne kadar yazamadım. Benim yazı yazdımı gören sıska hemşire İLERLEMEyi yannış yazdımı söyledi onu ve RAPOR ve MART sözcüklerinide nasıl yazıcamı gösterdi. Bunları hatırlıycam. Heceleme konusunda çok kötü bir hafızam var. Herne ise bu gün gözlerimdeki bandaşları çıkardılar. Böylece İLERLEME RAPORUNU anca şimdi yazabiliyorum. Ama başımda hala bantlar var.

Odama gelipde amaliyyata gitme vaktinin geldini söylediklerinde korkmuşdum. Beni yatakdan aldılar ve tekerlekleri olan başka bir yatağa koydular ve kaydırarak beni odadan çıkardılar koridordan geçirdiler ve kapısının üzerinde amaliyyatane yazan bi odaya sokdular. Öyle bi şaşırdımki bu nekadar büyük bir oda dedim yeşil duvarlı filan ve bisürü doktor oturmuş amaliyyatı seyretmek için bekliyo. Benim bu amaliyyatın bi şov gibi olcandan hiç haberim yoktu.

Baştan aşşa beyazlar giymiş olan bi adam masaya yaklaşdı yüzünde tivi şovlarındaki gibi beyaz bi bez ve ellerindede lastik eldifenler vardı ve bana gevşe Charlie dedi ben Dr Straussum. Merhaba doktor dedim ve ona korktumu söyledim. Korkacak bişey yok Charlie dedi sadece uyuycan. Bende zaten ondan korkuyorum ya dedim. Başımı okşadı ve sonra beyaz maskeli 2 başka adam daha geldi ve ellerimi ve bacaklarımı masaya bağladılar kıpırdanamıyodum oyüzden korkuyodum midem bulanıyodu hertarafı batırıcam sandım kuscak gibi olmuşdum ama kusmadım sadece birazcık çıkardım ve ağlamak üzereydim ama yüzüme nefes aliyim diye lastik bişey koydular ve çok tuaf kokuyodu. O sırada Dr Straussun yüksek sesle amaliyyat hakında durmadan konuştunu ve herkeze ne yapcağnı söyledini duyuyodum. Ama hiçbişey anlamıyodum ve düşünüyodumki amaliyyattan sonra belki akıllı olucam ve onun dediği herbişeyi anlıycam. Sonra derin bi nefes aldım ve sanırım hemen uyudum çünkü çok yorgundum.

Uyandığım vakit kendimi yatamda buldum ve etraf kaskaranlıktı. Hiçbişey göremiyodum ama bi konuşmalar duyuyodum. Hemşire ile Burttü konuşanlar ve onlara dedimki ne oluyo neden ışıkları açmıyossunuz ve beni nezaman amaliyyat edecekler. Ve onlar güldüler ve Burt dediki Charlie dedi amaliyyat oldu bitti bile. Etraf kaskaranlık çünkü gözlerinde bandaş var.

Bu çok komikti dorusu. Beni uyurken amaliyyat etmişlerdi.

Burt beni görmek için herbi gün geliyo ateşimi tansiyonumu ve benle ilgili herbişeyi ölçüp yazıyo. Bunun bilimsel bi metot oldunu söylüyo. Yine birini amaliyyat etmek istediklerinde kullanmak için olanbiten hakında kayıt tutmaları

gerekiyomuş. Beni deyil tabi benim gibi olan yani akıllı olmayan başka insanları amaliyyat etmek için.

İşte bu ~~ilerneme~~ *ilerleme raporlarını* oyüzden yazmam gerekiyomuş. Burt bunun deneyin bi parçası oldunu ve ~~rapur~~ raporların fotokopilerini alacaklarını söylüyo böylece aklımda neler olup bittini anlayacaklarmış. Bu raporlara bakıp benim aklımdan neler geçtini nasıl anlıyacaklar hiç bilmiyorum. Ne yazdım diye onları bidaha bidaha okuyorum ama aklımdan ne geçtini anlıyamıyorum peki onlar nasıl anlicaklar.

Herne ise bu bilimmiş ve bende diyer insanlar gibi akıllı olmak için çabalanmalıyım. Akıllı olduğum vakit onlar benle konuşcaklar ve ben onlarla oturabilicem ve onlar konuşurken ve önemli bişeylerden bahsederken Joe Carp ve Frank ve Gimpy gibi onları dinniycem. Onlar çalışırken tanrı hakında konuşuyolar ve ya devlet başkanının çok para harcadından ve ya cumuriyetcilerden ve ya demokratlardan bahsediyolar. Konuşurken kavga eder gibi öyle bi heyecanlanıyolarki sonunda Bay Donner geliyo ve onlara fırının başına gitmelerini söylüyo yoksa konserve soğan yersiniz ve ya onu bile yiyemezsiniz diyo. İşte bende onlar gibi böyle şeylerden bahsetmek istiyorum.

Eğer akıllıysan sohpet edecek bisürü arkadaşın olur ve hep öyle yapayannız kalmazsın.

Prof Nemur diyoki yaşadığım herbişeyi ilerleme raporlarına yazmam iyi bişeymiş ama geçmiş hakında hisetiklerimi ve düşündüklerimi ve hatırladıklarımıda yazmam lazımmış. Ona nasıl düşünecemi ve ya nasıl hatırlicamı bilmiyorum dedim oda bana bi dene bakalım dedi.

Gözlerimde bandaşlar varken hep düşünmeye ve hatırlamaya çalışdım ama hiçbişey olmadı. Ne düşünecemi ve ne hatırlicamı bilmiyorumki. Belki ona sorarsam akıllı olmak için bunu nasıl yapıcamı bana söyler. Yani akıllı insanlar ne düşünürler ve ne hatırlarlar bana anlatır. Eminimki kaliteli bişeylerdir. Keşke bende kaliteli bişeyler bilseydim.

Mart 12 – Prof Nemur dediki kendisi o yazdıklarımı benden aldıktan sonra raporun başına herseferinde İLERLEME RAPORU diye yazmam gerekmiyomuş. En üste sadece tarih yazmam yeterlimiş. Bu insana zaman kazandırıyo. İyi bi fikir. Ben şimdi yatamda oturabiliyorum ve pencereden dışarı otlara ve ağaçlara bakabiliyorum. O sıska hemşirenin adı Hilda ve bana çok iyi davranıyo. Bana yicek bişeyler getiriyo ve yatamı yapıyo ve bana bunları yapmalarına izin verdiğim için çok cesur oldumu söylüyo. Onun beynine böyle bişeyler yapmalarına başına silah dayasalar bile izin vermezmiş öyle diyo. Bende ona bunun silahla ilgisi yok. Bunun benim akıllı olmamla ilgisi var

dedim. Ama o dediki bana bunu yapmaya hiçbi hakları yokmuş yani eğer tanrı benim akıllı olmamı isteseymiş beni zaten öyle yaratırmış. Adem ile Havanın bilgi ağacıyla ilgili günahlarını ve elmayı nasıl yediklerini ve cenetten nasıl kovulduklarnı unutmamak gerekirmiş. Ve Prof Nemur ve Dr Strauss işleri olmayan şeylere burunlarını sokuyolarmış.

Bana bakan bu hemşire çok sıska ve konuştuğu zaman yüzü kıskırmızı oluyo. Belkide tanrıya dua etmeliymişim bana yaptıklarından dolayı onları affetmesi için. Ben elma filan yemedimki günah olucak bişey de yapmadım. Ve işte şimdi korkmaya başladım. Eğer bu tanrıya karşı gelmekse belkide beynime amaliyyat yapmalarına izin vermemeliydim. Ben tanrıyı kızdırmak istemiyorumki.

Mart 13 – Bugün hemşiremi deyiştirdiler. Bu seferki çok tatlı. Adı Lucille ve bana ilerneme rapurunu nasıl doru yazacamı gösteriyo ve sarı saçlı ve mavi gözlü. Ona Hilda nerde diye sordum Hilda artık hastanenin bu bölümünde çalışmıyomuş dedi. Sadece bebeklerin olduğu doum servisinde çalışabilirmiş çünkü orda fazla konuşsada sorun olmazmış.

Ona doum servisi nedir diye sordumda bebekler hakında oldunu söyledi ama onları nasıl yapıyolar diye sorunca aynı Hilda gibi onunda yüzü kıskırmızı oldu ve birisinin ateşini ölçeceni söylip ortadan kayboldu. Hiç kimse benle bebekler hakında konuşmuyo. Bakalım eğer bu amaliyyat işe yararsa ve akıllı olursam bunu örenebilirim.

Bayan Kinnian bugün beni görmeye geldi ve Charlie çok harika görünüyosun dedi. Ona kendimi iyi hisettimi söyledim ama akıllı hisetmiyorum dedim. Ben sanmışdımki amaliyyat bitince ve gözlerimdeki bandaşlar alınınca hemen akıllı olucam ve bisürü şeyi bilicem ve herkez gibi okuyabilicem ve önemli şeylerden konuşabilicem.

Ama o bana bu işler böyle yürümüyo Charlie dedi. Yavaş yavaş oluyo ve akıllı olmak için seninde çok çabalanman gerek.

Bunu bilmiyodum. Eğer çok çabalanmam gerekiyosa ozaman neden amaliyyat oldumki diye sordum. Emin olmadını söyledi ama amaliyyattan sonra çok çabalanırsam örendiklerim aklımda kalırmış eskiden olduğu gibi uçup gitmezmiş.

Bende ona dedimki böyle olması benim moralimi bozdu çünkü ben hemen akıllı olucamı sanmışdım ve hemen fırındaki adamlara gidip nekadar akıllı oldumu göstericektim ve onlarla sohpet edicektim ve belkide fırıncı yardımcısı olucaktım. Sonrada gidip annemi ve babamı bulucaktım. Benim nekadar akıllı oldumu görüp şaşırcaklardı çünkü annem hep benim akıllı olmamı isterdi.

Belkide nekadar akıllı oldumu görünce beni bidaha geri göndermezlerdi. Bayan Kinniana dedimki ben akıllı olmak için elimden geldiği kadar çabaliycam. Elimi okşadı ve öyle yapıcanı biliyorum dedi. Sana güveniyorum Charlie dedi.

İLERLEME RAPORU 8

Mart 15 – Hastaneden çıkdım ama daha işe başlamadım. Hiçbişey olduğu yok. Bisürü teste girdim ve Algernonla deyişik yarışlar yapdım. O fareden nefret ediyorum. Hep beni yeniyo. Prof Nemur diyoki bu oyunnarı oynamam gerekiyomuş ve bu testleride bidaha bidaha almam lazımmış.

O labirentler çok aptalca. Ve o resimlerde aptalca. Ben bi adam ve bi kadın resmi çizmek istiyorum ama insanlar hakında yalan söylemek istemiyorum.

Ve o bulmacaları iyi yapamıyorum.

Bukadar çok düşünmeye ve hatırlamaya çabalanmaktan başıma aarılar giriyor. Dr Strauss bana yardım edeceğine sözverdi ama hiç etmiyo. Bana ne düşüncemi ve ya ne zaman akıllı olucamı söylemiyo. Beni sadece bi koltuğa yatırıyo ve devamlı konuşturuyo.

Bayan Kinnian beni kolejdede görmeye geliyo. Onada söyledim hiçbişey olmuyo diye. Nezaman akıllı olucam. Sabırlı olman gerek Charlie dedi bu işler vakit alıyo. Öyle yavaş olurki sen farkına bile varmazsın. Ayrıca Burt ona durumumun gayet iyi oldunu söylemiş.

Ama ben yinede bu yarışların ve testlerin aptalca oldunu düşünüyorum bu ilerneme rapurlannı yazmakda çok aptalca.

Mart 16 – Burt ile kolej lokantasında öyle yemeyi yedim. Orda bisürü güzel yemekler var ve para filan ödememde gerekmiyo. Oturup kolejli oğlanları ve kızları seyretmeyi seviyorum. Etrafda dolaşıyolar ama çok zaman Donnerin fırınındakiler gibi ondan bundan konuşuyolar. Burt onların sanat poltika ve din hakında konuştunu söylüyo. Bunların ne oldunu bilmiyorum ama dinin tanrı demek oldunu biliyorum. Annem ondan hep bahsederdi ve onun dünyayı yapmak için nasıl uraştını anlatırdı. Tanrıyı hep sev ve ona hep dua et derdi. Nası dua edildini unuttum ama sanırım annem ben küçükken iyileşiyim ve hasta olmiyim diye bana çok dua ettirirdi. Nasıl hasta oldumuda hatırlamıyorum. Sanırım bunun benim akıllı olmamamla ilgisi vardı.

Herne ise Burt diyoki eğer deney işe yararsa o örencilerin konuştuğu herbişeyi anlıyabilcekmişim bende ona sordum onlar gibi akıllı olabilcekmiyim diye oda güldü onlar okadarda akıllı deiller dedi merak etme sen onları geçersin onlar yerlerinde sayarlar dedi.

Burt beni bisürü örenciyle tanıştırdı ve bazıları ben sanki bi kolejde

olamazmışım gibi bana tuaf tuaf baktılar. Nerdeyse unutup onlara yakında bende sizin gibi akıllı olucam diycektim ve Burt araya girdi ve onlara bu adam pisiko labortuvarını temizliyo dedi. Sonrada bana dediki aman bu işin reklamını yapmıyalım dedi. Yani bu iş bi sır olarak kalsın dedi.

Bunun neden sır kalması gerektini hiç anlamıyorum ama Burt diyoki bu iş başarısız olursa Prof Nemur kimsenin alay etmesini istemiyo diyo özellliklede bu proje için para veren Welberg vakıfındaki insanların. Bende ona dedimki insanlar gülerse gülsün hiç umrumda deyil. Bana bisürü insan zaten gülüyo ve onlar benim arkdaşlarım ve ben onlarla gülüp eyleniyorum. Burt kolunu benim omuzuma koydu ve dediki Nemurun alay edecekler diye endişelendiği kişi sen deyilsin Charlie. Kendisiyle alay ederler diye korkuyo o.

İnsanların Prof Nemurla alay ediceklerini hiç düşünmemişdim çünkü o kolejde önemli bi bilim adamı ama Burt dediki hiçbi bilim adamı meslekdaşları ve mastır örencileri için büyük adam deyildir. Burt bi mastır örencisi ve labortuvar kapısında yazan sözcük gibi pisikoloji alanında binbaşılık eğtimi[2] alıyo. Kolejde öyle bişey oldunu bilmiyodum. Bunların sadece orduda oldunu sanıyodum.

Her ne ise umarım yakında akıllı olurum çünkü dünyadaki herbişeyi kolejliler gibi bilmek istiyorum. Sanhat ve poltika ve tanrı hakında.

Mart 17 – Bu sabah uyandımda hemen akıllı oldumu sandım ama baktım bir deyişiklik yok. Herbi sabah uyanınca akıllı oldumu sanıyorum ama hiçbişey olmuyo. Belkide deney işe yaramadı. Belkide akıllı olamicam ve beni Warren bakımevine göndercekler. Bu testlerden nefret ediyorum ve labirentlerden nefret ediyorum ve Algernondan nefret ediyorum.

Bi fareden daha aptal oldumu önceden hiç bilmiyodum. Artık içimden ilerneme rapurlarını yazmak gelmiyo. Herbişeyi unutuyorum bunları defterime yazsamda bazen kendi yazdımı okuyamıyorum ve bu çok zor geliyo. Bayan Kinnian bana sabırlı ol Charlie diyo ama ben kendimi hasta ve yorgun hisediyorum. Ve hep başım aarıyo. Fırındaki işime geri dönmek istiyorum ve artık ~~ilerneme~~ ilerleme rapuru yazmak istemiyorum.

Mart 20 – Fırındaki işime geri dönüyorum. Dr Strauss prof Nemura işe dönsün daha iyi olur demiş ama insanlara amaliyyatın ne için oldunu henüz söylemesin demiş ve hergece işten sonra 2 saat labortuvara testler için gelsin ve bu aptal rapurları yazmıya devam etsin demiş. Bana yarım günlük ücret ödeyeceklermiş çünkü Welberg vakıfından para aldıklarında böyle bi anlaşma yapmışlar. Bu Welberg vakıfının ne oldunu hala bilmiyorum. Bayan Kinnian

bana anlattı ama yinede anlamadım. Peki akıllı olamadıysam bu aptalca şeyleri yazmam için neden bana para ödüyolarki. Eh bana para ödeyeceklerse bende yazarım. Ama yazmak çok zor geliyo.

İşe geri döndüğüm için seviniyorum çünkü fırındaki işimi arkdaşlarımı ve eylencelerimizi özledim.

Dr Strauss hatırladığım şeyleri yazmak için cebimde bi defter tutmamı söylüyo. Ve herbigün ilerleme rapuru yazmam gerekmiyomuş sadece bişey düşündüğüm ve ya çok özel bişey olduğu vakit yazcakmışım. Ona dedimki bana bugüne kadar özel hiçbişey olmadı ve bana öyle geliyoki bu özel deneydende bişey çıkmıycak. Bana hemen moralini bozma Charlie dedi çünkü bu iş uzun sürer yavaş yavaş olur ve sen oldunu bile hemen farketmessin. Eski haline göre 3 kes daha akıllı olan Algernondada bu iş uzun sürmüş.

Algernon meğer oyüzden o labirent yarışında beni hep yeniyomuş çünkü onada amaliyyat yapmışlar. O çok özel bi fareymiş amaliyyattan sonra bukadar uzun süre akıllı kalabilen ilk fareymiş. Ben onun özel bir fare oldunu bilmiyodum. O zaman durum farklı. O zaman ben normal bi fareyi labirentte geçebilirim demektir. Belki bigün Algernonu bile yenebilirim. Bu ne mütiş bişey olur. Dr Strauss diyoki Algernon bundan böyle hep akıllı kalcak gibi görünüyo ve ikimizde aynı amaliyyatı geçirdimiz için bu benim içinde iyi bi işaretmiş.

Mart 21 – Bugün fırında çok eylendik. Joe Carp hey Charlienin amaliyyat olduğu yere bi bakalım dedi Charlie sana ne yaptılar başına biraz beyinmi koydular dedi. Ona nerdeyse artık akıllı olucamı söyleyecektim ama Prof Nemur sakınha demişti onu hatırladım. Sonra Frank Reilly dediki Charlie sen ne yaptın zor yoldan bir kapımı açtın. Bu beni güldürdü. Onlar benim arkadaşlarım ve beni gerçekden seviyolar.

Birikmiş pekçok iş vardı. Tuvaleti temizlemek için birisi yoktu çünkü bu benim işimdi ama Ernie diye bi çocuk almışlardı benim yaptığım teslimat işleri için. Bay Donner onu hemen işten atmıycam dedi böylece seninde biraz dinlenme şansın olur ve çok iş yapmassın dedi. Ona ben iyiyim dedim ve herzamanki gibi temizliği ve teslimatları ben yaparım dedim ama Bay Donner dediki hayır olmaz o çocuğu tutucam dedi.

Peki ozaman ben ne yapıcam dedim. Ve Bay Donner benim omuzuma pat pat vurdu ve Charlie sen kaç yaşındasın diye sordu. Ona 32 yaşındayım ve bundan sonraki doumgünümde 33 olucam dedim. Ve sen kaç zamandır burdasın dedi. Bende bilmiyorum dedim. Sen buraya geleli onyedi yıl oldu dedi. Amcan Herman tanrı onun ruhuna huzur versin benim eniyi arkadaşımdı. Seni buraya o getirdi ve bana dediki ona bi iş ver ve ona iyi bak. Ve o 2 yıl sonra ölünce ve

annende seni Warren bakımevine göndermeye karar verince seni dışarda çalışma şartıyla ordan ben kurtardım. Tam onyedi yıl oldu Charlie ve bu fırıncılık işi pekde öyle ahım şahım bişey deyil belki ama şunu bilmeni istiyorum senin hayat boyu burda bi işin var. Oyüzden buraya senin yerini alsın diye birisini getiricem diye endişelenme. O Warren bakımevinede bidaha asla gitmeyeceksin.

Endişelenmiyodum ama ben paketleri güzel güzel teslimat ederken Ernieyi neden tutuyodu onu anlamıyodum. O çocuğun paraya ihtiyaçı var Charlie dedi oyüzden fırıncı olmayı örensin diye onu çırak olarak tutucam. İstersen sende onun asiztanı ol ve teslimat yaparken senden bişey istedinde ona yardım et.

Ogüne kadar hiç asiztan olmamıştım. Ernie çok akıllı ama fırındaki diyer insanlar onu pek sevmiyo. Onların hepsi benim iyi arkadaşım ve burda birlikte çok şakalar yapıyoruz ve eyleniyoruz.

Bazen birisi hey şu Franke ve ya Joeya ve ya hatta Gimpye bi bakın diye bağırır. Bu kes bize ammada bi Charlie Gordon numarası çekti derler. Neden öyle derler bilmiyorum ama hepsi birden gülerler ve bende gülerim. Bu sabah Gimpy başfırıncıydı ve ayağı acıdından topalıyodu ve Ernieye bağarırken benim adımı kullandı çünkü Ernie bir doumgünü pastasını kaybetmiş. Tanrı aşkına dedi ona Charlie Gordonmu olmaya çalışıyosun. Bunu neden dedi anlamadım. Ben hiç paket kaybetmedimki.

Bay Donnere sordum Ernie gibi bende fırıncı çırağı olmayı örenebilirmiyim diye. Eğer bana bi şans tanırsanız örenebilirim dedim.

Bay Donner bana uzun bi süre tuaf tuaf baktı sanırım daha önce pek konuşmadığım için şaşırmıştı. Ve Frank beni duyunca gülmeye başladı öyle çok güldüki sonunda Bay Donner kes sesini ve fırının başına git diye bağarmak zorunda kaldı. Bay Donner bana bunun için daha çoook vakit var Charlie dedi. Bi fırıncının işi önemlidir ve çok karmakarşıktır ve şimdi bunlarla kafanı yormana gerek yok dedi.

Keşke onlara ve diyer insanlara amaliyyatım hakında bişeyler anlatabilsem. Keşke amaliyyat hemen işe yaramaya başlasa ve bende herkez gibi akıllı olabilsem.

Mart 24 **–** Prof Nemur ve Dr Strauss gitmem gerektiği halde bugece labortuvara neden gitmedimi anlamak için odama geldiler. Onlara Algernonla bidaha yarışmak istemedimi söyledim. Prof Nemur bisüre yarışmasan olur ama sonra yine yarışmalısın dedi. Bana bi hediye getirdi ama hediye deyilde ödünçmüş. Tivi gibi çalışan bi örenme makinesiymiş bu. Konuşuyomuş ve üstünde resimler oluyomuş ve uyumadan azönce onu çalıştırcakmışım. Şakamı yapıyosunuz dedim. Neden uyumadan azönce onu anlamadım dedim. Ama Prof

Nemur eğer akıllı olmak istiyosan benim dedimi yap dedi. Bende ona dedimki benim akıllı makıllı olcağım yok ve ben bunu biliyorum.

Sonra Dr Strauss yanıma geldi elini omuzuma koydu ve Charlie dedi sen belki farkında deyilsin ama sen hergeçen gün daha akıllı oluyosun. Bi saatin kollarının çalıştını nası farketmiyosan bunuda bisüre anlamıycan. İşte şendeki deyişiklikler böyle oluyo. Öyle yavaş oluyolarki sen anlamıyosun. Ama biz bunları testlerden ve senin haraketlerinden ve konuşmandan ve ilerleme raporlarından anlıyoruz. Charlie bize ve kendine güvenmelisin. Bu gelişmelerin kalıcı olup olmadım bilmiyoruz ama eminizki yakında sen çok zeki bir genç olucaksın.

Tamam dedim ve prof Nemur bana o Tivi olmayan Tivi gibi şeyi nasıl çalıştırcamı gösterdi. Ona bu ne işe yarıyo dedim. Ona anlatmasını söylediğim için önce bi sinirlenir gibi oldu ve bana sen benim dedimi yap yeter dedi. Ama Dr Strauss ona dediki Charlieye anlatmalısın çünkü senin otoriteni sorgulamıya başladı. Bunun ne anlama geldini bilmiyorum ama Prof Nemur dudaklarını koparır gibi ısırmaya başladı. Sonra bana çok yavaş olarak makinanın benim aklıma bisürü şeyler yaptını söyledi. Uykuya dalmadan azönce çok uykuluyken ve birazda uykuya daldıktan sonra bu makina bana bişeyler öretecekmiş ve resimleri görmesemde sesini duycakmışım. Ayrıca geceleri benim rüya görmemi ve eskiden küçük bi çocuken başımdan geçen şeyleri hatırlamamı sağlıyacakmış.

Bu korkunç bişey.

Ah bişey unuttum. Prof Nemura bayan Kinnianın yetişkin özürlüler merkezindeki sınıfına bidaha nezaman gidebilirim diye sordum ve oda bana bayan Kinnianın kolejin test merkezine bana özel ders vermeye gelceğini söyledi. Buna çok sevindim. Amaliyyattan sonra onu pek görmedim ama o iyi biri.

25 Mart – O çılgın Tivi beni bütün gece uyanık tuttu. Kulağmın dibinde saçmasapan şeyler haykıran bişeyle nasıl uyuyabilirim. Ya okafadan çatlak resimler. Vay be. Uyanıkken bile ne dedini bilmiyorum uyurken nasıl anıycam. Burte bunu sordum oda bana öyle olması normal dedi. Beyin sen uykuya dalmadan önce daha iyi örenir dedi ve bayan Kinnian bana test merkezinde ders vermeye başladığı zaman bunların faydasını görcekmişim. Test merkezi benim daha önce düşündüğüm gibi bir hayvan hastanesi deyilmiş. Orası bi bilim labortuvarıymış. Bilim ne demek bilmiyorum ama ben bu deneyle bilime katkıda bulunuyomuşum.

Herne ise bu Tivinin ne oldunu bilmiyorum. Saçmasapan bişey o. Uyurken akıllı olabiliyosan ozaman insanlar neden okula gidiyolar. Bu makinanın işe

yanycanı hiç sanmıyorum. Ben zaten geceleri hep Tivideki geç vakit şovlarını izliyorum ve hiçte akıllı olmadım. Belkide sadece bazı filimler insanı akıllı yapıyodur. Belkide bilgi yarışmaları.

26 Mart – O şey beni geceleri uyandırmaya devam ederse gündüzleri ben nasıl çalışıcam. Tam geceyarsında uyandım sonra bidaha uyuyamadım çünkü o şey durmadan hatırla... hatırla... hatırla... diyodu. Sanırım sonunda bişey hatırladım. Tam olarak ne oldunu hatırlamıyorum ama bayan Kinniann ve okuma yazma örendiğim okulla ilgiliydi. Oraya nasıl gitiğimle ilgiliydi.

Çok önce bikeresinde Joe Çarpa okumayı nasıl örendini sormuştum ve bende örenebilirmiyim demiştim. Komik bişey söylediğim zaman yaptığı gibi gülmüştü ve demişdiki Charlie neden vaktini harcıyosun eğer beyinin yoksa onu biyere koyamazlarki. Ama Fanny birden beni duymuş ve Beekman kolejinde örenci olan kuzenine sormuş. Bana Beekman kolejinde zor örenen yetişkinler için bi merkez var dedi.

Sonra bi kağada oranın adını yazdı ve Frank güldü ve bana bak dedi fazla eğtim alıpta eski arkadaşlarını unutma sakınha dedi. Bende ona endişelenme dedim ben okuma yazma örendikten sonra bile eski arkadaşlarmı bırakmıcam. Onların hepside iyi arkadaşlar.

İşden sonra okula kadar altı biloktan fazla yürüdüm. Okuma yazma örenicem diye öyle mutluydumki okumayı örendikten sonra evde okumak için bi gaste aldım.

Orda insanlarla dolu büyük ve uzun bi salon vardı. Birisine yannış bişey söylerim diye korkdum ve eve gitmek için yola koyuldum ama neden bilmiyorum geri döndüm ve yine içeri girdim.

Herkez gidene kadar bekledim sadece bizim fırındakine benzeyen bi işe başlama bitirme saatinin önünde bekliyen insanlar kalmışdı ve ordaki bayana okuma yazma örenebilirmiyim diye sordum ve dedimki ben gastedeki herbişeyi okumak istiyorum dedim ve ona gasteyi gösterdim. O kadın bayan Kinniandı ama ben ozaman bunu bilmiyodum. Bana dediki eğer yarın gelirsen ve kayıt yaptırırsan sana okuma öretebilirim. Ama anlaman gerek okuma örenmek uzun bi süre ister belkide yıllarca. Ona bukadar uzun sürdünü bilmiyodum dedim ama yinede örenmek istiyorum dedim çünkü ben hep insanları kandırdım. Yani onlara hep okuma biliyomuş gibi yaptım ama bu doru deyildi ve ben örenmek istiyorum dedim.

Benim elimi sıktı ve seninle tanıştıma çok memnun oldum Bay Gordon dedi. Ben senin öretmenin olucam. Benim adım bayan Kinnian dedi. İşte ben oraya öyle gittim ve bayan Kinnianna öyle tanıştım.

Düşünmek ve hatırlamak çok zor ve artık rahat yatamıyorum. O Tivide çok ses çıkarıyo.

27 Mart – Rüya görmeye ve hatırlamıya başladımdan prof Nemur artık Dr Straussla terapi seyanslarına katılmalısın dedi. Terapi seyansları kendini kötü hisettinde biriyle konuşarak rahatlamaya yarıyomuş. Ona ben kendimi kötü hisetmiyorumki dedim hemde bütün gün çok konuşuyorum ozaman terapiye neden gideyim dedim ama o sinirlendi ve yinede gitmelisin dedi.

O terapi dedikleri şöyle bişey ben bi koltuğa yatıyorum Dr Strauss benim yanımdaki bi sandaleye oturuyo ve ben aklıma ne gelirse anlatıyorum. Çok uzun bisüre oraya gittimde hiçbişey söyleyemedim çünkü söyliecek bişey bulamadım. Sonra ona fırından ve orda yaptıkları şeylerden bahsetim. Ama bence bunları anlatmak için adamın ofisine gitmem ve koltuğa yatmam çok aptalca çünkü ben bunları zaten ilerleme raporlarında yazıyorum ve oda bunları okuyo. Oyüzden bugün ilerleme raporunu yanımda getirdim ve ona dedimki siz bunu okuyun ve bende koltukda biraz uyuyim. Çok yorgundum çünkü o Tivi yüzünden bütün gece uyanık kalmışdım ama Dr Strauss öyle olmaz dedi bu iş böyle yürümüyo. Konuşman lazım. Napim bende konuştum ama sonra koltuğun üzerinde uyyakaldım, tamda konuşmamın ortasında.

Mart 28 – Bu gün başım aarıyo. Ama bu kes o Tivi yüzünden deyil. Dr Strauss uyuyabilmem için o TVnin sesini nasıl kıscağımı bana gösterdi. Şimdi hiçbişey duymuyorum. Ama yinede ne dedini anlamıyorum. Bazen onu sabahları çalıştırıyorum uyumadan önce ve uyurken neler örendimi anlamak için ama sözcükleri bile anlamıyorum. Belkide deyişik bir lisandır ne bilim. Ama genelikle İngilizce gibi geliyo kulağma. Ama çok hızlı konuşuyo.

Dr Straussa sordum ben uyanıkken akıllı olmak istiyorum ozaman uyurken akıllı olmanın ne faydası var dedim. İkiside aynı şey dedi benim iki aklım varmış. Bitanesi BİLİNÇALTI *diğeride* BİLİNÇmiş (aynen böyle yazılıyomuş) ve bunlar ne yaptıklarını birbilerine söylemezlermiş. Birbirlerine konuşmazlarmış bile. Oyüzden ben rüya görüyomuşum. Ama ne çılgın rüyalar görüyorum bi bilseniz. Vay be. O gece televizyonundan sonra oldu bunlar. O geç vakit filim şovlarından sonra.

Dr Straussa sormayı unutum sadece benimmi iki aklım var yoksa herkezinde varmı diye.

(Dr Straussun bana verdiği sözlükte baktm. BİLİNÇALTI: Bilinçte henüz yer almayan türden zihinsel etkinlikler; örnek, arzuların bilinçaltındaki çarpışması.) Dahada bişeyler yazıyodu ama ne oldunu anlamadım. Benim gibi zor anlayanlar

için hiç iyi bi sözlük deyil bu.

Herne ise başımın aarısı dünki parti yüzünden. Joe Carp ve Frank Reilly beni işden sonra içki içmek için Halloranın Barına davet etiler. Ben viski içmeyi sevmiyorum ama çok eylenicez dediler. Orda çok eylendim. Kafamın üzerinde bir abajurla barın üstünde dans ettiğim bi oyun oynadık herkez öyle güldüki.

Sonra Joe Carp dediki kızlara fırındaki tuvaletleri nası temizledini bi göster dedi ve bi paspas getirdi. Bende onlara gösterdim ve Bay Donnerin eniyi eleman ve eniyi teslimatçı Charlie dediğini söylediğim vakit yine herkez çok güldü ama ben işimi seviyorum ve işimi iyi yapıyorum ve hiçbizaman geç gelmiyorum ve sadece amaliyyat oldumda işe gelemedim.

Bayan Kinnianın bana Charlie yaptığın işle gurur duy çünkü sen işini iyi yapıyosun dedinide söyledim.

Herkez güldü ve Frank dediki eğer bayan Kinnian Charlieye asılıyosa oda çatlağan teki olmalı dedi ve Joe dediki hey Charlie yoksa sen onunla işi pişirdinmi. Ona bunun ne anlama geldini anlamadımı söyledim. Bana çok içki içirdiler ve Joe dediki sarhoş oldunda Charlie çok şakacı olur. Sanırım bu beni sevdiklerini gösteriyo. Onlarla iyi eyleniyorm ama eniyi arkdaşlarım Joe Carp ve Frank Reilly gibi akıllı olmak için sabırsızlanıyorm.

Partinin nası bittini hatırlamıyorum ama bana köşeye kadar bi git bak bakalım yamur yağıyomu dediler ve geri geldimde orda kimse yoktu. Belkide beni aramaya çıkmışlardı. Geç vakte kadar hertarafda onları aradım. Ama sonra kayboldum ve kaybolduğum için kendime çok kızdım çünkü idda ederimki Algernon o sokaklarda yüz kere bi aşşa bi yukarı gider gelirdi ve benim gibi kaybolmazdı.

Sonrasını çok iyi hatırlamıyorum ama bayan Flynn dediki nazik bi polis beni eve getirmiş.

O gece annemi ve babamı rüyamda gördüm ama annemin yüzünü seçemedim benbeyazdı ve bulanıktı. Ben ağlıyodum çünkü çok büyük bi alış veriş merkezindeydik ve ben kaybolmuştum ve para ödeme yerlerinin etrafında sağa sola koşup duruyodum. Sonra bi adam geldi ve beni aldı ve içinde sıralar olan büyük bi odaya götürdü ve bana bir şeker verdi ve dediki benim gibi kocaman olanlar böyle ağlamamalı çünkü nasıl olsa annesi ve babası gelip onu bulur dedi.

Herne ise işte rüyam böyleydi ve şimdi başım aarıyo ve kafamda kocaman bi şiş var ve herbi tarafım siyah ve mavi lekelerle dolu. Joe Carp belki yerde yuvarlanmışsındır ve ya belkide polisler seni benzetmişlerdir dedi. Ben polislerin öyle bişey yapcaklarını hiç sanmıyorum. Herne ise sanırım ben artık bundan böyle viski miski içmem.

Mart 29 – Algernonu yendim. Burt Selden bana söyleyene kadar onu yendimi bilmiyodum. Sonra ikinci keresinde yenildim çünkü çok heycanlanmıştım. Ama daha sonra onu tam 8 kes yendim. Algernon gibi bi fareyi yendime göre sanırım akıllı olmaya başladım. Ama ben kendimi hala daha akıllı hisetmiyorum.

Biraz daha yarışmak istedim ama Burt bugünlük bukadarı yeter dedi. Algernonu biraz elimde tutmama izin verdi.

Algernon iyi bi fare. Pamuk gibi yumuşak. Gözlerini kıprıştrıyo ve açtında gözlerinin siyah oldunu görüyosunuz ve kenarıda pembe.

Onu besleyebilirmiyim diye sordum çünkü onu yendiğimde kendimi kötü hisediyodum ve nazik olmak ve onunla arkadaş olmak istiyodum. Ama Burt dediki Algernon çok özel bi fare oda benim gibi amaliyyat olmuş. Bütün hayvanlar arasında bitek o çok uzun bisüre akıllı kalabilmiş ve Algernon okadar akıllıymışki ona yemek verdiklerinde herseferinde deyişik bi kilit koyuyolarmış ve o herseferinde bu yeni kiliti açmayı başarıyomuş. Bu beni biraz üzdü çünkü eğer örenemeseydi demekki yemeyini yiyemicekti ve aç kalacaktı.

Bence yemek vermek için senin bi testi geçmeni beklemeleri hiç doru bişey deyil. Acaba her yemek istedinde bi testi geçmesi gerekseydi Burtün hoşuna gidermiydi. Sanırım ben Algernonla arkadaş olucam.

Bu benim aklıma bişey getirdi. Dr Strauss diyoki ofisine geldimde anlatmak için bütün rüyalarımı ve bütün düşündüğüm şeyleri biyere yazmalıymışım. Ona dedimki ben hala ne düşüncemi bilmiyorum ama oda bana hani annen ve baban ve bayan Kinnianın sınıfına gittiğin günler ve amaliyyattan önce neler olduğu hakında yazmıştınya işte onlar gibi şeyler düşüneceksin ve zaten sen onları ilerleme raporlarındada yazıyosun.

Ben düşündümü ve hatırladımı bile anlamamıştım. Belkide bu bana bişeyler oluyo demektir ne bilim. Kendimi farklı hisetmiyorum ama öyle heycanlıyımki bitürlü uyuyamıyorum.

Dr Strauss bana iyi uyumam için penbe rekli haplar verdi. Çok uyuman lazım dedi çünkü beyinimdeki asıl deyişiklikler ozaman oluyomuş. Bu doru olmalı çünkü Herman Amca işsiz oldunda hep bizim evin oturma odasındaki eski kanepenin üzerinde uyurdu. Şişman oldundan iş bulamıyodu çünkü insanların evini boyarken merdivenlerden bi aşşa bi yukarı inip çıkarken çok vakit kaybediyodu.

Bi gün anneme bende Herman amca gibi boyacı olmak istiyorum dedim ve kızkardeşim Norma ooo bizim Charlie aylenin ressamı olcak galiba dedi. Ve babamda onun yüzüne bir şaplak attı ve ona dediki abine karşı öyle terbiyesizce

davranamazsın. Ressam ne demek bilmiyorm ama Norma şaplak yedine göre sanırım iyi bişey deil. Norma bana kötü şeyler söyledinde şaplak yiyince ben herzaman kendimi kötü hisediyodum. Akıllı oldumda gidip onu ziyaret edicem.

Mart 30 – Bugece işden sonra bayan Kinnian labaratuvarın yanındaki sınıfa geldi. Beni gördüğü için mutlu gibiydi ama gergindi. Onu hatırladımdan daha genç duruyodu. Ona akıllı olmak için çok çabalandımı söyledim. Sana güveniyorum Charlie dedi okulda herkezden iyi okuma yazma örenmek için nasıl çabalanmıştın. Biliyorum sen bunuda yapabilirsin. En kötü ihtimalle belki kısa sürer ama diyer özürlü insanlar için bişey yapmış olursun dedi.

Çok zor bi kitap okumaya başladık. Hiç bukadar zor bi kitab okumamıştım. Adı Robinson Crusoe ve ıssız bi adaya düşen bi adamla ilgili. Bu akıllı bi adam bissürü soruyu çözdü ve bi ev yaptı yicek şeyler buldu ve çokiyi yüzüyodu. Ama ben ona acıdım çünkü o yapayannızdı ve hiç arkadaşı yoktu. Ama bence orda o adada ondan başka birisinin olması lazım çünkü kitapta adamı o komik şemşiye ile gösteren bi resim var ve o resimde bazı ayakizlerine bakıyo. Umarım bi arkadaşı olur ve okadar yapayannız olmaz.

Mart 31 – Bayan Kinnian bana daha iyi yazmayı öretiyo. Bana diyoki bi sözcük seç ve gözlerini kapat ve onu bidaha bidaha söyle hatırlayana kadar. Çok yanlışın var dedi, mesela DOĞUMGÜNÜ yerine *doumgünü* yazıyomuşum ve ya *güllmek* yerine GÜLMEK yazmam lazımmış. *Yetterli* deyil YETERLİ diye *sıfr* deil SIFIR diye yazmalıymışım. Akıllı olmaya başlamadan önce işte öyle yazıyodum. Biraz kafam karıştı ama bayan Kinnian endişelenme dedi doru hecelemek bi anlam ifade etmez.

İLERLEME RAPORU

Nisan 1 – Fırındaki herkez bugün hamur karıştırıcısı olarak yeni işimde beni görmiye geldi. Şöyle oldu. Karıştırıcı olarak çalışan Oliver dün işi bırakdı. Ben eskiden karştırıcıya koysun diye un çuvallarını getirip ona yardım ediyodum. Herne ise ben karıştırıcıyı çalıştırabildimi hiç bilmiyodum. Bu çok zor bi iş ve Oliver fırıncı asiztanı olabilmek için tam bi yıl fırıncı okuluna gitmişdi.

Ama benim arkdaşım Joe Carp dediki Charlie neden sen Oliverin işini almıyosun. Herkez etrafıma toplandı ve ~~gülldü~~ güldü ve Frank Reilly dediki Charli sen ~~yetterli~~ yeterli bisüreden beri burda çalışıyosun dedi. Hadi dene bu işi. Gimpy etrafta deyil senin denedini farketmez bile dedi. Korkuyodum çünkü Gimpy başfırıncıydı ve bana karıştrıcının yanına gitme demişti çünkü canım yanabilirmiş. Herkez bana hadi dene dedi bitek Fannie Birden yapmayın dedi

zavalı adamı neden rahat bırakmıyosunuz.

Frank Reilly çeneni kapat Fanny dedi bugün 1 Nisan ve eğer Charlie karıştırıcıyla oynarsa belkide makinanın canına okur ve bizde bi gün tatil yaparız. Makinanın canına nasıl okunur bilmiyorum dedim ama onu çalıştırabilirim dedim çünkü geri döndümden beri Oliverin nasıl yaptını seyrettim dedim.

Hamur karıştırıcısını çalıştırdım ve herkez çok şaşırdı özeliklede Frank Reilly. Fanny Birden çok heycanlandı çünkü dediki Oliverin hamuru doru karştırmayı örenmesi tam 2 yıl almış ve üstelikde fırıncı okuluna gitmiş. Makinanın çalışmasına yardım eden Bernie Bate dediki ben Oliverden daha hızlı ve daha iyi çalıştırmışım. Hiçkimse gülmedi. Gimpy geri döndünde Fanny ona olan biteni anlattı ve Gimpy karştırıcıyı çalıştırdım için bana kızdı.

Ama Fanny ona dediki Charlienin nasıl yaptına bi bakın. Ona 1 Nisan şakası yapacaklardı ama asıl şakayı o onlara yaptı. Gimpy beni seyretti ve bana kızdını anladım çünkü oda tıpkı prof Nemur gibi insanların onun dedini yapmamalarından hoşlanmıyo. Ama benim karıştrıcıyı nasıl çalştırdımı görünce başını kaşıdı ve görüyorum ama inanmıyorum dedi. Sonra Bay Donneri çağardı ve bana dediki makinayı bi çalıştırda oda görsün dedi.

Ben sinirlencek ve bana bağaracak diye çok korkmuşdum oyüzden işi bitirince şimdi kendi işimin başına dönebilirmiyim dedim. Fırındaki tezgahın arkasını ve ön tarafını süpürmem lazım dedim. Bay Donner uzun bisüre bana tuaf tuaf baktı. Bu sizin bana oynadınız bi 1 Nisan şakası olmalı. Söyleyin bakalım bi derdinizmi var.

Gimpy dediki bende bunun bir şaka oldunu düşünmüşdüm. Ve makinanın etrafında topalıyarak dolaşmıya başladı ve Bay Donnere dediki bende anlamıyorum ama Charlie bunu çalıştırmayı başardı ve kabül etmeliyimki Oliverden daha iyi bi iş çıkardı.

Herkez etrafımızda toplanmışdı ve konuşuyolardı ve ben baya korkmuşdum çünkü hepsi bana tuaf tuaf bakıyodu ve hepside çok heycanlıydı. Frank ben size söylüyorum bu Charliede son sıralarda bi tuaflık var. Ve Joe Carp evet ne demek istedini anlıyorum dedi. Bay Donner herkezi işe geri gönderdi ve beni dükanın önüne çıkartı.

Charlie dedi bana bunu nasıl yaptını bilmiyorum ama sonunda bişey örendiğin belli oluyo. Dikatli olmanı ve elinden geleni yapmanı istiyorum. Al sana yeni bi iş ve aylık 5 dolar artış.

Yeni bi iş istemiyorum dedim çünkü ben süpürmeyi ve teslimat işini ve arkadaşlarım için bişeyler yapmayı seviyorum ama Bay Donner arkadaşlarını boş ver dedi benim bu iş için sana ihtiyaçım var. İşinde aşama kaydedmeyi

istemeyen bi adamla benim bi işim olamaz.

Aşama kaydedmenin anlamı nedir diye sordum. Başını kaşıdı ve gözlüklerinin üzerinden bana baktı. Bunları kafana takma Charlie dedi. Bundan sonra bu karıştırıcıyı sen kullanıcan. İşte aşama dediğin öyle bişey.

Yani artık ben paket teslimatı yapmak ve tuvaletleri temizlemek ve çöpleri atmak yerine yeni karıştırıcı olmuştum. İşte aşama böyle bişeydi. Yarın bayan Kinniana söylüycem. Sanırım mutlu olucak ama Frank ve Joe neden bana kızdılar onu bilmiyorum. Fannye sordum ve oda bana o aptaları boşver dedi. Bugün 1 nisan ve şaka geri tepti ve seni deyil onları aptal yaptı.

Joeya geri tepen şaka neydi diye sordum bana git kendini denize at dedi. Sanırım makinayı çalştırdım ve istedikleri gibi bu gün tatil yapamadılar diye bana kızgınlar. Bu benim akıllı olmaya başladığım anlamınamı geliyo acaba.

Nisan 3 – Robinson Crusoeyu bitirdik. Ona daha sonra ne oldunu bilmek istiyorum ama bayan Kinnian başka bişey yok dedi. NEDEN.

Nisan 4 – Bayan Kinnian çok hızlı örendimi söylüyo. Bana ilerleme raporlarımın bazılarını okudu ve tuaf tuaf baktı. Bana sen iyi bir insansın dedi ve onlara günlerini göstereceksin. Ona neden die sordum. Boş ver dedi ama herkezin senin düşündün gibi olmadını örenince sakın üzülme. Tanrının pek azşey verdiği biri olarak sen beyinnerini kullanmayan pekçok kişiden çok daha fazlasını başardın dedi. Ona benim arkadaşlarım beni seviyolar ve bana bu güne kadar hiçbi kötülük etmediler dedim. Onların hepsi akıllı kişiler ve hepside iyi insanlar dedim. Sonra o gözüme bişey kaçtı dedi ve tuvalete koştu.

Sınıfta bayan Kinnianı beklerken onun nasılda annem gibi iyi bir bayan oldunu düşündüm. Sanırım annemin bana herzaman iyi bir insan ol ve insanlara karşı dosça davran dedini hep hatırlıyorum. Herzaman dikatli olmalısın demişti çünkü bazı insanlar senin sorun yaratmak istedini düşünebilirler.

Buda bana annem gitikten sonra beni yandaki evde oturan bayan Leroyun evine bıraktıkları günü hatırlatı. Annem hastaneye gitmişti. Babam merak etme hasta filan deyil dedi sana bir erkek ve ya kızkardeş getirmeye gitti dedi. (Bunu nasıl yaptıklarını hala bilmiyorum.) Bende ona ben bir erkek kardeş istiyorum dedim çünkü onunla oynayabilirim. Bana neden bir kızkardeş getirdiklerini bilmiyorum ama o bir oyuncak bebek gibi tatlıydı. Ama bütün gün durmadan ağlıyodu.

Onun canını filan hiç yakmadım.

Onu kendi yatakodalarında bir beşiğe koymuşlardı ve bir keresinde babamın anneme merak etme Charlie ona zarar vermez dedini duymuşdum.

Kardeşim penbe bir bohça gibiydi ama bazen öyle aalıyoduki bir türlü uyuyamıyodum. Uyusam bile gecenin ortasında beni uyandırıyodu. Bir keresinde ben yatıyodum ve onlar mutfaktayken kardeşim ağlamaya başladı. Bende yataktan kalkıp onu kucama aldım ve annemin yaptığı gibi susmasını söyledim. Ama sonra annem geldi bağarmaya başladı ve onu benim kucamdan aldı. Ve bana öyle bir şaplak attıki yatağın üzerine düşdüm.

Sonra iyice haykırmaya başladı. Ona bir daha dokundunu görmiycem. Ona dokunarak ne yapmak istiyosun. O zaman anlamamıştım ama şimdi biliyorumki çok aptal oldumdan ve ne yaptımı bilmedimden ona zarar vermemden korkmuşdu. Şimdi düşünüyorumda çok üzülüyorum çünkü ben bi bebeye asla zarar vermezdim.

Dr Straussun ofisine gittimde bunuda anlatıcam.

Nisan 6 – Bugün, ben, virgülü, örendim, (,) bu, bir, virgüldür, kuyruğu, olan, bir, nokta, gibidir, Bayan Kinnian, bunun, önemli, oldunu, söyledi, çünkü yazıyı, daha, iyi, yapıyo, dedi, eğer, nokta, doru, yerde, olmazsa, insanlar, çok, para, kaybedebilirlermiş, dedi, benimde, işimde, biriktirdim, biraz param, var, ve, vakfın, bana, ödediği, para, var, pek, fazla, deil, ama, bir, virgülün, neden, para, kaybetmeyi, önledini, hiç, anlamadım.

Ama, diyo, Bayan Kinnian, herkes, virgül, kullanıyo, onun için, bende, onu, kullanıcam,,,,

Nisan 7 – Virgülü doru kullanmamışım. Doru kullanmaya *noktalama* deniyomuş. Bayan Kinnian bana uzun sözcükleri sözlükten bak ve nasıl yazıldıklarını ören dedi. Bende ona onları okuyabildikten sonra bunun ne gereği var dedim. Bu senin eğtiminin bir parçası dedi onun için bundan böyle yazmayı bilmedim sözcükleri sözlükden bakıcam. Bu şekilde yazmak çok vakit alıyo ama sanırım böylece daha çok şeyi hatırlayabilicem.

Herne ise böylece *noktalama* sözcüğnü doru yazmayıda örenmiş oldum. Sözlükte öyle yazıyo. Bayan Kinnian noktanında bir noktalama işareti oldunu söyledi ve örenmem gereken bir sürü başka işaret daha varmış. Ona bütün noktalama işaretlerinin virgül gibi kuyruklarımı var diye sordum. Ama hayır öyle deyil dedi.

Dediki; sen. bu! işaretleri? karıştırmalısın: Bana onları, nasıl? karıştıracağını! gösterdi” ve! şimdi, bunu? yapabiliyorum; yani, yazı, yazarken! (bütün noktalama işaretlerini) – karıştırabiliyorum. Pekçok, işaret, var” örenmem? gereken; ama. Onla’rı kaf’ama sokuyorum:

Sayın Bayan Kinnianda sevdiğim? şeylerden, biride şu: (bir, iş. mektubunda?

öle, yazılıyomuş! bakarsınız; günün, birinde: bir! iş adamı' olurum?) o: her zaman; bir, soru! sorduumda? bana – yanıt' veriyo. O" bir, dah'i! Keşke? onu'n gibi, bende-akıllı-olabilsem;

Bayıldım, ben? bu; noktalama işaretlerine!

Nisan 8 – Ne budalayım! Onun neden bahsettiğini bir türlü anlayamamıştım. Dün gece gramer kitabını okudum. Orada her şey apaçık anlatılıyor. Sonra bütün bunların Bayan Kinnian'ın bana anlatmaya çalıştığı ama benim bir türlü anlamadığım şeylerle aynı olduğunu gördüm. Gecenin bir yarısında kalktım. Her şey bütün çıplaklığıyla zihnimde açıklığa kavuşmuştu.

Bayan Kinnian bunun ben uyumadan hemen önce ve tüm gece boyunca çalışan TV'nin marifeti olduğunu söyledi. Ben artık bir *platoya* ulaşmışım. Bu sözcük, bir tepenin üzerindeki düz yer anlamına geliyormuş.

Noktalamanın nasıl işlediğini anladıktan sonra eski ilerleme raporlarımı baştan aşağı tekrar tekrar okudum. Amma da çılgınca yazım ve noktalama hatası yapmışım! Bayan Kinnian'a bu sayfaların üstünden giderek hataları düzeltmek gerek dedim, ama bana, "Hayır, Charlie, Profesör Nemur onların olduğu gibi kalmasını istiyor," dedi. "O yüzden bunlar foto statik kopyaları alındıktan sonra tekrar sana geri veriliyor – böylece sen de daha önce yaptığın yanlışları ve ne kadar ilerleme kaydettiğini görebiliyorsun. Çok hızlı ilerliyorsun, Charlie."

Bu sözler beni çok mutlu etti. Dersten sonra aşağıya indim ve Algernon'la oynadım. Artık onunla yarış yapmıyoruz.

Nisan 10 – Hasta gibiyim. Doktorluk bir durumum yok ama göğsümün içi sanki boşalmış gibi, sanki hem biri beni yumruklamış ve hem de midem ekşimiş...

Yazmayacaktım ama sanırım yazmam gerekiyor, çünkü bu önemli bir konu. Bugün ben ilk kez bilerek ve isteyerek işe gitmedim ve evde kaldım.

Dün gece Joe Carp ve Frank Reilly beni bir partiye davet ettiler. Orada bir sürü kız vardı, Gimpy de oradaydı, Ernie de. Geçen sefer çok içki içmekten ne kadar hasta olduğumu hatırladım, o yüzden Joe'ya hiçbir şey içmek istemediğimi söyledim. O da bana sade kola verdi. Tadı biraz tuhaftı, ama bunun o gün ağzımın tadının olmamasıyla bağlantılı olduğunu düşündüm.

Bir süre çok eğlendik.

"Ellen'le dans etsene," dedi Joe. "Sana dans ederken nasıl adım atman gerektiğini öğretir." Sonra gözüne bir şey kaçmış gibi ona göz kırptı.

Ellen, "Onu neden rahat bırakmıyorsun?" dedi.

Joe sırtımı sıvazladı. “Bu adam Charlie Gordon,” dedi. “O benim dostum, benim kankam. O sıradan biri değil – hamur-karma makinasını çalıştırma işine terfi ettirildi. Senden sadece onunla dans etmeni ve ona iyi vakit geçirtmeni istedim. Bunda ne kötülük var?”

Beni ona doğru itti. Ellen de benimle dans etti. Üç kez yere düştüm, neden olduğunu da anlayamadım çünkü Ellen ve benden başka dans eden yoktu. Ama sonra fark ettim ki ayağım her takıldığında birisi bana çelme takıyordu.

Herkes bir halka oluşturmuş, bizim dans etmemizi seyrediyor ve gülüyordu. Her düştüğümde daha da yüksek sesle gülüyorlardı, aslında ben de gülüyordum çünkü gerçekten çok komikti. Ama son düştüğümde gülmedim. Ayağa kalktım ama Joe beni itti ve tekrar yere düşürdü.

Sonra Joe’nun yüzündeki ifadeyi gördüm ve içimde bir eziklik hissettim.

“Bu adam çok gırgır,” dedi kızlardan biri. Herkes gülüyordu.

“Oh, sen haklıymışsın, Frank,” dedi Ellen gülmekten katılırken. “Bu adam tek kişilik gösteri.” Sonra da, “Buraya bak, Charlie,” dedi, “bir meyve yesene.” Bana bir elma verdi, ama elmayı ısırdığımda onun gerçek olmadığını fark ettim.

Sonra Frank de gülmeye başladı ve “Sana onu yer demiştim, değil mi?” dedi. “Sahte bir meyveyi yiyecek kadar aptal başka birini tanıyor musunuz?”

Joe, “Onu yağmur yağıyor mu baksın diye köşeye gönderip ortadan kaybolduğumuz Halloran’daki o geceden beri hiç bu kadar gülmemiştim,” dedi.

Birden gözlerimin önüne bir sahne geldi. Bizim bloktaki çocuklar küçükken benim onlarla saklambaç oynamama izin verirlerdi ama her seferinde EBE ben olurdum. Parmaklarımla tekrar tekrar ona kadar sayar ve diğer çocukları aramaya başlardım hep. Hava kararana ve soğuyana kadar onları arar ve sonunda eve dönerdim.

Onları hiçbir zaman bulamazdım ve neden böyle olduğunu da hiç anlayamazdım.

Frank’in sözleri birden zihnimde bir ışık yaktı. Halloran’da o gece olanlar, çocukluğumda yaşadıklarımla tıpatıp aynı şeylerdi. Joe’nun ve diğerlerinin yaptığı şeyler de... Bana gülüyorlardı. Saklambaç oynadığım o çocuklar da beni işletiyorlar ve bana gülüyorlardı.

Partidekiler de, küçümseyerek bana bakan ve kahkahalarla gülen bir dizi bulanık yüzlü insandı.

“Bir bakın şuna, yüzü nasıl da kıpkırmızı oldu.”

“Yüzü kızardı. Charlie’nin yüzü kızardı.”

“Hey, Ellen, Charlie’ye n’aptın? Onu hiç böyle görmemiştim.”

“Oğlum, Ellen onun bir yerini uyandırdı bana kalırsa.”

Ne yapacağımı ve nereye gideceğimi bilmiyordum. Bana sürtünmesi içimi bir tuhaf yapmıştı. Herkes bana bakıp gülüyordu. Birden kendimi çıplak gibi hissettim. Beni görmesinler diye bir yerlere kaçıp saklanmak geldi içimden. Daireden çıktım. Burası bir sürü koridorları olan büyük bir binaydı. O yüzden merdivenleri bir türlü bulamadım. Bir asansör olduğu da aklıma gelmedi. Sonra, nihayet merdivenleri buldum ve kendimi sokağa attım ve odama gitmeden önce uzun bir süre yürüdüm. Joe ve Frank ve diğerlerinin dalga geçmek için benimle vakit geçirmek istedikleri daha önce hiç aklıma gelmemişti.

'Tam bir Charlie Gordon numarası çekti' dediklerinde ne demek istediklerini şimdi çok iyi anlıyorum.

Çok utanıyorum.

Ve bir şey daha. Şu benimle dans eden ve bana sürtünen Ellen adlı kız var ya, dün gece onu rüyamda gördüm ve uyandığımda çarşaflar ıslanmış ve yatak berbat olmuştu.

Nisan 13 – Fırındaki işime yine gitmedim. Ev sahibem Bayan Flynn'den Bay Donner'i aramasını ve hasta olduğumu söylemesini rica ettim. Bayan Flynn son sıralarda bana sanki benden korkuyormuş gibi bakıyor.

Sanırım insanların bana neden güldüklerini anlamış olmak iyi bir şey. Bu konuda çok kafa yordum. Bu, benim aptal olmamdan ve aptalca davrandığımı anlamamamdan kaynaklanan bir şeydi. İnsanlar aptalların kendileri gibi davranmamasını komik buluyorlardı.

Her neyse, şimdi her geçen gün daha akıllı oluyorum. Noktalama işaretlerini öğrendim ve artık gayet iyi heceleyebiliyorum. Zor sözcükleri sözlükten bakmayı seviyorum ve onları hatırlayabiliyorum. O ilerleme raporlarım da çok dikkatlice yapmaya çalışıyorum ama bu pek kolay bir iş değil. Şimdi çok okuyorum ve Bayan Kinnian benim çok süratli okuduğumu söylüyor. Ayrıca okuduğum pek çok şeyi de artık anlayabiliyorum ve bunları aklımda tutabiliyorum. Bazen gözlerimi kapatıp bir sayfayı hayal ediyorum ve o sayfa tam bir resim gibi geri geliyor.

Ama aklıma gelen başka şeyler de var. Bazen gözlerimi kapattığımda berrak bir sahne çıkıyor karşıma. Örneğin bu sabah uyandıktan hemen sonra, gözlerim açık olarak bir süre yatakta yattım. Zihnimin duvarlarında koca bir delik açılmış gibi oldu. O deliğin içinden geçebiliyordum. Sanırım çok çok eskilere ait bir sahneydi bu... Donner'in Fırını'nda ilk çalışmaya başladığım uzun yıllar öncesinden kalma bir sahneydi. Fırının bulunduğu sokağı görüyordum. Sahne önce belli belirsizdi ama sonra bazı şeyler çok gerçekmiş gibi parça parça gözlerimin önüne geldi. Diğer bazı şeyler ise çok bulanıktı ve ben o yüzden emin

olamadım...

Bu sahnede mangal haline getirilmiş bir bebek arabasını iten yaşlı bir adam, pişen kestanelerin kokusu ve karlarla kaplı yerler var. Çok zayıf, iri gözlü ve yüzünde korku dolu bir ifade olan genç bir adam, başını kaldırmış bir işyerinin levhasına bakıyor. Orada ne yazıyor? Harfler anlaşılmayacak kadar bulanık. Ben şimdi biliyorum ki o levhada DONNER'İN FIRINI diye yazıyor ama geri dönüp o genç adamın gözleriyle baktığımda levhadaki sözcükleri okuyamıyorum. Levhaların hiçbiri bir anlam ifade etmiyor. Yüzünde korku dolu bir ifade olan o genç adam benim, sanırım.

Parlak neon ışıkları. Noel ağaçları ve sokak satıcıları. Paltolarına sarınmış, yakalarını kaldırmış ve boyunlarına atkılarını dolamış insanlar. Ama bu adamın eldiveni bile yok. Elleri buz gibi olmuş. Yere bir tomar kahverengi kesekağıdı koyuyor ve bir sokak satıcısının kurduğu minik mekanik oyuncakları seyretmeye koyuluyor. Bunların arasında takla atan bir ayı, zıplayan bir köpek ve burnunun ucunda top döndüren bir de fok balığı var. Takla atan, zıplayan ve burnunun ucunda top döndüren hayvanlar... Bu oyuncaklar onun olsaydı dünyanın en mutlu insanı olurdu.

Kahverengi koton eldivenlerinin ucundan parmakları çıkan kırmızı yüzlü işportacıya, takla atan ayıyı bir dakika elinde tutabilir mi diye sormak istiyor, ama korkuyor. Kahverengi kesekağıtlarını toparlıyor ve omzunun üzerine atıyor. O oldukça zayıf bir adam ama uzun yıllar ağır işçi olarak çalışmaktan dolayı güçlü.

"Charlie! Charlie!... Kulakları küpeli!"

Çocuklar onun etrafında bir halka yapmışlar, gülüyorlar ve minik köpek yavruları gibi ayaklarının dibinde ona sataşıyorlar. Charlie onlara gülümsüyor. Taşıdıklarını yere bırakıp onlarla oyun oynamak istiyor ama bunu düşünmek dahi sırtının ürpermesine neden oluyor ve daha büyük yaştaki oğlanların oyun oynarken ona fırlattıkları şeyler aklına geliyor.

Fırına giderken, karanlık bir sokağa açılan bir geçidin eşiğinde duran oğlanları görüyor.

"Hey bakın, işte Charlie karşınızda!"

"Hey, Charlie. Ne iş peşindesin bakalım? Laklak etmek ister misin?"

"Gelsene buraya. Sana bişey yapcak değiliz."

Ama bu kapı eşiğiyle ilgili bir şey var – o karanlık sokak ve gülme sesleri tüylerini yine diken diken ediyor. Bunun ne olduğunu anlamaya çalışıyor ama tek hatırladığı şey, çocukların onun giysilerinin üzerine dışkılamaları ve işemeleri ve eve bu halde döndüğünde Herman Amca'nın avaz avaz bağırıp,

eline bir çekiç alarak bunu yapanları bulmak için dışarıya fırlaması. Charlie sokakta gülmekte olan oğlanlardan hemen uzaklaşıyor ve elindeki çıkını yere düşürüyor. Sonra onu yine kaldırıyor ve fırına kadar koşarak gidiyor.

“Neden bu kadar geciktin, Charlie?” diye bağırıyor Gimpy, fırının arka kapısından.

Charlie çarpan kapılardan geçerek fırının arka tarafına geçiyor ve elindeki çıkını yerdeki ızgaralardan birinin üzerine bırakıyor. Duvarlardan birine yaslanıp, ellerini ceplerine koyuyor. İçinden keşke topacımı da getirseydim diye düşünüyor.

Kuruma bulanmış duvarları ve tavanına rağmen, zemini beyaz unla kaplanmış olan bu fırını Charlie seviyor. Botlarının kalın tabanları beyaz bir kabukla kaplanmış ve bağcık delikleri ve dikiş yerleri de beyaza bulanmış durumda. Ellerinin derisinin çatlayan yerleri ve tırnaklarının içi de bembeyaz olmuş.

Charlie – sırtını duvara yaslayarak – başındaki beyzbol şapkasının D harfi şeklindeki siperi gözlerinin üzerine kayacak şekilde çömeldiği bu yerde kendisini rahat hissediyor. Unun, pişmekte olan tatlı hamurun, ekmeğin ve çöreğin kokusunu seviyor. Ocağın yanarken çıkardığı çıtırtılar onu gevşetiyor ve uykusunu getiriyor.

Tatlı... sıcak... uyku.

Aniden düşüyor, dönüyor, dönüyor ve başını duvara çarpıyor. Birisi bacaklarına arkadan bir tekme attığı için...

İşte tüm hatırladıklarım bundan ibaret. Her şeyi tüm berraklığıyla görebiliyorum ama bütün bunların neden olduğunu bilmiyorum. Bu, film seyretmeye gittiğim günlere benziyor aynen. İlk gittiğimde hiçbir şey anlamamıştım çünkü çok hızlı konuşuyorlardı, ama filmi üç dört kere seyrettikten sonra neler konuştuklarını anlamaya başlamıştım. Sanırım bunu da Dr. Strauss’a sormam gerek.

Nisan 14 – Dr. Strauss, anılarımı dünkü gibi hatırlamaya devam etmemin ve onları yazmamın çok önemli olduğunu söyledi. Ofisine gittiğimde bunları tartışacakmışız.

Dr. Strauss bir psikiyatrist ve bir beyin cerrahıymış. Ben bunu bilmiyordum. Onun basit bir doktor olduğunu sanıyordum. Ama bu sabah onun ofisine gittiğimde bana sorunlarımı çözmek için kendimle ilgili bir şeyler öğrenmemin ne kadar önemli olduğunu anlattı. Ben de ona herhangi bir sorunum olmadığını söyledim.

Güldü, sandalyesinden kalktı ve pencerenin yanına gitti. “Zekan geliştikçe, sorunların da o ölçüde artacak, Charlie,” dedi. “Zihinsel gelişmen duygusal gelişmeni aşacak. Ve zaman içinde bana sormak istediğin pek çok şey olduğunun farkına varacaksın. Senden sadece, bir şeye ihtiyacın olduğu vakit gelmen gereken tek yerin burası olduğunu hatırlamanı istiyorum.”

Ne demek istediğini hâlâ tam olarak anlamış değilim ama rüyalarımı veya anılarımı anlamasam veya onların nedenini bilmesem bile, zaman içinde onların arasında bir bağlantı kurulacakmış ve ben de kendimi daha iyi anlayacakmışım. Dr. Strauss önemli olan şeyin, anılarımdaki o insanların bana neler söylediğini bulmak olduğunu söyledi. Onlar benim çocukluğumla ilgiliymiş ve neler olup bittiğini hatırlamam için gerekliymiş.

Bunları önceden hiç bilmiyordum. Anladığım kadarıyla, yeterince, zeki olursam zihnimdeki tüm sözcüklerin anlamını bilecekmişim ve koridordaki o oğlanlarla, Herman Amca’yla ve annemle ve babamla ilgili her şeyi çözecekmişim ama Dr. Strauss’un dediğine göre, bunları öğrenince kendimi iyi hissetmeyecekmişim ve kafadan hasta olabilecekmişim.

O yüzden şimdi haftada iki gün onun ofisine geliyor ve beni rahatsız eden şeyler hakkında konuşuyorum. Orada öylece oturuyoruz ve ben konuşurken Dr. Strauss dinliyor. Buna terapi deniyor. Dr. Strauss aklıma takılan şeylerden bahsetmenin beni rahatlatacağını söylüyor. Ona beni rahatsız eden konulardan birinin kadınlar olduğunu söyledim. Şu Ellen adlı kızla dans etmenin beni nasıl heyecanlandırdığını anlattım. Bu konuda konuştuk ama konuşurken kendimi bir tuhaf hissetmeye başladım, başımın içinde bir uğultu vardı, soğuk terler döküyordum ve kusacak gibiydim. Belki de bunun nedeni bu konuları hep kirli ve kötü olarak düşünmüş olmamdı. Ama Dr. Strauss partiden sonra benim yaşadığım şeyin bir ıslak rüyadan ibaret olduğunu söyledi ve bu tür şeylerin genç çocukların başına gelmesi çok doğaldır dedi.

Demek ki, Dr. Strauss daha zeki olmaya başlamama ve bir sürü yeni şey öğrenmeme rağmen benim kadınlar konusunda hâlâ genç bir çocuk olduğumu düşünüyordu. Bu biraz zihnimi karıştırdı ama sonuçta hayatımla ilgili her şeyi öğreneceğim için çok heyecanlıyım.

Nisan 15 – Bugünlerde çok okuyorum ve okuduklarımın hemen hemen hepsi aklımda kalıyor. Bayan Kinnian tarih, coğrafya ve aritmetikten sonra, şimdi de yabancı diller öğrenmeye başlamam gerektiğini söylüyor. Prof. Nemur uyurken dinlemem için birkaç yeni kaset daha verdi. Bilincin ve bilinçaltının nasıl çalıştığını hâlâ tam olarak bilmiyorum, ama Dr. Strauss bunları şimdilik kafama takmamamı söyledi. Birkaç hafta içinde üniversite seviyesindeki konulara

geçtiğim vakit psikolojiyle ilgili hiçbir kitap okumayacağıma dair bana söz verdirdi. Yani, o bana izin verene kadar... Bunun benim zihnimi karıştıracağından ve kendi fikirlerimin ve duygularımın yerine psikolojik teorilere önem vermeye başlayacağımdan korkuyormuş. Ama roman okumamda bir mahsur yokmuş. Bu hafta *Muhteşem Gatsby, Bir Amerika Trajedisi* ve *Bu Melek Satılık Değil* adlı kitapları okudum. Erkeklerin ve kadınların öyle şeyler yaptığını hiç bilmiyordum.

Nisan 16 – Bugün kendimi çok daha iyi hissediyorum ama insanların hep bana gülmüş ve benimle hep dalga geçmiş olduklarını düşününce hâlâ öfkeleniyorum. Belki de insanlar beni Prof. Nemur'un söylediği kadar zeki olduğumda, yani I.Q. denen zeka katsayım eski seviyem olan 70'in iki katına eriştiğinde sevmeye başlayacaklar ve benimle o zaman arkadaş olacaklar.

I.Q.nun ne anlama geldiğinden hâlâ çok emin değilim. Prof. Nemur bunun insanın ne kadar zeki olduğunu ölçen bir şey olduğunu söyledi. Eczanedeki tartı aleti gibi bir şeymiş yani... Ama Dr. Strauss onunla büyük bir tartışmaya girdi ve I.Q.'nun zekayı kesinlikle tartmadığını söyledi. Ona göre, I.Q. bir ölçü kabının üzerindeki rakamlar gibi, bir insanın ne kadar zekaya sahip olabileceğini gösteriyormuş. Yani kabın içini bir şeylerle doldurmak gerekirmiş.

Bunu bana zeka testlerini veren ve Algernon'la çalışan Burt Seldon'a da sordum. O da bana bazı insanların bu yanıtların ikisinin de yanlış olduğunu söyleyeceklerini ve kendi okuduklarına göre I.Q.'nun bir insanın o güne kadar öğrenmiş olduğu bazı şeyler de dahil olmak üzere pek çok farklı şeyi ölçtüğünü ama zekayı pek de o kadar iyi ölçmediğini söyledi.

Yani ben hâlâ I.Q.'nun ne olduğunu bilmiyorum ve herkes farklı bir şey söylüyor. Benimki şimdi yüze yaklaşmış durumda ve pek yakında yüz elliyi geçecekmiş ama bana yeni bilgiler yüklemeyi sürdüreceklermiş. Onlara bir şey demedim ama aklıma şu takılıyor: Eğer zekanın ne olduğunu veya *nerede* olduğunu bilmiyorlarsa – bir insanda ondan *ne kadar* bulunduğunu nasıl anlayacaklar ki?

Prof. Nemur yarından sonra bir Rorschach Testi almam gerektiğini söylüyor. Bu ne testi acaba, merak ediyorum.

Nisan 17 – Dün gece bir kabus gördüm ve bu sabah uyandıktan sonra, aklımda kalan rüyalarla ilgili olarak Dr. Strauss'un önerdiği serbest-çağrışım yöntemini kullandım. Bu yöntemde rüyamı aklıma getiriyorum ve başka düşünceler aklıma gelene kadar zihnimi dalıp gitmeye bırakıyorum. Bunu beynim durana kadar sürdürüyorum. Dr. Strauss böyle bir durumun, beni

bilinçaltımın bilincimin bazı şeyleri hatırlamasını engellenmeye çalıştığı bir noktaya kadar getirdiğini söylüyor. Bu geçmiş ile şimdiki zaman arasında kalan bir duvarmış. Bu duvar bazen öylece kalırmış, bazen de parçalanırmış. Parçalandığı takdirde onun arkasında kalan şeyleri hatırlamak mümkün olabilirmiş.

Bu sabah olduğu gibi.

Rüyam ilerleme raporlarımı okuyan Bayan Kinnian'la ilgiliydi. Rüyamda raporumu yazmaya çalışıyor ama ne okuyabiliyor, ne de yazabiliyordum. Hepsi gitmişti. Korkuyorum ve fırındaki Gimpy'den raporu benim için yazmasını istiyorum. Ama Bayan Kinnian raporu okuyunca çok kızıyor ve içinde edepsiz sözcükler olduğu için sayfaları yırtıyor.

Eve döndüğümde Prof. Nemur ve Dr. Strauss'u beni beklerken buluyorum. İkisi birden ilerleme raporunda edepsiz şeyler yazdığım için beni bir güzel pataklıyorlar. Beni bıraktıklarında yırtılmış sayfaları yerden topluyorum ama onlar üstleri kanla kaplı, dantel gibi delikleri olan sevgililer günü kartları haline geliyor.

Bu korkunç bir rüyaydı ama hemen yataktan çıkıp yazdım ve sonra da serbest-çağrışım yöntemini uygulamaya başladım.

Ekmek fırını... ekmekler fırında pişiyor... birisi beni tekmeliyor... yere düşüyorum... her taraf kan içinde... yazıyorum... kırmızı bir sevgililer günü kartının üzerinde bir kalem... altından yapılmış küçük bir kalp... bir madalyon... bir zincir... her tarafı kanla kaplı... ve o bana gülüyor...

Madalyon bir zincire bağlı... topaç gibi dönüyor... güneş ışıklarını gözümün içine sokuyor. Onu seyretmekten hoşlanıyorum... zinciri seyretmeyi seviyorum... bir demet halinde ve iplik gibi bükülüyor ve topaç gibi dönüyor... ve küçük bir kız beni seyrediyor.

Onun adı Bayan Kinni – yani Harriet.

"Harriet... Harriet... Harriet'i hepimiz seviyoruz."

Sonra hiçbir şey yok. Yeniden boşluk var.

Bayan Kinnian ilerleme raporlarımı omzumun üzerinden okuyor.

Sonra Yetişkin Özürlüler Merkezi'ndeyiz ve ben ~~komposisyonlarımı~~ kompozisyonlarımı yazarken o da omzumun üzerinden onu okuyor.

Okul birden 13 numaralı parasız devlet okuluna dönüşüyor ve ben on bir yaşındayım ve Bayan Kinnian da on bir yaşında ama artık Miss Kinnian değil. Yanakları gamzeli küçük bir kız çocuğu, bukleli uzun saçları var ve adı Harriet. Harriet'i hepimiz seviyoruz. Bugün Sevgililer Günü.

Hatırlıyorum...

13 numaralı devlet okulunda neler olduğunu hatırlıyorum ve neden bu okulu değiştirip beni 222 numaralı devlet okuluna gönderdiklerini de... Bu, Harriet yüzündendi.

Charlie'yi görüyorum – o on bir yaşında. Elinde bir zamanlar sokakta bulduğu bir madalyon var. Madalyonun zinciri yok, onun yerine bir ip takmış. Charlie madalyonu kendi etrafında döndürerek ipi iyice bükmeyi, daha sonra da ipin hızla tersine dönerek açılmasını ve madalyonun güneş ışıklarını gözüne vurdurmasını seyretmeyi seviyor.

Çocuklar top oynadıklarında bazen onun da oynamasına izin veriyorlar ve onu ortalarına alıyorlar ve o da topu diğerlerinden önce yakalamaya çalışıyor. Charlie – topu hiç yakalayamasa da – ortada olmaktan memnun. Bir keresinde Hymie Roth'un yanlışlıkla yere düşürdüğü topu o yakalamıştı ama topu atmasına izin vermedikleri için yine ortada durmak zorunda kalmıştı.

Harriet yanlarından geçerken bütün erkek çocuklar oyunu bırakıp onu seyrediyorlar. Harriet'i bütün erkekler seviyor. Başını salladığında bukleleri de zıplıyor ve gamzeleri var. Charlie bir kız için neden bu kadar heyecanlandıklarını ve onunla konuşmak için neden yarıştıklarını bir türlü anlamıyor (kendisi bir kızla konuşmaktansa top veya teneke-tekmelemece veya ringo-levio oynamayı yeğlerdi), ama bütün erkekler Harriet'i seviyorlar, o yüzden o da onu seviyor.

Harriet hiçbir zaman diğer çocuklar gibi ona sataşmıyor. Charlie de ona komiklikler yapıyor. Öğretmen orada olmadığı vakit sıraların üzerinde yürüyor. Silgileri pencereden aşağı atıyor, karatahtanın ve duvarların üzerini karalıyor. Ve Harriet her zaman cırlıyor ve kıkır kıkır gülüyor. "Oh, Charlie'ye bi bakın," diyor. "Ne kadar komik, değil mi? Amma da salak!"

O gün Sevgililer Günü ve bütün erkekler Harriet'e verecekleri hediyelerden bahsediyorlar. Charlie "Ben de Harriet'e bir hediye vereceğim," diyor.

Hepsi gülüyor ve Barry, "Ona nereden hediye bulup da vereceksin?" diyor.

"Hem de ona çok güzel bir hediye vereceğim, göreceksiniz."

Ama hediye alacak parası yok, o yüzden Harriet'e vitrinlerde gördüğü sevgililer günü hediyelerine benzeyen kalp şeklindeki madalyonunu vermeye karar veriyor. O gece annesinin çekmecesindeki pelür kağıtlarından alıyor ve epeyce uğraştıktan sonra madalyonu paketliyor ve kırmızı bir kurdele parçasıyla bağlıyor. Ertesi gün öğle yemeği tatilinde paketi Hymie Roth'a götürüyor ve ondan kağıdın üzerine yazmasını istiyor.

Hymie'ye, "*Sevgili Harriet,*" diye yazmasını söylüyor. "*Sen bütün dünyadaki en en güzel kızsın. Seni çok beğeniyorum ve seni çok seviyorum. Benim sevgilim olmanı istiyorum. Arkadaşın, Charlie Gordon.*"

Hymie özenli bir şekilde ve sürekli gülerek kağıdın üzerine büyük harflerle

yazıyor ve Charlie'ye, "Vay canına, bunu okurken gözleri kesin yuvasından fırlayacak," diyor. "Bekle, bak o bunu görünce neler olacak."

Charlie korkuyor ama Harriet'e o madalyonu vermek istiyor, o nedenle okuldan sonra evine giderken onu takip ediyor ve kapıdan içeriye girmesini bekliyor. Sonra gizlice evin önüne geliyor, paketi kapının koluna asıyor ve sonra da kapının zilini iki kez çalarak sokağın karşı tarafına geçiyor ve bir ağacın arkasına saklanıyor.

Harriet aşağıya inince kapıyı kimin çaldığını anlamak için etrafa bakınıyor. Sonra paketi görüyor ve onu alıp yukarıya çıkıyor. Charlie okuldan eve dönünce haber vermeden çekmecesinden pelür kağıdı ve kurdele aldığı için annesinden bir güzel dayak yiyor. Ama bu onun umurunda bile değil. Yarın Harriet o madalyonu takacak ve bütün oğlanlara onu Charlie'nin verdiğini söyleyecek. Onlar da günlerini görecekler.

Ertesi sabah okula koşarak gidiyor, ama daha çok erken. Harriet henüz gelmemiş. Heyecanla bekliyor.

Ama Harriet okula gelince onun tarafına bakmıyor bile. Madalyonu da takmamış. Hatta biraz kızgın görünüyor.

Bayan Janson bakmadığı vakitler Charlie bir sürü şaklabanlıklar yapıyor. Yüzünü şekilden şekle sokuyor. Yüksek sesle gülüyor. Oturduğu sandalyenin üzerine çıkarak poposunu sallıyor. Harold'a bir tebeşir parçası bile fırlatıyor. Ama Harriet onun tarafına bir kez bile olsun bakmıyor. Belki de unuttu diye düşünüyor Charlie. Belki de yarın takacaktır. Koridorda onun yanından geçiyor ama Charlie onun yanına gelince tek bir sözcük bile etmeden onu itiyor.

Harriet'in iki ağabeyi okulun avlusunda onu bekliyorlar.

Gus onu ittiriyor. "Bu rezil notu sen mi yazdın kardeşime?"

Charlie hiçbir rezil not yazmadığını söylüyor. "Ona sadece sevgililer günü hediyesi verdim."

Liseden mezun olmadan önce okulun futbol takımında oynayan Oscar Charlie'yi gömleğinden yakalıyor ve iki düğmesini yerinden söküyor. "Benim küçük kız kardeşimden uzak dur, seni pislik. Senin bu okulda olman bile hata."

Charlie'yi Gus'a doğru itiyor, Gus Charlie'yi boğazından yakalıyor. Charlie korkuyor ve ağlamaya başlıyor.

Ondan sonra onun canını iyice yakmaya başlıyorlar. Oscar burnuna bir yumruk patlatıyor, sonra Gus onu yere düşürüyor ve tekmeliyor ve sonra da her ikisi birden arka arkaya tekmeliyorlar. Daha sonra avludaki diğer çocuklar – Charlie'nin arkadaşları – koşarak ve el çırparak geliyorlar: "Vur! Vur! Charlie dayak yiyor!" diye bağırıyorlar.

Charlie'nin giysileri yırtılıyor, burnu kanamaya başlıyor ve dişlerinden biri

kırılıyor. Gus ve Oscar gittikten sonra kaldırımın üzerine oturarak ağlıyor. Kan ağzında ekşi bir tat bırakıyor. Diğer çocuklar sadece gülüp bağırıyorlar: “Charlie’yi iyice benzetmişler! Charlie’yi iyice benzetmişler!” Sonra okuldaki hademelerden biri olan Bay Wagner geliyor ve onları kovalıyor. Charlie’yi erkek çocuklara ayrılan bir odaya götürüyor ve ona eve gitmeden önce ellerini yıkamasını ve yüzündeki kanları ve tozları temizlemesini söylüyor...

Sanırım her söylenene inandığım için epeyce budalaymışım. Ne Hymie’ye, ne de başka birine güvenmemem gerekirmiş.

Bütün bunları daha önce hiç hatırlamamıştım, ama rüyamı düşündükten sonra bu anılar bana geri geldi. Bunun Bayan Kinnian’ın benim ilerleme raporlarımı okumasıyla bir ilgisi olmalı. Neyse, şimdi kimseden benim için bir şeyler yazmasını istemek zorunda olmadığım için mutluyum. Şimdi bunu kendim yapabiliyorum.

Ama bir şey daha fark ettim. Harriet’in madalyonumu bana geri vermediğini...

Nisan 18 – Rorschach’ın ne olduğunu anladım. Hani şu ameliyat olmadan önce bana verdikleri mürekkep lekeleriyle ilgili olan test. Onun ne olduğunu anladığım anda, beni bir korku aldı. Burt’ün benden yine resimleri çözmemi isteyeceğini ve benim de bunu başaramayacağımı biliyordum. Orada ne tür resimlerin saklı olduğunu anlamanın bir yolu var mı acaba diye düşündüm. Belki de resim filan yoktu. Belki de bu, olmayan bir şeyi arayacak kadar aptal olup olmadığımı anlamak için oynadıkları bir oyundu. Öyle olduğunu düşünmek bile içimde Burt’e karşı bir öfkenin uyanmasına neden oldu.

“Pekala, Charlie,” dedi, “bu kartları daha önce de görmüştün, hatırladın mı?”

“Tabii ki, hatırladım.”

Konuşma tarzımdan benim öfkeli olduğumu anlamıştı. Hayretle yüzüme baktı.

“Bir sorun mu var, Charlie?”

“Hayır, hiçbir sorun yok. Bu mürekkep lekeleri beni rahatsız ediyor.”

Gülümsedi ve başını olumsuz anlamda salladı. “Rahatsız olacak bir şey yok. Bu standart kişilik testlerinden sadece bir tanesi. Şimdi senin şu karta bakmanı istiyorum, Charlie. Bu sence ne olabilir? Bu kartın üzerinde ne görüyorsun? İnsanlar bu lekelerde pek çok farklı şeyler görüyorlar. Sence ne olabileceğini bana söyle – yani sana neler düşündürdüğünü.”

Şoke olmuştum. Bir karta, bir de ona baktım. Onun böyle bir şey söyleyeceğini beklemiyordum. “Yani bu lekelerin arasında birtakım gizli resimlerin olmadığını mı söylemek istiyorsunuz?”

Burt kaşlarını çattı ve gözlüklerini çıkardı. “Ne?” “Resimler! Lekelerin içindeki gizli resimler! Geçen sefer bana bunları herkesin gördüğünü söylemiş ve benim de onları bulmamı istemiştiniz.”

“Hayır, Charlie. Öyle bir şey söylemiş olamam.”

“Ne demek istiyorsun?” diye bağırdım ona. Mürekkep lekelerinden o kadar korktuğum için hem kendime, hem de Burt’e kızıyordum. “Bana öyle söylemiştin. Sırf üniversiteye gidecek kadar akıllısın diye benimle alay edebileceğini mi sanıyorsun? Benimle dalga geçen herkesten bıktım usandım artık.”

Daha önce bu kadar öfkelendiğimi hiç hatırlamıyorum. Öfkem Burt’ün kendisine değildi, aniden her şey infilak etmişti sanki. Rorschach kartlarını masanın üstüne fırlattım ve dışarı çıktım. Profesör Nemur koridordan geçiyordu, bir merhaba bile demeden aceleyle yanından geçtiğimi görünce bir terslik olduğunu anladı. O ve Burt arkamdan gelip tam asansörle aşağıya inmek üzereyken bana yetiştiler.

“Charlie,” dedi Nemur, kolumu yakalayarak. “Bekle bir dakika. Sorun nedir?”

Silkinerek kolumu kurtardım ve Burt’ü işaret ederek, “İnsanların benimle alay etmesinden bıktım usandım,” dedim. “Hepsi bu. Belki önceden anlamıyordum, ama şimdi anlıyorum ve bu hoşuma gitmiyor.”

“Burada kimse seninle dalga geçmiyor, Charlie,” dedi Nemur.

“Peki ya o mürekkep lekeleri? Geçen sefer Burt bana orada resimler olduğunu söylemişti – herkesin gördüğü birtakım resimler ve ben –”

“Bak, Charlie, Burt’ün sana tam olarak ne söylediğini duymak ister misin? Ve senin ona verdiğin yanıtları? O test sürecinin bir kaydı bizde var. Onu tekrar oynatabilir ve konuşulanları yeniden dinlemeni sağlayabiliriz.”

Onlarla birlikte yeniden psiko laboratuvarına gittim. Karışık duygular içindeydim. Her şeyi iyi anlayamadığım o dönemde benimle alay ettiklerinden ve benimle oyun oynadıklarından emindim. Öfke, benim için ilginç bir duyguydu ve ondan kolay kolay vazgeçmek istemiyordum. Dövüşmeye hazırdım.

Nemur kayıtları bulmak için dosyaları karıştırırken, Burt açıklama yapıyordu: “Geçen sefer de hemen hemen bugün kullandığım sözcükleri kullanmıştım. Prosedürün her seferinde aynı olması bu testlerin şartlarından biri zaten...”

“Buna ancak bantları dinlediğim vakit inanabilirim.”

Aralarında bakıştılar. Yüzüme yeniden kan sıçradığını hisseder gibi oldum. Bana gülüyorlardı. Ama sonra az önce ne dediğimi fark ettim ve onların neden

bakıştığını anladım. Onlar bana gülmüyorlardı. Bana neler olduğunu anlamışlardı. Ben yeni bir düzeye erişmiştim ve öfke ve şüphe gibi duygular çevremdeki dünyaya verdiğim ilk yeni tepkilerdi.

Burt'ün sesi kayıt makinasından odaya yayıldı:

"Şimdi senin şu karta bakmanı istiyorum, Charlie. Bu sence ne olabilir? Bu kartın üzerinde ne görüyorsun? İnsanlar bu lekelerde pek çok farklı şeyler görüyorlar. Sence ne olabileceğini bana söyle – yani sana neler düşündürdüğünü."

Burt birkaç dakika önce laboratuvarda kullandığı tamamen aynı sözcükleri, hemen hemen aynı ses tonuyla söylüyordu. Sonra kendi verdiğim yanıtları duydum – çocukça ve inanılmaz. Profesör Nemur'un çalışma masasının yanındaki sandalyenin üzerine yığıldım. "O gerçekten de ben miydim?"

Burt'le birlikte tekrar laboratuvara gittik ve Rorschach testine devam ettik. Kartları ağır ağır inceledik. Bu sefer benim tepkilerim de farklıydı. Lekelerin içinde bir şeyler "görüyordum". Birbiriyle didişen iki yarasa. Eskrim yapan iki adam. Bir sürü şey hayal ediyordum. Yine de, Burt'e artık çok güvenmediğimi fark etmiştim. Belki yakalamam gereken bir şey vardır diye sürekli olarak kartların arkasını çevirip bakıyordum.

O notlarını yazarken ben de fark ettirmeden onu dikizliyordum. Ama yazdıklarının tamamı şifreliydi ve gördüğüm şöyle bir şeydi:

WF + A DdF-Ad orig. WF – A SF + obj

Testin ne işe yaradığını hâlâ anlamamıştım. Bana öyle geliyordu ki, insanlar gerçekte görmedikleri şeyler hakkında pekala yalanlar uydurabilirlerdi. Testi verenler benim aslında görmediğim şeyleri görmüş gibi yaparak onları aptal yerine koymadığımı nereden anlayacaklardı?

Belki Dr. Strauss psikoloji kitaplarını okumama izin verdiği vakit bu testin tam olarak ne olduğunu anlayabilirim. İnsanların okuduğunu bildiğim için bu ilerleme raporlarını yazmak benim açımdan giderek daha zor bir hal alıyor. Bunları bir süre için kendime saklasam belki de daha iyi olacak. Dr. Strauss'a soracağım. Bu konu beni neden böyle birden rahatsız etmeye başladı acaba?

İLERLEME RAPORU 10

Nisan 21 – Fırında hamur karma makinalarının üretimini arttırmak için yeni bir yöntem buldum. Bay Donner bunun işgücü masraflarından tasarruf sağlayacağını ve kârı arttıracağını söylüyor. Bana elli dolar ikramiye verdi ve haftalığımı da on dolar arttırdı.

Bunu kutlamak için Joe Carp ile Frank Reilly'yi öğle yemeğine davet ettim ama Joe'nun karısı için bir şeyler alması gerekiyormuş ve Frank de yemekte kuzeniyle buluşacakmış. Sanırım onların bendeki değişiklikleri kabullenmeleri biraz vakit alacak.

Herkes benden sanki korkuyor gibi. Gimpy'nin yanına gidip de bir şey sormak için omzuna hafifçe dokunduğumda öyle bir hopladı ki, kahvesini baştan aşağı üzerine döktü. Bakmadığımı düşündüğü vakit bakışları sürekli benim üzerimde. Fırında artık kimse benimle konuşmuyor ve eskiden olduğu gibi şakalaşmıyor. Bu, işyerimde kendimi yalnız hissetmeme neden oluyor.

Bütün bunları düşünmek, ayakta uyuduğum gün Frank'in bacaklarıma arkadan tekme atarak beni yere düşürmesini aklıma getirdi. Frank'in yeni somunlar koymak için fırının kapağını açtığı vakit kapağın çıkardığı kükreme sesi, ortalığa yayılan o tatlı ılık koku ve beyaz duvarlar...

Aniden düşüyorum... döne döne... her şey ayağımın altından kayıyor ve başımı duvara çarpıyorum...

Bu benim, ama orada yatan kişi sanki başka birisi – bir başka Charlie. Zihni karışmış... başını kaşıyor... yanında duran zayıf ve uzun boylu Frank'e, sonra da iri yarı, kıllı ve fırçaya benzeyen kaşları mavi gözlerini neredeyse tamamen örten Gimpy'ye bakıyor.

Gimpy, "Çocuğu rahat bırak," diyor. "Yüce Tanrım, Frank, neden sürekli ona sataşmak zorundasın? Elinden daha fazlası gelmiyor işte. Öyle değil mi, Charlie?"

Charlie başını kaşıyor ve korkudan siniyor. Bu cezayı hak etmek için ne yaptığını bilmiyor, ama bunun da arkası gelecek gibi görünüyor.

"Ama sizler her şeyi daha iyi biliyorsunuz," diyor Gimpy, ortopedik çizmeleriyle ağır ağır volta atarken. "Ee, o zaman ne demeye hâlâ onunla uğraşıyorsunuz?" Uzun boylu Frank ve iri cüsseli Gimpy, bu iki adam uzun masada oturup akşam siparişleri için hazır edilmesi gereken ekmeklerin hamurlarına şekil veriyorlar.

Bir süre sessizlik içinde çalışıyorlar, sonra Frank duruyor ve beyaz kasketini geriye doğru atıyor. "Hey, Gimpy, Charlie ekmek pişirmeyi öğrenebilir mi sence?"

Gimpy masanın üzerine dirseğini dayıyor. "Onu rahat bırakmayacak mısın

sen?”

“Yani, gerçekten, Gimp – ciddiyim. Bence ekmek hamurlarına şekil vermek gibi basit bir şeyi öğrenebilir.”

Bu fikir gözlerini Charlie’ye dikmiş olan Gimpy’nin hoşuna gidiyor. “Hey Charlie, bir dakika buraya gelir misin?”

Başkaları her onun hakkında konuştuğu vakit yaptığı gibi, Charlie bu sefer de başını öne eğmiş, ayakkabı bağcıklarına bakıyor. Bunları açmayı ve tekrar bağlamayı beceriyor diye düşünüyor Gimpy. O zaman ekmek de yapabilir. Hamuru yoğurmayı, bükmeyi ve ona küçük yuvarlak şekiller vermeyi öğrenebilir.

Frank ona şüpheyle bakıyor. “Belki de sormasak daha iyi, Gimp. Belki de bu doğru değil. Geri zekalı birisi öğrenmekte zorlanıyorsa, belki de üstüne gitmemek gerekir.”

Frank’in fikrini benimsemiş olan Gimpy, “Sen bu işi bana bırak,” diyor. “Ben belki de öğrenebileceğini düşünüyorum. Şimdi beni dinle, Charlie. Bir şey öğrenmek istiyor musun? Sana benim ve Frank’in yaptığımız gibi ekmek yapmasını öğretmemi ister misin?”

Charlie’nin yüzündeki gülümseme donup kalıyor. Gözlerini Gimpy’ye dikiyor... Onun ne istediğini biliyor ve kendisini köşeye kıstırılmış gibi hissediyor. Gimpy’yi mutlu etmek istiyor ama öğrenmek ve öğretmek sözcükleri onda feci şekilde cezalandırılmakla ilgili bir çağrışım yapıyor, ama bu anısını bir türlü hatırlayamıyor – sadece anlamadığı bir şeyi öğretmek için ona vuran zayıf, beyaz bir el geliyor gözlerinin önüne.

Charlie geriye doğru bir adım atıyor ama Gimpy onu kolundan yakalıyor. “Hey, yavrum, yavaş ol. Sana bir şey yapacak değiliz. Şuna bakın, nasıl da hayatı kaymış gibi titriyor. Bak, Charlie. Bende şans getiren güzel ve parlak bir şey var. Oynaman için bunu sana vereceğim.” Pirinçten bir zincirin ucuna takılmış, üzerinde STA-BRITE METAL PARLATICI yazan, pirinçten yapılmış, parlak bir disk tutan elini ona doğru uzatıyor. Zinciri bir ucundan tutuyor ve floresan lambaların ışığını yakalayan altın renkli disk parıldayarak kendi çevresinde ağır ağır dönmeye başlıyor. Bu sarkıtın Charlie’ye yabancı gelmeyen bir parlaklığı var ama Charlie bunun nedenini ve neyi hatırlattığını bilmiyor.

Charlie onu almak için bir hamle yapmıyor. Başkalarının eşyalarına elini sürdüğü vakit cezalandırılacağını biliyor. Eğer biri onu sana verirse, o zaman tamam. Ama başka türlüsü yanlış. Gimpy’nin onu isteyerek uzattığını görünce gülümsüyor ve onaylar gibi başını sallıyor.

“İşte bak bunu biliyor,” diye gülüyor Frank. “Ona parlak ve ışıltılı bir şey ver, tamam.” Deneyi Gimpy’nin yapmasına izin veren Frank öne doğru

heyecanla eğiliyor. “Eğer bu süprüntü şeyi çok isterse ve sen de ona buna sahip olmak için ekmek hamuruna şekil Vermeyi öğrenmesi gerektiğini söylersen – belki de bu işe yarar.”

Fırıncılar Charlie’ye bu işi öğretmeye başladığında, dükkandaki diğer çalışanlar onların etrafında toplanıyorlar. Frank masanın üzerinde bir yer açıyor ve Gimpy orta boy bir hamuru çekip alıyor ve şekil vermesi için Charlie’nin önüne koyuyor. Charlie’nin bu işi kıvırıp kıvıramayacağına dair iddialar yapılıyor.

“Bizi dikkatlice izle,” diyor Gimpy, zinciri masanın üzerine, kendi yanına Charlie’nin görebileceği bir yere koyuyor. “Bizi izle ve bizim yaptığımızın aynısını yap. Eğer şekil vermeyi öğrenirsen, şans getiren bu parlak şeyi sana vereceğiz.”

Charlie taburesinin üzerinde kamburlaşarak dikkatle Gimpy’nin bıçağı alıp bir parça hamur kesmesini seyrediyor. Gimpy’nin arada bir durup un serpiştirmesini ve hamuru önce uzun bir rulo, sonra da bir halka haline getirmek için yaptığı tüm hareketleri takip ediyor.

Frank, “Şimdi de beni izle,” diyor ve o da Gimpy’nin yaptıklarının aynısını yapıyor. Charlie’nin zihni karışıyor. Arada farklar var çünkü. Gimpy hamuru açarken dirseğini bir kuş kanadı gibi dışa doğru tutuyor, ama Frank’in kolları bedenine yapışık bir şekilde duruyor. Gimpy hamuru yoğururken başparmakları diğer parmaklarıyla bitişik, Frank ise avuçlarının içiyle çalışıyor ve başparmaklarını diğer parmaklarından uzakta ve havada tutuyor.

Bu endişeler Gimpy “Hadi, şimdi de sen dene,” dediği vakit Charlie’nin hareket etmesini imkansız kılıyor.

Charlie hayır anlamında başını sallıyor.

“Bak, Charlie, bir kere daha yapacağım, hem de daha yavaş olarak. Şimdi benim yaptıklarımı dikkatlice izle ve ne yapıyorsam sen de benimle birlikte yap. Tamam mı? Ama yaptıklarını hatırında tutmaya çalış ki daha sonra kendi başına da yapabilesin. Hadi başla şimdi – şöyle.”

Charlie Gimpy’nin bir parça hamur koparmasını ve onu bir top haline getirmesini kaşlarını çatarak izliyor. Tereddüt ediyor, ama sonra o da bıçağı alıyor ve bir parça hamur kesip masanın ortasına koyuyor. Dirseklerini aynen Gimpy’nin yaptığı gibi dışarıya doğru tutarak hamuru top şekline getiriyor.

Bir kendi ellerine, bir Gimpy’nin ellerine bakıyor ve parmaklarını aynen onu yaptığı gibi başparmağı diğer parmaklara bitişik olacak şekilde – ters bir çanak gibi – tutmak için özen sarf ediyor. İçinden bir ses ona eğer doğru yaparsan seni sevecekler diye fısıldıyor. Ve o, Gimpy ve Frank’in onu sevmesini istiyor.

Gimpy hamurunu bir top haline getirdikten sonra geriye çekiliyor. Charlie

de... “Hey, bu harika... Bak, Frank, hamuru o da top haline getirdi.”

Frank onaylar gibi başını sallıyor ve gülümsüyor. Charlie inler gibi bir ses çıkarıyor ve gerilim yükseldikçe bütün bedeni titremeye başlıyor. Böyle ender bir başarı anına alışkın değildir çünkü.

“Pekala,” diyor Gimpy. “Şimdi hamura ekmek şekli vermeye başlayabiliriz.” Charlie beceriksizce ama büyük bir dikkatle Gimpy’nin her hareketini taklit ediyor. Zaman zaman, elinin veya kolunun bir titremesi işine mani oluyor ama kısa bir süre içinde hamur parçalarını bükerek ekmek şeklini vermeyi başarıyor. Gimpy’nin yanında çalışarak altı ekmek hazırlıyor ve bunları unlayarak Gimpy’nin unlanmış büyük tepsiye dizdiği kendi ekmek hamurlarının yanına koyuyor.

“Pekala, Charlie,” diyor Gimpy, ciddi bir yüzle. “Şimdi bakalım bunu kendi başına yapabilecek misin? En başından itibaren yaptıklarını bir hatırla. Hadi, şimdi başla.”

Charlie gözlerini önündeki dev gibi hamura ve Gimpy’nin onun eline sıkıştırdığı bıçağa dikiyor. Ve bir kez daha içini bir panik duygusu kaplıyor. Önce ne yapmıştı? Elini nasıl tutmuştu? Parmaklarını? Hamur topunu ne tarafa doğru yuvarlamıştı?... Aklına aynı anda binlerce zihin karıştırıcı fikir geliyor ve gülümseyerek ayakta bekliyor. Hamura şekil vermek, Frank ve Gimpy’yi mutlu etmek, onların kendisini beğenmesini ve Gimpy’nin ona vermeyi vaat ettiği o parlak uğur eşyasını elde etmek istiyor. Kaygan ve ağır hamur parçasını masanın üzerinde durmadan döndürüyor ama bir türlü işe girişemiyor. Başaramayacağını bildiği için onu kesemiyor ve korkuyor.

“Unutmuş bile,” diyor Frank. “Aklında bir şey kalmıyor bunun.”

Charlie hatırlamak istiyor. Kaşlarını çatarak hatırlamaya çalışıyor: Önce bir parça keserek başlarsın. Sonra onu yuvarlayarak bir top haline getirirsin. Ama tepsinin üzerinde duranlara benzeyenler nasıl yapılıyordu? O başka bir olay. Ona biraz vakit verseler, belki de hatırlar. Sersemliği geçer geçmez hatırlayacaktır. Sadece bir iki saniyesi olsa, aklına gelecektir. Öğrendiği şeyleri aklında tutabilmeyi istiyor – kısa bir süre için dahi olsa. O kadar çok istiyor ki...

“Tamam, Charlie,” diye iç çekiyor Gimpy, bıçağı onun elinden alarak. “Tamam, sorun değil. Dert etme. Bu zaten senin işin değil.”

Bir dakika sonra hatırlayacak... Acele ettirmeseler... neden her şeyi bu kadar aceleye getirmek zorundalar?

“Hadi, Charlie. Git otur ve çizgi romanına bak. Bizim işe geri dönmemiz gerek.”

Charlie evet der gibi başını sallıyor, gülümsüyor ve çizgi romanını cebinden çıkarıyor. Eliyle düzeltip, bir şapka gibi başının üzerine koyuyor. Frank gülüyor,

Gimpy de sonunda gülümsemeye başlıyor.

“Hadi, seni koca bebek...” diye homurdanıyor Gimpy. “Bay Donner seni çağırana kadar git orada otur.”

Charlie ona gülümsüyor ve hamur karma makinalarının yanındaki köşede durmakta olan un çuvallarına doğru ilerliyor. Yerde bağdaş kurarak otururken ve çizgi romanındaki resimlere bakarken sırtını onlara dayamayı seviyor. Sayfaları çevirmeye başladığında ağlaması geliyor, ama bunun neden olduğunu anlayamıyor. Şimdi, böyle üzülmenin ne gereği var? Bulanık bir bulut gelip gidiyor, ama sonunda çizgi romandaki en az otuz, kırk kere baktığı parlak renkli resimlere tekrar bakmak için içinde bir özlem duyuyor. Romandaki tüm kahramanları tanıyor. Onların adlarını (önüne çıkan herkese) tekrar tekrar sorarak öğrenmiş durumda, Beyaz balonların içindeki tuhaf harflerin ve sözcüklerin, onların bir şeyler söylediği anlamına geldiğini de biliyor. O balonların içinde yazılanları okumayı acaba bir gün öğrenebilecek mi? Eğer acele ettirmezlerse veya onu zorlamazlarsa, bunu yapabilir. Ama nedense herkes bir telaş içinde...

Charlie ayaklarını karnına doğru çekiyor ve çizgi romanının Batman ile Robin’in bir binanın yanından upuzun bir ip sarkıttıkları ilk sayfasını açıyor. O anda karar veriyor, günün birinde o da okuyacak. O zaman buradaki hikayeyi de okuyabilecek. O sırada omzuna birisinin dokunduğunu fark ediyor ve başını kaldırıp bakıyor. Bu Gimpy’dir, elinde sallandıkça ve kendi etrafında döndükçe ışığı yansıtan pirinçten yapılmış o parlak disk ve zincir var.

“Al,” diyor sevimsiz bir sesle, diski Charlie’nin kucağına fırlatarak ve topallayarak oradan uzaklaşıyor...

Bunu daha önce hiç düşünmemiştim ama Gimpy’nin bu yaptığı, güzel bir jestti. Bunu neden yapmıştı ki? Her neyse, bu benim geçmişle ilgili olarak bugüne kadar en berrak ve eksiksiz olarak hatırladığım bir anıydı. Sabahın erken bir saatinde, ışık henüz gri bir tondayken, mutfak penceresinden dışarı bakmak gibi bir şeydi bu... Ama o zamandan beri çok yol kat ettim ben ve bunu Dr. Strauss’a, Profesör Nemur’a ve Beekman’daki diğer insanlara borçluyum. Frank ve Gimpy, benim böyle değiştiğimi gördüklerinde neler düşünüyorlar ve hissediyorlar acaba?

Nisan 22 – Fırındaki insanlar değişiyor. Sadece beni görmezden gelmekle kalmıyorlar. Bir husumet içinde olduklarını hissediyorum. Donner benim fırıncılar birliğine katılmamı ayarladı ve bana bir maaş artışı daha verdi. Kötü olan şey ise, işin tüm keyfi kaçtı çünkü fırındakiler beni kıskanmaya başladılar.

Bir bakıma onları suçlayamıyorum. Onlar bana neler olduğunu anlayamıyorlar ve ben de onlara anlatamıyorum. Onların benimle gurur duyacaklarını ummuştum ama o havalarda değiller – hem de hiç.

Yine de, konuşacak birini bulmam gerek. Bayan Kinnian'a yarın akşam maaş artışımı kutlamak için birlikte sinemaya gitmeyi teklif edeceğim. Tabii cesaretim olursa.

Nisan 24 – Profesör Nemur sonunda, laboratuvardaki herkesin okuyacağını bile bile her şeyi yazmamın mümkün olmayacağı konusunda bana ve Dr. Strauss'a hak verdi. Bugüne kadar yaşadıklarımı, kimle ilgili olursa olsun, dürüstçe yazmaya çok özen gösterdim, ama özel kalması gereken bazı şeyler var ve benim onları yazmam mümkün değil – en azından şimdilik.

Bir süre için daha kişisel olan bazı raporları gizli tutmama izin verdiler, ama Welberg Vakfı'na gitmesi gereken son rapora kadar Profesör Nemur bunları okuyacak ve hangi bölümlerin yayımlanabileceğine karar verecekmiş.

Bugün laboratuvarda olan şey aslında çok üzücüydü.

Bu akşam erken saatlerde Dr. Strauss'a ve Profesör Nemur'a, Bayan Kinnian'ı sinemaya davet etmemin doğru olup olmayacağını sormak için ofise gelmiştim, ama kapıyı tıklatmaya hazırlanırken onların münakaşa ettiklerini duydum. Orada durmamalıydım, ama insanlar hep ben sanki oralarda değilmişim veya neler konuştuklarını duyup duymadığım umurlarında değilmiş gibi davrandıkları için, dinlemeden edemedim.

Birisinin masaya vurduğunu duydum ve aynı anda Profesör Nemur bağırmaya başladı: "Hazırladığımız raporu Chicago'da sunacağımıza dair konferans komitesine bilgi verdim bile."

Sonra Dr. Strauss'un sesini duydum: "Hata ediyorsun, Harold. Altı hafta sonrası, henüz çok erken bir tarih olur. Onun değişimi hâlâ devam ediyor."

Sonra Nemur konuştu: "Şu ana kadar her şey öngördüğümüz gibi gitti. O yüzden bir ara rapor hazırlayabilecek durumdayız. Sana söylüyorum, Jay, korkulacak bir şey yok. Her şey olumlu. Bundan sonra herhangi bir aksilik olamaz."

Strauss: "Vaktinden önce bir açıklama yapmak hepimizi ilgilendiren son derece önemli bir konu. Sen yetkiyi üzerine almış oluyorsun–"

Nemur: "Bu projenin en kıdemli üyesinin ben olduğumu unutuyorsun galiba."

Strauss: "Ama sen de itibarını koruması gereken tek kişinin sen olmadığını unutuyorsun. Eğer şu aşamada çok iddiacı olursak, tüm hipotezimizi topa tutarlar."

Nemur: “Bir regresyondan korkmuyorum artık. Her şeyi tekrar tekrar kontrol ettik. Bir ara rapor hazırlamanın ne mahsuru olabilir? Bundan sonra hiçbir aksilik olmayacağından eminim.”

Münakaşaları böylece devam etti. Dr. Strauss, Profesör Nemur’u Hallston’un Psikoloji Departmanı’na göz koymakla ve Profesör Nemur de Strauss’u onun psikolojik araştırmasının kuyruğuna takılmakla suçluyordu. Daha sonra Strauss, psikocerrahi alanındaki tekniklerinin ve enzim-enjeksiyonu kalıplarının bu projede en az Nemur’un teorileri kadar önemli olduğunu ve günün birinde dünyanın dört bir tarafında binlerce beyin cerrahının *onun* bu yöntemlerini kullanacağını söyledi. Nemur ise bu yeni yöntemlerin *kendi* orijinal teorisi sayesinde ortaya çıktığını ona hatırlattı.

Birbirlerine bağırıp çağırdılar, *fırsatçı, sinik, karamsar* gibi sözcükler kullanarak suçlamalarda bulundular. Korkmaya başlamıştım. Aniden, ofis kapısının önünde durup, haberleri olmadan onları dinleme hakkımın artık olmadığı kafama dank etti. Eskiden neler olup bittiğini anlamayacak kadar geri zekalı olduğum günlerde, bunun belki bir önemi yoktu ama şimdi benim onları dinlememi istemeyeceklerini biliyordum. O yüzden münakaşanın nasıl sonuçlandığını görmeyi beklemeden oradan ayrıldım.

Hava kararmıştı ve neden bu kadar korktuğumu anlayabilmek için uzunca bir süre yürüdüm, ilk kez bazı şeyleri bütün açıklığıyla görebiliyordum – bunlar ne tanrı, ne de herhangi birer kahramandı. Sadece çalışmalarından bir şeyler elde edebilme endişesi içinde olan iki adamdı. Yine de, eğer Nemur haklı çıkar da deney başarıya ulaşırsa, bunun ne önemi vardı? O kadar çok yapacak şey, o kadar çok uygulanması gereken plan vardı ki...

Yarına kadar bekleyeceğim ve onlara Bayan Kinnian’ı maaşımdaki artışı kutlamak için sinemaya götürüp götüremeyeceğimi soracağım.

Nisan 26 – Laboratuvardaki işim bitince üniversitede dolanıp durmamam gerektiğini biliyorum, ama genç erkeklerin ve kadınların ellerinde kitaplarla oradan oraya gittiklerini görmek ve onların öğrendikleri şeyler hakkında konuştuklarını duymak beni çok heyecanlandırıyor. Keşke ben de Campus Bowl Luncheonette’te kahve içerken onlarla birlikte oturup kitaplar, politika ve düşündüklerim hakkında bir şeyler konuşabilseydim. Onların şiir, bilim ve felsefe – Shakespeare ve Milton; Newton, Einstein ve Freud; Eflatun, Hegel ve Kant, ve adları zihnimde büyük bir kilisenin çanları gibi yankılanan tüm diğer kişiler – hakkında konuştuklarını duymak bana müthiş bir heyecan veriyor.

Bazen etrafımdaki masalardan yükselen konuşmalara kulak veriyorum ve onlardan epeyce daha büyük olmama rağmen, sanki ben de bir üniversite

öğrencisiymişim gibi yapıyorum. Kitaplar taşıyorum ve bir pipo içmeye bile başladım. Bu aptalca bir şey belki ama laboratuvara gidip geldiğim için, kendimi üniversitenin bir parçası gibi hissediyorum. Evime, o yalnızlık kokan odaya gitmekten nefret ediyorum.

Nisan 27 – Campus Bowl'daki çocuklardan bazılarıyla arkadaş oldum. Shakespeare'in gerçekten de Shakespeare'in eserlerini yazıp yazmadığını tartışıyorlardı. Çocuklardan bir tanesi – terli yüzlü ve şişman olan – Shakespeare'in tüm oyunlarını Marlowe'un yazdığını söylüyordu. Ama siyah gözlüklü kısa boylu bir çocuk olan Lenny, bu Marlow işine pek inanmıyordu ve herkesin bu oyunları Sir Francis Bacon'ın yazdığını bildiğini söylüyordu. Çünkü Shakespeare hiç üniversiteye gitmemişti ve bu oyunları yazabilecek düzeyde bir eğitim almamıştı. Üniversite birinci sınıf öğrencilerinin giydiği türde bir kasket giymiş olan biri aniden araya girip erkekler tuvaletindeki bazı adamların Shakespeare'in oyunlarını yazan kişinin aslında bir kadın olduğunu söylediklerini duyduğunu anlattı.

Politikadan, sanattan ve Tanrı'dan konuşmaya başladılar. Daha önce birisinin Tanrı diye bir şeyin olmayabileceğini söylediğini hiç duymamıştım. Bu beni çok korkuttu, çünkü ben de ilk kez Tanrı'nın ne anlama geldiğini düşünmeye başladım.

Şimdi anlıyorum ki, üniversiteye gitmenin ve bir eğitim almanın en önemli nedenlerinden biri, tüm hayatınız boyunca doğru olduğuna inandığınız şeylerin doğru olmadığını ve hiçbir şeyin göründüğü gibi olmadığını öğrenmekmiş.

Bütün bu konuştukları ve tartıştıkları süre boyunca içimden bir heyecan dalgasının kabardığını hissediyordum. İşte benim de yapmak istediğim buydu – üniversiteye gitmek ve önemli konular hakkında konuşan insanları dinlemek.

Şimdi boş vakitlerimin çoğunu kütüphanede okuyarak ve kitapları adeta sünger gibi içime çekerek geçiriyorum. Herhangi bir konuya özel bir şekilde odaklanmıyorum, sadece Dostoyevski, Flaubert, Dickens, Hemingway ve Faulkner'dan – elime ne geçerse – bol bol hayal ürünü romanlar okuyor ve hiç bitmeyen bir açlığı doyurmaya çalışıyorum.

Nisan 28 – Dün gece gördüğüm bir rüyada, annem babama ve (beni 222 numaralı okula göndermelerinden önce gittiğim okul olan) 13 numaralı devlet okulundaki bir öğretmene bağırıyordu...

"O normal! O normal bir çocuk! O da diğer insanlar gibi büyüyecek. Onlardan daha bile iyi olacak..." Annem öğretmeni tırmalamaya çalışıyordu ama

babam ona engel oluyordu. “Bir gün o da üniversiteye gidecek. Kendisini *kanıtlayacak.*” Bağırarak sürekli bunları tekrarlıyor ve bir yandan da onu serbest bırakması için babamı cırmalıyordu. “Günün birinde o da üniversiteye gidecek ve kendisini kanıtlayacak.”

Müdürün odasındaydık ve içeride utanmış gibi görünen bir sürü insan vardı, ama müdür yardımcısı gülümsüyordu ve gülümsediği belli olmasın diye başını yana çevirmişti.

Rüyamdaki uzun sakallı müdür odanın içinde yüzer gibi dolaşıyordu. Bir ara parmağıyla beni gösterdi. “Bunun özel bir okula gitmesi gerek. Onu Warren Devlet Bakımevi’ne koyun. Onu burada tutmamız mümkün değil.”

Sabah uyandığımda rüyayı hatırlıyordum, ama şimdi her şeyin o kadar basit olmadığını anlıyorum. Bulanık bir görüntü olsa da, her şeyin olup bittiği altıncı yaşımı hatırlıyorum. Norma doğmadan kısa bir süre önceydi. Annemi görüyorum, çok hızlı konuşan ve ellerini çok kullanan o zayıf, siyah saçlı kadını... Her zamanki gibi yüzü sisler arasında. Saçını arkada topuz şeklinde toplamış, elini arkasına götürüyor ve sanki orada olduğundan emin olmak istermiş gibi topuzunu yokluyor. Onun kocaman, beyaz bir kuş gibi babamın etrafında kanat çırparak dolaştığı ve babamın da onun didiklemelerinden kaçamayacak kadar hantal ve yorgun bir şekilde koltuğunda oturduğu gözlerimin önüne geliyor.

Sonra Charlie’yi görüyorum, mutfağın ortasında duruyor, bir ipe dizilmiş parlak renkli boncuklardan ve halkalardan oluşan fırıldağıyla oynuyor. İpi bir eliyle tutmuş, diğer eliyle parıltılar saçarak dönen halkaları çeviriyor. Bunu seyrederek saatler geçiriyor. Bu fırıldağı ona kim yapmış, sonra ona ne olmuş, hiç bilmiyorum ama büktüğü ip açılırken dönen halkaların çıkardığı parıltıları hayran hayran seyrederken görüyorum onu...

Annesi ona bağırıyor – hayır, babasına bağırıyor. “Onu ben alacak değilim... Onun bir sorunu yok.”

“Rose, hiç sorun yokmuş gibi davranmanın artık bir faydası yok. Ona bir bak, Rose. Altı yaşında ve–”

“O aptal değil. O normal bir çocuk. Diğer herkes gibi olacak o.”

Babası fırıldağıyla oynayan oğluna üzüntülü bir şekilde bakıyor. Charlie gülümsüyor ve dönerken ne kadar güzel olduğunu göstermek için fırıldağı ona doğru tutuyor.

“Kaldır o şeyi ortadan!” diye haykırıyor annesi ve birden fırıldağı Charlie’nin elinden çekip, mutfak zemininin üzerine atıyor ve paramparça yapıyor. “Git de alfabe bloklarınla oyna.”

Charlie annesinin bu ani çıkışı üzerine korkarak donup kalıyor. Onun ne yapacağını bilmediği için korkudan siniyor. Bedeni titremeye başlıyor. Annesi ve babası tartışıyorlar ve onların dalgalanan sesleri, içinde müthiş bir baskı ve bir panik duygusu yaratıyor.

“Charlie, banyoya git. Yine donuna yapayım deme sakın.”

Charlie onun sözünü tutmak istiyor, ama pelte gibi olan bacakları hareket etmiyor. Kolları darbeleri önlemek için otomatik olarak yukarıya kalkıyor.

“Tanrı aşkına, Rose. Çocuğu rahat bırak. Onu korkutuyorsun. Hep böyle yapıyorsun ve zavallı çocuk da–”

“O zaman neden bana yardım etmiyorsun? Bu işi tek başıma yapmak zorunda kalıyorum hep. Ona her gün bir şeyler öğretmeye çalışıyorum – diğerlerine yetişmesi için. Sadece yavaş bir çocuk o, hepsi bu. Ama o da diğer herkes gibi öğrenebilir.”

“Sen kendini kandırıyorsun, Rose. Bu hem ona, hem de kendimize karşı bir haksızlık. Yani o normalmiş gibi davranmak... Bir takım numaralar öğretebileceğimiz bir hayvanmış gibi onu oradan oraya sürüklemek... Neden onu rahat bırakmıyorsun?”

“Çünkü onun diğer herkes gibi olmasını istiyorum.”

Onlar tartışırken Charlie’nin içindeki sıkıntı giderek büyüyor. Bağırsakları patlayacakmış gibi oluyor. Annesinin sık sık dediği gibi banyoya gitmesi gerektiğini biliyor, ama yürüyemiyor. Tam orada, mutfağın ortasında oturmak istiyor, ama bu doğru bir davranış olmaz ve annesi onu bu yüzden tokatlar.

Fırıldağını istiyor. Eğer fırıldağını elinde tutabilir ve onun fırıl fırıl dönmesini seyredebilirse, kendisini kontrol edebilecek ve altını kirletmeyecek. Ama fırıldak paramparça oluyor ve halkalardan bazıları masanın altına, bazıları da musluğun arkasına kaçıyor, ipi ise sobanın yanında duruyor.

Bu aslında çok tuhaf... Onların sesini çok açık bir şekilde hatırlamama rağmen, yüzlerini hep sisler altında gibi ve sadece genel hatlarıyla görebiliyorum. Babam iri yapılı ve omuzları düşmüş bir durumda. Annem ise zayıf ve atik tetik. Onca yıl sonra onları birbirleriyle tartışırken duymak içimde bir bağırma dürtüsü uyandırıyor: “Ona baksanıza. Buraya, tam buraya! Kavga edeceğinize Charlie’ye bakın. Onun tuvalete gitmesi gerek!”

Onlar münakaşa ederken, Charlie kırmızı kareli gömleğini çekiştirip duruyor. Kullanılan sözcükler ikisinin arasında öfkeli kıvılcımlar gibi gidip geliyor – onun bir türlü teşhis edemediği bir öfke ve suçluluk duygusu var bu sözcüklerde.

“Gelecek Eylül’de yine 13 numaralı devlet okuluna gidecek ve aynı dersleri tekrar edecek.”

“Gerçeği neden göremiyorsun? Öğretmeni onun normal bir sınıfta ders yapamayacağını söylüyor”

“O öğretmen mi? Oh, bir dakika, ona uygun gördüğüm başka adlar da var. Hele benimle bir uğraşsın, sadece eğitim kuruluna yazı yazmakla kalmayacağım. Onun gözlerini çıkartacağım. Charlie, neden öyle kıvranıp duruyorsun? Tuvalete git. Kendin gideceksin. Nasıl gideceğini biliyorsun.”

“Senin götürmeni beklediğini görmüyor musun? Korkuyor çocuk.”

“Sen bu işe karışma. Bal gibi kendi başına gidebilir. Kitapta böylelikle güven kazanacağı ve başarı duygusu içine gireceği yazıyor.”

Zemini karo kaplı o soğuk oda onun dehşete kapılmasına neden oluyor. Oraya yalnız başına gitmekten korkuyor. Elini annesine doğru uzatıyor ve yüksek sesle ağlıyor: “Tuva... Tuva...” ama annesi vurarak onun elini uzaklaştırıyor.

“Yeter bu kadar,” diyor annesi katı bir şekilde. “Artık sen büyük bir çocuk oldun. Kendin de gidebilirsin. Hadi şimdi banyoya marş marş! Sana öğrettiğim gibi pantolonunu indir. Ama seni uyarıyorum, altını pisletirsen kıçına iyi bir şaplak yersin, ona göre.”

O ikisi onun ne yapacağını görmek için başında bekledikleri vakit bağırsaklarındaki gerilmeyi ve düğümlenmeyi şimdi bile hissedebiliyorum. İnlemeleri hafiften ağlamaya dönüşür ve artık kendisini kontrol edemez. Ellerini yüzüne kapayarak ağlamaya başlar ve altını kirletir.

Rahatlama ile korku arasında bir şaşkınlık yaşamaktadır. Kaka onundur ama annesi her zaman yaptığı gibi ondan alacaktır onu. Ve ondan sonra da onu dövecektir. Ne kadar kötü bir çocuk olduğunu haykırarak ona doğru gelirken Charlie de yardım etsin diye babasına koşar.

Birden annemin adının Rose, babanınkinin ise Matt olduğunu hatırlıyorum. İnsanın anne ve babasının adlarını unutması ne tuhaf değil mi? Peki ya Norma? Onları bu kadar uzun zamandır hiç düşünmemiş olmam da tuhaf. Keşke şimdi Matt’in yüzünü görebilseydim, şu an neler düşündüğünü anlayabilseydim. Bütün hatırladığım annemin beni dövmeye başladığı anda, Matt’in arkasını dönüp evden dışarı çıkması...

Keşke onların yüzlerini daha berrak bir şekilde görebilseydim.

İLERLEME RAPORU 11

Alice Kinnian’ın ne kadar güzel olduğunu neden bugüne kadar fark etmemişim ki? Güvercin gibi yumuşacık bakan gözleri ve boynunun girintisine kadar uzanan gür, kahverengi saçları var. Gülümsediği vakit, dolgun dudaklarını

küsmüş gibi büküyor...

Önce bir filme gittik, sonra da akşam yemeğine çıktık. Filmin çoğunu iyi takip edemedim çünkü onun benim yanımda oturması beni huzursuz ediyordu. Tam iki kez çıplak kolu, koltuğun kolunun üzerine koyduğum koluma değdi ve her seferinde de onun rahatsız olacağını düşünerek kolumu geri çektim. Tek düşündüğüm, benden sadece birkaç santimetre uzakta olan yumuşak teniydi. Sonra, iki sıra önümüzdeki genç bir erkeğin yanındaki kıza sarıldığını gördüm ve ben de Bayan Kinnian'a sarılmak istedim. Dehşet verici bir şeydi bu. Ama eğer yavaş yavaş yaparsam... önce kolumu onun koltuğunun arkasına atsam... sonra yukarıya doğru hareket ettirsem... santim santim... omuzlarının yakınlarına ve ensesine kadar getirsem... çok normal bir şey yapıyormuş gibi...

Ama buna cesaret edemedim.

En fazla yapabildiğim şey, dirseğimi onun oturduğu koltuğun arkasına dayamak oldu, ama bunu yaptıktan sonra yüzümde ve boynumda biriken terleri silmek için pozisyonumu değiştirmek zorunda kaldım.

Bir seferinde de, bacağı kazayla benimkine sürtündü.

Bu benim için öyle bir ateşten gömlek – ve öyle acı veren bir deneyim – oldu ki, düşüncelerimi ondan uzaklaştırmak için kendimi zorlamak zorunda kaldım. İlk filmin konusu savaştı ve filmin sadece piyade askerinin hayatını kurtaran kadınla evlenmek için Avrupa'ya gittiği son kısmını yakalayabildim. İkinci film benim daha çok ilgimi çekti. Bu görünüşte birbirini seven ama gerçekte birbirlerini mahvetmeye çalışan bir erkek ve bir kadını anlatan psikolojik bir filmdi. Filmdeki her şey adamın karısını öldüreceğine işaret ediyordu ama son anda, kadının gördüğü bir kabus sırasında haykırdığı bir şey, adama çocukluğunda başından geçen bir olayı hatırlatır. Bu çocukluk anısı adama, hissettiği bu nefret duygusunun aslında onu çocukken korkunç hikayeler anlatarak korkutan ve kişiliğinde kötü bir iz bırakan bir dadıyla ilgili olduğunu göstermiştir. Bu keşfin heyecanlandırdığı adam mutluluktan öyle bir bağırır ki, karısı uyanır. Adam karısını kollarına alır ve film adamın sorunlarının çözüldüğünü ima edecek şekilde biter. Basmakalıp ve ucuz bir filmdi, öfkemi belli etmiş olmalıyım ki Alice ne sorun olduğunu bilmek istedi. Lobiye çıkarken "Bu atmasyon bir film," diye izah ettim. "İşler hiç de filmdeki gibi olmuyor."

"Tabii ki olmaz," diye güldü. "Bu bir hayal dünyası."

"Oh, hayır! Bu bir yanıt değil," diye ısrarcı oldum. "Hayal dünyasında bile bazı kurallar olur. Filmin bölümlerinin tutarlı olması ve birbirini tamamlaması gerekir. Bu tür filmler atmasyondur. Olaylarda zorlama vardır çünkü yazarın veya rejisörün veya birisinin istediği bir şey filmin kendisiyle uyum sağlayamamıştır. Ve bu da insana bir şeylerin ters gittiği hissini verir."

Times Meydanı'nın göz kamaştırıcı, parlak, gece ışıklarının altında düşünceli bir şekilde bana baktı. "Çok hızlı ilerleme kaydediyorsun."

"Zihnim karışık. Neyi bilip bilmediğimi artık bilmiyorum."

"Bunu aklına takma," diye ısrar etti. "Olayları görmeye ve anlamaya başlıyorsun." Yedinci Cadde'ye çıkarken, etrafımızdaki tüm neon ışıklarını avuçlarının içine almak istermiş gibi ellerini salladı. "Olayları daha derinlemesine görmeye başladın. Birbiriyle tutarlı olması gereken bölümler hakkında söylediklerin de gerçekten iyi bir içgörüydü."

"Ah, öyle mi? Ben kendimi herhangi bir şey başarıyormuşum gibi hissetmiyorum. Anne ve babamın nerede olduklarını, hatta neye benzediklerini bile bilmiyorum. Anılarımı hatırladığımda veya rüyalarımda gördüğüm zaman bile onların yüzü nedense hep sislerin gerisinde kalıyor. Onların yüzlerindeki ifadeleri görmek istiyorum. Onların yüzlerini görmeden neler olup bittiğini anlayamıyorum–"

"Charlie, sakin ol." İnsanlar dönüp dönüp bize bakıyorlardı. Alice koluma girdi ve sakinleştirmek için beni kendisine doğru çekti. "Sabırlı ol. Unutma ki, başkalarının öğrenmek için bir ömür verdiği şeyleri sen birkaç haftada öğrenmeyi başardın. Sen bilgi emmekten sırılsıklam olmuş kocaman bir sünger gibisin. Yakında olayların arasındaki bağlantıları ve birbirinden farklı öğrenme dünyalarının nasıl bir ilişki içinde olduğunu görmeye başlayacaksın. Hem de tüm seviyeleriyle, Charlie. Devasa bir merdivenin basamakları gibi... Ve sen etrafındaki dünyayı daha çok, daha çok görmek için daha yükseğe, daha yükseğe tırmanacaksın."

Kırk Beşinci Sokak'taki kafeteryaya girip tepsilerimizi elimize aldığımızda, Alice heyecanlı heyecanlı konuşmaya başladı. "Sıradan insanlar," dedi, "sadece olayların birazını görebilirler, ama sen bir dâhisin. Sen sürekli daha yükseklere erişecek, her geçen gün çok daha fazla şeyler göreceksin. Ve attığın her adımda, mevcut olduğunu bile bilmediğin dünyalar keşfedeceksin."

Kuyrukta bekleyen ve onun söylediklerini duyan kişiler dönüp bana bakmaya başladılar. Alice ancak ben onu dürttüğümde sesinin tonunu alçaltmayı akıl etti. "Tanrı'ya bir tek şey için dua ediyorum," diye fısıldadı, "umarım incinmezsin."

Ondan sonra bir süre ne diyeceğimi bilemedim. Kasadan yemeğimizi ısmarladık, tepsilerimize koyarak masalarımıza taşıdık ve hiç konuşmadan yedik. Bu sessizlik beni tedirgin etmişti. Onun korkularını anlıyordum, o yüzden bir şaka yapmayı denedim.

"Neden incineyim ki? Nasıl olsa, başıma eskisi gibi olmaktan daha kötüsü gelemez. Algernon akıllı olmaya devam ediyor, öyle değil mi? Onun durumu

değişmediği müddetçe, ben de güvendeyim demektir.” Bıçağıyla önündeki tereyağı kalıbının üzerinde dairemsi şekiller yapıyordu. Bu hareket beni adeta hipnotize eder gibi oldu. “Ve ayrıca,” dedim ona, “ben istemeden bir şeye kulak misafiri oldum – Profesör Nemur ile Dr. Strauss münakaşa ediyorlardı. Nemur hiçbir şeyin ters gitmeyeceği konusunda çok olumlu şeyler söyledi.”

“Umarım,” dedi. “Bir şeylerin ters gideceği konusunda nasıl korkular yaşadığımı bilemezsin. Kendimi nedense kısmen sorumlu hissediyorum.” Baktığımı görünce, bıçağını yavaşça tabağının yanına koydu.

“Böyle bir şeyi bir tek senin için yapardım,” dedim.

Güldü ve benim tüm bedenimin zangırdamasına neden oldu. İşte o zaman, gözlerinin açık kahverengi olduğunu fark ettim. Bakışlarını hemen masa örtüsüne doğru çevirdi ve yüzü kıpkırmızı oldu.

“Teşekkür ederim, Charlie,” dedi ve elimi tuttu.

Böyle bir şeyi birisi bana ilk kez yapıyordu. Bu bana cesaret verdi. Onun elini bırakmadan öne doğru eğildim ve ağzımdan şu sözler döküldü. “Senden çok hoşlanıyorum.” Bunu söyledikten sonra onun gülmesinden korkmuştum ama onaylar gibi başını salladı ve gülümsedi.

“Ben de senden hoşlanıyorum, Charlie.”

“Ama benimki hoşlanmaktan da öte bir şey. Yani şunu söylemek istiyorum... lanet olsun! Ne dediğimi bilmiyorum ben.” Kıpkırmızı kesildiğimin farkındaydım, nereye bakacağımı şaşırmıştım ve ellerimi nereye koyacağımı bilmiyordum. Çatalımı düşürdüm ve onu almak isterken bir bardak suyu devirdim, sular onun giysisinin üzerine döküldü. Aniden, yeniden beceriksizleşmiş ve sakarlaşmıştım ve özür dilemeye kalkıştığımda dilimin ağzımın içinde pabuç kadar büyüdüğünü fark ettim.

“Önemi yok, Charlie,” diyerek beni yatıştırmaya çalıştı. “Bu sadece su. Seni bu kadar üzmesine izin vermemelisin.”

Eve dönerken takside uzunca bir süre konuşmadan oturduk, sonra el çantasını bırakarak kravatımı düzeltti ve hafif hafif vurarak mendil cebimdeki mendili kabarttı. “Bu akşam çok hüzünlüsün, Charlie.”

“Kendimi gülünç hissediyorum.”

“Sanırım seni ben üzdüm. Konuşarak seni huzursuz ettim.”

“Hayır, bu doğru değil. Beni rahatsız eden şey hissettiklerimi ifade etmek için gerekli olan sözcükleri bulamamak.”

“Bu duygular senin için çok yeni de ondan. Her şeyi... sözcüklere dökmek her zaman gerekli olmayabilir.”

Ona biraz daha yaklaştım ve elini yeniden tutmak istedim ama o kendisini

geriye çekti. “Hayır, Charlie. Bunun senin için iyi olacağını sanmıyorum. Ben seni üzdüm, bunun senin üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir.”

Beni böyle reddedince, kendimi hem çok beceriksiz, hem de gülünç hissettim. Kendime karşı bir öfke duygusu içine girdim ve koltuğun en ucuna kadar çekilerek dışarıya bakmaya başladım. Ondan bugüne kadar kimseden nefret etmediğim kadar nefret ediyordum – özellikle de böyle rahat yanıtlar vermesinden ve anaç tavırlar takınmasından. Yüzünü tokatlamak, onu yerlerde süründürmek ve sonra da kollarımın arasına alıp onu öpmek istiyordum.

“Charlie, seni üzdüysem özür dilerim.”

“Boş ver.”

“Ama neler olup bittiğini anlamalısın.”

“Anlıyorum,” dedim, “ve bu konuda konuşmak istemiyorum.”

Taksi onun Yetmiş Yedinci Sokak’taki evine geldiğinde, iyice acınası bir haldeydim.

“Bak,” dedi, “bu benim suçum. Seninle bu akşam çıkmamalıydım.”

“Evet, şimdi anlıyorum.”

“Yani şunu söylemek istiyorum, aramızdaki ilişkiyi kişisel... duygusal düzeyde yaşamaya hakkımız yok. Senin yapman gereken çok şey var. Bu aşamada senin hayatına girmeye benim de hiç hakkım yok.”

“Ama bu benim sorunum, öyle değil mi?”

“Öyle mi? Artık bu iş senin özel işin olmaktan çıktı, Charlie. Senin şimdi bazı sorumlulukların var – ve bu sorumluluklar sadece Profesör Nemur’a veya Dr. Strauss’a karşı değil, senin adımlarını takip etmeleri gerekebilecek milyonlarca insana karşı.”

“O öyle konuştukça, ben kendimi daha kötü hissediyordum. Benim beceriksizliğimi, söylemem ve yapmam gereken şeyleri bilmediğimi ön plana çıkarıyordu. Onun gözünde ben sürekli gaf yapan ergen bir çocuktum ve o da beni üzmeden reddetmeye çalışıyordu.

Evinin kapısının önüne geldiğimizde, dönüp bana gülümsedi ve bir an için beni içeriye davet edeceğini sandım, ama o sadece fısıldayarak “İyi geceler, Charlie,” dedi. “Bu harika akşam için sana teşekkür ederim.”

Ona iyi geceler öpücüğü vermek istedim. Bu konuda bir süredir endişeleniyordum. Bir kadın öpülmeyi beklemez miydi? Okuduğum romanlarda ve izlediğim filmlerde, hep ilk adımı erkekler atıyordu. Dün gece onu öpmeye karar vermiştim. Ama düşünmeden de edemiyordum: Ya beni reddederse?

Ona yaklaştım ve omuzlarına doğru bir hamle yaptım, ama o benden daha hızlı davrandı. Bana engel oldu ve elimi ellerinin arasına aldı. “Birbirimize bu

şekilde iyi geceler dilesek daha iyi olur, Charlie," dedi. "Bu ilişkiyi kişisel bir hale getiremeyiz. Henüz değil."

Daha ben itiraz edemeden veya *henüz değil* sözcükleriyle ne demek istediğini soramadan, içeriye doğru bir adım attı. "İyi geceler, Charlie, ve birlikte geçirdiğimiz bu güzel... çok güzel vakit için teşekkürler." Ve kapıyı kapattı.

Sadece ona değil, kendime ve tüm dünyaya karşı öfke duyuyordum ama eve gelene kadar onun haklı olduğunu anlamıştım. Şimdi ise onun bana ilgi mi duyduğunu veya sadece nazik olmaya mı çalıştığını bilemiyorum. Bende ne bulmuş olabilirdi? Bugüne kadar böyle bir şey yaşamamış olmam işleri benim için daha da güçleştiriyordu. Bir insan başka bir insana nasıl davranacağını nasıl öğrenir? Bir erkek bir kadına karşı nasıl davranacağını nasıl öğrenir?

Bu konuda kitapların da pek bir faydası olmuyor.

Ama aklıma koydum. Gelecek sefer, ona iyi geceler öpücüğü vereceğim.

Mayıs 3 – Benim aklımı en çok karıştıran şeylerden biri de, geçmişe dair hatırladıklarımın gerçekten o şekilde cereyan edip etmediğini veya o zaman göründükleri gibi olup olmadığını veya bunları benim kendimin uydurup uydurmadığımı tam olarak bilememek oluyor. Tüm hayatı boyunca yarı uyur yarı uyanık kalmış bir adam gibiyim, uyanmadan önce nasıl biri olduğunu bulmaya çalışan... Her şey tuhaf bir şekilde filmlerdeki ağır çekimler gibi ilerliyor. Bulanık.

Dün gece bir kabus gördüm ve uyandığım vakit bir şey hatırladım.

Önce kabusu anlatayım: Uzun bir koridorda koşuyorum ve etraftan yükselen tozlardan yarı kör gibiyim. Zaman zaman ileriye doğru koşuyorum, sonra yüzer gibi geri dönüyor ve arkaya doğru koşmaya başlıyorum. Korku içindeyim, çünkü cebimde sakladığım bir şey var. Onun ne olduğunu veya onu nasıl elde ettiğimi bilmiyorum, ama onu benden almak istediklerini biliyorum ve bu beni korkutuyor.

Aniden duvarlar yıkılıyor ve kollarını bana doğru uzatmış kırmızı saçlı bir kız çıkıyor karşıma – yüzüne ifadesiz bir maske takmış gibi. Beni kollarının arasına alıyor, öpüyor, kokluyor ve ben de ona sıkıca sarılmak istiyorum ama korkuyorum. Bana dokundukça, içimdeki korku daha da artıyor çünkü biliyorum ki bir kıza asla dokunmamam gerek. Sonra bedeni benimkine sürtününce, içimi ısıtan tuhaf bir kaynama ve zonklama hissediyorum. Ama başımı kaldırdığımda, kızın elinde kanlı bir bıçak olduğunu görüyorum.

Koşarken bağırmaya çalışıyorum ama hiç sesim çıkmıyor, ceplerim de boşalmış. Ellerimi ceplerime sokup bir şeyler arıyorum ama kaybettiğim şeyin ne olduğunu veya onu neden sakladığımı bile bilmiyorum. Bildiğim tek şey onu

kaybetmişim ve benim ellerimde de kan var.

Uyandığımda Alice'i düşündüm ve aynen rüyamda olduğu gibi içimi bir panik duygusu kapladı. Ben neden korkuyorum ki? Bıçakla ilgili bir korku mu bu?

Kendime bir kahve yaptım ve bir sigara tüttürdüm. Böyle bir rüyayı ilk kez görüyordum ve bunun Alice ile geçirdiğim akşamla bir ilintisi olduğunu biliyordum. Onu artık farklı bir şekilde düşünmeye başlamıştım.

Serbest-çağrışım yöntemini uygulamak bana hâlâ zor geliyor, çünkü insanın düşüncelerinin ne yöne gittiğini kontrol etmemesi güç bir olay. Zihnini açık bırakacaksın ve her şeyin onun içinde yüzmesine izin vereceksin... Fikirler banyodaki köpükler gibi suyun yüzeyine çıkacak... Banyo yapan bir kadın... Bir kız... Norma yıkanıyor... Anahtar deliğinden onu seyrediyorum... Kurulanmak için küvetten çıktığında onun bedeninin benimkinden farklı olduğunu görüyorum. Onun bir yeri eksik.

Koridordan aşağı koşuyorum... Birisi beni kovalıyor... Bu bir insan değil... Parıldayan bir mutfak bıçağı... Korkuyorum ve ağlıyorum ama hiç sesim çıkmıyor, çünkü boynum kesik ve kan akıyor.

"Anne, Charlie beni anahtar deliğinden seyrediyor..."

O neden benden farklı? Ona ne olmuş?... Kan... Kan akıyor... Karanlık, küçük bir odacıktan...

Üç kör fare... üç kör fare,
Nasıl da koşuyorlar, bak! Nasıl da koşuyorlar, bak!
Çiftçinin karısının peşine takılmış hepsi,
O da kuyruklarını kesmiş bıçakla,
Ömrünüzde gördünüz mü böyle bir manzara,
Bu üç... kör... fare... gibi?

Charlie sabahın erken saatlerinde mutfakta yalnız... Diğer herkes uyumakta, o da fırıldağıyla oynayarak kendisini eğlendiriyor. Eğildiği vakit gömleğinin düğmelerinden biri fırlıyor ve mutfak zeminini örten muşambanın karmaşık motiflerinin çizgileri üzerinden yuvarlanıyor. Banyoya doğru gidiyor. Charlie de onu takip ediyor ama bir ara onu kaybediyor. Düğme nerede? Onu bulmak için banyoya giriyor. Banyoda giysi sepetinin olduğu bir dolap var. Charlie tüm giysileri çıkarıp onları seyretmekten çok hoşlanıyor. Babasının eşyaları ve annesininkiler... Ve Norma'nın giysileri. Onları giymeyi denemek ve

Norma’ymış gibi davranmak istiyor, ama bunu yaptığı bir keresinde annesinden dayak yemişti. Giysi sepetinin içinde Norma’nın kurumuş kanla kaplı iç çamaşırlarını buluyor. Onun başına ne gelmiş olabilir? Dehşete kapılıyor. Bunu yapan kişi onu da enselemeye çalışacak mı acaba...

Çocukluktan gelen böyle bir anı neden beni bu kadar güçlü bir şekilde etkiliyor ve neden beni şimdi bu kadar korkutuyor? Bunun nedeni Alice Kinnian’a karşı hissettiğim duygular mı?

Şimdi düşünüyorum da, neden benim kadınlardan uzak durmamı istediklerini anlıyorum. Alice’e karşı hissettiklerimi ifade etmem doğru değil. Bir kadına karşı o tür hisler duymaya hakkım yok – henüz değil.

Ama bu sözcükleri yazarken bile, içimden bir ses bunun bu kadarla sınırlı olmayacağını haykırıyor. Ben bir birey, bir insanım. Cerrah bıçağının altına yatmadan önce ise herhangi bir kişiydim. Ve ben de birisini sevmeliyim.

Mayıs 8 – Bay Donner’in arkasından dönen dolapları gözlerimle gördükten sonra bile, bazı şeylere inanmakta zorluk çekiyorum. İlk kez, iki gün önceki en yoğun olduğumuz saatte, bir şeylerin ters gittiğini fark ettim. Gimpy tezgahın arkasında düzenli müşterilerimizden birinin sipariş ettiği bir doğum günü pastasını paketliyordu. Bu pastayı 3.95 dolara satıyorduk. Ama Gimpy satış tuşuna bastığında kayıtlarda bu fiyat 2.95 dolar olarak göründü. Ona bir yanlış yaptığını söylemek istedim ama tezgahın arkasındaki aynadan müşterinin Gimpy’e göz kırpıp gülümsediğini ve Gimpy’nin yüzünde de onu onaylar bir gülücüğün belirdiğini gördüm. Adam paranın üstünü aldı ve ben Gimpy’nin avcuna bıraktığı büyük gümüş paranın parıltısını Gimpy parmaklarını onun üzerine kapatmadan önce görebildim. Gimpy daha sonra bu yarım doları süratle cebine indirdi.

Arkamda duran bir kadın, “Charlie,” dedi, “o krema dolu eklerlerden daha var mı?”

“Gidip bakayım hemen.”

Kadının bu müdahalesi beni memnun etmişti, çünkü az önce görmüş olduğum şey hakkında düşünme vakti vermişti bana. Gimpy kesinlikle bir hata filan yapmış değildi. Müşteriyle arasında bir anlaşma vardı ve bilerek ve isteyerek ondan az para almıştı.

Elim ayağım kesilmiş olarak ve ne yapacağımı bilmeden duvara yaslandım. Gimpy on beş yıldan fazla bir süredir Bay Donner için çalışıyordu. Donner her zaman yanında çalışanlara yakın arkadaşlar, akrabalar gibi davranmıştı ve Gimpy’nin ailesini pek çok kez evine davet etmişti. Dışarıya gitmesi

gerektiğinde hep Gimpy'yi dükkanın başında bırakırdı ve Charlie onun, karısının hastane faturalarını ödemesi için Gimpy'ye para bile verdiğini duymuştu.

Bir kişinin böyle bir insanın parasını çalması inanılır gibi değildi. Başka bir açıklaması olmalıydı bunun. Gimpy hesabı çıkarırken belki de gerçekten bir hata yapmıştı ve o yarım dolar da bahşiş olabilirdi. Veya Bay Donner kendilerinden düzenli olarak kremalı pastalar satın alan bu müşterisi için özel bir şey uyguluyor olabilirdi. Gimpy'nin hırsızlık yaptığındansa, her türlü başka bir şeye inanmaya hazırdım. Gimpy bana her zaman öyle iyi davranıyordu ki...

Artık bilmek istemiyordum. Tepsiyi getirdikten sonra kurabiyeleri, minik ekmekleri ve kekleri çıkarırken gözlerimi hesap makinasından uzak tutmaya çalıştım.

Ama – hep yanağımı sıkıp sürekli bana bir kız arkadaş bulmaktan bahseden – o kırmızı saçlı küçük kadın içeriye girince, aklıma onun dükkana genellikle Donner'in öğle yemeğine çıktığı ve tezgahın arkasında Gimpy olduğu zaman gelmesi takıldı. Gimpy beni sık sık onun evine siparişleri teslim etmek için gönderirdi.

İstemeden kadının verdiği siparişlerin 4.53 dolar tuttuğunu aklımdan hesap ettim. Ama Gimpy'nin kasaya hesabı girdiğini görmemek için arkamı döndüm. Gerçeği bilmek istiyordum ama öğreneceğim şeylerden de korkuyordum.

"Borcunuz iki kırk beş, Bayan Wheeler," dedi Gimpy.

Kasanın çıkardığı çın sesini duydum. Paranın üstünün verilmesini... Çekmecenin kapatılmasını... "Teşekkür ederim, Bayan Wheeler." Geriye doğru döndüğüm o anda da elini cebine attığını gördüm ve madeni paraların çıkardığı şıngırtıyı duydum.

Acaba o kadına paket teslim etmeye gönderdiğinde *beni* bu işte kaç kez aracı olarak *kullanmıştı*? Kaç kez ondan eksik para almış ve aradaki farkı sonra aralarında paylaşmışlardı? Bunca yıl yaptığı hırsızlıklar için beni kullanmış mıydı?

Tezgahın arkasından pat pat yürüyerek geçen Gimpy'den gözlerimi alamıyordum, terler başındaki kağıt kasketin altından dereler gibi akıyordu. Neşeli ve iyi bir havadaymış gibi görünüyordu ama bakışlarımız karşılaşınca suratını astı ve başını çevirdi.

İçimden ona bir tane patlatmak geliyordu. Tezgahın arkasına geçip yüzünü dağıtmak istiyordum. Daha önce kimseye vurduğumu hatırlamıyorum – ama bu sabah Gimpy'den bütün kalbimle nefret ediyordum.

Bütün bunları odamın sessizliği içinde kağıda dökmek beni hiç rahatlatmadı. Gimpy'nin Bay Donner'den para çaldığı her aklıma geldiğinde içimden bir şeyleri parçalamak geliyordu. Neyse ki, şiddet gösteremeyen bir insan olduğumu

sanıyorum. Hayatımda tek bir kişiye bile vurduğumu hatırlamıyorum.

Ama yine de ne yapacağıma karar vermem gerek. Donner'e güven duyduğu bir çalışanının yıllardır ondan para çaldığını söylemeli miyim? Gimpy tabii ki inkar edecektir ve ben de asla bunun doğru olduğunu ispat edemeyeceğim. Söylediğim takdirde, bu Bay Donner'e ne gibi bir fayda sağlayacak? Ne yapmam gerektiğini bilemiyorum.

Mayıs 9 – Uyuyamıyorum. Bu iş benim içime işledi. Böyle oturup Bay Donner'in bu şekilde soyulmasını seyredemeyecek kadar ona çok şey borçluyum. Eğer sessiz kalırsam ben de en az Gimpy kadar suçlu olurum. Yine de, ona bu işi haber vermek bana mı düşer? Beni en çok rahatsız eden şey, sipariş teslimatı için beni gönderdiğinde, Donner'den para çalmak için beni kullanmış olması. Haberim olmadığı müddetçe, bu işin dışında kalmış oluyordum, o yüzden kimse beni suçlayamazdı. Ama şimdi neler olup bittiğini bildiğim için, sessiz kalmakla en az onun kadar suçlu oluyordum.

Diğer taraftan, Gimpy benim bir iş arkadaşımdı. Üç çocuğu vardı. Donner onu işten atarsa ne yapabilirdi? Başka bir iş bulması mümkün olamayabilirdi – özellikle de sakat ayağıyla...

Bu durum beni endişelendirmeli miydi?

Doğru olan nedir? Tümünü bile kullansam, zekamın böyle bir sorunu çözmeme yardımcı olmaması ne kadar da tuhaf...

Mayıs 10 – Profesör Nemur'a bu konuyu sordum ve o da benim bu işte masum bir gözlemci olduğumu ve nahoş sonuçlanabilecek bir duruma kendimi dahil etmemin hiçbir nedeni olmadığını söyledi. Benim bu işte bir aracı olarak kullanılmış olmam onu hiç rahatsız etmedi. Dediğine göre, o sırada neler olup bittiğini anlamadığıma göre, bu konu önemli değilmiş. Bıçağın bir bıçaklama olayında, arabanın da bir çarpışmada ne kadar suçu varsa, benim suçum da o kadarmış.

"Ama ben cansız bir varlık değilim ki," diye itiraz ettim. "Ben bir *insanım*."

Bir an için şaşırmış gibi oldu ve sonra gülmeye başladı. "Tabii, Charlie. Ama ben şimdiki zamandan bahsetmiyorum. Ameliyattan öncesini kastetmiştim."

Kendini beğenmiş, gösteriş meraklısı – içimden ona da vurmak geliyordu. "Ben ameliyattan önce de bir insandım. Unutmuş olabilirsiniz ama–"

"Evet, tabii, Charlie. Beni yanlış anlama. Ama o zaman işler biraz daha farklıydı..." Sonra aniden laboratuvardaki çizelgelerde bir şey kontrol etmesi gerektiğini hatırladı.

Dr. Strauss da psikoterapi seanslarında fazla konuşmuyor, ama bugün

konuyu ona açtığımda, ahlaki açıdan Bay Donner'e haber vermem gerektiğini söyledi. Üstüne gittikçe, bu konu daha karmaşık bir hal alıyordu. Bu iki farklı yorumun yarattığı eşitliği başka birinin yorumuyla bozmam gerekiyordu ve aklıma Alice'den başkası gelmiyordu. Sonunda, saat on otuz olunca daha fazla bekleyemedim. Üç kez telefonunun numarasını çevirdim ve her seferinde de açılmasını beklemeden ahizeyi kapattım, ama dördüncü seferinde onun sesini duyana kadar bekledim.

Önce, beni tekrar görmesinin doğru olmadığını söyledi, ama ona birlikte yemek yediğimiz kafeteryada buluşmamız için yalvardım. "Sana saygı duyuyorum – bana her zaman doğru tavsiyelerde bulundun," dedim. Yine tereddüt gösterince, ısrar ettim. "Bana yardım etmek *zorundasın*. Benden kısmen sen de sorumlusun. Öyle olduğunu sen kendin de söylemiştin. Eğer sen olmasaydın, bu işe ben kendim asla kalkışmazdım. Şimdi beni hiçbir şey yokmuş gibi silkeleyip atamazsın."

İşin aciliyetini anlamış olmalıydı ki, sonunda benimle buluşmayı kabul etti. Ahizeyi kapattım ve gözlerimi telefona diktim. *Onun* ne düşündüğünü, *onun* ne hissettiğini bilmek benim için neden bu kadar önemliydi? Yetişkin Özürlüler Merkezi'nde geçirdiğim bir yıldan fazla bir süre boyunca, benim için en önemli şey onu mutlu etmek olmuştu. Acaba ameliyat olmayı da onu mutlu etmek için kabul etmiş olabilir miydim?

Kafeteryanın önünde bir aşağı bir yukarı volta attığımı gören polisler şüpheyle beni izlemeye koyuldular. Sonra içeri girip bir kahve ısmarladım. Neyse ki, geçen sefer oturduğumuz masa boştu. Geldiğinde muhtemelen beni orada bulmayı umuyor olacaktı.

Sonra beni gördü ve el salladı ama masaya gelmeden önce kahve tezgahının önünde durdu. Gülümsedi, aynı masayı seçmiş olduğum için gülümsediğini biliyordum. Bu aptalca ve romantik bir jestti.

"Geç olduğunu biliyorum," diye özür diledim, "ama yemin ederim ki neredeyse çıldıracaktım. Seninle konuşmam gerekiyordu."

Kahvesini yudumlamaya başladı ve ben ona Gimpy'nin Donner'ı nasıl dolandırdığını, benim buna nasıl tepki verdiğimi ve laboratuvarda aldığım iki tavsiyenin nasıl birbiriyle çeliştiğini anlatırken beni sessizce dinledi. Sözlerimi bitirdiğimde, arkasına doğru yaslandı ve başını sallamaya başladı.

"Charlie, beni şaşırtıyorsun. Bazı açılardan çok müthiş bir aşama gösterdin, ama iş karar verme aşamasına gelince hâlâ bir çocuk gibisin. Ben senin adına karar veremem, Charlie. Bu işin yanıtını kitaplarda da bulamazsın, başkalarına sorarak da... Tabii, eğer bütün hayatın boyunca bir çocuk olarak kalmak istemiyorsan. Bunun yanıtını sen kendi içinde bulmalısın – neyin doğru

olduğunu sen kendin *hissetmelisin*. Charlie, kendine güven duymayı öğrenmelisin.

İlk başta, ders verir gibi konuşmasından rahatsız oldum, ama sonra birden her şey yerli yerine oturdu. “Yani, benim karar vermem gerektiğini mi söylemek istiyorsun?”

Evet der gibi başını salladı.

“Aslında,” dedim, “şimdi düşünüyorum da, galiba biraz karar vermiş gibiyim. Sanırım hem Nemur’un, hem de Strauss’un söyledikleri yanlış!”

Beni dikkatle ve heyecan içinde izliyordu. “Sana bir şeyler oluyor, Charlie. Şu anda kendi yüzünü bir görebilsen.”

“Sonuna kadar haklısın, bana gerçekten de bir şeyler oluyor! Gözlerimin önünde asılı duran bir sis bulutu vardı ve sen bir üfürmeyle bu bulutu uzaklaştırdın. Basit bir fikirle hem de. *Kendime* güvenmeliyim. Ve bu benim daha önce hiç aklıma gelmemişti.”

“Charlie, sen harikasın.”

Elini yakaladım ve bırakmadım. “Hayır, harika olan sensin. Benim gözlerime dokunuyor ve benim görmemi sağlıyorsun.”

Yüzü kızardı ve elini geriye çekti.

“Buraya son geldiğimizde,” dedim, “senden hoşlandığımı söylemiştim. Seni sevdiğimi söyleyecek kadar kendime güvenmeliymişim oysaki...”

“Hayır, Charlie. Henüz değil.”

“*Henüz değil* mi?” diye bağırdım. “Geçen sefer de öyle söylemiştin. Neden henüz değil?”

“Şşşş... Biraz beklemelisin, Charlie. Eğitimin tamamlansın. Bak bakalım seni nerelere götürüyorlar. Çok süratli bir değişim gösteriyorsun.”

“Onun bununla ne alakası var? Benim sana karşı hissettiklerim ben daha zeki oldukça değişmeyecek ki... Ben o zaman seni daha da fazla seveceğim.”

“Ama sen duygusal olarak da değişiyorsun. Ben, tuhaf bir şekilde, duygusal olarak varlığını fark ettiğin ilk kadınım. Şu ana kadar senin öğretmenindim – yani yardım ve öğüt isteyeceğin bir kişi. Bana aşık olduğunu sanman çok doğal. Ama başka kadınları da görmeli ve kendine biraz daha vakit tanımalısın.”

“Sen, genç oğlanların öğretmenlerine aşık olduklarını ve duygusal anlamda benim de hâlâ küçük bir çocuk olduğumu söylemek istiyorsun.”

“Benim söylediklerimi çarpıtıyorsun. Hayır, senin küçük bir çocuk olduğunu düşünmüyorum.”

“O zaman benim duygusal anlamda özürlü olduğumu mu söylemek istiyorsun?”

“Hayır.”

“O zaman, neden?”

“Charlie, beni çok sıkıştırıyorsun. Bilmiyorum. Sen şu halinle bile benim zeka düzeyimi çoktan geçtin. Birkaç ay, belki de birkaç hafta içinde, farklı bir insan olacaksın. Entelektüel olarak olgunlaştığında, birbirimizle iletişim kurmayı başaramayabiliriz. Duygusal anlamda olgunlaştığında da, beni istemeyebilirsin. Ben de kendimi düşünmek zorundayım, Charlie. Biraz durup bekleyelim ve görelim. Sabırlı ol.”

Mantıklı konuşuyordu ama benim dinlemeye niyetim yoktu. “Geçen gece –” diye adeta boğulur gibi haykırdım, “buluşmayı nasıl dört gözle beklediğimi bilemezsin. Deliler gibi nasıl davranacağımı, neler söyleyeceğimi, nasıl iyi bir etki bırakabileceğimi düşündüm ve seni öfkelendirecek bir şey söyleyeceğim diye nasıl bir dehşet içindeydim...”

“Beni öfkelendirmedin, Charlie. Bilakis, gururumu okşadın.”

“O zaman, seni yeniden ne zaman görebilirim?”

“Seni bir ilişkiye bulaştırmaya hiçbir hakkım yok.”

“Ama ben *zaten* bulaşmış durumdayım!” diye bağırdım. Etraftaki insanların dönüp baktıklarını duyunca öfkeden titreyen sesimin tonunu alçaltarak, “Ben bir insanım – bir erkeğim – ve sadece kitaplarla ve elektronik bulmacalarla yaşayamam. Bana ‘başka kadınları görmelisin’ diyorsun. Senden başka bir kadın tanımadığıma göre, bu nasıl olacak bana söyler misin? İçimdeki bir şey beni yakıp bitiriyor ve bütün bildiğim bu şeyin bana sürekli olarak seni düşündürdüğü. Bir kitap okurken bile sayfanın ortasında senin yüzünü görüyorum – üstelik de eskiden gördüklerim gibi bulanık değil, son derece berrak ve canlı olarak. Sayfaya dokunuyorum, yüzün kayboluyor ve ben o kitabı parçalamak ve bir yerlere fırlatmak istiyorum.”

“Lütfen, Charlie...”

“Seni tekrar görmeme izin ver.”

“Yarın laboratuvarda.”

“Onu kastetmediğimi biliyorsun. Laboratuvarın dışında bir yerde. Üniversiteden uzak bir yerde. Yalnız olarak.”

Onun evet demek istediğini görebiliyordum. Benim bu kadar ısrarcı olmam onu şaşırtmıştı. Ben de kendime hayret ediyordum bildiğim bir şey varsa, o da ona ısrar etmekten kendimi alıkoyamadığımdı. Yine de ona ısrar ederken sanki bir şey boğazımı sıkıyordu. Avuç içlerim nemlenmişti. Onun *hayır* demesinden mi, yoksa *evet* demesinden mi korkuyordum? Bana o anda yanıt verip bu gerilim ortamını bozmasaydı, sanırım orada düşüp bayılabilirdim.

“Tamam, Charlie. Laboratuvardan ve üniversiteden uzak olsun, ama yalnız

olmaz. İkimizin yalnız kalması doğru olmaz diye düşünüyorum.”

“O zaman senin dediğin yerde,” diye yutkundum. “İstediğim tek şey, senin yanında olmak ve o testleri... O istatistikleri... Soruları... Yanıtları düşünmemek.”

Bir an surat asar gibi oldu. Sonra, “Tamam,” dedi. “Central Park’ta bedava bahar konserleri var. Önümüzdeki hafta beni bu konserlerden birine götürebilirsin.”

Evinin kapısına geldiğimizde, hızlıca dönüp yanağımdan öptü. “İyi geceler, Charlie. Beni aradığın için memnun oldum. Laboratuvarda görüşürüz.” Kapıyı kapattı ve ben de binanın dışında durdum ve dairesinin ışığı sönene kadar orada bekledim.

Artık hiçbir şüphem kalmadı. Ona aşığım.

Mayıs 11 – Onca düşünce ve endişeden sonra, Alice’in haklı olduğunu fark ettim. Sezgilerime güvenmeliydim. Fırında Gimpy’yi daha bir dikkatle izledim. Bugün tam üç kez onun müşterilerden normalden az para aldığına ve aradaki farktan kendi payına düşeni cebine attığına şahit oldum. Bunu sadece düzenli alışveriş yapan bazı müşterilere uyguluyordu. Bir an için, bu kişilerin de en az onun kadar suçlu olduğu kafama dank etti. Onların mutabakatı olmasa, böyle bir şey asla gerçekleşemezdi. O zaman, günah keçisi neden Gimpy olsundu?

İşte o zaman bir uzlaşma yoluna gitmek gerektiğine karar verdim. Bu belki de en mükemmel karar değildi, ama benim kararımdı ve bu şartlar altındaki en iyi yanıt gibi duruyordu. Gimpy’ye bildiklerimi söyleyecek ve onu bu işten vazgeçmesi konusunda ikaz edecektim.

Onu lavaboda yalnızken yakaladım, ona yaklaştığımı görünce geriye çekildi. “Sana söylemem gereken önemli bir şey var,” dedim. “Sorunu olan bir arkadaşım için senden fikir almak istiyorum. Bu arkadaşım, iş arkadaşlarından birinin patrona kazık attığını fark etmiş ve bu konuda ne yapacağını bilemiyor. Gammazlık edip adamın başını derde sokmak istemiyor ama – her ikisine de çok iyi davranmış olan – patronunun soyulmasına da rıza göstermek istemiyor.”

Gimpy bana sert bir bakış fırlattı. “Senin şu arkadaşının bu konuda ne gibi planları var?”

“İşte sorun da orada ya. Hiçbir şey yapmak istemiyor. Bu hırsızlık olayı sona erdiği takdirde bir olay çıkarmanın kimseye yararı olmayacağını düşünüyor. O zaman olan biteni unutacak.”

“Arkadaşın burnunu başkalarının işine sokmamalı,” dedi Gimpy, ağırlığını sakat ayağının üzerinden kaldırıp diğer ayağına verirken. “Bu tür şeyleri görmezden gelmeli ve *kendi* arkadaşlarının kim olduğunu görmelidir. Patron patrondur ve iş arkadaşları birbirlerini kollamak zorundadır.”

“Arkadaşım öyle düşünmüyor.”

“Bu onu ilgilendiren bir durum değil.”

“Arkadaşım, durumu bildiği için kendisini de kısmen sorumlu hissediyor. O yüzden eğer bu durum değişirse, kimseye bir şey söylemeyecek. Yok, eğer değişmezse bütün hikayeyi anlatacak. Ben senin fikrini almak istemiştim. Ne dersin, bu şartlar altında bu hırsızlıklar sona erer mi?”

Öfkesine hakim olmakta zorlandığı çok belli oluyordu. Bana vurmak istediğini görebiliyordum, ama yumruklarını sıkmaya devam etti.

“Arkadaşına söyle, başka bir seçeneği yok.”

“Pekala,” dedim. “Arkadaşımı bu çok mutlu edecek.” Gimpy gitmeye yeltendi ama sonra durdu ve bana baktı. “Şu arkadaşın – belki de bu işten bir pay almakla ilgileniyor olabilir mi? Acaba ilgilenmesinin nedeni bu mu?”

“Hayır, o sadece bu işin sona ermesini istiyor.”

Uzun uzun bana baktı. “Sana şunu söyleyebilirim, bu işe burnunu soktuğun için çok pişman olacaksın. Ben hep seni kolladım. Öyle yaptığım için deli olmalıymışım.” Sonra topallayarak uzaklaştı.

Belki de tüm hikayeyi Donner’e anlatarak Gimpy’nin işten atılmasını sağlamalıydım – bilemiyorum. Öyle davranmanın da pek çok yararı olduğu söylenebilir elbette ama olay geçti gitti bile. Gimpy gibi diğer insanları bu şekilde kullanan kim bilir daha kaç kişi vardı?

Mayıs 15 – Çalışmalarım çok iyi gidiyor. Üniversite kütüphanesi ikinci evim gibi oldu artık. Bana özel bir oda ayırmak zorunda kaldılar çünkü basılı bir sayfayı özümsemem sadece bir saniye alıyor ve ben kitapları karıştırırken meraklı öğrenciler değişmez bir şekilde etrafımda toplanıp beni seyrediyorlar.

Şimdiki durumda beni en fazla ilgilendiren konular, kadim lisanların etimolojisi, varyasyonlar hesabı konusundaki en yeni çalışmalar ve Hindu tarihi. Birbirleriyle bağlantılıymış gibi görünmeyen şeylerin aslında nasıl etkileşim halinde olduğunu görmek çok hayret verici bir şey. Ben artık başka bir platoya atlamış durumdayım ve şimdi farklı bilim dallarının sanki aynı kaynaktan çıkmışçasına, birbirine yakın mecralarda aktıklarını görebiliyorum.

Tuhaf ama üniversite kafeteryasında oturduğumda kulak misafiri olduğum, gençlerin tarih, politika ve din konularında yaptıkları o konuşmalar bana şimdi o kadar çocukça geliyor ki...

Fikirleri elementer düzeyde tartışmaktan artık hiç keyif almıyorum. Ama insanlar sorunun karmaşıklığına kafa yormadıkları onlara gösterildiği vakit, bundan hiç hoşlanmıyorlar – yüzeydeki küçük dalgaların altında neler olduğunu bilmiyorlar. Daha yüksek düzeyde de işler daha iyi değil, ben Beekman’daki

profesörlerle bunları tartışmaktan çoktan vazgeçtim.

Burt, fakülte kafeteryasında beni faiz oranlarını etkileyen ekonomik faktörler konusundaki çalışmalarıyla ünlü olan bir ekonomi profesörüyle tanıştırdı. Okuduklarımda karşılaştığım bazı konular hakkında bir ekonomistle konuşmayı ne zamandır istiyordum. Özellikle de askeri ablukanın barış zamanında bir silah olarak kullanılmasının ahlaki yönleri beni rahatsız ediyordu. Kendisine bazı senatörlerin bize karşı gelen bazı küçük ülkeleri "kara listeye alma"ya ve I, ve II, Dünya Savaşları'nda uygulanmış olan, tarafsız gemilere verilen serbest geçiş belgesi gibi kontrol mekanizmaların yeniden devreye sokulmasına dair yaptıkları öneriler hakkında ne düşündüğünü sordum.

Beni uzaklara bakarak sessizce dinledi. Onun bana yanıt vermek için düşüncelerini toparlamaya çalıştığını sanmıştım, ama birkaç dakika sonra boğazını temizledi ve başını olumsuz anlamda salladı. Özür dileyen bir tonla, bu konunun onun uzmanlık alanına girmediğini söyledi. Onun ilgi alanı faiz oranlarıydı ve askeri ekonomi konusuna pek kafa yormamıştı. Benim II. Dünya Savaşı'nda uygulanan Savaş Ticaret Anlaşmaları konusunda bir tez yazmış olan Dr. Wessey'i görmemi önerdi. Onun bana yardımcı olabileceğini söyledi.

Ben daha ağzımı bile açmaya fırsat bulamadan elimi yakalayarak sallamaya başladı. Benimle tanışmaktan çok mutlu olmuştu ama vereceği bir konferans için bazı notlara ihtiyacı vardı. Ve sonra ortadan kayboldu.

Aynı şey, bir Amerikan edebiyatı uzmanıyla Chaucer hakkında tartışmak istediğimde, aradığım bir Oryantalist'i Trobriand Adası sakinleriyle ilgili olarak sorguladığımda ve kamuoyu yoklamalarının ergenler üzerindeki etkisi konusunda uzman olan bir sosyal psikoloğa otomasyonun neden olduğu işsizlik konusunu açtığımda da başıma geldi. Bu kişiler, bilgilerinin sığlığı belli olmasın diye yanımdan kaçmak için hep bir bahane yarattılar.

Şimdi herkes bana ne kadar farklı görünüyor. Meğer profesörlerin entelektüel birer dev olduklarını düşünmekle ne kadar aptalmışım. Onlar da birer insan, hem de dünyadaki diğer insanların bunu fark etmesinden korkan insanlar... Ve Alice de bir insan – o bir kadın, bir tanrıça değil – ve ben yarın akşam onu konsere götürüyorum.

Mayıs 17 – Neredeyse sabah oldu ve ben bir türlü uyuyamıyorum. Dün gece konserde neler olduğunu anlamam gerek.

Oysaki akşam gayet iyi başlamıştı. Central Park'taki ağaçlıklı yol erkenden dolmuştu. Alice ve ben otların üzerine yayılmış olan çiftlerin arasından geçerek yolumuzu bulmaya çalışıyorduk. Nihayet, yolun sonlarına doğru, lamba ışıklarının aydınlatamadığı bir köşede, dibinde kimsenin olmadığı bir ağaç

bulduk. Yakınlarda birilerinin olduğu sadece kulağımıza çarpan bir kadın kahkahasından ve yanan sigaraların çıkardığı parlaklıktan belli oluyordu.

“Burası gayet iyi,” dedi. “Orkestranın hemen tepesinde olmanın bir anlamı yok.”

“Şu anda hangi parçayı çalıyorlar?” diye sordum.

“Debussy’nin *La Mer* adlı parçası. Beğendin mi?

Onun yanına yerleştim. “Bu tür müzik hakkında fazla bir şey bilmiyorum. Biraz düşünmem gerek.”

“Düşünme,” diye fısıldadı. “Hisset. Anlamaya çalışmadan, müziğin senin üzerine bir deniz gibi yayılmasına izin ver.” Sonra otların üzerine uzandı ve yüzünü müziğin geldiği tarafa çevirdi.

Benden ne gibi bir beklentisi olduğunu bilmem mümkün değildi. Bu, belirli adımları atarak bir problem çözmekten veya sistematik şekilde bilgi edinmekten çok farklı bir şeydi. Avuçlarımdaki terlemenin, göğsümdeki sıkışmanın ve ona sarılma arzusunun sadece biyokimyasal tepkiler olduğunu kendime telkin edip duruyordum. Tedirginliğime ve heyecanıma neden olan uyarıcı-ve-tepki kalıplarını bile teşhis etmeyi başarmıştım. Yine de her şey muğlak ve bulanıktı. Ona sarılmalı mıydım, yoksa sarılmamalı mıydım? Benim ona sarılmamı bekliyor olabilir miydi? Sarılırsam bana kızar mıydı? Onun bir yeni yetme gibi davrandığını görüyordum ve bu beni öfkelendiriyordu.

Boğulur gibi, “neden daha rahat edeceğin bir şekilde oturmuyorsun? Benim omzuma yaslanabilirsin,” dedi. Ona sarılmama izin verdi ama benim tarafıma bakmadı. Benim ne yaptığımı fark etmeyecek kadar kendisini müziğe kaptırmış gibiydi. Benim onu o şekilde tutmamı istiyor muydu, yoksa buna sadece tahammül mü ediyordu? Kolumu beline doğru indirdiğimde, titrediğini hissettim, ama o hâlâ orkestraya doğru bakmaya devam ediyordu. Müziğe odaklanmış gibi bir hava yaratmaya çalışıyordu, böylece bana bir tepki vermekten kurtulmak istiyordu. Neler olup bittiğini anlamak istemiyordu. Uzaklara baktığı ve müziği dinlediği müddetçe, benim yakınlığıma ve ona sarılmama izin vermemiş ve sanki bunların farkında değilmiş gibi davranabileceğini düşünüyordu. Ben onun bedeniyle sevişirken, o zihnini daha yüksek konularla meşgul etmek istiyordu. Aniden eğilip, çenesini kendime doğru çevirdim. “Neden bana bakmıyorsun? Neden bana yokmuşum gibi davranıyorsun?”

Omzuna dokununca kendisini kastı ve titredi, ama ben yine de onu kendime doğru çektim. Sonra o olay oldu. Kulaklarımda boşluktan gelen bir uğultu şeklinde başlayan bir şeydi... Elektrikli bir testere gibi... Uzaklardan gelen... Sonra bir soğukluk hissettim, kollarım ve bacaklarım karıncalanmaya başladı,

parmaklarım hissizleşti. Aniden, birileri beni gözlüyormuş gibi bir hisse kapıldım.

Algılamamda keskin bir rota sapması oldu. Bir ağacın arkasındaki karanlıktan baktığımı ve ikimizin sarmaş dolaş yerde yattığımızı gördüm.

Başımı kaldırdığımda on beş veya on altı yaşlarındaki bir çocuğun yakınımızda çömelmiş olduğunu gördüm. “Hey!” diye bağırdım. Çocuk ayağa kalkınca, pantolonunun açık ve her tarafının meydanda olduğunu fark ettim.

Alice, “Ne oldu?” diye yutkundu.

Ayağa fırladım ama çocuk karanlığın içinde kayboldu. “Onu gördün mü?”

“Hayır,” dedi, eteğini sinirli bir şekilde düzeltirken, “kimseyi görmedim ben.”

“Tam orada duruyordu. Bizi seyrediyordu. Neredeyse sana dokunacak kadar yakındı.”

“Charlie, nereye gidiyorsun?”

“Pek fazla uzaklaşmış olamaz.”

“Onu rahat bırak, Charlie. Önemli bir şey değil bu.”

Ama benim için önemliydi. Şaşkın çiftlerin üstlerinden atlayarak karanlıkta koşmaya başladım, ama çocuğun nereye gittiğini kestirmek mümkün değildi.

Çocuğu düşündükçe, bayılmadan önce gelen o mide bulandırıcı duygu daha da güçleniyordu. Kendimi uçsuz bucaksız bir çölde kaybolmuş ve yapayalnız kalmış gibi hissediyordum. Sonra kendime gelir gibi oldum ve yolumu bularak Alice’in oturmakta olduğu yere gelebildim.

“Onu bulabildin mi?”

“Hayır, ama o buradaydı. Onu gördüm.”

Bana tuhaf bir şekilde baktı. “İyi misin?”

“Olacağım... birkaç dakika sonra... Sadece kulaklarımda o kahrolası uğultu var.”

“Belki de gitsek daha iyi olacak.”

Onun evine giderken tüm yol boyunca o çocuğun karanlıkta çömelmiş olduğunu düşündüm. Onun bizi birbirimizin kolları arasında yatarken gördüğü an gözlerimin önüne geldi.

“İçeriye gelmek ister misin? Kahve yapabilirim.”

İstiyordum ama içimden bir şey beni bunu yapmamam için ikaz ediyordu. “Girmesem daha iyi olur. Bu gece yapmam gereken çok iş var.”

“Charlie, bunun nedeni benim söylediğim veya yaptığım bir şey mi?”

“Tabii ki hayır. Sadece o çocuğun bizi seyretmesi sinirimi bozdu.”

Çok yakınımda duruyor ve benim onu öpmemi bekliyordu. Kollarımı ona

doladım, ama aynı şey yine oldu. Eğer ondan hemen uzaklaşmasaydım, bayılacaktım.

“Charlie, hasta gibisin.”

“Sen onu gördün mü, Alice? Lütfen gerçeği söyle...”

Başını olumsuz anlamda salladı. “Hayır. Çok karanlıktı. Ama eminim ki...”

“Benim gitmem gerek. Seni ararım.” Ve beni durdurmasını beklemeden, geri çekildim. Tepeme yıkılmadan o binanın içinden çıkmam gerekti.

Şimdi düşünüyorum da, gördüklerimin hayal olduğundan eminim. Dr. Strauss da benim duygusal olarak henüz bir ergen olduğumu ve bir kadının yakınında olmanın veya seksle ilgili bir şeyler düşünmenin bende endişe, panik ve hatta halüsinasyonlar yaratabileceğini söyledi. Ona göre, entelektüel açıdan gösterdiğim süratli gelişme, duygusal açıdan da normal bir hayat geçirebileceğimi sanmama neden olmuş. Sanırım, bu cinsel durumlarda yaşadığım korku ve tıkanıklıkların benim duygusal açıdan hâlâ bir ergen – yani cinsel açıdan geri – olduğumu gösterdiğini kabul etmem gerek. Bundan da şu anlaşılıyor: Alice Kinnian gibi bir kadınla bir ilişki yaşamak için hazır değilim. Henüz değil.

Mayıs 20 – Fırındaki işimden atıldım. Geçmişe takılıp kalmakla aptallık ettiğimin farkındayım, ama fırının sıcaklığıyla kararmış beyaz tuğlalı duvarları olan bu yer benim için çok önemli... Orası benim evim gibiydi.

Benden bu kadar nefret etmeleri için ne yaptım ki?

Donner’i suçlayamıyorum. O da kendi işini ve diğer çalışanlarını düşünmek zorunda: Ama yine de bana bir babadan daha yakın olduğunu söylemem gerek.

Beni ofisine çağırdı, storlu çalışma masasının yanındaki tek kişilik koltuğun üzerindeki belgeleri ve senetleri temizledikten sonra yüzüme bakmadan, “Ne zamandır seninle konuşmak istiyordum, ama ha daha önce, ha şimdi olmuş fark etmez.”

Şimdi bana aptalca gibi geliyor ama bir sandalyenin üzerinde oturmuş o kısa boylu, tombul ve açık kahverengi, yamru yumru bıyığı üst dudağını komik bir şekilde örten o adama bakarken, ikimiz de, yani eski ve yeni Charlie, yaşlı Bay Donner’in ne diyeceğini korkuyla bekliyorduk.

“Charlie, senin Herman Amcan benim iyi bir dostumdu. Seni iyi zamanda da, kötü zamanda da bu işte tutarak, ona verdiğim sözü tuttum. Böylece bir dolara muhtaç olmadan yaşadın, başını sokacak bir yerin oldu ve o eve tıkılmaktan kurtuldun.”

“Benim evim burası–”

“Seni, ülkesi için hayatını veren oğlum yerine koydum. Ve Herman öldüğü vakit – sen kaç yaşındaydın? On yedi? Ama altı yaşındaki bir çocuk gibiydin – kendi kendime bir söz verdim... Dedim ki, Arthur Donner, bu fırını işlettiğin ve bir işyerin olduğu müddetçe, Charlie’ye bakacaksın. Onun yapacak bir işi, yatacak bir yatağı ve yiyecek bir lokması olacak. Seni o Warren denen eve göndermeyi kabul ettiklerinde, onlara senin benim yanımda çalışacağını ve sana bakacağımı söyledim. O yerde tek bir gece bile geçirtmedim sana. Sana bir oda verdim ve sana baktım. Ne dersin, verdiğim sözü tutabildim mi?”

Onaylar gibi başımı salladım, ama elindeki senetleri evirip çevirmesinden sıkıntıda olduğu belli oluyordu. Ve ne kadar bilmek istemesem de – biliyordum. “Ben de elimden geldiğince iyi bir iş çıkarmaya çalıştım. Çok sıkı çalıştım –”

“Biliyorum, Charlie. Senin işinle ilgili olarak bir sorun yok. Ama sana bir şeyler oldu ve ben bunun ne olduğunu anlayamıyorum. Sadece ben değil. Herkes bu konu hakkında konuşuyor. Son birkaç hafta içinde düzinelerce insan bu ofise geldi. Hepsi de çok üzgün. Charlie, seni işten çıkarmak zorundayım.”

Ona mani olmaya çalıştım ama başını hayır anlamında salladı.

“Dün gece bana bir heyet halinde geldiler. Charlie, sürdürmek zorunda olduğum bir işim var.”

Ellerine bakıyor, daha önce orada olmayan bir şeyi bulmaya çalışıyormuş gibi elinde tuttuğu belgeyi evirip çeviriyordu. “Üzgünüm, Charlie.”

“Ama ben nereye gidebilirim?”

Bu küçük yazıhaneye girdiğimizden beri ilk kez yüzüme baktı. “Sen de benim kadar biliyorsun ki, senin artık burada çalışmaya *ihtiyacın* yok.”

“Bay Donner, ben daha önce başka hiçbir yerde çalışmadım ki...”

“Kabul etmeliyiz ki sen on yedi yıl önce buraya gelen Charlie değilsin – dört ay önceki Charlie bile değilsin. Sen bu konuda hiç konuşmadın. Bu seni ilgilendiren bir konu. Belki de bir mucize oldu – kim bilir? Ama sen çok akıllı genç bir adama dönüştün. Ve o hamur karma makinesini çalıştırmak ve siparişlerin teslimatını yapmak artık senin gibi akıllı bir genç adama yakışan işler değil.”

Tabii ki haklıydı ama içimden bir ses onun fikrini değiştirmeye çalışmamı söylüyordu.

“Benim burada kalmama izin vermelisiniz, Bay Donner. Bana bir şans daha verin. Siz kendiniz söylediniz, ihtiyacım olduğu müddetçe burada çalışmama izin vereceğinize dair Herman Amcama söz vermişsiniz. Benim bu işe hâlâ ihtiyacım var, Bay Donner.”

“Hayır, Charlie, yok. Eğer olsaydı, heyet meyet dinlemez, dilekçeleriyle ilgilenmediğimi onlara söyler ve onlara karşı seni korurdum. Ama şimdiki

durumda, hepsi senden deli gibi korkuyor. Ben de kendi ailemi düşünmek zorundayım.”

“Peki ya fikirlerini değiştirirlerse? Bırakın, onları ikna etmeye çalışayım.” İşi onun düşündüğünden daha zor bir hale getiriyordum. Durmam gerekiyordu ama kendimi kontrol edemiyordum. “Ben onların beni anlamasını sağlayabilirim,” diye yalvardım.

Sonunda, “Pekala,” diyerek içini çekti. “Dene bakalım. Ama bu kendine zarar vermekten başka bir halta yaramayacak.”

Ofisinden çıkarken Frank Reilly ve Joe Carp yanımdan geçtiler ve ben o anda Bay Donner’in söylediklerinin ne kadar doğru olduğunu anladım. Etraflarında beni görmek onlara ağır geliyordu. Ben onların hepsini rahatsız ediyordum.

Frank bir tepsi ekmek taşıyordu ve onlara seslendiğimde Joe başını bana doğru çevirerek, “Bak, Charlie,” dedi. “Şimdi meşgulüm. Belki daha sonra–” dedi.

“Hayır,” diye ısrar ettim. “Şimdi – hem de tam şimdi. Siz ikiniz de beni görmezden geliyorsunuz. Neden?”

Hızlı konuşan, kadınların sevgilisi, iş bitirici Frank bir dakika kadar beni inceledikten sonra elindeki tepsiyi masanın üzerine koydu. “Neden mi? Neden olduğunu söyleyeyim sana. Çünkü sen birdenbire her şeyi bilen matah bir beyin olduğunu sandın! Halbuki şimdi sen sıradan, yumurta kafalı, gayretli bir çocuktan başka bir şey değilsin. Elinde hep bir kitap var – tüm yanıtları biliyorsun. Sana bir şey söyleyeyim mi, sen buradaki insanlardan daha iyi olduğunu mu sanıyorsun? Tamam, o zaman başka bir yere git.”

“Ben size ne yaptım?”

“Bize ne yapmış! Duydun mu, Joe? Bize ne yaptığını söyleyeyim, *Bay* Gordon. Buraya fikirlerini ve önerilerini getirip, kendimizi salak gibi hissetmemize neden oluyorsun. Ama sana bir şey söyleyeyim mi, bana göre sen hâlâ bir moronsun. Senin söylediğin sözcüklerin bazılarını veya okuduğun kitapların adlarını filan anlamıyorum belki ama ben de en az senin kadar iyiyim – hatta daha da iyiyim.”

“Evet.” Joe, arkasında beliren Gimpy’ye de bu noktayı vurgulamak istercesine, onaylar gibi başını salladı.

“Benim arkadaşım olmanızı istiyor filan değilim,” dedim, “veya benimle ilgilenmenizi... Sadece işimde kalmama izin verin. Bay Donner bunun size bağlı olduğunu söylüyor.”

Gimpy uzun uzun bana baktı ve sonra iğrenmiş gibi başını salladı. “Amma da utanmazmışsın,” diye bağırdı. “Cehenneme kadar yolun var!” Sonra döndü ve

topallayarak uzaklaştı.

Ve bu iş böylece devam etti. Çalışanların çoğu Joe, Frank ve Gimpy gibi hissediyordu. Bana güldükleri ve benden daha akıllı göründükleri müddetçe bir sorun yoktu ama şimdi bir moronun karşısında kendilerini ikinci derecede görmeye başlamışlardı. Ben göstermiş olduğum hayret verici gelişmenin, onları ezdiğini ve yetersizliklerini açığa çıkardığını görmeye başlamıştım. Onlara ihanet etmiştim, benden o yüzden nefret ediyorlardı.

İşten çıkarılmama taraftar olmayan tek kişi Fanny Birden idi ve onların yaptığı baskıya ve tehditlere rağmen dilekçeyi imzalamayan tek kişi o olmuştu.

"Tabii ki, bu benim sende acayip bir gelişme olduğunu düşünmediğim anlamına gelmiyor, Charlie," demişti. "Nasıl değiştiğini bir bilsen! Ne bileyim, eskiden iyi ve güvenilir bir adamdın – sıradan bir insandın, belki çok akıllı değildin, ama dürüsttün – ama birdenbire bu kadar akıllı olmak için kim bilir kendine neler yaptın? Herkesin dediği gibi – bu adil değil."

"Ama bir insanın daha zeki olmak, daha çok bilgi edinmek ve kendisini ve dünyayı anlamak istemesinin nesi yanlış?"

"Eğer Kutsal Kitap'ı okursan, her şeyden önce, bir insanın Tanrı'nın ona verdiğinden fazlasını bilmeye çalışmasının doğru olmadığını da anlarsın, Charlie. O ağacın meyvesi insanlara yasaklanmıştı, Charlie. Eğer sen de yapmaman gereken bir şeyi yapmışsan – yani şeytanla veya benzer bir şeyle – belki de geri dönmek için vakit hâlâ geç değildir. Eskiye dönebilir ve yeniden eskiden olduğun gibi sade ve iyi bir insan olabilirsin."

"Bunun geriye dönüşü yok, Fanny. Ben yanlış bir şey yapmadım. Ben kör doğmuş ama ışığı görmesine izin verilmiş bir insanım. Bu bir günah olamaz. Yakında benim gibi milyonlarca insan olacak dünyada. Bilim bunu yapabiliyor, Fanny."

Fanny dekore etmekte olduğu düğün pastasının üzerindeki geline ve damada baktı. Fısıldarken dudaklarının hafifçe kıpırdandığını görebiliyordum: "Adem ile Havva'nın *bilgi ağacının* meyvesini yemeleri kötü bir şeydi. Çıplak olduklarını görmeleri, şehveti ve utanmayı öğrenmeleri de kötü bir şeydi. Ve onlar Cennet'ten kovuldular ve kapılar onlara kapandı. Öyle yapmasalardı, hiçbirimiz ne yaşlanacaktık, ne hastalanacak, ne de ölecektik."

Söyleyecek başka bir şey yoktu, ne ona ne de diğerlerine. Hiçbiri gözlerimin içine bakamıyordu ve ben de onlardan yükselen husumet dalgasını hissedebiliyordum. Önceleri, bana gülüyorlar, cehaletimden ve yavanlığımdan dolayı beni küçük görüyorlardı; şimdi de, bilgimden ve kavrama yeteneğimden ötürü benden nefret ediyorlardı. Neden? Tanrı aşkına, bunlar benden ne istiyorlardı?

Bu zeka, benimle tanıdığım ve sevdiğim tüm insanlar arasına bir çomak sokmuş, beni fırındaki işimden etmişti. Şimdi, eskisinden çok daha fazla yalnızdım. Algernon'u diğer farelerden bazılarıyla yeniden o büyük kafese koysalardı, acaba neler olurdu diye düşünmeye başladım. Onlar da Algernon'a sırtlarını çevirirler miydi?

Mayıs 25 – Demek ki bir insan kendisini böyle aşağılamaya başlarmış – yani yanlış iş yaptığını bilmesine rağmen kendisine hakim olamayarak... Tüm irademe karşın, kendimi bir anda Alice'in evinde buldum. Beni görünce şaşırdı ama içeriye aldı.

"Sırılsıklam olmuşsun. Sular yüzünden aşağı akıyor."

"Yağmur yağıyor. Çiçekler için iyi."

"Hadi içeri gir. Sana bir havlu getireyim. Zatürree olacaksın."

"Konuşabileceğim tek kişi sensin," dedim. "Lütfen kalmama izin ver."

"Kahve yapmıştım. Hadi git, kurulan. Daha sonra oturur, kahvelerimizi içer ve konuşuruz."

Kahveleri almaya giderken ben de etrafa bakındım. Onun evinin içine ilk kez girmiştim. İçimi bir mutluluk kapladı, ama odada rahatsız edici bir şeyler vardı.

Her şey aşırı düzenliydi. Pencere pervazına porselen heykelcikler düz bir sıra halinde dizilmişti, hepsi de aynı yöne bakıyordu. Koltuğun üzerine atılan minderler, hiç de öylesine atılmış değildi. Döşeme kumaşını koruyan naylonun üzerine düzenli aralıklarla yerleştirilmişlerdi. Kenardaki iki sehpada dergiler vardı, öyle tertipli konmuşlardı ki, başlıklar rahatlıkla okunuyordu. Bir tanesinin üzerindekiler *The Reporter, The Saturday Review* ve *The New Yorker* idi. Diğerinin üzerinde ise *Mademoiselle, House Beautiful* ve *Reader's Digest* adlı dergiler vardı.

Koltuğun karşı tarafındaki duvarda Picasso'nun "Anne ve Çocuk" adlı tablosunun gösterişli bir şekilde çerçevelenmiş bir röprodüksiyonu asılıydı ve onun tam karşısında, koltuğun arkasında kalan duvarda ise maskeli ve elinde bir kılıç tutan, havalı bir Rönesans soylusunu pembe yanaklı, korkmuş bir genç kızı korurken gösteren bir tablo vardı. Bunların bir araya gelmesiyle yanlış olan bir durum ortaya çıkıyordu. Demek ki Alice, kendisinin kim olduğuna ve hangi dünyada yaşamak istediğine hâlâ karar verememişti.

Mutfaktan, "Birkaç gündür laboratuvara gelmiyorsun," diye seslendi. "Profesör Nemur seni merak ediyor."

"Onların yüzüne bakamazdım," dedim. "Utanmamı gerektiren bir durum olmadığını biliyorum ama işe her gün gitmemenin, dükkanı, fırını, oradaki insanları görememenin verdiği bir boşluk var içimde. Bu bana çok ağır geliyor.

Dün gece ve bir önceki gece, boğulduğumla ilgili kabuslar gördüm.”

Tepsiyi sehpanın ortasına koydu. Peçeteler üçgen şeklinde katlanmış, kurabiyeler de bir daire şeklinde dizilmişti. “Buna bu kadar üzülmemelisin, Charlie,” dedi. “Bunun seninle bir ilgisi yok.”

“Bunu kendime telkin etmeye çalışmak bir işe yaramıyor. Bu insanlar, tüm bu yıllar boyunca, benim ailemdi. Bu durum ise, kendi evimden atılmışım gibi bir şey.”

“Tam da öyle,” dedi. “Çocukken yaşadığın bazı deneyimlerin sembolik bir tekrarı gibi oldu senin için. Annenin ve babanın seni reddetmesi... Evden uzaklara gönderilmen...”

“Oh, Yüce Tanrım! Bu işe güzel bir ad takmaya çalışmana gerek yok. Benim için önemli olan şey, bu deney işine girişmeden önce dostlarım, benimle ilgilenen ve beni seven insanlar vardı. Şimdi ise, korkarım ki–”

“Senin hâlâ arkadaşların var.”

“Aynı şey değil bu.”

“Korkman normal bir tepki.”

“Bu onun da ötesinde bir şey. Ben daha önce de korktum. Norma’ya boyun eğmediğim için kemerle dövülmekten korktum, beni itip kakan ve benimle alay eden çetelerin bulunduğu Howells Sokağı’ndan geçmekten korktum... Ve sıramın üzerindeki şeylerle oynamayayım diye ellerimi bağlayan okuldaki öğretmenim Bayan Libby’den korktum. Ama bunlar hep gerçek şeylerdi, yani o durumlarda korkmak için gerekçelerim vardı. Fırındaki işimden atılmanın verdiği dehşet duygusu ise çok belirsiz ve benim anlayamadığım türde bir korku.”

“Kendini tutmalısın.”

“*Sen* bu panik duygusunu bilmiyorsun.”

“Ama Charlie, beklenilen bir durum bu... Sen bir sandaldan zorla denize atılan, yüzmeyi yeni öğrenmiş birisin ve ayağının altındaki o sert tahtayı kaybetmekten korkuyorsun. Bay Donner sana her zaman *iyi davrandı* ve seni tüm bu yıllar boyunca *korudu*. O yüzden, fırından bu şekilde uzaklaştırılman, seni hiç ummadığın kadar şoke etti.”

“Bunu zihinsel olarak idrak etmek işe yaramıyor. Artık odamda tek başıma oturamıyorum. Gece ve gündüz, her saat ne aradığımı bilmeden sokaklarda dolaşıyorum... Kaybolana kadar yürüyorum... Sonra kendimi fırının önünde buluyorum. Dün gece Washington Meydanı’ndan Central Park’a kadar yürüdüm ve parkta uyudum. Ne arıyorum bilmiyorum.”

Ben ne kadar çok konuşursam, Alice o kadar daha çok üzülüyordu. “Sana yardımcı olabilmek için ne yapmalıyım, Charlie?”

“Bilmiyorum. Güzel ve güvenli kafesinden çıkarılmış bir hayvan gibiyim.”

Koltukda benim yanıma oturdu. “Seni fazla zorluyorlar. Zihnin karışıyor. Bir yetişkin olmak istiyorsun, ama senin içinde hâlâ küçük bir çocuk var. Yalnız ve korkmuş...” Beni rahatlatmak için başımı omzuna dayadı ve saçımı okşarken onun da bana, en az benim ona duyduğum kadar, ihtiyacı olduğunu hissettim.

“Charlie,” diye fısıldadı bir süre sonra, “sen ne istersen... Benden korkma...”

Ona panik duygusunun gelmesi için beklediğimi söylemek istiyordum.

Bir keresinde, bir sipariş teslimatı sırasında, banyodan yeni çıkmış orta yaşlı bir kadın eğlence olsun diye bornozunun önünü açıp da çıplaklığını gösterince, Charlie düşüp bayılmıştı. Daha önce giysileri olmayan bir kadın görmüş müydü? Sevişmesini biliyor muydu? Charlie’nin duyduğu dehşet ve çıkardığı iniltiler kadını korkutmuş olmalıydı ki bornozunun önünü kapatmış ve olan biteni unutması için ona bir çeyrek vermişti. İkaz etmişti, meğerse sadece onu sınıyormuş, iyi bir çocuk olup olmadığını görmek için...

İyi olmaya, kadınlara bakmamaya gayret ettiğini söylemişti Charlie de, çünkü annesi pantolonuna bir şey olduğunda onu hep dövüyordu.

Şimdi Charlie’nin annesini çok açık ve net bir şekilde görebiliyordu, ona bağırırken, elinde deri bir kemer tutarken ve babası ona engel olmak isterken... “Yeter, Rose! Onu öldüreceksin! Onu rahat bırak!” Annesi onu kırbaçlamak için öne doğru bir hamle yapıyor, ama Charlie yana doğru bükülerek onun erişebileceği noktadan uzaklaştığı için kemer bir hızla omzunun üstünden geçerek zeminin üzerinde şaklıyor.

“Şuna bak!” diye bağırıyor Rose. “Okuma yazma öğrenemiyor ama o kıza öyle bakmayı biliyor. Onun aklından bu pislikleri onu döve döve çıkaracağım.”

“Bu normal bir şey. Çocuk bir şey yapmadı.”

“Kızlar hakkında öyle düşünmek onun üstüne vazife değil. Kız kardeşinin bir arkadaşı evimize geliyor ve o biçim düşünmeye başlıyor! Ona gününü göstereyim de görsün. Duyuyor musun? Eğer bir kıza dokunursan, seni tüm hayatın boyunca bir hayvan gibi kafese tıkarım. Beni duyuyor musun?...”

Onu hâlâ duyuyorum. Ama sanırım artık bir şekilde serbest bırakıldım. Belki de o korku ve mide bulantısı, içinde boğulacağım bir deniz olmaktan çıktı ve sadece şimdiki zamanın yanı sıra geçmişi de bana yansıtan küçük bir su birikintisi haline geldi. Gerçekten de serbest miyim acaba?

Panik duygusunun geleceğini düşünmeden ve bu korku beni perişan etmeden

önce Alice’e bir ulaşabilsem... O zaman belki de panik durumu olmayacak. Zihnimi bir boşaltabilseydim... Yine de boğulur gibi konuşmayı başardım. “Sen... Sen yap! Beni tut!” Ve daha ne olduğunu anlamadan, Alice beni öpmeye başladı, hiç kimsenin daha önce yapmadığı kadar sıkı sıkı tutuyordu beni. Ama o şey bir anda yine başladı: Uğultu, buz kesilme ve mide bulantısı... Kendimi ondan uzaklaştırdım.

Beni teskin etmeye çalıştı, buna kafamı takmamamı ve kendimi suçlamam için bir neden olmadığını söyledi. Ama utanmıştım ve kederimi artık gizleyemediğim için ağlamaya başladım. Onun kollarında ağlaya ağlaya uyuyakaldım ve o soylu adamla pembe yanaklı kızı rüyamda gördüm. Ama rüyamda kılıcı tutan, bu kez pembe yanaklı kız idi.

İLERLEME RAPORU 12

Haziran 5 – Neredeyse iki haftadan beri ilerleme raporlarımı teslim etmediğim için Nemur tedirgin (öyle olmakta da haklı çünkü Welberg Vakfı iş aramayayım diye ödeneğin dışında, bana ayrıca bir de maaş ödüyor). Chicago'daki Uluslararası Psikoloji Konvansiyonu'na sadece bir hafta kaldı. Nemur ön raporunun olabildiğince kapsamlı olmasını istiyor, çünkü Algernon ve ben onun yapacağı sunumun en belli başlı delilleriyiz.

İlişkilerimiz giderek daha gergin bir hal alıyor. Nemur'un sürekli olarak benden bir laboratuvar örneği olarak bahsetmesi canımı sıkıyor. Onun bu tavrı kendimi deneyden önce ben gerçek bir insan değilmişim gibi hissetmeme neden oluyor.

Strauss'a düşünmekle, okumakla ve kendimi tanımaya, kim ve ne olduğumu anlamaya çalışmakla çok meşgul olduğumu ve yavaş ilerleyen bir süreç olduğu için yazı yazmanın beni sıktığını ve sabrımı zorladığını söyledim. Bunun üzerine bana önerdiği daktiloyla yazma fikrini benimsedim ve şimdi dakikada neredeyse yetmiş beş sözcük yazabiliyorum ve bu çok daha kolay oluyor.

Strauss bir kez daha, insanların beni anlayabilmesi için basit ve dolambaçlı yollara sapmadan yazmam gerektiğini vurguladı. Bu, bana dilin bazen bir yol olmaktan çıkıp, bir engel oluşturduğunu hatırlattı. Kendimi entelektüel bariyerin diğer tarafından görmek oldukça tuhaf bir duygu.

Alice'i zaman zaman görüyorum, ama onunla olan biten hakkında hiç konuşmuyoruz. İlişkimiz platonik olmaya devam ediyor. Ama fırını terk ettikten sonraki üç gece, kabuslar gördüm. Bunun iki hafta önce olduğuna inanmak zor.

Rüyalarımda geceleri boş sokaklarda hayalete benzer şekiller beni takip ediyor. Hemen fırına koşuyorum, ama kapı kilitli ve içerideki insanlar bana hiç bakmıyorlar. Pencereden bakıyorum, düğün pastasının üzerindeki gelin ve damat beni işaret ederek gülüyorlar – onların kahkahalarıyla elektriklenen havaya dayanamıyorum – bu o iki aşk meleği alev saçan oklarını bana doğru sallıyorlar. Bağırıyorum. Kapıyı yumrukluyorum, ama hiçbir ses çıkmıyor. Charlie'nin içeriden bana baktığını görüyorum. Bu sadece bir yansıma mı? Bacaklarıma bir şeyler yapışıyor ve beni fırından uzaklaştırıp sokak arasının gölgeliklerine doğru çekiyorlar ve tam bütün bedenimi sulu çamurlara bulamak üzerelerken uyanıyorum.

Başka zamanlar fırının penceresi geçmişe açılıyor ve oradan baktığımda başka şeyler ve başka insanlar görüyorum.

Hatırlama gücümün bu kadar gelişmesi çok hayret verici bir şey. Onu henüz tam anlamıyla kontrol edebiliyor değilim ama bazen okurken veya bir problem üzerinde çalışırken, yoğun bir berraklık duygusu yaşıyorum.

Bunun bir tür bilinçaltı ikaz sistemi olduğunu biliyorum ve şimdi, belleğimin bana gelmesini beklemek yerine, gözlerimi kapatıyor ve ben ona doğru gidiyorum. Sonunda, bu hatırlama işini tamamen kontrolüm altına alabileceğimi ve sadece tüm geçmiş anılarımı değil, zihnimin hiç kullanılmamış melekelerini de keşfedebileceğimi biliyorum.

Şimdi bile, düşündükçe, o çok net olan dinginliği hissedebiliyorum. Fırının penceresini görüyorum... Uzanıyorum ve ona dokunuyorum... Soğuk ve titreşimli, ama sonra cam ısınmaya başlıyor... Daha sıcak oluyor... Parmaklarım yanıyor. Pencerenin benim görüntümü yansıtan camı giderek parlıyor ve bir aynaya dönüşüyor, küçük Charlie Gordon'u görüyorum, sadece on dört veya on beş yaşında, evinin penceresinden bana bakıyor ve onun şimdikinden ne kadar farklı olduğunu görmek çok daha tuhaf geliyor bana...

Charlie kız kardeşinin okuldan gelmesini bekliyor ve onun köşeyi dönüp Marks Sokağı'na saptığını görünce elini sallayarak ona adıyla sesleniyor ve onu karşılamak için verandaya çıkıyor.

Norma elindeki kağıdı sallıyor. "Tarih dersinden *A* aldım. Bütün soruları bildim. Bayan Baffin tüm sınıftaki en iyi kağıdın benimki olduğunu söyledi."

Kız kardeşi özenle örülmüş ve başının üzerinde bir taç gibi toplanmış açık kumral saçlı güzel bir kız. Başını kaldırıp ağabeyini görünce gülümsemesi donuyor ve suratı asılıyor. Sekerek ondan uzaklaşıyor ve onu geride bırakarak evin merdivenlerini hızla çıkıyor.

O gülümseyerek kız kardeşini takip ediyor.

Annesi ve babası mutfaktalar ve Charlie Norma'nın getirdiği güzel haberin verdiği heyecanla, daha o ağzını bile açamadan olayı yumurtlayıveriyor.

"*A* almış! *A* almış!"

"Hayır!" diye bağırıyor Norma. "Sen değil. Sen söylemeyeceksin bunu. Bu benim aldığım bir not ve ben söyleyeceğim."

"Bir dakika, küçük hanım." Matt gazetesini bırakıyor ve ona sertçe hitap ediyor. "Ağabeyinle böyle konuşamazsın."

"Onun bunu söylemeye hakkı yoktu."

"Boş ver." Matt parmağını ikaz edercesine sallarken ona bakıyor. "Kötü bir niyeti yoktu ve sen de ona böyle bağırmamalısın."

Kız kardeşi destek almak için annesine dönüyor. "Ben *A* aldım – sınıftaki en yüksek not. Şimdi bir köpeğim olabilir mi? Söz vermiştiniz. Sınavda iyi bir not alırsam olur demiştiniz. Ve ben de bir *A* aldım. Kahverengi bir köpek, beyaz benekli... Ve ona Napolyon adını koyacağım çünkü sınavda verdiğim en iyi yanıt onunla ilgili olandı. Napolyon, Waterloo'daki savaşı kaybetmişti."

Rose onaylıyor. “Verandaya çık ve Charlie ile oyna. Senin okuldan gelmeni neredeyse bir saatten beri bekliyor.”

“Ben onunla oynamak istemiyorum.”

“Verandaya çık,” diyor Matt.

Norma önce babasına, sonra da Charlie’ye bakıyor. “Buna mecbur değilim. Annem eğer istemezsem onunla oynamak zorunda olmadığımı söylüyor.”

“Bana bak, küçük hanım” – Matt sandalyesinden kalkıyor ve ona doğru geliyor – “ağabeyinden özür dilemelisin.”

“Buna mecbur değilim,” diye haykırıyor kız kardeşi ve annesinin sandalyesinin arkasına geçiyor. “O bir bebek gibi. Monopol veya dama veya başka bir oyun oynayamaz... Her şeyi birbirine karıştırıyor o. Ben artık onunla oynamayacağım.”

“O zaman odana git!”

“Peki, bir köpeğim olacak mı şimdi?”

Matt masaya yumruğuyla vuruyor. “Bu şekilde davrandığın müddetçe bu evde bir köpek filan olmayacak, küçük hanım.”

“Ama ben okulda iyi not alırsa bir köpek alabileceğine dair ona söz vermiştim–”

“Beyaz benekli ve kahverengi!” diye ekliyor Norma. Matt duvarın yanında durmakta olan Charlie’yi işaret ediyor. “Oğluna yerimiz ve bakacak biri olmadığı için köpek alamayacağımızı söylediğini unuttun galiba. Hatırladın mı? Hani bir köpek almak istediğinde? Ona söylediğin şeyin tersini mi yapacaksın şimdi?”

Norma, “Ama ben kendi köpeğime bakabilirim,” diye ısrar ediyor. “Onu besleyeceğim, yıkayacağım ve dışarıda gezdireceğim...”

Masanın yanında durmakta ve bir ipin ucuna taktığı kırmızı düğmeyle oynamakta olan Charlie, aniden araya giriyor.

“Ben ona köpeğe bakmak için yardım ederim! Beslemesine ve fırçalamasına yardım ederim ve başka köpeklerin onu ısırmasına izin vermem.”

Ama daha Matt veya Rose yanıt vermeye fırsat bulamadan, Norma haykırmaya başlıyor: “Hayır! O benim köpeğim olacak. Sadece benim!”

Matt başını sallıyor. “Gördün mü?”

Rose onun yanına oturuyor ve örgülerini okşayarak onu yatıştırmaya çalışıyor. “Ama paylaşmayı öğrenmemiz gerek, canım. Köpeğe bakarken Charlie sana yardım edebilir.”

“Hayır! Sadece benim olacak!... Tarih sınavında *A* alan benim – o değil! O hiçbir zaman benim gibi iyi notlar alamıyor. Köpek için neden bana yardım etsin

ki? O zaman köpek onu daha çok sever ve benim değil onun köpeği olur. Hayır! Eğer benim olmayacaksa, köpek filan istemiyorum.”

“Tamam, bu iş bitti o zaman,” diyor Matt gazetesini tekrar eline alıp sandalyesine otururken. “Köpek filan yok.”

Aniden Norma koltukdan aşağı atlıyor ve birkaç dakika önce büyük bir heyecanla eve getirdiği sınav kağıdını yakaladığı gibi yırtarak parçalıyor ve parçaları Charlie’nin şaşkın yüzüne fırlatıyor. “Senden nefret ediyorum! Senden nefret ediyorum!”

“Norma, bu yaptığına derhal bir son ver!” Rose onu yakalıyor ama kız kıvrılarak onun elinden kurtuluyor.

“Okuldan da nefret ediyorum! Nefret ediyorum! Artık ders de çalışmayacağım ve onun gibi bir mankafa olacağım. Öğrendiğim her şeyi unutacağım ve tam onun gibi olacağım.” Odadan bağırarak çıkıyor: “Zaten bana olmaya başladı bile, her şeyi unutuyorum... Unutuyorum... Öğrendiğim hiçbir şeyi aklımda tutamıyorum!”

Rose dehşet içinde onun arkasından koşuyor. Matt kucağındaki gazeteye gözlerini dikmiş oturuyor. Charlie bu isteri krizi ve bağrış çağrış karşısında korkuyor ve bir sandalyenin üzerine sinerek inler gibi ağlıyor. Bu kez nerede hata yapmıştı? Pantolonunun ıslandığını ve suların bacaklarından aşağıya doğru süzüldüğünü hissediyor ve annesi geldiğinde yiyeceği şamarı bekleyerek orada öylece oturuyor.

Bu sahne sonra silikleşiyordu, ama ondan sonra Norma tüm boş vaktini arkadaşlarıyla geçirmeye ve odasında tek başına oynayarak geçirmeye başlıyor. Odasının kapısını kapalı tutuyor, onun iznini almadan benim odaya girmem yasak.

Bir keresinde Norma’nın birlikte oyun oynarken bağırarak kız arkadaşlarından birine, “O aslında benim gerçek ağabeyim değil,” dediğini duymuştum. “Acıdığımız için eve aldığımız bir çocuk o. Bunu bana annem söyledi ve onun gerçek ağabeyin olmadığını artık herkese söyleyebilirsin dedi.”

Bu sahne keşke bir fotoğraf olsaydı da paramparça edip onun yüzüne fırlatabilseydim. Geriye dönüp ona o köpeği almasına engel olmayı aklımdan bile geçirmediğimi söylemek istiyorum. Köpek onun olabilirdi ve benim onu beslemem veya fırçalamam veya onunla oynamam hiç önemli değildi – ayrıca kendimi köpeğe onu sevdiğinden daha fazla sevdirmek için uğraşmam söz konusu bile değildi. Benim tek istediğim onun benimle eskiden olduğu gibi oyunlar oynamasıydı. Onu incitecek bir şey yapmayı aklımın ucundan bile geçirmem mümkün değildi.

Haziran 6 – Alice'le bugün ilk gerçek kavgamızı yaptık. Benim hatamdı. Onu görmek istemiştim. Genellikle, rahatsız edici bir anı veya rüyadan sonra, onunla konuşmak – onunla birlikte olmak – benim kendimi iyi hissetmemi sağlıyor. Ama Merkez'e onu almak için gitmek bir hataydı.

Ameliyattan sonra Yetişkin Özürlüler Merkezi'ne hiç gitmemiştim ve orayı görme düşüncesi bana heyecan veriyordu. Beşinci Cadde'nin doğusunda, Yirmi Üçüncü Sokak'taki bu merkez son beş yıldır Beekman Üniversite Kliniği'nin deneysel öğretim merkezi olarak kullandığı – özürlüler için özel derslerin verildiği – eski bir okul. Giriş kapısının üzerine çakılmış olan parıltılı pirinç levhanın üzerinde *C. R. A. Beekman Extension* yazılı.

Alice'in dersi saat sekizde sona eriyordu, ama ben – yakın bir tarihe kadar – basit okuma ve yazma kurallarıyla cebelleştiğim ve bir doların üstünü nasıl vereceğimi öğrendiğim odayı görmek istiyordum.

Binanın içine girdim, sınıf kapısına kadar kimseye görünmemeye özen göstererek geldim ve pencereden içeriye baktım. Alice çalışma masasında oturuyordu, yanındaki sandalyede tanımadığım, ince yüzlü bir kadın oturuyordu. Kadın kaşlarını çatmıştı ve yüzünde saklayamadığı bir hayret ifadesi vardı. Alice'in ona ne anlatmaya çalıştığını merak ettim.

Karatahtanın önünde tekerlekli sandalyesinde oturmakta olan Mike Domi ve birinci sıranın birinci koltuğunda da Alice'in grubun içindeki en akıllısı olarak tanımladığı Lester Braun vardı. Lester vaktiyle benim bocaladığım konuları kolaylıkla öğrenebiliyordu, ama okula canı istediği vakit geliyor, yerleri cilalayarak para kazanmayı derslere yeğliyordu. Sanırım, eğer o isteseydi – yani benim için olduğu kadar onun için de önemli olsaydı – bu deney için onu kullanabilirlerdi. Sınıfta yeni yüzler de vardı, tanımadığım kişiler.

Sonunda içeriye girecek cesareti toparladım.

"Bu Charlie!" dedi Mike, tekerlekli sandalyesini çevirerek.

Ona elimi salladım.

Boş gözlerle bakan tatlı sarışın Bernice başını kaldırarak baktı ve ifadesiz bir şekilde gülümsedi. "Nerelerdeydin, Charlie? Giydiğin takım ne güzel."

Beni hatırlayan diğerleri de ellerini salladılar ve ben de onlara karşılık verdim. Aniden, Alice'in yüzündeki ifadeden onun rahatsız olduğunu fark ettim.

"Saat neredeyse sekiz oldu," dedi. "Eşyalarınızı kaldırmanın vakti geldi."

Tebeşirlerin, silgilerin, kağıtların, kitapların, kalemlerin, defterlerin, boyaların ve görsel malzemelerin kaldırılmasıyla ilgili olarak her birinin önceden belirlenmiş bir görevi vardı. Herkes ne yapacağını biliyor ve bunu iyi yapmaktan gurur duyuyordu. Bernice'in dışında herkes işe koyuldu. O sürekli

olarak bana bakıyordu.

“Charlie neden okula hiç gelmiyor?” diye sordu Bernice. “Ne oldu, Charlie? Okula geri mi dönüyorsun?”

Ötekiler de bana bakmaya başladılar. Benim yerime yanıt vermesi için Alice’e baktım ve uzun bir sessizlik oldu. Onları incitmeden ne söyleyebilirdim ki?

Alice, “Bu sadece bir ziyaret,” dedi.

Kızlardan biri – Alice’in hep endişe duyduğu Francine – kıkırdamaya başladı. Annesi ve babası ona histerektomi yaptırmadan önce, on sekiz yaşına gelene kadar üç çocuk doğurmuştu. Güzel değildi – örneğin, Bernice kadar alımlı değildi – ama düzinelerce erkek için kolay bir avdı. Ona güzel şeyler getiriyorlar veya bir sinema bileti alıp aklını çeliyorlardı. Warren Devlet Bakımevi’nin dışarıda çalışmasına izin verdiği kursiyerlerin kaldığı bir lojmanda yaşıyordu. Akşamları Merkez’e gelmesine izin veriliyordu. İki kez – okula gelirken erkeklerin pençesine düştüğü için – derse gelememişti, o yüzden artık sadece yanında bir refakatçi olduğu takdirde dışarı çıkabiliyordu.

“Kodamanlar gibi konuşuyor artık,” diye kıkırdadı Francine.

“Tamam,” dedi Alice, sert bir şekilde araya girerek. “Ders bitti. Yarın saat altıda görüşmek üzere.”

Herkes gittikten sonra kendi eşyalarını dolaba tıkıştırma şeklinden, onun öfkeli olduğunu anlamıştım.

“Özür dilerim,” dedim. “Seni aşağıda bekleyecektim, ama eski sınıfımı merak ettim. *Alma mater*imi yani. Aslında sadece pencereden bakacaktım. Ama ne olduğunu anlamadan kendimi burada buldum. Seni rahatsız eden bir şey mi oldu?”

“Hiçbir şey – beni rahatsız eden hiçbir şey yok.”

“Hadi ama! Olan bitenle orantısız bir öfke içindesin. Aklında bir şey var.”

Elinde tutmakta olduğu bir kitabı güm diye sıranın üzerine indirdi. “Pekala. Bilmek mi istiyorsun? Sen farklısın. Sen değiştin. Ve ben senin zeka düzeyinden de bahsediyor değilim. Senin insanlara davranışından bahsediyorum – sen onlarla aynı türden biri değilsin–”

“Ah, daha neler! Sakın–”

“Benim sözümü kesme!” Sesindeki gerçek öfke karşısında geriye doğru çekildim. “Ciddiyim. Sende daha önceden bir şey vardı. Bilmiyorum... Bir sıcaklık, bir açık sözlülük, herkesin seni sevmesini ve seni yanlarında görmek istemelerini sağlayan bir incelik... Şimdi ise, bütün zekana ve bilgine rağmen, öyle farklar var ki–”

Daha fazla dinleyemedim. “Ne bekliyordun? Beni tekmeleyen ayakları yalayan uysal bir köpek gibi davranıp kuyruk sallamamı mı? Tabii ki bu deney beni ve kendimle ilgili görüşlerimi değiştirdi. İnsanların bana bütün hayatım boyunca gagalamaya çalıştığı türden zırvaları kabul etmek zorunda değilim artık.”

“İnsanlar sana kötü davranmadılar.”

“Sen nereden bilebilirsin? Dinle beni, en iyileri bile kendini beğenmiş ve dayatmacıydı. Beni kendilerini daha üstün hissetmek ve kendi yetersizlikleri içinde güvende kalabilmek için kullandılar. Bir moronun yanında herkes kendisini zeki hissedebilir.”

Onun bu sözlerime ters bir anlam vereceğini biliyordum.

“Sanırım, beni de aynı kategoriye sokuyorsun.”

“Saçmalama. Sen de çok iyi biliyorsun ki–”

“Tabii ki, bir anlamda, sen haklısın sanırım. Senin yanında oldukça kalın-kafalı kalıyorum. Bugünlerde ne zaman birlikte olsak, senden ayrılıp eve gittiğimde içimde sefil bir duygu oluşuyor, her yaptığım işte ağır ve hantal olduğumu düşünüyorum. Söylediğim şeylerin üzerinden tekrar tekrar gidiyor ve aklıma keşke söyleseydim dediğim parlak ve esprili başka şeyler geliyor. Birlikte olmadığımız vakit bunları neden söylemedim diye kendimi tekmelemek istiyorum.

“Bu herkesin başına gelebilir.”

“Kendimi daha önce hiç düşünmediğim şekilde seni etkilemek isterken buluyorum ama seninle birlikte olmak kendime olan güvenimi küçümsememe neden oluyor. Amaçlarımı ve yaptığım her şeyi sorgulamaya başlıyorum.”

Onu bu konudan uzaklaştırmaya çalıştım, ama o durmadan aynı noktaya geri geliyordu. Sonunda, “Bak, ben buraya seninle münakaşa etmek için gelmedim,” dedim. “Seni eve bırakmama izin verir misin? Konuşacak birisine ihtiyacın var.”

“Gerçekten de öyle. Ama bugünlerde seninle konuşamam. Sadece seni dinleyebilirim ve başımı sallayarak senin o kültürel varyantlar, neo-Boulean matematiği ve post-sembolik mantıkla ilgili olarak söylediklerini anlamış gibi görünebilir, kendimi daha da aptal hissedebilirim. Ve sen evden çıktıktan sonra, aynaya bakıp kendime, “Hayır, giderek aptallaşıyor filan değilsin! Zekanı da kaybetmiyorsun! Bunamıyorsun, mankafalaşmıyorsun,” diye bağırmak zorunda kalıyorum. Kendime, ‘Charlie müthiş bir gelişme gösteriyor, bu da sanki senin kendini geriye gitmiş gibi hissetmene neden oluyor,’ diyorum Charlie. Ama seninle her karşılaştığımızda bana bir şeyler söylediğinde, benden yanıt almak için bakışlarında öyle bir sabırsızlık oluyor ki, senin bana içten içe güldüğünü biliyorum.

“Sonra bana bazı şeyleri açıklıyorsun ve ben bunları hatırlamıyorum. Sen bunu benim ilgilenmediğime ve öğrenmek için kendimi zorlamak istemediğime yoruyorsun. Sen gittikten sonra nasıl bir işkence çektiğimi bilemezsin. Okumaya çalıştığım kitapları ve Beekman’da gittiğim konferansları hayal dahi edemezsin. Ama ben konuşmaya başladığımda, söylediklerimi çocukça bularak ne kadar sabırsızlandığını görüyorum. Senin zeki olmanı istemiştim. Sana yardım etmek ve seninle bir şeyler paylaşmak istemiştim ama şu anda senin hayatının içinden tamamen çıkmış durumdayım.”

Onu dinlerken, söylediklerinin vahameti üzerime çöktü. Ben sadece kendimle ve kendime olan bitenle ilgilenmekten, onun neler yaşadığını aklıma bile getirmemiştim.

Okuldan çıktığımızda Alice sessizce ağlıyordu ve ben de söyleyecek bir söz bulamıyordum. Otobüste giderken tüm yol boyunca işlerin nasıl böyle tepetaklak olduğunu düşündüm. Onun dehşet içinde kalmasına neden oluyordum. Aramızdaki buz kırılmıştı ve aklımın kapıldığı akıntı beni açık denizlere götürürken aramızdaki uçurum giderek genişliyordu.

Ona işkence gibi geldiği için, benimle birlikte olmayı istememekte haklıydı. Artık aramızda ortak bir şey kalmamıştı. Sıradan bir sohbet bile zoraki oluyordu. Aramızda sadece karanlık bir odada yaşanan can sıkıcı bir sessizlik ve tatmin edilemeyen arzular vardı.

“Çok ciddisin,” dedi, içinde bulunduğu ruh halinden çıkarak ve bana bakarak.

“Bizi düşünüyorum.”

“Bu konu seni bu kadar ciddileştirmemeli. Ben seni üzmek istemiyorum. Sen çok müthiş bir sınavdan geçiyorsun.” Gülümsemeye çalışıyordu.

“Ama beni üzdün. Ne var ki, ben bu konuda ne yapmam gerektiğini bilmiyorum.”

Otobüs durağından onun evine giderken, “Konvansiyona seninle birlikte gitmeyeceğim,” dedi. “Bu sabah Profesör Nemur’u aradım ve ona söyledim. Senin orada yapman gereken sürüyle iş olacak. İlginç insanlarla tanışacaksın – bir süre için spot ışıklarının altında olmanın keyfini yaşayacaksın. Sana engel olmak istemem–”

“Alice–”

“–ve şimdi sen ne söylersen söyle, ben bu şekilde hissedeceğimi biliyorum. O yüzden, eğer senin için bir mahsuru yoksa ben, paramparça olan kendi egoma sıkı sıkı tutunmaya devam edeyim – teşekkür ederim.”

“Ama olayı abartıyorsun. Eminim ki, eğer sen–”

“*Biliyor* musun? *Emin* misin?” Oturduğu binanın merdivenlerinin ilk

basamaklarındayken dönüp uzun uzun bana baktı. “Oh, ne kadar dayanılmaz oldun sen. Benim nasıl hissettiğimi sen nereden bilebilirsin ki? Sen başkalarının aklıyla ilgili olarak fazla cüretkarsın. Sen benim *nasıl* hissettiğimi veya *ne* hissettiğimi veya *neden* öyle hissettiğimi söyleyemezsin.”

İçeriye girmek için davrandı ve dönüp tekrar bana baktı. Sesi titreyerek, “Geri geldiğinde ben burada olacağım. Sadece biraz üzgünüm, hepsi bu ve ben birbirimizden uzaktayken bu durum hakkında kafa yorma fırsatımız olsun istiyorum.”

Haftalardır ilk kez beni içeriye davet etmedi. İçimde bir öfke dalgası kabarırken, gözlerimi kapanan kapıya diktim. Orada bir olay yaratmak, kapıyı yumruklamak, onu paramparça etmek istiyordum. Öfkemin o binayı yakıp kül etmesini istiyordum.

Ama oradan uzaklaşırken içimde önce bir kaynama, sonra bir serinleme ve sonra da bir rahatlama hissettim. Öyle hızlı yürüyordum ki, sanki sokakların üzerinden süzülerek sürükleniyordum. Derken, yaz gecesinin içinden kopup gelen serin bir meltemin yanağımı okşadığını hissettim. Nihayet özgürleşmiştim.

Alice’e karşı duyduğum hislerin benim öğrenme yeteneğimin artmasıyla ters orantılı olarak, ona tapmaktan, onu sevmeye, ona karşı şefkat duymaya, minnet duygularına ve sorumluluk hissine, yani geriye doğru yol aldığını fark etmiştim. Ona karşı duyduğum karmaşık hisler benim gerçeği görmemi engelliyordu ve ben kendi başıma kalmaya zorlanmaktan ve serbest bırakılmaktan korktuğum için dört elle ona sarılıp kalmıştım.

Ama bu özgürlükle birlikte keder de geldi. Ben ona aşık olmak istiyordum. Duygusal ve cinsel korkularımdan kurtulmak, evlenmek, çocuk sahibi olmak ve yerimi yurdumu bilmek istiyordum.

Şimdi bunlar imkansız hale gelmişti. Zeka seviyem 70 iken Alice’den ne kadar uzakta idiysem, şimdi bu seviye 185’e yükselmiş olmasına rağmen ondan o kadar uzaktaydım. Ve bu kez, bunu ikimiz de biliyorduk.

Haziran 8 – Beni evden çıkıp sokaklarda gezinmeye zorlayan şey ne? Tek başıma dalgın dalgın dolaşıyorum ve bu insanı gevşeten bir yaz gecesi gezintisi değil, bir yere varma acelesi içindeyim – ama nereye? Ara sokaklara giriyor, kapı aralıklarına bakıyor, kepenkleri yarı aralık pencerelerden içeriyi dikizliyor ve konuşacak birilerini bulmak istiyor, ama aynı zamanda karşıma birileri çıkacak diye korkuyorum. Bir sokaktan çıkıp ötekine dalıyorum, sonu gelmeyen bir dolambaçta kendimi şehrin neon ışıklı kafesinin içine fırlatıyorum. Aranıyorum... ama neyi?

Central Park’ta bir kadınla karşılaştım. Sıcağa rağmen kalın bir paltoya

sarınmış, gölün yanındaki bir sırada oturuyordu. Gülümsedi ve bana yanında oturmam için işaret etti. Odalarında yanan ışıkları karanlıkta bal peteği gibi görünen ve içime çekip özümsemeyi arzuladığım binaların Güney Central Park'ın ufuk çizgisindeki parlak siluetini birlikte seyrettik.

Evet, dedim ona, ben New Yorkluyum. Hayır. Newport News, Virginia'ya hiç gitmedim. O oradanmış, orada bir gemiciyle evlenmiş, adam şimdi denizdeymiş ve onu iki buçuk yıldan beri görmemiş.

Elinde tuttuğu mendili büküyor, düğümlüyor ve arada bir de alnındaki ter boncuklarını silmek için kullanıyordu. Gölden yansıyan hafif ışığa rağmen, çok makyajlı olduğunu görebiliyordum, ama omuzlarına düşen düz, siyah saçlarıyla alımlı bir kadındı – sadece yüzü uykudan yeni kalkmış gibi pofurdamış ve şişmişti. O kendisi hakkında konuşmak, ben de onu dinlemek istiyordum.

Babası ona güzel bir ev, iyi bir eğitim ve varlıklı bir gemi yapımcısının tek kızına verebileceği her şeyi vermişti – onu bağışlamanın dışında. Onun o gemiciyle kaçmasını asla affetmemişti.

Konuşurken elimi tuttu ve başını omzuma yasladı. "Gary ile evlendiğimiz gece," diye fısıldadı, "ben korkudan ödü kopmuş bir bakireydim. Ama o çılgına döndü. Önce beni tokatladı ve dövdü. Ve sonra da hiç sevişmeden bana sahip oldu. Bu, birlikte olduğumuz ilk ve son kezdi. Bana dokunmasına bir daha asla izin vermedim."

Ellerimin titremesinden, çok şaşırdığımı anlamış olmalıydı. Bu söyledikleri benim için çok dehşet verici ve fazla içli dışlı şeylerdi. Kıpırdandığımı hissedince, hikayesini bitirmeden önce bırakması mümkün değilmiş gibi elimi daha da sıkı tutmaya başladı. Bu konu onun için çok önemliydi, o yüzden ben de bir kuşu avucundaki yemle besleyen biri gibi sessizce orada oturmaya devam ettim.

"Erkeklerden hoşlanmıyor filan değilim," diye beni temin etti gözlerini kocaman açarak. "Başkalarıyla birlikte oldum. Onunla değil, ama ondan başka pek çok kişiyle. Erkeklerin çoğu bir kadınla birlikteyken nazik ve yumuşaktırlar. Sevişmeye ufak ufak başlarlar, önce okşarlar ve öperler." Anlamlı anlamlı bana baktı ve sonra açık avucunu benimkine sürtmeye başladı.

Duyduklarım, okuduklarım ve hayal kurduklarım işte tam da bunlardı. Kadının adını bilmiyordum ve o da benimkini sormadı. Sadece onu yalnız kalabileceğimiz bir yere götürmemi istiyordu benden. Alice'in bu konuda ne düşüneceğini merak ediyordum.

Beceriksizce ona sarıldım ve onu öyle çekingen bir tavırla öptüm ki, başını kaldırıp bana baktı. "Neyin var?" diye fısıldadı. "Ne düşünüyorsun?"

"Seni."

“Gidebileceğimiz bir yerin var mı?”

Her bir adımı dikkatlice atmalıydım. Ayağımın altındaki yer, ne zaman kayacak ve beni endişelere gark edecekti? İçimden bir şey ayaklarımı sağlam bir yere basmamı söylüyordu.

“Eğer gidebileceğimiz bir yerin yoksa, Elli Üçüncü Sokak’taki Mansion Oteli pek pahalı değil. Önceden ödeme yaparsan, bavullarla ilgili de bir sorun çıkarmıyorlar.”

“Bir odam var–”

Bana bu kez daha da büyük bir saygıyla baktı. “Güzel, o zaman.”

Bana hâlâ bir şey olmuyordu. Bu gerçekten de tuhaf bir durumdu. Panik semptomları beni esir almadan, ne kadar ileriye gidebilecektim? Odada yalnız kaldığımızda mı? Onun bedenini gördüğümde mi? Birlikte yatağa girdiğimizde mi?

Aniden, diğer erkekler gibi olup olamayacağımı, bir kadından hayatını benimle paylaşmasını isteyip isteyemeyeceğimi bilmek benim için çok önemli bir hal aldı. Zeki ve bilgili olmak yeterli değildi. Ben bunu da yapabilmeyi istiyordum. Hissettiğim rahatlama ve gevşeme, bunun *mümkün* olabileceğini anlamamla birlikte daha da güçlenmişti. Onu tekrar öptüğümde duyduğum heyecandan da belli olmuştu, bu kadınla normal bir ilişkim olabilecekti. O, Alice’den farklıydı. Görmüş geçirmiş bir kadındı.

Sonra sesi değişti, daha kararsız bir hal aldı. “Gitmeden önce... Bir şey var...” dedi. Ayağa kalkıp, sokak lambalarından fışkıran ışık serpintileri arasında bana doğru bir adım attı ve paltosunun önünü açtı. Gölgelerin arasında yan yana otururken hayal ettiğimden çok farklı olan bedenini görebiliyordum. “Sadece beş aylık,” dedi. “Benim için fark etmiyor. Senin için bir mahsuru yok, değil mi?”

Paltosunun önünü açmış öyle dururken, Charlie görsün diye bornozunun önünü açan banyodan yeni çıkmış o orta yaşlı kadının resminin üzerine çekilmiş ikinci bir fotoğraf gibi görünüyordu. Ve ben bekliyordum, yıldırımın çarpmasını bekleyen bir kafir gibi... Başımı çevirdim. Beklediğim son şey buydu, ama böyle sıcak bir gecede paltosuna sarınmış olarak dolaşmasından bir şeylerin yanlış gittiğini anlamış olmam gerekirdi.

“Çocuk kocamdan değil,” diye beni temin etti. “Sana daha önce söylediklerim yalan değildi. Onu yıllardır görmüyorum. Çocuğun babası sekiz ay önce tanıdığım bir satıcı... Onu tekrar görmeyeceğim ama bebeği doğurmak istiyorum. Sadece biraz dikkat etmeliyiz – yani hoyrat filan olmamalıyız. Başka bir şey için kaygılanmana gerek yok.”

Benim ne kadar öfkelendiğimi görünce, sesinin tonu giderek alçalmaya başladı. “Bu iğrenç bir şey!” diye bağırdım. “Kendinden utanmalısın.”

İçindekini korumak istercesine paltosunu bedenine hızlıca sararak geri çekildi.

Bebeğini korumak için yaptığı bu hareket, benim gözlerimin önüne ikinci bir imge getirdi: Kız kardeşime hamile olan annemi görüyordum. Hamilelik günlerinde beni daha az kucağına alan, sesiyle ve dokunuşlarıyla beni daha az ısıtan ve benim anormal olduğumu söyleyenlere karşı beni daha az koruyan annemi...

Sanırım onu omzundan yakaladım – emin değilim, ama o bağırmaya başlayınca bir tehlike duygusu içinde sert bir şekilde gerçeğe geri döndüm. Ona kötü bir niyetimin olmadığını söylemek istiyordum – ben ne onu, ne de başkasını incitemezdim. “Lütfen,” dedim, “öyle bağırma!”

Ama o bağırmaya devam etti ve aynı anda karanlık yolda koşuşan insanların ayak seslerini duydum. Bu, kimseye izah edemeyeceğim bir durumdu. O yüzden parkta bir çıkış bulabilmek için bir yoldan diğerine zikzaklar yaparak karanlıkta koşmaya başladım. Parkı iyi bilmiyordum, birden bir şeye çarparak arka üstü yere düştüm. Bir tel örgüydü bu – parkın kör bir ucundaydım. Daha sonra salıncakları ve kaydırakları gördüm ve buranın gece olduğu için kapalı olan bir çocuk oyun alanı olduğunu anladım. Tel örgüyü takip ettim, kâh yürüyerek, kâh koşarak, birbirine geçmiş ağaç köklerine ayaklarım takılarak ilerlemeye çalıştım. Oyun alanının bir yanını bir kavisle saran göle gelince geri döndüm, başka bir yol buldum, küçük yaya köprüsünün üzerinden geçtim, çevresinden dolandım ve altından geçtim. Çıkış yoktu.

“Ne oldu? Ne oldu, hanımefendi?”

“Bir manyakla mı karşılaştınız?”

“İyi misiniz?”

“Ne tarafa gitti?”

Başladığım noktaya dönmüştüm. Bir kayanın devasa çıkıntısının üzerindeki böğürtlen çalılarının arasına saklandım ve kendimi yüzükoyun yere fırlattım.

“Polis çağırın. İhtiyacınız olduğunda ortalıkta bir tane bile bulamazsınız.”

“Ne olmuş?”

“Soysuzun teki kadına tecavüz etmek istemiş.”

“Hey, şurada bir adam onun peşinden gidiyor. İşte, tam şurada.”

“Hadi! Parktan çıkmadan enseleyin!”

“Dikkatli olun. Bıçağı ve tabancası var...”

Bu haykırışlar gece solucanlarını saklandıkları yerden çıkarmış olmalıydı, çünkü “İşte, tam şurada!” sözcüklerinin geldiği tarafa doğru kayanın arkasından baktığımda peşinden birilerinin koşturduğu tek bir adamın kendisini lambaların

ışığından kurtarıp karanlığa daldığını gördüm. Birkaç saniye sonra, bir tanesi daha kayanın önünden geçip gölgelerin arasında kayboldu. Kendimi bu heyecanlı güruh tarafından yakalanırken, dövülürken ve parçalanırken görür gibi oldum. Bunu hak etmiştim. Öyle yapmalarını istiyor gibiydim.

Ayağa kalktım, giysilerimin üzerindeki yaprakları ve pisliği silkeledim ve yola çıkarak geldiğim yöne doğru ağır ağır yürümeye başladım. Her an arkamdan biri beni yakalayacakmış ve pis karanlıkların içine çekecekmiş gibi bir korku içindeydim, ama az sonra Elli Dokuzuncu Sokak ile Beşinci Cadde'nin parlak ışıklarını gördüm ve kendimi parktan dışarı attım.

Şimdi, odamın bana verdiği güven duygusu içinde düşününce, o geceki ham duygularım karşısında sarsılıyorum. Annemin kız kardeşimi doğurmadan önceki halini hatırlamak korkunçtu. Ama daha da korkunç olan şey, o adamların beni yakalamasını ve dövmesini istememdi. Cezalandırılmayı neden istiyordum? Geçmişin gölgeleri beni bacaklarımdan yakalamış, aşağıya doğru çekiyor. Bağırmak için ağzımı açıyorum, ama sesim çıkmıyor. Ellerim titriyor, üşüyorum ve kulaklarımda uzaklardan gelen bir uğultu var.

İLERLEME RAPORU 13

Haziran 10 – Chicago'ya gitmek için kalkışa hazırlanan Strato-jetlerden birindeyiz. Bu ilerleme raporunu Burt'ün parlak bir fikrine borçluyum. Benden raporu bir ses kayıt cihazına kaydetmemi istedi, Chicago'daki bir stenograf daha sonra onu yazıya dökebilirmiş. Nemur da bu fikri beğendi. Aslında Nemur, o kayıt cihazını son ana kadar kullanmamı istiyor. Ona göre, toplantının sonunda en son bandı dinletirsek, bunun rapora müthiş bir katkısı olurmuş.

İşte ben de burada, jetin bize ayrılan özel bir bölümünde kendi başıma oturuyor ve yüksek sesle düşünmeye ve kendi sesime alışmaya çalışıyorum. Sanırım, raporu tape eden kişi benim çıkardığım tüm *hımm* ve *eeee* gibi sesleri temizleyecek ve konuşmanın kağıt üzerinde doğal görünmesini sağlayacaktır (Şu anda telaffuz ettiğim sözcüklerin yüzlerce kişi tarafından dinleneceğini düşünmek bile beni felç etmeye yetiyor.)

Zihnim boşalmış durumda. Şu aşamada duygularım her şeyden daha önemli.

Canlı yayında olma fikri beni dehşet içinde bırakıyor.

Söyleyebildiğim kadarıyla, ameliyattan önceki günlerde, uçakların ne olduğuna kafam hiç basmıyordu. Uçakların filmlerde ve televizyonda gördüğümüz yakın plan çekimlerinin, başımın üzerinden vınlayarak geçen o şeylerle olan bağlantısını hiç algılayamamıştım. Uçağın kalkmak üzere olduğu şu anlarda, düşündüğüm tek şey uçak düşerse ne olacağı. İçimi soğuk bir ölmek istememe duygusu kaplıyor. Bunlar da insanın aklına Tanrı hakkındaki

tartışmaları getiriyor.

Son haftalarda ölümü çok sıklıkla düşündüm, ama Tanrı'yı değil. Annem beni ara sıra kiliseye götürürdü – ama bununla Tanrı arasında bir bağlantı kurduğumu hiç hatırlamıyorum. Bana oldukça sık O'ndan bahsederdi. Geceleri O'na dua etmem gerekiyordu, ama bunu da fazla ırgalamıyordum. O'nu (alışveriş merkezlerinde kocaman bir koltuğa oturmuş, seni kucağına alıp iyi bir çocuk olup olmadığını ve sana ne vermesini istediğini soran Noel Baba gibi) bir tahtın üzerinde oturmuş, uzaklarda yaşayan uzun sakallı bir amcam gibi düşünüyordum. Annem O'ndan korkuyordu, ama yine de O'ndan bir şeyler istiyordu. Babam ise O'nun adını ağzına asla almazdı – sanki Tanrı, Rose'un akrabalarından biriydi, onun hiç ilgilenmek istemediği...

*

"Kalkışa hazırız, efendim. Kemerinizi bağlamanızı rica edebilir miyim?"

"Bu gerekli mi? Kemerle bağlanmaktan hiç hoşlanmam da..."

"Havalanana kadar gerekli."

"Gerekli değilse, bağlamamayı tercih ederim. Kemerle bağlanma korkusu var bende. Sanırım bağlanırsam kendimi kötü hissedeceğim."

"Kurallar böyle, efendim. Durun, ben size yardımcı olayım."

"Hayır! Ben kendim yaparım."

"Hayır... Onun şuradan geçmesi gerek."

"Bekleyin, ah... Peki, tamam."

*

Çok gülünç. Korkacak bir şey yok. Koltuk kemeri çok sıkı değil – ayrıca acıtmıyor da... O lanet kemeri takmak neden bu kadar dehşet verici bir şey benim için? O ve havalanırken uçakta meydana gelen titreşimler? Durumla orantılı olmayan bir endişe... Demek ki bir şey var... Ama ne?... Kara bulutların içine dalmak ve arasından geçmek mi... Kemerlerinizi bağlayın... Sıkıca... Öne doğru eğiliyorum... Tere bulanmış deri kokusu... Titreşimler ve kulaklarımın içindeki o kükreme sesi.

Pencereden bakıyorum – bulutların arasında – Charlie'yi görüyorum. Yaşını kestirmek zor, beş yaşlarında olmalı. Norma doğmadan önce...

"Siz ikiniz hazır mısınız?" Babası kapı aralığına geliyor, her zamanki gibi hantal görünümlü – özellikle de yüzünden ve boynundan taşan etlerle. Yorgun duruyor. "Hazır mısınız, dedim?"

"Bir dakika," diye yanıtlıyor Rose. "Şapkamı takıyorum. Onun gömleğinin

düğmeleri ilikli mi bir bak, bir de ayakkabı bağlarını bağla.”

“Hadi, gel de şu işi bir bitirelim.”

“Nereye?” diye soruyor Charlie. “Charlie... Nereye... Gitmek?”

Babası aşağıya doğru ona bakıyor ve kaşlarını çatıyor. Matt Gordon oğlunun sorularına nasıl tepki vermesi gerektiğini bilmiyor.

Rose şapkasının yüzünün yarısını örten tülünü düzelterek yatak odasının kapısının aralığında beliriyor. Kuşa benzeyen bir kadın o ve dirsekleri dışarıda kalacak şekilde başına doğru kaldırdığı kolları kuş kanatlarına benziyor. “Senin daha akıllı olmana yardımcı olacak olan doktora gidiyoruz.”

Şapkanın tülü, annesini ona bir tel örgünün arkasından bakıyormuş gibi gösteriyor. Böyle giyinip bir yerlere gitmekten her zaman korkuyor, çünkü biliyor ki gittikleri yerde başka insanlarla karşılaşacak ve annesi de üzülecek ve öfkelenecek.

Kaçmak istiyor, ama gidecek bir yeri yok.

“Bunu ona neden söylemek zorundasın?”

“Çünkü gerçek bu. Dr. Guarino ona yardımcı olabilir.”

Matt ümidini yitirmiş, ama birisini son bir kez daha mantığa davet etmek isteyen bir adam gibi volta atıp duruyor. “Nereden biliyorsun? Bu adam hakkında ne biliyorsun? Eğer yapılacak bir şey olsaydı, doktorlar bize bunu çok önceden söylerlerdi.”

“Böyle konuşma,” diye cırlıyor kadın. “Bana yapabilecekleri bir şey yok deme sakın.” Charlie’yi yakalıyor ve başını göğsüne yaslıyor. “O normal olacak, ne yapmak gerekirse yapacağız, kaça mal olursa...”

“Bu, parayla mümkün olabilecek bir şey değil.”

“Ben sana Charlie’den bahsediyorum. Senin oğlundan... Senin tek çocuğundan.” Onu beşikte sallar gibi sallıyor, hemen hemen isteri krizine girmiş gibi. “Bu tür konuşmalara kulak asmayacağım. Bilmiyorlar, bilmedikleri için de yapacak bir şey yok diyorlar. Dr. Guarino bana her şeyi anlattı. Haksız oldukları ortaya çıkmasın diye onun icadına sponsorluk yapmıyorlarmış. Pasteur ve Jennings gibi bilim adamlarının ve pek çok diğerinin de başına aynı şey gelmiş. Dr. Guarino senin o harika tıp doktorlarının, ilerlemeden ne kadar korktuklarını da bana anlattı.

Matt’e bu şekilde konuşarak rahatlıyor ve yine kendinden emin bir hale geliyor. Charlie’yi serbest bırakınca, çocuk köşeye gidiyor ve duvara dönerek korkmuş bir şekilde ve titreyerek ayakta duruyor.

“Bak,” diyor annesi, “onu yine üzdün.”

“Ben mi?”

“Bu konuları hep onun önünde açıyorsun.”

“Oh, Yüce Tanrım! Hadi gel, şu lanet olası işi bitirelim.” Dr. Guarino’nun ofisine gidene kadar birbirleriyle konuşmaktan kaçınıyorlar. Otobüste de, otobüsten indikten sonra doktorun şehir merkezindeki ofisine kadar üç blok yürürken de sessiz kalıyorlar. On beş dakika kadar sonra, Dr. Guarino bekleme salonuna gelerek onları selamlıyor. Şişman ve saçları dökülmeye yüz tutmuş bir adam bu ve beyaz laboratuvar gömleğinin içinden fırlayacakmış gibi duruyor. Adamın arada bir titreyen gür beyaz kaşları ve beyaz bıyıkları Charlie’yi büyülüyor. Bazen önce bıyıklar titriyor, sonra iki kaş birden yukarı kalkıyor, ama bazen de kaşlar önden kalkıyor ve bıyıklar titremeye başlıyor.

Guarino’nun onları aldığı geniş beyaz oda yeni boyanmış gibi kokuyor ve içinde hemen hemen hiç mobilya yok – odanın bir ucundaki iki çalışma masası ve diğer ucundaki üzerinde rakamlar olan, dişçi koltuğundaki gırgır aletleri gibi dört adet uzun kolu olan devasa bir makinenin dışında. Az ilerde de, kalın bir kumaştan yapılmış kayışları olan siyah deriden bir muayene masası duruyor.

“Vay, vay, vay,” diyor Guarino, kaşlarını kaldırarak, “demek Charlie bu.” Çocuğun omuzlarını sıkıca kavrıyor. “Seninle iyi dost olacağız.”

“Onun için gerçekten de bir şeyler yapabilecek misiniz, Dr. Guarino?” diye soruyor Matt. “Böyle bir vakayı daha önce hiç tedavi ettiniz mi? Bizim çok paramız yok.”

Guarino’nun suratı asılıyor ve kaşları kepenkler gibi iniyor. “Bay Gordon, size ne yapabileceğime dair henüz bir şey söyledim mi? Onu önce bir muayene etmem gerekmez mi? Bir şey belki yapılabilir, belki de yapılamaz. Patolojinin nedenlerini bulmak için önce fiziksel ve zihinsel testler yapmamız gerekiyor. Daha sonra prognoz hakkında konuşmak için bol bol vaktimiz olacak. Aslına bakarsanız, ben bugünlerde çok doluyum. Bu vakayı almaya karar verdim, çünkü bu tür nöral özürlüler üzerine özel bir çalışma yapıyorum. Tabii, eğer benimle ilgili bir kuşkunuz varsa, o zaman...”

Sesinin tonunu üzgün bir şekilde yavaşlatıyor ve arkasını dönüyor ama Rose Gordon dirseğiyle Matt’i dürtüyor. “Kocam Matt asla öyle bir şey söylemek istemedi, Dr. Guarino. Bazen böyle çenesi düşüyor işte.” Özür dilemesi için ikaz etmek istercesine gözlerini Matt’e dikiyor.

Matt içini çekiyor. “Charlie’ye herhangi bir şekilde yardımcı olabilirseniz, sizin istediğiniz her şeyi yaparız. Bugünlerde işler çok kesat gidiyor. Ben berber dükkanı malzemesi satıyorum, ama elimde ne varsa mutlulukla–”

“Bir tek şey üzerinde ısrar edeceğim,” diyor Guarino, bir karar vermek üzereymiş gibi dudaklarını büzerek. “Bir kere başladıktan sonra, tedaviye sonuna kadar devam edilmelidir. Bu tür vakalarda sonuca hiçbir gelişme belirtisi

olmayan uzun aylar sonra aniden varılıyor. Size başarılı olacağız filan demek istiyor değilim, ona göre. Hiçbir şey garanti değil. Ama tedaviye şans tanımalısınız, yoksa hiç başlamayalım daha iyi."

Rose kocasına muzaffer bir edayla gülümsüyor ve dışarı çıkarlarken Matt süklüm püklüm onu takip ediyor.

Charlie ile yalnız kalan Dr. Guarino onun başını okşuyor. Şefkat dolu bir gülümsemesi var.

"Tamam, yavrum. Masaya."

Charlie tepki vermeyince, onu nazikçe kaldırarak deri kaplı masanın üzerine yatırıyor ve kalın kayışlarla sıkı bir şekilde bağlıyor. Masaya müzminleşmiş, yoğun bir ter ve deri kokusu sinmiş.

"Anneeeeee!"

"Annen dışarıda. Merak etme, Charlie. Hiç canın yanmayacak."

"Anneyi istiyo!" Bu şekilde bağlandığı için Charlie'nin zihni karışmış durumda. Ona ne yapıldığına dair hiçbir fikri yok, ama annesi ve babası onu bıraktıktan sonra ona çok da iyi davranmayan pek çok doktor olmuş...

Guarino onu yatıştırmaya çalışıyor. "Rahat ol, çocuğum. Korkacak bir şey yok. Buradaki bu koca makineyi görüyor musun? Onunla ne yapacağım, biliyor musun?"

Charlie siniyor ve sonra annesinin sözleri aklına geliyor. "Beni akıllı yapacak..."

"Çok doğru. En azından neden burada olduğunu biliyorsun. Şimdi, sadece gözlerini kapat ve ben şu şalterleri indirince rahat olmaya bak. Uçak sesi gibi bir ses çıkacak, ama senin canın yanmayacak. Hadi bir bakalım, seni şimdi olduğundan biraz daha akıllı yapabilecek miyiz?"

Guarino bir şalteri indiriyor ve devasa makine bir uğultuyla çalışmaya ve üzerindeki kırmızı ve mavi ışıklar yanıp sönmeye başlıyor. Charlie dehşete kapılmış durumda. Siniyor ve titriyor, onu masaya sıkıca bağlayan o kayışlardan kurtulmaya çalışıyor.

Çığlık atmaya başlıyor, ama Guarino onun ağzına hemen bir bez parçası tıkıyor. "Hadi, Charlie. Öyle şeyler istemiyoruz. İyi bir çocuk ol bakalım. Sana canın yanmayacak dedim."

Charlie tekrar çığlık atmaya çalışıyor ama boğazından sadece sesini bastıran ve kusmasını getiren boğuk bir hırıltı çıkıyor. Bacaklarındaki ıslaklığı ve yapışkanlığı hissediyor ve duyduğu koku, altına yaptığı için annesinin onu poposuna vurarak döveceğini ve ona köşede durma cezası vereceğini söylüyor. Kendisini kontrol edemiyor. Kendisini ne zaman kapana kısılmış hissetse panikliyor ve kontrolünü kaybederek altını kirletiyor. Boğuluyorum...

Hastayım... Midem bulanıyor... Her şey simsiyah oluyor.

Zamanın nasıl geçtiğini bilmek mümkün değil, ama Charlie gözlerini açtığı vakit ağzındaki o bez parçası yok olmuş ve kayışlar da çıkarılmış. Dr. Guarino kokuyu duymamış gibi yapıyor. “Hiç acımadı, öyle değil mi?”

“H-Hayır.”

“İyi de, o zaman neden böyle titriyorsun? Bütün yaptığım, seni daha akıllı yapsın diye şu makinayı çalıştırmaktan ibaret. Şimdi, eskisinden daha akıllı olduğunu hissetmek nasıl bir duygu?”

Yaşadığı korkuyu unutan Charlie gözlerini kocaman açarak makinaya bakıyor. “Akıllı oldum mu?”

“Tabii ki oldun. Şey, şöyle biraz geride dur bakayım. Kendini nasıl hissediyorsun.”

“Islak. Şey yaptım...”

“Evet, şey – ah – bir dahaki sefere yapmazsın, tamam mı? Artık korkmayacaksın, çünkü artık canının yanmayacağını biliyorsun. Şimdi annene kendini ne kadar akıllı hissettiğini söylemeni istiyorum ve o da seni haftada iki kez kısa-dalga ansefal rektifiyesi için buraya getirecek ve sen de her geçen gün daha akıllı, daha akıllı ve daha akıllı olacaksın.”

Charlie gülümsüyor. “Geri geri yürüyebilirim ben.”

“Öyle mi? Görelim bakalım,” diyor Guarino, sahte bir heyecanla defterini kapatırken. “Göster bakalım.”

Charlie yavaşça ve büyük bir özenle geriye doğru birkaç adım atıyor, bu arada muayene masasına takılarak sendeliyor. Guarino gülümsüyor ve onaylar gibi başını sallıyor. “İşte ben buna koca bir aferin derim. Oh, bekle biraz. Biz bu işi tamamladığımızda sizin mahalledeki en akıllı çocuk sen olacaksın.”

Charlie bu övgü ve ihtimam karşısında keyiften dört köşe oluyor. İnsanlar ona her zaman gülümsemiyorlar ve iyi bir şey yaptığını söylemiyorlar ki... Makinanın ve masaya kayışlarla bağlanmanın yarattığı dehşet bile yavaş yavaş silikleşmeye başlıyor.

“Bütün mahallede mi?” Bu fikri, bütün çabasına rağmen ciğerlerini yeterli havayla dolduramayan bir insan gibi, bir anda özümsüyor ve içine çekiyor. “Hymie’den de mi akıllı olacağım?”

Guarino ona bakıyor ve gülümsüyor. “Hymie’den de akıllı olacaksın.”

Charlie makinaya yeni bir şaşkınlık ve saygıyla bakıyor. Bu, onu iki ev uzakta yaşayan, okuma yazma bilen ve bir Yavru Kurt olan Hymie’den bile daha akıllı yapacak bir makine. “Bu senin mi?”

“Henüz değil. Şu anda onun sahibi bir banka. Ama yakında benim olacak ve

o zaman ben senin gibi sürüyle çocuğu akıllı yapabileceğim.” Charlie’nin başını okşuyor ve “Zeka katsayılarını yükselteyim ve onlardan birer dahi yaratayım diye anneleri tarafından bana getirilen o normal çocukların pek çoğundan daha tatlısın,” diyor.

“Yani, akıllı yaptığın o çocukları bir kat daha mı büyüteceksin, onları dev gibi mi yapacaksın?” Elleriyle boyunun uzayıp uzamadığını kontrol etmek için bacaklarını yokluyor. “Beni de dev gibi yapacak mısın?”

Guarino, Charlie’nin omzunu sıkarken dostça gülüyor. “Hayır, Charlie. Şimdilik senin endişelenmeni gerektiren bir durum yok. Sadece cüce olanların öyle bir şeye ihtiyaçları olabilir belki... Sen şimdi olduğun gibi iyi bir çocuk olarak kalacaksın.” Biraz düşündükten sonra “Ama tabii, eğer sen istersen seni birazcık büyütebilirim.”

Kapının kilidini açıyor ve Charlie’yi anne ve babasının yanına götürüyor. “İşte geldik, millet. Yaşadığı şeye rağmen hurdası çıkmadı. O iyi bir çocuk. Sanırım onunla iyi arkadaş olacağız. Ha, ne dersin, Charlie?”

Charlie evet der gibi başını sallıyor. Dr. Guarino’nun onu sevmesini istiyor, ama annesinin yüzündeki ifadeyi görünce dehşete kapılıyor. “Charlie! Ne yaptın sen?”

“Sadece bir kaza, Bayan Gordon. İlk sefer olduğu için biraz korktu. Ama onu suçlamayın ve cezalandırmayın. Onun buraya gelmek ile cezalandırılmak arasında bir bağlantı kurmasını istemiyorum.”

Ama Rose utançtan perişan olmuş bir durumda. “Bu çok iğrenç bir durum. Ne yapacağımı bilmiyorum, Dr. Guarino. Evdeyken bile unutuyor – hatta bazen evde misafirler varken bile. Bunu yaptığı vakit öyle utanıyorum ki...”

Annesinin yüzündeki tiksinti onun titremesine neden oluyor. Kısa bir süre için ne kadar kötü olduğunu ve annesiyle babasını ne kadar üzdüğünü unutan Charlie, nasıl yaptığını bilmiyor ama annesi onun kendilerine ıstırap çektirdiğini söyleyince çok korkuyor. Annesi ağladığı veya ona bağırdığı zaman da, yüzünü duvara çeviriyor ve kendi kendine hafif hafif inliyor.

“Onu üzmeyin, Bayan Gordon. Endişe edilecek bir şey yok. Onu bana her hafta Salı ve Perşembe günleri aynı saatte getirin.”

“Ama bu gerçekten de işe yarayacak mı?” diye soruyor Matt. “On dolar oldukça yüksek bir–”

“Matt!” diye asılıyor Rose onun gömleğinin koluna. “Böyle bir zamanda konuşulacak şey mi bu? Bu çocuk senin kanın, canın ve Dr. Guarino onu Tanrı’nın yardımıyla belki de diğer çocuklar gibi yapacak ve sen paradan bahsediyorsun!”

Matt Gordon kendisini savunmaya kalkışıyor ama öyle yapmamasının daha

iyi olacağını düşünerek cüzdanını çıkarıyor.

“Lütfen...” diye iç geçiriyor Guarino, parayı görünce utanmış gibi yaparak. “Ön masadaki asistanım tüm finansal düzenlemelerle ilgilenecek. Teşekkür ederim.” Rose’un önünde biraz eğiliyor, Matt’in elini sıkıyor ve Charlie’nin sırtını sıvazlıyor. “İyi çocuk. Hem de çok iyi.” Ve sonra yine gülümseyerek, iç ofise giden kapıdan geçerek ortadan kayboluyor.

Bütün yol boyunca münakaşa ediyorlar. Matt berber dükkanı malzemelerinin satışının düştüğünden ve yaptıkları birikimlerin suyunu çekmekte olduğundan şikayet ediyor. Rose ise Charlie’yi normal bir hale getirmenin her şeyden daha önemli olduğunu haykırıyor.

Onların bu kavgasından korkan Charlie hafifçe inliyor.

Seslerindeki öfke ona çok acı veriyor. Eve girer girmez, koşarak mutfağın köşesine gidiyor, kapının arkasına geçerek alnını fayansla kaplı duvara dayıyor ve titremeye ve inlemeye başlıyor.

Kimsenin ona aldırdığı yok. Onun temizlenmesi ve üstünün başının değiştirilmesi gerektiğini unutmuşlar.

“Ben isterik değilim. Ne zaman senin çocuğun için bir şeyler yapmaya kalkışsam, şikayet etmeye başlıyorsun ve ben bundan bıktım usandım artık. Senin ise hiçbir şeye aldırdığın yok. Umurunda bile değil.”

“Bu doğru değil! Ama ben, senin aksine, yapabileceğimiz hiçbir şey olmadığının farkındayım. İnsanın böyle bir çocuğunun olması büyük bir dert ama ona tahammül etmemiz ve sevgi göstermemiz gerek. Ben ona tahammül edebiliyorum ama senin aptalca davranışlarına dayanamıyorum. Elimizdeki paranın neredeyse tümünü şarlatanlara ve sahtekarlara yedirdin. O parayla ben kendime ait harika bir iş kurabilirdim. Evet. Bana öyle bakıp durma. Olmayacak bir iş için çöpe attığın o parayla, kendime bir berber dükkanı açabilir ve günün on saati satış yapabilmek için eşekler gibi çalışmazdım. Düşünebiliyor musun? Kendi yerim ve *benim için* çalışan insanlar!”

“Bağırıp durma. Bak ona, nasıl da korktu.”

“Canın cehenneme. Şimdi buralardaki budalanın kim olduğunu daha iyi görebiliyorum. O budala benim! Sana tahammül ettiğim için!” Kapıyı arkasından çarparak bir hışımla dışarı çıkıyor.

*

“Rahatsız ettiğim için özür dilerim, efendim, ama birkaç dakika içinde inişe geçeceğiz. Kemerinizi yeniden bağlamanız gerekecek... Ah, bağlıymış zaten, efendim. New York’tan beri hiç açmamışsınız. Neredeyse iki saattir...”

“Tamamen aklımdan çıkmış. İnene kadar bağlı tutayım bari. Sanırım, o artık

beni rahatsız etmiyor.”

*

Benim herkesi ilk başlarda çok şaşırtan *akıllı* olma motivasyonumun nereden geldiğini şimdi daha iyi görebiliyorum. Bunun nedeni, Rose Gordon’un gece ve gündüz aklından çıkmayan bir şeydi. Charlie’nin bir moron olmasından kaynaklanan korku, suçluluk duygusu ve utanç... Bir şeyler yapılabileceğini hayal etmesi... Her zaman şöyle bir soruya odaklanıyordu: Bu kimin suçuydu, Matt’in mi, onun mu? Ancak Norma doğduktan ve normal çocuklara sahip olabileceğini gördükten sonra benim bir garabet olduğumu kabul etmiş ve beni dönüştürmeye uğraşmaktan vazgeçmişti. Ama sanırım ben, beni sevmesi için onun istediği gibi akıllı bir çocuk olmayı istemekten hiçbir zaman vazgeçmemiştim.

Bu arada Guarino’yla ilgili tuhaf bir duygumu da aktarmalıyım. Bana yaptıkları ve Rose ile Matt’i istismar ettiği için ondan nefret etmem gerek, ama nedense bunu yapamıyorum. O ilk günden sonra, bana her zaman iyi davranmıştı. Her zaman omzumu sıvazlıyor, gülümsüyor ve çok ender duyduğum teşvik edici sözler söylüyordu bana.

Beni – o zaman bile – bir insan olarak tedavi etmişti aslında.

Kadir bilmezlik gibi gelebilir ama benim ağırıma giden şeylerden biri bana bir kobay gibi davranılmış olması. Nemur sürekli olarak bana *beni ben yapanın o olduğunu* veya *günün birinde gerçek insan haline girecek* benim gibi sürüyle insan olacağını söylüyor.

Beni yaratanın o olmadığını anlaması için ne yapmalıyım acaba?

O da, geri zekalı bir kişiye baktıkları vakit, onun da duyguları olan bir insan olduğunu düşünmeden gülen diğer insanların yaptığı hatanın aynısını yapıyor. Benim de buraya gelmeden önce bir insan olduğumu unutuyor.

Kırgınlığımı kontrol etmeyi, sabırsızlanmamayı ve bir şeylerin olmasını beklemeyi öğreniyorum. Sanırım büyüyor ve olgunlaşıyorum. Her gün kendimle ilgili olarak daha çok şey öğreniyorum ve suyun üzerindeki minik dalgalar gibi başlayan anılar şimdi kocaman, güçlü dalgalar halinde üstümden geçiyor...

Haziran 11 – Chicago’daki Chalmers Oteli’ne vardığımız andan itibaren bir karmaşadır başladı. Odalarımızın bir yanlışlık eseri olarak, ertesi geceye kadar boşalmayacağını keşfettik. O vakte kadar yakınlardaki Independence Oteli’nde kalmak zorundaydık. Nemur öfkeden kudurdu. Bunu onun şahsına yapılan bir hakaret olarak gördü ve bavulları taşıyan çocuktan başlayarak müdüre kadar, otelin işletilmesiyle ilgisi olan herkesle kavga etti. Otel çalışanları ne

yapılabileceğini görmek için tek tek amirlerine gidip konuşurken, biz de otelin lobisinde bekledik.

Bir kaosun tam ortasında kalmıştık. Bavullar sürüklenerek içeriye sokuluyor ve lobide tepeler halinde yığılıyordu. Belboylar minik bagaj arabalarını oraya buraya ittiriyor, birbirlerini bir yıldır görmemiş olan üyeler karşı karşıya gelince selâmlaşıyordu. Öylece lobide duruyor ve her geçen saniye Nemur'un Uluslararası Psikoloji Derneği'yle ilgili yetkililerin yakasına yapışma çabaları karşısında, daha büyük bir utanç duygusunun içine giriyorduk.

Nihayet, yapılacak bir şey olmadığı belli oldu ve Nemur da Chicago'daki ilk gecemizi Independence'da geçirmemiz gerektiği gerçeğini kabul etmek zorunda kaldı.

Daha sonra daha genç yaştaki psikologların çoğunun Independence'da kalmakta olduğu ortaya çıktı. Önemli ilk gece partileri de zaten orada yapılacaktı. Oradaki insanların çoğunun deneyle ilgili bilgileri vardı ve pek çoğu benim kim olduğumu biliyordu. Nereye gidersek gidelim, biri gelip Finlandiya'daki en son arkeolojik keşiflerden tutun, aklınıza gelebilecek her konuda benim fikirlerimi soruyordu. Bu zorlu bir işti ama genel bilgi birikimim benim hemen hemen her konuda konuşabilmemi mümkün kılıyordu. Ama bir süre sonra Nemur'un bana gösterilen ilgiden rahatsızlık duyduğunu fark ettim.

Falmouth Koleji'nden gelen alımlı bir doktor, benim kendi geri kalmışlığımın bazı nedenlerini açıklamamı istediğinde, bunu en iyi yanıtlayacak kişinin Profesör Nemur olduğunu söyledim.

Bu, yetkisini göstermek için onun beklemekte olduğu fırsattı ve birbirimizi tanıdığımızdan beri ilk kez elini omzuma koydu. "Biz Charlie'nin çocukken yaşadığı türden fenilketonürinin nedenini tam olarak bilmiyoruz," dedi. "Bu, bir tür olağandışı biyokimyasal veya genetik durum. Fetüsün muhtemelen iyonlaştırıcı bir radyasyona, doğal radyasyona veya bir viral saldırıya maruz kalması sonucunda kusurlu bir gen oluşuyor ve bu gen de, hatalı biyokimyasal reaksiyonlara neden olan, tabiri caizse bir 'maverik enzim', yani kendi başına buyruk bir enzim oluşturuyor. Doğal olarak, yeni üretilen amino asitler normal enzimlerle yarıştığı için de beyinde bir hasar meydana geliyor.

Kız kaşlarını çattı. Böyle bir nutuk beklemiyordu, ama Nemur sözü ele almıştı bir kere ve nefes almadan, aynı hızla devam etti. "Ben bu duruma *enzimlerin rekabetli inhibisyonu* diyorum. Size bir örnek vererek bunu açıklamaya çalışayım. Kusurlu genin ürettiği enzimi, merkezi sinir sistemin kimyasal yapısının kilidine *uyan yanlış bir anahtar* olarak düşünün. Bu anahtar kilidin içine girmesine rağmen onu açamamaktadır. Çünkü orada olmasına rağmen asıl anahtar, yani doğru enzim, kilidin içine girememektedir. Orası bloke

olmuş bir durumdadır. Sonuç mu? Beynin içindeki proteinlerin geriye dönüşü mümkün olmayan şekilde zarar görmesi...”

“Peki bu geriye dönüşü mümkün olmayan bir durum yaratıyorsa,” diye araya girdi profesörün çevresinde oluşan küçük kalabalığın arasına girmiş olan psikologlardan bir diğeri, “burada yanımızda olan Bay Gordon nasıl oluyor da bu hale geldi?”

“Ah!” diye bir sevinç çığlığı attı Nemur, “ben dokudaki hasarın geriye dönüşü olmadığını söyledim, sürecin kendisinin değil. Pek çok araştırmacı bu süreci kusurlu enzimlerle birleşebilen kimyasalları içeren iğneler yaparak geri döndürmeyi ve araya giren anahtarın moleküler şeklini değiştirmeyi başarmışlardır. Bu bizim kullandığımız tekniğin de esasını oluşturuyor. Ama biz her şeyden önce, beynin hasarlı bölgesini çıkarıyor ve normalin üzerinde bir hızla beyin proteini üretmek üzere kimyasal olarak canlandırılmış beyin dokusunu onun yerine koyuyoruz–”

Heyecanının doruk noktasındayken “Bir dakika, Profesör Nemur,” diyerek araya girdim. “Rahajamati’nin bu konudaki çalışmaları için ne diyeceksiniz?”

Boş gözlerle bana baktı. “Kim?”

“Rahajamati. Bir makalesinde Tanida’nın enzim füzyonu teorisine hücum ediyor. Yani metabolik yolakta atılacak adımı engelleyen enzimin kimyasal yapısını değiştirme kavramına...”

Yüzünü astı. “Bu makalenin çevirisi nerede yayımlandı?”

“Henüz çevirisi yapılmadı. Ben onu birkaç gün önce *Hindu Journal of Psychopathology*’de okudum.”

Kendisini izleyenlere bir bakış attı ve konuyu geçiştirmeye çalıştı. “Şey, endişe duymamızı gerektiren bir durum olduğunu sanmıyorum,” dedi. Aldığımız sonuçlar da zaten bunu gösteriyor.”

“Ama kombinasyon yoluyla o başına buyruk enzimi bloke etme teorisini ilk ortaya atan da Tanida’nın kendisiydi ve şimdi de şunu öne sürüyor–”

“Oh, hadi Charlie. Bir adamın bir teoriyi ilk kez ortaya atan kişi olması, onun deneysel gelişimde nihai söz sahibi olmasını gerektirmez ki... Sanırım buradaki herkes Birleşik Devletler’de ve İngiltere’de yapılan araştırmaların Hindistan veya Japonya’da yapılanlardan fersah fersah üstün olduğunu kabul edecektir. Dünyanın en iyi laboratuvarları ve en iyi donanımları hâlâ bizim elimizde bulunuyor.”

“Ama bu da Rahajamati’nin söylemek istediği...”

“Şimdi bu konulara girmenin ne yeri, ne de zamanı. Sanırım yarınki toplantıda bütün bu hususlar ayrıntılı bir şekilde ele alınacaktır.” Sonra beni tamamen yok sayarak, birisiyle üniversiteden eski bir arkadaşı hakkında

konuşmak için arkasını döndü. Orada donup kaldım.

Strauss'u bir kenara çekmeyi başardım ve onu sorgulamaya başladım. "Tamam, bana hep onunla ilgili olarak aşırı hassas davrandığımı söylüyorsunuz ama ben şimdi onun böyle davranmasına neden olacak ne yaptım?"

"Sen onun kendisini senden düşük görmesine neden oluyorsun ve buna tahammül edemiyor."

"Ben ciddiyim, Tanrı aşkına. Bana gerçeği söyleyin."

"Charlie, artık herkesin sana bakıp güldüğünü düşünmekten vazgeçmelisin. Nemur seninle bir tartışmaya giremezdi çünkü o makaleleri okumamıştı. O dilleri bilmiyor ki..."

"Hintçe ve Japonca okuyamıyor mu? Hadi canım..."

"Charlie, herkes diller konusunda senin kadar yetenekli değil."

"Peki ama o zaman Rahajamati'nin bu metoda yaptığı saldırıyı nasıl çürütecek ve Tanida'nın bu tür bir kontrol mekanizmasının geçerliliğini sorgulamasına karşı nasıl tavır alacak? Bu yazıları biliyor olması gerek–"

"Hayır..." dedi Strauss düşünceli bir şekilde. "Bu yazılar çok yeni olmalı. Henüz çevirilerini yaptıracak vakit bile olmamıştır."

"Yani onları siz de mi okumadınız?"

Omuzlarını silkti. "Ben dil konusunda ondan da beterim. Ama nihai raporlar verilene kadar, ek veriler elde etmek için tüm dergilerin taranacağından eminim."

Ne diyeceğimi bilmiyordum. Kendi uzmanlık konularının tüm alanlarından habersiz olduklarını itiraf etmesi benim için dehşet verici bir şeydi. "Siz hangi dilleri biliyorsunuz?" diye sordum.

"Fransızca, Almanca, İspanyolca, İtalyanca ve idare edecek kadar da İsveççe."

"Rusça, Çince, Portekizce bilmiyor musunuz?"

Bana pratisyen bir psikiyatrist ve sinir cerrahı olarak dil öğrenmek için çok az vaktinin olduğunu hatırlattı. Eski dillerden sadece Latinceyi ve Yunancayı okuyabiliyordu. Doğu dillerinden hiç haberi yoktu.

Konuşmayı bu noktada kesmek istediğini görebiliyordum, ama nedense ben konuşmaktan bir türlü vazgeçemiyordum. Ne kadar bilgisi olduğunu bulmam gerekiyordu.

Buldum da.

Fizik: Kuantum alan teorisi dışında hiçbir şey. Jeoloji: Jeomorfoloji veya stratigrafi ve hatta petroloji hakkında hiçbir şey. Mikro veya makro ekonomi hakkında hiçbir şey. Varyasyonlar hesabının temel bilgileri dışında matematikten

pek az şey ve Banach cebiri veya Riemannian manifoldları hakkında hiçbir şey. Bütün bunlar, bu hafta sonu beni bekleyen şeylerin ilk işaretlerini veriyordu.

Partiye kalamadım. Oradan gizlice çıktım ve az önce yaşadıklarımı düşünmeye başladım. Bunların ikisi de sahtekardı... Dâhi oldukları havasını veriyorlardı sadece. Gerçekte, görmeyen gözlerle çalışan iki sıradan adamdı ikisi de, karanlığa ışık getiriyorlarmış gibi yapan... Neden herkes yalan söylüyordu? Tanıdığım hiç kimse göründüğü gibi değildi. Köşeyi döndüğümde, gözümün ucuyla Burt'ün arkamdan geldiğini fark ettim.

"Ne var?" dedim bana yetiştiği vakit. "Beni takip mi ediyorsun?"

Omuzlarını silkti ve rahatsız bir şekilde güldü. "Delil *A*, şovun yıldızı. Senin şu motosikletli Chicago kovboylarından biri tarafından ezilmene veya State Sokağı'nda soyguncularla karşılaşmana ve bir arabanın altında kalmana izin verebilir miyim sanıyorsun?"

"Öyle gözaltındaymışım gibi hissetmekten hoşlanmıyorum."

Yanımda yürümeye başladı. Ellerini ceplerine sokmuştu ve benim tarafıma bakmıyordu. "Rahat ol, Charlie. Bizim ihtiyar biraz gergin. Bu konvansiyon onun için çok önemli. Burada itibarı mevzubahis."

Burt'ün her zaman profesörün sığlığından ve dayatmacılığından şikayet ettiğini hatırladığım için "Ona bu kadar yakın olduğunu bilmiyordum," diye alay ettim.

"Ona yakın filan değilim." Meydan okur gibi bana baktı. "Ama bu işe tüm hayatını verdi o. O bir Freud veya Jung veya Pavlov veya Watson değil ama o da önemli bir iş yapıyor ve ben onun adanmışlığına saygı duyuyorum... Büyük bir adamın işini yapmak isteyen sıradan bir kişi olduğu ve bütün büyük adamlar bomba yapmakla meşgul oldukları için saygım daha da artıyor."

"Sıradan olduğunu onun yüzüne karşı söyleyebilmeni isterdim."

"Kendisi hakkında ne düşündüğüm hiç önemli değil. Evet, o egoist bir insan... Ne olmuş yani? Böyle bir işe girişmek için bir kişinin işte öyle bir egosu olması gerek. Onun gibi pek çok adam gördüm ben, o gösterişin ve kendine güven görüntüsünün altında, aslında oldukça büyük bir korku ve güvensizlik duygusu yatmakta."

"Ayrıca sahtekarlık ve sığlık," diye ekledim. "Şimdi ben onları oldukları gibi görebiliyorum, onlar birer sahtekar. Nemur'dan şüpheleniyordum zaten. O her zaman bir şeylerden ürkmüş gibi görünüyor. Ama doğrusu Strauss beni çok şaşırttı."

Burt durdu ve uzunca bir nefes verdi. Kahve içmek için küçük bir lokantaya girdik, yüzüne bakmıyordum ama nefesinin sesinden çileden çıkmış olduğunu anlayabiliyordum.

“Haksız olduğumu mu düşünüyorsun?”

“Senin bu kadar kısa bir süre içinde nasıl bir gelişme gösterdiğini düşünüyorum,” dedi. “Şimdi müthiş bir akla sahipsin, zeka seviyen ölçülemiyor bile, bazı insanların tüm ömürleri boyunca uğraşıp öğrendikleri bilgileri sen bu kısacık süre zarfında elde etmiş durumdasın. Ama sende simetrik olmayan bir şey var. Bilgilisin. Her şeyi görebiliyorsun. Ama anlayışlı veya – sanırım belki de şu sözcüğü kullanmalıyım – hoşgörülü olma yeteneğin gelişmedi. Onlara sahtekar diyorsun ama onların hangisi bugüne kadar mükemmel veya insanüstü olduğunu iddia etti ki? Onlar sıradan insanlar. Dâhi olan sensin.”

Sözünü aniden kesti, bana vaaz vermekte olduğunu fark etmişti.

“Devam et.”

“Nemur’un karısıyla tanıştın mı hiç?”

“Hayır.”

“Laboratuvarda ve konferanslarında işler çok iyi gitse de, onun neden sürekli olarak gergin olduğunu anlamak için Bertha Nemur ile tanışmalısm. Kocasına profesörlüğü aldıranın o olduğunu biliyor muydun? Peki ya babasının forsunu kullanarak onun Welberg Vakfı’ndan ödenek almasını sağladığını? Bu konvansiyona onu henüz tam olgunlaşmamış bir sunumla çıkmaya zorlayan da o... Seni güdümleyen bir kadınla birlikte olmadığın takdirde, öyle bir kadınla yaşamanın ne olduğunu da anlayamazsın.”

Hiçbir şey söylemedim, zaten otele geri dönmek istediği her halinden belli oluyordu. Dönüş yolunda ikimiz de hiç konuşmadık.

Ben bir dâhi miyim? Sanmıyorum. En azından henüz değil. Burt’ün eğitim jargonunun örtmeceleriyle alay etmek için söylediği gibi, ben *istisnaiyim*. Bu, (bir zamanlar *parlak* ve *geri zekalı* anlamında kullanılan) üstün yetenekli ve *yoksun* gibi mahkum edici yaftalardan daha demokratik bir deyim. Eminim ki, ne anlama geldiğini insanlar kavramaya başladığı vakit, *istisnai* sözcüğünü de değiştireceklerdir. Buradaki fikir şu: Bir terimi ancak ve ancak hiç kimse onun ne anlama geldiğini anlamadığı müddetçe kullanın. İstisnai, spektrumun her iki ucuna da atıfta bulunuyor, demek ki ben tüm hayatım boyunca *istisnai* olmuşum.

Öğrenmek tuhaf bir olay: Ne kadar derinlere gidersem, var olduğunu bile bilmediğim şeylerle karşılaşıyorum. Kısa bir süre önce, her şeyi – dünyadaki tüm bilgileri – öğrenebilirim gibi aptalca bir hisse kapılmıştım. Şimdi ise, sadece onların var olduğunu bilebilmeyi ve bir nebzesini anlayabilmeyi ümit ediyorum.

Bunun için vakit var mı?

Burt bana illet oluyor. Beni sabırsız buluyor. Eminim ki diğerleri de öyle düşünüyordur. Ama beni zapt etmeye ve yerimde tutmaya çalışıyorlar. Benim yerim neresi? Şimdi ben kimim ve neyim? Tüm hayatımın mı, yoksa son birkaç

ayın mı toplamıyım ben? Bunu onlarla tartışmak istediğimde öyle tahammülsüzce davranıyorlar ki... Bilmediklerini itiraf etmekten korkuyorlar. Nemur gibi sıradan bir adamın başka insanları dâhi yaparmış gibi görünmesi ne kadar paradoksal bir durum. Öğrenmenin yeni kurallarını keşfeden kişi olarak bilinmeyi, psikolojinin Einstein'ı olarak kabul edilmeyi istiyor. Ama o tıpkı bir öğretmenin öğrencisi, bir ustanın da çömezi tarafından geçilmekten korkması gibi korkular yaşıyor. (Bunu söylerken kendimi Nemur'un öğrencisi veya onun çömezi olan Burt gibi gördüğümü sanmayın.)

Aslında Nemur'un devlerin arasında cambaz ayaklıkları üzerinde yürüyen bir adam olduğunun ortaya çıkmasından korkması anlaşılabilir bir durum. Bu aşamada başarısız olmak onun sonu olur. Her şeye yeniden başlaması için de artık vakit çok geç.

Saygı duyduğum ve kendime örnek aldığım adamlarla ilgili gerçeği keşfetmek şoke edici olsa da, sanırım Burt haklı. Onlara karşı daha sabırlı olmalıyım. Bu deney, onların fikirleri ve parlak çalışmaları sayesinde mümkün oldu. Onları aşmış olmak, onları küçümsemeyi mizaç edinmem için bir neden olmamalı.

Şimdi fark ediyorum ki, bana sürekli olarak, okuyan kişiler anlasın diye bu ilerleme raporlarımı basit ve sade bir dille yazmam gerektiğini ihtar ederlerken, aslında kendilerini de düşünüyorlardı. O yüzden, kaderimin bir zamanlar düşündüğüm gibi olmayan ve tüm yanıtları bilmeyen o adamların elinde olduğunu düşünmek bana dehşet veriyor.

Haziran 13 – Bu satırları büyük bir duygusal baskı altında aktarıyorum. Olan bitene dayanamayıp oradan kaçtım. Tek başıma New York'a giden bir uçaktayım ve oraya vardığımda ne yapacağıma dair en ufak bir fikrim bile yok.

İtiraf etmeliyim ki ilk başlarda, fikir teatisinde bulunmak üzere toplanmış olan bilim adamlarından ve akademisyenlerden oluşan bu uluslararası toplantı beni çok heyecanlandırmıştı. Ben, bütün her şeyin bu gibi yerlerde olup bittiğini sanıyordum. Burada üniversitelerdeki kısır tartışmalardan çok farklı şeyler olacak diye umuyordum, çünkü bu toplantıya katılanlar psikolojik araştırma ve eğitim konularında en yüksek düzeydeki kişiler, kitaplar yazan, konferanslar veren bilim adamları ve insanların eserlerinde atıfta bulundukları otoritelerdi. Nemur ve Strauss yeteneklerini aşan işlerde çalışan sıradan kişiler olabilirlerdi, ama diğerlerinin farklı olduğundan emindim.

Toplantı vakti gelince, Nemur bizi ağır barok mobilyalarla dolu ve mermerden yapılmış, kocaman sarmal merdivenli devasa lobinin içinden ve elimizi sıkan, başlarını onaylar gibi sallayan ve gülücükler fırlatan, düğüm haline

gelmiş bir kalabalığın arasından geçirdi. Beekman'dan o sabah Chicago'ya gelen diğer iki profesör de bize katıldı. Profesör White ile Profesör Clinger, Nemur ve Strauss'un sağında ve iki adım gerisinde yürüyorlardı ve Burt'le ben arkadan geliyorduk.

Ayaktaki insanlar yanlara doğru çekilip, Büyük Balo Salonu'na geçebilmemiz için bize yol açtılar. Nemur, üç ayı biraz aşkın bir zaman süresi içinde geri zekalı bir yetişkine neler yapıldığını ilk elden duymak için gelen gazetecilere ve fotoğrafçılara el salladı.

Anlaşıldığı kadarıyla Nemur basını ve reklamcıları çok önceden ayarlamıştı.

Toplantıda sunulan bazı psikolojik bildiriler çok etkileyiciydi. Alaska'dan gelen bir grup, beynin belirli bölgelerinin uyarılmasının, öğrenme yeteneğinin gelişmesine ne kadar büyük bir katkıda bulunduğunu göstermiş ve Yeni Zelanda'dan gelen bir grup da beynin algılamayı ve uyarıcı retansiyonunu kontrol eden bölümlerinin bir haritasını çıkarmıştı.

Ama çok farklı bildiriler de vardı. P.T. Zellerman'ın beyaz farelerin köşeleri sivri olan bir labirenti geçmeyi öğrenirken harcadıkları vakit ile, köşeleri yuvarlaklaştırılan aynı labirenti geçmeyi öğrenirken harcadıkları vakit arasındaki farkı bulmakla ilgili olan araştırmasını veya Worfel'in zeka düzeyinin al yanaklı şebeklerin tepkime zamanı üzerindeki etkisini inceleyen çalışmasını bunlara örnek olarak verebilirim. Ancak, bu tür bildiriler beni sinirlendiriyordu. Bunlar, ıvır zıvır konuların ayrıntılı analizi için paranın, zamanın ve enerjinin israf edilmesinden başka bir işe yaramayan çalışmalardı. Aslında Burt, Nemur ve Strauss'u överken haklıydı, onlar en azından kendilerini uyduruk veya tehlikesiz ve güvenli bir şeye değil, önemli ve belirsizliklerle dolu bir şeye adamışlardı.

Keşke Nemur beni bir insan olarak görebilseydi.

Toplantı başkanı Beekman Üniversitesi'nin sunumunu anons ettikten sonra, uzun masanın arkasındaki platformun üzerindeki yerlerimizi aldık – Algernon benimle Burt'ün arasındaki kafesteydi. Akşamın ana atraksiyonu bizlerdik ve yerlerimizi aldıktan sonra başkan giriş konuşmasını yapmaya başladı. Sanırım ben onun gümbürdeyen bir sesle şöyle başlayacağı beklentisi içindeydim: *Hanımefendileeeeeer ve beyefendileeeeer. Bu tarafa gelin ve gösterimizi izleyin! Bilim dünyasında daha önce hiç görülmemiş bir numaramız var! Bir fare ve bir moron gözlerinizin önünde birer dâhiye dönüşecek!*

Doğruyu söylemek gerekirse, buraya kavga etmeye hazır bir şekilde gelmiştim.

Ama onun tüm söylediği şuydu: "Bundan sonraki sunum için gerçekten de herhangi bir tanıtım konuşması yapmaya gerek yok. Welberg Vakfı'nın bağışlarıyla Beekman Üniversitesinin Psikoloji Departmanı başkanı Profesör

Nemur’un öncülüğünde ve Beekman Nöropsikiyatri Merkezi’nden Doktor Strauss’un işbirliğiyle yürütülmekte olan bu şaşırtıcı çalışmayı hepimiz duymuş durumdayız. Hiç şüphe yok ki, bu bizim hepimizin dört gözle ve ilgiyle beklemekte olduğumuz bir rapor. Ben bu aşamada sözü Profesör Nemur’a ve Dr. Strauss’a vermek istiyorum.”

Nemur başkanın övgü dolu sözlerine başını nazikçe onaylar gibi sallayarak yanıt verdi ve o anın verdiği zafer duygusuyla Strauss’a bir göz kırptı.

Beekman’dan gelen ilk konuşmacı Profesör Clinger idi.

Rahatsız olmaya başlamıştım. Algernon’un da dumandan, uğultudan ve alışkın olmadığı bu çevreden huzursuz olup, sinirli bir şekilde kafesinde volta attığını görebiliyordum. İçimden tuhaf bir ses beni kafesi açıp onu serbest bırakmam için dürtüklüyordu. Bu gülünç bir düşünceydi – aslında düşünceden çok bir arzu gibiydi – o yüzden onu duymazdan gelmeye çalıştım. Ama Profesör Clinger’ın “T şekilli labirentlerde hedef kutuların solda olmasıyla sağda olmasının ne gibi farklı etkiler yarattığı” hakkındaki basmakalıp bildirisini dinlerken, kendimi Algernon’un kafesinin kilidini açan mekanizmayla oynarken buldum.

Kısa bir süre sonra (Nemur ve Strauss parlak başarılarını açıklamadan önce) Burt’ün Algernon için düzenlediği zeka ve öğrenme testlerinin uygulanmasıyla ilgili bir bildiri okuması gerekiyordu. Bu bildiriden hemen sonra da Algernon’un, karnını doyurabilmek için (bundan hep nefret ettim!) birtakım problemleri başarıyla nasıl çözdüğü herkesin gözü önünde sergilenecekti.

Burt’e karşı herhangi olumsuz bir duygu içinde değilim. Bana karşı her zaman dürüst davranmıştır – hatta diğerlerinin pek çoğundan daha da fazla – ama kendisine zeka aktarılan beyaz fareden bahsederken, o da diğerleri gibi gösterişçi ve yapaydı. Öğretmenlerinin önlüğünü giymek isteyen bir hali vardı sanki. Başka bir şeyden değil, ona karşı duyduğum arkadaşlık duygusu nedeniyle kendimi tuttum. Algernon’u kafesinden çıkarmak, tüm toplantıyı kaosa sokardı. Ayrıca bu, Burt’ün akademik açıdan yükselmesi için girdiği ilk fare-yarışıydı!

Parmağım kafesin kilidini serbest bırakan mekanizmanın üzerindeydi. Algernon şeker pembesi gözleriyle elimin hareketlerini takip ederken, o anda benim ne yapmak istediğimin farkında olduğuna kalıbımı basarım. Tam o sırada, Burt gösterisini yapmak için kafesi yanına aldı. Kilidin ne kadar zor açıldığını ve bunu yapmak için her seferinde çözülmesi gereken problemler olduğunu anlattı. (İnce plastik sürgüler farklı bir biçim düzeniyle yerlerine düşüyorlardı ve farenin bunları aynı düzeni takip ederek astırdığı bir dizi kolla kontrol altında tutması gerekiyordu.) Algernon’un zeka seviyesi yükseldikçe, problemi çözme hızı da artıyordu – bu kadarı zaten açıkça belli oluyordu. Ama daha sonra Burt, benim

de *bilmediğim* bir şeyi açıkladı.

Mümkün olan en yüksek zeka seviyesine eriştiğinde, Algernon'un performansında çelişkiler olmaya başlamıştı. Burt'ün raporuna göre, Algernon'un – görünürde aç olmasına rağmen – işbirliği yapmayı reddettiği zamanlar oluyordu ve bazen de problemi çözdükten sonra, yemek ödülünü almak yerine, kendisini kafesin duvarlarına fırlatıyordu.

İzleyicilerden biri Burt'e bu sapkın davranışın zeka seviyesinin yükseltilmesiyle doğrudan bir ilişkisi olup olmadığını sorduğunda, Burt bu soruyu geçiştirmeye çalıştı. "Gördüğüm kadarıyla, bu sonuca varmamızı gerektiren yeterli kanıt yok. Başka olasılıklar da var. Zekanın yükselmesi ve bu aşamadaki sapkın davranış, bir diğerinin işlevi olmayabilir ve her ikisi de, esas ameliyattan kaynaklanıyor olabilir. Bu sapkın davranışın Algernon'a özgü olması da mümkündür. Bu tarz bir davranışa başka farelerde rastlamadık ama onların hiçbiri ne Algernon kadar yüksek bir zeka düzeyine sahip olabildiler, ne de onun kadar uzun süreli zeki kalabildiler."

Bu bilgilerin benden saklanmış olduğunu hemen fark ettim. Bunun nedenini tahmin edebildiğim için rahatsız olmuştum ama bu rahatsızlık, filmleri getirdiklerinde duyduğum öfkenin yanında solda sıfır kalırdı.

Deneyin ilk günlerindeki performansımın ve laboratuvardaki testlerin filme alındığından hiç haberim yoktu. İşte ben, masada Burt'ün yanına oturmuş, zihnim karışmış ve ağzım yarı açık bir vaziyette labirentin içinden elektrikli stiloyu geçirmeye uğraşıyordum. Her şok yediğimde, gözlerim fal taşı gibi açılıyor, yüzümde önce gülünç bir ifade ve daha sonra yine o aptal gülümseme beliriyordu. Her seferinde, izleyicilerden kükrer gibi kahkaha sesleri yükseliyordu. Her yarışta aynı şeyler oluyordu, ama nedense izleyiciler her seferinde olayı daha da komik buluyorlardı.

Kendime bu kişilerin öküzün trene baktığı gibi bakan garabet meraklısı kişiler değil, bilgi arayışı içinde olan bilim adamları olduğunu söyledim. Kendilerini gülmekten alıkoyamıyorlardı – Burt de onların havasına girmişti ve filmler hakkında eğlendirici yorumlarda bulundukça, bazı şeytanlıklar yapma isteği tüm benliğimi sarmaya başladı. Algernon'un kafesinden kaçmasını görmek ve tüm o insanların etrafa dağılmalarını ve küçük, beyaz renkli ve hızla kaçan bir dâhiyi yakalamak için yerlerde dört ayak emeklemelerini seyretmek de çok daha komik olurdu.

Ama kendimi tuttum ve Strauss podyuma çıkana kadar bu dürtü geçip gitti.

Strauss daha çok nöroşirurjinin teknikleri ve teorileri üzerinde durdu ve hormon kontrol merkezlerinin haritasının çıkarılmasıyla ilgili öncü çalışmaları ve bu çalışmaların onun bir taraftan bu merkezleri izole edip uyarırken, bir

taraftan da korteksin hormon-inhibitörü üreten bölümünün çıkarmasını nasıl mümkün kıldığını anlattı. Enzim-inhibitör teorisini açıkladı ve benim ameliyattan önceki ve sonraki fiziksel durumumu tarif etti. Fotoğraflar (ben bunların çekildiğini bilmiyordum) elden ele dolaştırıldı ve insanlar bunlara yorum yaptılar. Başlarını onaylar gibi sallamalarından ve gülümsemelerinden pek çoğunun "yüzdeki donuk ve boş" ifadenin, "canlı ve zeki bir görünüm" aldığı konusunda Burt'e hak verdiklerini görebiliyordum. Burt ayrıca terapi seanslarımızın konuyla ilgili taraflarını ayrıntısıyla anlattı – özellikle de serbest – çağrışım olayına koltuğun üzerinde gösterdiğim değişken tavırlara dikkat çekti.

Buraya bilimsel bir sunumun bir parçası olmak için gelmiştim ve bu şekilde sergilenmeyi de bekliyordum, ama herkes benden bilim dünyasına sundukları yeni yaratılmış bir şeymişim gibi bahsediyordu. Bu odadaki hiç kimse beni bir birey – bir insan olarak görmüyordu. Fareyle benim adımı sürekli olarak "Charlie ve Algernon" ve "Algernon ve Charlie" diye yan yana kullanıyorlardı, bu da onların bizi laboratuvarın dışında hayatı olmayan bir çift deney hayvanı olarak gördüklerini açıkça belli ediyordu. Ama öfkem bir yana, bir şeylerin ters gittiğini düşünmeden de edemiyordum.

Nihayet konuşma sırası Nemur'a geldi. Proje başkanı sıfatıyla bir toparlama yapması gerekiyordu. Parlak bir deneyin yaratıcısı olarak bütün dikkatleri üzerine çekecekti. Hayatı boyunca bunu beklemişti.

Platform üzerinde etkili bir duruş sergiliyordu ve konuşmaya başladığında kendimi doğru olduğunu bildiğim şeyleri başımı sallayarak onaylarken buldum. Nemur testleri, deneyleri, ameliyatı ve benim zihinsel olarak gösterdiğim gelişmeyi ayrıntılarıyla anlattı ve konuşmasını benim ilerleme raporlarında yazdıklarımdan alıntılar yaparak süsledi. Birkaç kez, benimle ilgili kişisel bir konuyu veya söylemiş olduğum aptalca bir şeyi dinleyicilere anlattığını duydum. Neyse ki, yazılarımda özel hayatımda Alice ve kendimle ilgili ayrıntıların pek çoğunu yazmamaya özen göstermiştim.

Sonra, özetin bir noktasında, korktuğum şeyi söyledi: "Beekman Üniversitesinde bu proje üzerinde çalışmış olan bizler, doğanın bir hatası olarak dünyaya gelen birisini alıp, geliştirdiğimiz yeni tekniklerle onu üstün bir insan haline getirip yeniden yarattığımızı bilmenin mutluluğunu yaşıyoruz. Charlie bize geldiği vakit toplumun dışında kalmış biriydi, koskoca bir şehirde yapayalnızdı. Arkadaşı ve onunla ilgilenen bir ailesi yoktu. Bir geçmişi, şimdiki zamanla bir ilişkisi ve gelecek için bir ümidi yoktu. Öyle ki, bu deneyden önce Charlie Gordon adında birinin var olmadığını bile söylememiz mümkün..."

Beni özel darphanelerinde bastıkları yeni bir para gibi görmelerine neden o kadar gücendiğimi bilmiyorum ama bunun, benim Chicago'ya geldiğimizden

beri zihnimin içinde dönüp duran düşüncenin bir yansıması olduğunu biliyorum – bundan eminim. Ayağa kalkıp herkese onun ne kadar aptal biri olduğunu göstermek ve ona *"Ben bir insanım, bir bireyim – benim de annem ve babam, anılarım ve bir geçmişim var – ve siz beni bir sedyenin üzerinde o ameliyathaneye götürmeden önce de ben bir insandım!"* diye bağırmak istedim.

Strauss konuşurken ve Nemur elindeki verileri güçlendirirken içimde müthiş bir öfke kabarmıştı, ama bu öfkenin arasında beni rahatsız etmekte olan şeyin ne olduğunu aniden bütün açıklığıyla gördüm. Onlar bir hata yapmışlardı – tabii ki! Elde edilen değişikliklerin kalıcı olduğunu kanıtlamak için gerekli olan bekleme süresinin istatistiki olarak değerlendirilmesi, daha önceki zihinsel gelişme ve öğrenme deneyleri temel alınarak yapılmıştı. Bu deneyler normal ölçüde öğrenme güçlüğü olan ve zeka düzeyleri normal olan hayvanlar üzerinde yapılmıştı. Zeka düzeyi iki veya üç katına çıkarılan bir hayvanla ilgili olan durumlarda bekleme süresinin de uzatılması gerektiği apaçık ortadaydı.

Nemur sonuca varmakta acele etmişti. Hem Algernon, hem de benimle ilgili olarak, bu değişikliklerin kalıcı olup olmadığını görmek için daha fazla beklemek gerekiyordu. Bu profesörler bir yanlış yapmışlardı ve kimse de bunun farkına varmamıştı. Ayağa fırlayıp bunu ilan etmek istedim, ama hareket edemiyordum. Algernon gibi ben de, etrafımda ördükleri kafesin içinde sıkışıp kalmıştım.

Şimdi bir soru-yanıt bölümü olacaktı ve ben daha yemeğimi bile yiyemeden bu saygıdeğer topluluk önünde bir performans ortaya koymak zorundaydım. Hayır, buradan çıkmalıydım.

"... Bir açıdan, Charlie çağdaş bir psikolojik deney ürünüdür. Sorumsuz davranışlarıyla içinde yaşadığı toplumu ürküten ve ona yük olan bir deniz kabuğunun yerine, artık ona katkıda bulunmaya hazır, saygın ve duyarlı bir adam var karşımızda. Ben şimdi sizlerin Charlie Gordon'dan da birkaç sözcük duymanızı istiyorum."

Lanet olsun. Neden bahsettiğini bilmiyordu bu adam. O anda hissettiğim baskı dayanılmaz bir hal almıştı. Elimin, Algernon'un kafesindeki sürgüyü aşağı çekmek için iradem dışında yaptığı harekete büyülenmiş gibi bakakaldım. Algernon kafesin kapısı açılınca bana baktı ve bir an durdu. Sonra döndü, ok gibi fırladı ve koşarak uzun masanın karşı tarafına doğru seğirtti.

İlk başta, beyaz üzerine flu beyaz lekeleri olan masa örtüsünün üzerinde kaybolur gibi oldu, ama kadınlardan biri bir çığlık attı ve ayağa fırlarken oturduğu sandalye arkası üstü yere düştü. Kadının yanındaki sürahiler devrildi ve Burt aynı anda "Algernon kaçmış!" diye bağırdı. Algernon masanın üzerinden önce platforma, daha sonra da yere atladı.

“Yakalayın onu! Yakalaym onu!” Nemur böyle bağırınca, ne yapacaklarını bilmeyen izleyiciler tam bir kol ve bacak karmaşası haline geldi. Kadınlardan bazıları (deneyci olmayanlar?) pek de sağlam olmayan katlanır sandalyelerin üzerine çıkmaya çalışıyorlar, Algernon’u enselemek isteyenler de çarparak onları yere düşürüyordu.

Algernon’un ne tarafa yönelmesi gerektiğini sezecek kadar akıllı olduğunu bilen Burt, “Arka kapıları kapatın!” diye bağırdı.

Ben de “Koşun,” diye bağırdım. “Yan kapıya doğru!”

Birisi “Yan kapıya gitmiş,” diye beni taklit etti.

“Yakalayın onu! Yakalayın onu!” diye yalvardı Burt.

Kalabalık Büyük Balo salonundan koridora aktı, Algernon koridordaki kestane renkli halının üzerinde seğirtirken neşeli bir yarış başladı. Onu takip ederken, On Dördüncü Louis tarzı masaların altından ve palmiye saksılarının etrafından dolandık, merdivenlerden çıktık, köşeler döndük ve önümüze çıkan insanları yerlerden kaldırarak nihayet lobiye geldik. Onların lobide oradan oraya pek çoğundan daha akıllı olan beyaz bir farenin peşinde koşturduklarını görmek, çok uzun zamandan beri başıma gelen en komik şeydi sanırım.

Neredeyse bana toslamak üzere olan Nemur “Peki, gül bakalım,” diye homurdandı, “ama eğer onu bulamazsak bütün deney tehlikeye düşecek.”

Bir çöp sepetinin altında Algernon’u arıyormuş gibi yaptım. “Biliyor musun?” dedim. “Sizler bir hata yaptınız. Ama bu aşamadan sonra, belki de artık bunun bir önemi kalmadı.”

Birkaç saniye sonra, lavabodan çığlık çığlığa birkaç kadın çıktı. Eteklerini çılgın gibi bacaklarının etrafına dolamışlardı.

Birisi “O burada!” diye bağırdı. Ama bir an için, fareyi arayan kalabalık kapının üzerindeki Bayanlar yazısını görünce tereddüt etti. O görünmez bariyeri aşıp da kutsal kapılardan geçerek içeriye giren ilk ben oldum.

Algernon musluklardan birinin üzerine tünemiş, aynadaki aksini seyrediyordu.

“Hadi,” dedim. “Buradan ikimiz birlikte çıkacağız.”

Benim onu tutmama ve cebime koymama izin verdi. “Sana söyleyene kadar orada uslu uslu otur.”

Diğerleri çarpan kapılardan fırtına gibi geçerek içeriye doldular, çıplak kadınlar görmeyi beklerlermiş gibi suçlu suçlu bakınıp duruyorlardı. Tuvaletleri ararlarken oradan çıktım. O sırada Burt’ün sesini duydum. “O havalandırma aygıtında bir delik var. Belki de oraya girmiştir.”

“Deliğin nereye açıldığını bulun,” dedi Strauss.

“Sen ikinci kata çık,” dedi Nemur elini Strauss’a doğru sallarken. “Ben bodrum katına iniyorum.”

O noktada herkes kadınlar tuvaletinden dışarı çıktı ve arama güçleri ikiye ayrıldı. Havalandırma aygıtındaki deliğin nereye açıldığını bulmak için Strauss’un birliğine katılarak ben de onlarla birlikte ikinci kata çıktım. Strauss, White ve peşlerinden giden yarım düzine kişi sağa doğru B Koridoru’na sapınca, ben sola doğru C Koridoru’na saptım ve asansöre binerek odama geldim.

Kapıyı arkamdan kapattım ve pat pat cebime vurdum. Pembe bir burun ve beyaz bir kürk meydana çıkarak etrafa bakındı. “Eşyalarımı toparlayayım,” dedim, “sonra da, insan elinden çıkma iki dâhi – sen ve ben – buradan firar edelim, tamam mı?”

Belboya bavulları ve ses kayıt makinesini dışarıda beklemekte olan taksilerden birine yerleştirmesini söyledim, otel faturasını ödedim ve herkesin fellik fellik aradığı nesneyi ceketimin cebinde saklayarak döner kapıdan dışarıya çıktım ve New York’a geri gidiş biletimi kullandım.

Evime gitmek yerine, birkaç gece şehirdeki otellerden birinde kalmayı planlıyorum. Orayı şehir merkezinde mobilyalı bir yer bulana kadar bir karargah olarak kullanacağız. Times Meydanı’na yakın olmak istiyorum.

Bu şekilde konuşmak bana kendimi daha iyi hissettiriyor – belki biraz aptalca bir şey bu ama... Orada neden bu kadar üzüldüm veya oturduğum koltuğun altındaki bir ayakkabı kutusunun içindeki Algernon ile birlikte New York’a giden bir jetin içinde ne işim var, pek iyi bilmiyorum. Ama paniğe kapılmamalıyım. Yaptıkları bu hatanın belki de çok ciddi bir anlamı yoktur. Sadece işlerin Nemur’un inandığı kadar kesin olmadığını gösteriyor olabilir. İyi de, ben bundan sonra nereye gideceğim, ne yapacağım?

Birinci işim, gidip ailemi görmek olacak. Elimden geldiğince süratli olarak.

Düşündüğüm kadar fazla zamanım olmayabilir...

İLERLEME RAPORU 14

Haziran 15 – Firarımız dünkü basında yer aldı ve dedikodu gazeteleri gerçek anlamda bayram ettiler. *Daily Press*’in ikinci sayfasına benim eski bir fotoğrafımı ve bir fare eskizi koymuşlardı. Başlıkta şöyle yazılıydı: *Moron-dâhi ve Fare Etrafı Kırıp Geçirdi*. Nemur ve Strauss, benim çok büyük bir baskı altında olduğumu ve geri döneceğimden hiç şüphelerinin olmadığını söylemişler. İkimizin bir arada olduğumuzu bilmediklerinden, Algernon için para ödülü koymuşlar.

Daha sonra neler olup bittiğini anlatan beşinci sayfadaki hikayeye geri döndüğümde annemle kız kardeşimin bir fotoğrafını görerek çok şaşırdım.

Gazetecilerden biri demek ki olayın ayak işi bölümünü başarıyla yerine getirmişti.

MORON-DÂHİNİN NEREDE OLDUĞUNDAN KIZ KARDEŞİNİN HABERİ YOK

(Daily Press ’e özel)

Brooklyn, N. Y., Haziran 14 – Annesi Bayan Rose Gordon ile birlikte 4136 Marks Sokağı, Brookly, N.Y. adresinde oturan Bayan Norma Gordon ağabeyinin nerede olduğundan hiç haberi olmadığını söyledi. Bayan Gordon “ondan on yedi yıldır hiç haber almadık ve onu hiç görmedik,” dedi.

Bayan Gordon, Beekman Üniversitesi Psikoloji Departmanı başkanının Charlie’yi bir deneyde kullanmak üzere izin istemek için kendisini aradığı geçen Mart ayına kadar ağabeyinin ölmüş olduğuna inandığını söyledi.

“Annem bana onun Warren’a (Warren, Long Island’daki Warren Devlet Bakımevi) gönderilmiş olduğunu söylemişti,” diyen Bayan Gordon, “ve onun birkaç yıl sonra orada öldüğünü duymuştuk. Onun hayatta olduğu hakkında en ufak bir bilgimiz yoktu,” diye ekledi.

Bayan Warren, ağabeyinin nerede olduğu hakkında bilgisi olan kişilerin ev adresinden aileyle temasa geçmesini rica etti.

Eşi ve kızıyla birlikte yaşamayan baba Matthew Gordon ise, Bronx’ta bir berber dükkanı işletmektedir.

Bir süre haberle ilgili yazıya baktım ve sonra ikinci sayfaya geri dönerek fotoğrafı tekrar inceledim. Onları nasıl anlatabilirim?

Rose’un yüzünü hatırladığımı söyleyemem. Bu güncel fotoğraf çok net olmasına rağmen, onu hâlâ çocukluğumun sis perdesi arkasında görür gibiyim. Onu biliyorum ama onu tanımıyorum. Bir sokakta yan yana geçseydik onu tanımazdım, ama şimdi onun benim annem olduğunu bildiğim için bazı silik ayrıntıları çıkarabiliyorum – evet!

Zayıf bir kadın o, abartılı hatları var. Sivri burunlu ve çeneli. Onun gevezeliklerini ve kuş gibi cırlamasını duyar gibiyim. Saçları ciddi bir topuz halinde arkada toplanmış. Koyu renk bakışlarıyla içimi deliyor. Beni kucağına almasını ve benim iyi bir çocuk olduğumu söylemesini istiyorum ama aynı zamanda da onun atacağı şaplaklardan korunmak için kaçmak... Onun resmine bakmak beni tir tir titretiyor.

Ve Norma – o da ince yüzlü. Yüz hatları o kadar keskin değil, güzel ama anneme çok fazla benziyor. Saçlarının omuzlarına düşmesi onun görüntüsünü yumuşatıyor. İkisi birden oturma odasındaki koltuğa oturmuşlar.

Bana o korkunç anıları hatırlatan şey Rose’un yüzüydü. O benim için iki kişi gibiydi ve onun ne zaman bu kişilerden hangisi olacağını hiç bilemiyordum. Belki bir el hareketiyle, bir kaş kaldırmayla veya bir surat asmayla bunu

başkalarına belli edebiliyordu – örneğin kız kardeşim fırtınanın ne zaman gelmekte olduğunu bilirdi ve annemin heyheyleri geldiğinde ortalıklarda dolaşmazdı. Ben ise her zaman hazırlıksız yakalanırdım. Beni rahatlatması için ona geldiğim zaman bile, öfkesi benim üzerimde patlardı.

Diğer zamanlarda şefkat gösterir, beni ılık bir banyo gibi sarar ve elleriyle saçlarımı ve alnımı okşardı. Onun şu sözleri çocukluğumun kapısının üzerine kazılı kalmıştı:

O tüm diğer çocuklar gibi.

O iyi bir çocuk.

Şu anda gözlerimin önünde erimekte olan bir fotoğrafta kendimi babamla birlikte sepet biçiminde bir beşiğin üzerine eğilirken görüyorum. Babam beni elimden tutmuş ve bana "Bak, işte kardeşin burada. Ona dokunmamalısın, çünkü o daha çok küçük. Ama büyüdüğü vakit, senin de oynayacak bir kız kardeşin olacak," demişti.

Annemi beşiğin yanındaki kocaman bir yatakta yatarken görüyorum, bembeyaz ve solgun. Kolları, orkide desenli yorganın üzerine hamur gibi yayılmış. Başını endişeyle kaldırıyor. "Ona dikkat et, Matt–"

Bu, onun bana karşı farklı davranmaya başlamasından önceydi. Şimdi düşünüyorum da bunun nedeni, o vakitler Norma'nın benim gibi olup olmayacağını henüz bilmiyor olmasıydı herhalde. Annemin sesi, dualarının kabul olunduğundan emin olmasından ve Norma'nın normal zeka belirtileri göstermesinden sonra değişmeye başlamıştı. Sadece sesi değil, bana dokunması, bakışı duruşu bile – her şeyi değişmişti. Sanki bedeninin manyetik kutupları yer değiştirmiş ve daha önce kendisine doğru çektiği şeyleri şimdi geri püskürtmeye başlamıştı. Şimdi görüyorum ki, Norma bizim bahçemizde bir çiçek gibi açtığında, ben yabani bir ot olmuştum. Sadece kimsenin beni görmediği köşelerde ve karanlık yerlerde yaşamama izin verilecekti.

Annemin yüzünü gazetede görünce, aniden ondan nefret ettiğimi fark ettim. Benim bir moron olduğumu söyleyen ve onun benden uzaklaşarak en fazla sevgiye ihtiyacım olduğu vakit bana her geçen gün daha az sevgi vermesine neden olan o doktorlara, hocalara ve diğer insanlara inanmakta o kadar acele etmeseydi daha iyi olmaz mıydı?

Şimdi onu görmenin ne faydası vardı? Benim hakkımda bana ne söyleyebilirdi ki? Ama yine de, merak ediyordum. Nasıl davranacaktı acaba?

Onu görmek ve eskiden nasıl olduğumu öğrenmek için gerilere gitmeli miyim? Yoksa onu unutmalı mıyım? Geçmişi öğrenmeye değer mi? Ona şunları söylemek benim için neden bu kadar önemli? "Anne, bana bak. Ben artık geri zekalı değilim. Normalden de iyiyim. Ben bir dâhiyim" mi demeliyim ona?

Onu aklımdan çıkarmaya uğraştıkça, başka anılar da geçmişten gelip şimdiki zamanı ve şimdiyi zehirlemeye başlıyor. İşte başka bir anı daha – ben çok daha büyükken...

Bir kavga.

Charlie yatakta yatıyor, tüm bedeni sıkı sıkıya örtüyle kaplı. Karanlıklar ve aydınlıklar dünyasını birleştirmek için yarı açık kapıdan içeriye sızan ince sarı ışığın dışında, odası karanlık. Charlie bir şeyler duyuyor, anlamadığı ama hissettiği... Çünkü kulaklarını tırmalayan bu seslerin ondan bahsettiklerini biliyor. Bu seslerin tonu, annesinin ve babasının ondan bahsettikleri zaman asılan yüzlerini her geçen gün biraz daha güçlü bir şekilde ona çağrıştırıyor.

İnce ışık şeridinden sızan yumuşak tondaki o sesler, tartışma tonuna dönüştüğünde Charlie uyumak üzeredir. Annesinin her istediğini yaptırdığı isteri krizine dönüşme işaretleri veren o tiz sesini duyuyor. “Onun evden uzaklaştırılması gerek. Onun kızımla aynı evde kalmasını artık istemiyorum. Dr. Portman’ı çağır ve ona Charlie’yi Warren Devlet Bakımevi’ne göndermek istediğimizi söyle.”

Babamın sesi sert ve sağlam. “Ama biliyorsun ki Charlie ona zarar veremez. Öyle yapmamız, bu yaştaki bir çocuk için büyük bir fark yaratmayacak.”

“Nereden biliyorsun? Belki de o yaştaki bir çocuğun evin içinde öyle biriyle... onun gibi biriyle birlikte büyümesi sakıncalıdır.”

“Dr. Portman dedi ki...”

“Portman dedi ki! Portman dedi ki! Onun ne dediği umurumda bile değil! Böyle bir ağabeyi olmak bir çocuk için ne demek, bir düşün. Bütün bu yıllar boyunca hata etmişim, onun büyüyünce diğer çocuklar gibi olacağını sanmıştım. Şimdi bunu itiraf ediyorum. Onun evden uzaklaştırılması daha iyi olacak.”

“Bir kızın oldu diye, onu artık istemediğine mi karar verdin?”

“Bunun benim için kolay olduğunu mu sanıyorsun? İşleri benim için neden daha da zorlaştırıyorsun? Bütün bu yıllar boyunca insanlar bana onu evden uzaklaştırmamı söyledi. Ne diyeyim, haklıymışlar. Evet, onu göndermemiz gerek. Belki kendisi gibi olanların kaldığı bir ev onun için daha faydalı olur. Neyin doğru, neyin yanlış olduğunu artık bilmiyorum. Bütün bildiğim, kızımı onun için feda etmek istemediğim...”

Charlie ikisinin arasında neler geçtiğini anlamamakla birlikte korkuyor ve etrafını saran karanlığı delmek istercesine gözleri açık bir vaziyette örtülerin altında gizleniyor.

Ama şimdi onu görebiliyorum, gerçekten korkmuş değil o... Onu besleyen kişinin ani hareketlerinden ürken bir kuş veya sincap gibi sadece kendisini geriye çekiyor – istemsiz ve sezgisel olarak. Yarı açık kapıdan süzülen ışık

aydınlık bir görüntü gibi geri geliyor. Örtülerin altına sığınmış olan Charlie'yi öyle görünce, onu rahatlatabilmeyi ve ona herhangi bir yanlış yapmadığını, annesinin bu davranış biçimini kız kardeşinin doğumundan önceki haline dönüştürmenin onun elinde olmadığını söylemek istiyorum. Orada, yatağın içinde yatmakta olan Charlie onların neler söylediğini anlamamıştır ama şimdi onları düşünmek canımı yakıyor. Eğer geçmişe geri dönmek mümkün olsaydı, anneme beni ne kadar incittiğini anlatabilirdim.

Şimdi ona gitmenin zamanı değil. En azından kafamdaki sorunları çözmeden önce değil.

Neyse ki, bir tedbir olarak bankadaki birikimimi New York'a gelir gelmez çekmiştim. Sekiz yüz seksen altı dolar beni uzun süre idare etmez belki ama kendimi toparlamak için biraz vaktim olacak.

Times Meydanı'na sadece bir blok uzaklıkta, 41. Sokak üzerindeki Camden Oteli'ne yerleştim. New York! Onun hakkında neler neler okumuştum! Gotham... Eritme potası... Hudson-üzerindeki Bağdat. Işıklarla ve seslerle dolu bir şehir. Bütün hayatım boyunca metroyla birkaç durak ötede yaşamış ve çalışmış olmama rağmen Times Meydanı'na sadece tek bir kere – Alice'le birlikte – gelmiş olmam ne kadar inanılmazdı.

Onu aramamak için kendimi güç tutuyorum. Birkaç kez aramaya yeltenip, sonra vazgeçtim. Ondan uzak durmam gerek.

Kafamda yazmam gereken öyle çok karışık düşünce var ki... İlerleme raporlarımı kendime yazdığım müddetçe, hiçbir şey kaybolmayacak; kayıtlar eksiksiz olacak. Bir süre karanlıkta kalabilirler; ben de otuz yıldan fazla bir süre karanlıkta değil miydim? Ama şimdi yorgun hissediyorum kendimi. Dün uçakta hiç uyuyamadım ve gözlerimi açık tutamıyorum. Yarın kaldığım bu noktadan yeniden yazmaya başlarım.

Haziran 16 – Alice'i aradım, ama yanıt vermesini beklemeden telefonu kapattım. Bugün mobilyalı bir daire buldum. Doksan beş dolar, benim kira için harcamayı planladığımdan daha fazla bir miktar, ama bina Onuncu Cadde Kırk Üçüncü Sokak'ta ve kitap okumak ya da çalışmak için kütüphaneye on dakikada gidebiliyorum. Tuttuğum daire dördüncü katta, dört odası var, içinde bir de piyano var. Ev sahibesi bugünlerde kiralama servisinin onu geri alacağını söyledi ama ben belki de daha önce piyano çalmayı öğrenirim.

Algernon çok tatlı bir ahbap. Yemek vakti gelince, kanat ayaklı, açılabilen küçük masanın üzerindeki yerini alıyor. Çubuk krakere bayılıyor, dün de ben TV'de futbol maçı seyrederken biramdan bir yudum aldı. Sanırım yaptığı

tezahürat Yankeeler içindi.

İkinci yatak odasındaki mobilyaların çoğunu sanırım çıkaracağım ve o odayı Algernon için kullanacağım. Şehir merkezinden ucuza bulabileceğim plastik kırpıntılarından ona üç boyutlu bir labirent yapmayı planlıyorum. Formda kaldığından emin olmak için ona karmaşık bazı labirentleri çözmeyi öğretmek istiyorum. Ama onu motive etmek için yiyecekten başka bir şey bulmayı deneyeceğim. Onu problem çözmeye teşvik edecek başka ödüller de olmalı diye düşünüyorum.

Yalnız başıma olmak bana okuma ve düşünme fırsatı veriyor ve özellikle de anıların bana geri gelmeye başladığı şu sıralarda geçmişimi yeniden keşfedebiliyor, gerçekte kim ve ne olduğumu anlamaya çalışıyorum. Bir şeyler ters giderse, hiç olmazsa bunu başarmış olurum.

Haziran 19 – Bugün koridorun karşı tarafındaki komşum Fay Lillman'la tanıştım. Ellerim kollarım bakkaldan aldıklarımla dolu olarak eve geri geldiğimde, anahtarı almamış olduğumu fark ettim, ama bu arada binanın ön tarafındaki yangın merdiveninin oturma odamın penceresiyle koridorun karşı tarafındaki daireyi birleştirdiğini hatırladım.

Radyonun sesi çok yüksek ve gürültülü geliyordu, o yüzden önce hafifçe sonra oldukça sert bir şekilde kapıya vurdum.

"Girin! Kapı açık!"

Kapıyı ittim ve donakaldım, çünkü pembe sutyen ve külot giymiş bir sarışın, bir şövalenin karşısına oturmuş resim yapıyordu.

Kapıyı tekrar kapatırken "Özür dilerim!" diye yutkundum. Dışarıdan bağırdım. "Ben sizin koridorun karşı tarafındaki komşunuzum. Anahtarımı almamışım. Yangın merdivenini kullanarak pencereme ulaşmak istiyordum."

Kapı sonuna kadar açıldı ve yüz yüze geldik. İç çamaşırları hâlâ üzerindeydi. Kalçalarına dayadığı ellerinde birer fırça tutuyordu.

"Girin diye seslendiğimi duymadınız mı?" Elini sallayarak içeriye girmemi işaret etti ve bir karton dolusu çöpü ayağıyla bir kenara ittirdi. "Şunların üstünden atlayarak girin."

Giyinik olmadığını unuttuğunu – veya bunun farkında olmadığını – düşünmüştüm, o yüzden nereye bakacağımı bilemiyordum. Bakışlarımı ondan uzakta tutmaya çalışıyor, duvarlarda, tavana, daha doğrusu onun dışındaki her yere bakıyordum.

Dairesinin içi tam bir rezaletti. Düzinelerce minik katlanır çerez masası ve bunların üzerinde de, çoğu kurumuş yılan görüntüsünü almış, sıkılmış boya tüpleri vardı, ama tüplerin bazılarından dipdiri, renkli şeritler sızmaktaydı. Boya

tüpleri, fırçalar, tenekeler, paçavralar, çerçeve ve tuval parçaları her bir yana dağılmıştı. Havaya ağır bir boya, bezir yağı ve terebentin kokusu sinmişti – ama birkaç dakika sonra burnuma hafiften bir bayat bira kokusu da geldi. İçi aşırı doldurulmuş üç sandalye ve iğrenç yeşil renkli bir koltuğun üstü, giysilerle doluydu ve yerde ayakkabılar, çoraplar ve iç çamaşırları yatıyordu. Sanki yürürken soyunmak ve her adımda yerlere bir şeyler fırlatmak gibi bir âdeti vardı bu kızın. Her bir taraf ince bir toz tabakasıyla kaplıydı.

“Ah, siz Bay Gordon’sunuz,” dedi beni baştan aşağı süzerek. “Buraya taşındığınızdan beri sizi bir kez görmek için can atıyordum. Otursanıza.” Sandalyelerden birinin üzerinden bir tomar giysiyi çekip aldı ve zaten kalabalık olan koltuğun üzerine fırlattı. “Demek sonunda komşularınızı ziyaret etmeye karar verdiniz. İçecek bir şey vereyim mi?”

Bir şeyler söylemiş olmak için “Siz bir ressamsınız,” diye bir şeyler geveledim. Giyinik olmadığını her an fark edeceği ve çığlık atarak yatak odasına kaçacağı korkusu içindeydim. Gözlerimi oraya buraya çeviriyor, onun dışındaki her şeye bakıyordum.

“Ne tür bira içersiniz? Yemeklik şerinin dışında evde başka bir şey yok şu anda. Yemeklik şeri istemezsiniz, öyle değil mi?”

“Kalamam,” dedim, kendime hakim olarak ve bakışlarımı çenesinin sol tarafındaki benden ayıramadan. “Anahtarımı almayı unutmuşum. Yangın merdiveninden geçmek istiyordum. Pencerelerimizi bu merdiven birleştiriyor da...”

“Ne zaman isterseniz,” diye beni temin etti. “O berbat, patentli kilitler insanın başına dert oluyor. Ben de burada yaşamaya başladığım ilk hafta boyunca tam üç kez böyle kapıda kalmıştım – bir keresinde koridorda tam yarım saat boyunca çırılçıplak beklemek zorunda kaldım. Sütü almak için kapıyı açmıştım ki, kahrolası kapı pat diye arkamdan kapandı. Kahrolası kilidi çekip kopardım ve o zamandan beri de kapının kilidi yok.”

Suratımı asmış olmalıyım ki, gülmeye başladı. “Bu lanet olası kilitlerin neler yaptığını anladınız mı şimdi? İnsanı kapıda bıraktırırlar ve pek bir şey korudukları da söylenemez, öyle değil mi? Geçen yıl bu kahrolası binada tam on beş daire soyuldu, bunların hepsi de güya kilitli dairelerdi. Benim kapım hep açık olmasına rağmen bugüne kadar kimse buraya girmedi. Aslına bakarsanız, girselerdi de burada dişe dokunacak bir şey zaten pek bulamazlardı.”

Benimle bira içmek için ısrar edince, sonunda kabul ettim. Mutfağa bira almak için gidince, odayı yeniden incelemeye başladım. Arkamda kalan duvarın tamamen temizlenmiş olduğunu daha önceden fark etmemiştim – tüm eşyalar odanın bir tarafına veya ortasına doğru çekilmişti, böylece (altındaki tuğlalar

meydana çıkacak şekilde sıvası dökülmüş olan) duvar bir sanat galerisi görevi görüyordu. Tablolar tavana kadar üst üste yığılmıştı veya yerde birbirine dayanmış şekilde duruyordu. Bunların bazıları kendi portreleriydi, iki tane de nü vardı. Ben içeri girdiğimde şövalenin üzerinde çalışmakta olduğu tablo, onu yarı beline kadar gösteren bir nü idi. Bu tabloda saçlarını (şimdi olduğu gibi sarı örgülerini bir taç halinde başının üzerinde toplamamıştı) omuzlarına kadar açık bırakmıştı. Uzun dalgalı saçlarının bir kısmını önüne doğru dökmüştü, bir kısmı da göğüslerinin arasında duruyordu. Uçları gerçekçi olamayacak kadar lolipop kırmızısı olan memelerini kalkık ve diri olarak yansıtmıştı. Onun birayla geri dönmekte olduğunu fark edince, şövalenin yanından aceleyle uzaklaştım, ayağım yerdeki kitaplara takıldı ama duvardaki küçük sonbahar manzarasıyla ilgileniyormuş gibi yapmayı başardım.

Partal bir sabahlık giymiş olduğunu görünce içim rahatladı – gerçi sabahlığın üzerinde yanlış yerlerde pek çok delik vardı – ve ilk kez ona doğrudan bakabildim. Gerçek anlamda güzel sayılmazdı belki ama mavi gözleri ve küstah bir şekilde minik ve kalkık olan burnu, ona gürbüz ve atletik hareketleriyle bağdaşmayan bir kedi havası veriyordu. Otuz beş yaşlarında olmalıydı, narin ve orantılı bir yapısı vardı. Biraları parke zeminin üzerine koydu, koltuğun önünde onların yanına kıvrıldı ve aynısını yapmam için bana da işaret etti.

“Yeri sandalyelerden daha rahat buluyorum,” dedi birasını tenekeden içerken. “Ya siz?”

Bunu hiç düşünmediğimi söyledim, güldü ve benim dürüst bir ifadem olduğunu söyledi. Kendisinden söz etmek ister gibi bir havası vardı. Greenwich Köyü’nden uzak duruyormuş, çünkü eğer oraya giderse resim yapmak yerine bütün gününü barlarda ve kafelerde geçirirmiş. “Burası daha iyi, en azından sahtekarlardan ve amatörlerden uzaktayım. Burada ne istersem onu yapıyorum ve kimse yanıma gelip dudak bükmüyor. Sen o dudak bükücülerden değilsin, değil mi?”

Pantolonuma ve ellerime yapışan pütürlü tozları fark etmemiş gibi davranarak omuz silktim. “Sanırım hepimiz bazı şeylere dudak bükeriz. Örneğin siz de sahtekarları ve amatörleri küçümsüyorsunuz.”

Bir süre sonra artık kendi daireme geçmem gerektiğini söyledim. Bir yığın kitabı pencerenin önünden çekti ve ben de gazetelerin ve boş bira tenekeleriyle dolu kesekağıtlarının üzerine tırmandım. İçini çekerek, “Bir ara,” dedi, “bunların depozitosunu almaya gitmem gerek.”

Pencerenin eşiğine çıktım ve oradan yangın merdivenine geçtim. Penceremi açtıktan sonra market poşetlerini almak üzere geri döndüm, ama daha ona teşekkür etmeye fırsat bulamadan benim arkamdan yangın merdivenine çıktı.

“Sizin evinizi de bir görelim bakalım. Oraya hiç girmedim. Sizden önce orada Wagner kız kardeşler oturuyordu, bana günaydın bile demezlerdi.” Benim arkamdan pencereden sürünerek geçti ve çıkıntının üzerine oturdu.

“İçeri buyurun,” dedim elimdeki son market poşetini de masanın üzerine koyarken.

“Aman Tanrım! Bu kadar tertipli bir ev daha önce hiç görmedim. Kendi başına yaşayan bir erkeğin evini bu denli düzenli tutacağını kim hayal edebilir ki?”

“Her zaman böyle değildim,” diye özür diledim. “Buraya taşındığımdan beri böyle oldum. Burası ben geldiğimde de böyle tertipliydi ve ben de aynen öyle muhafaza etmek için kendimi zorunlu hissettim. Şimdi bir şeyin yeri değişse, rahatsız oluyorum.”

Pencerenin eşiğinden inerek etrafı kolaçan etmeye başladı.

Aniden, “Hey,” dedi, “dans etmeyi sever misin? Yani–” Kollarını uzattı ve bir Latin ritimli bir şarkı mırıldanarak karmaşık adımlar atmaya başladı. “Bana dans ettiğini söyle ve şuracıkta bir âlem yapayım.”

“Sadece fokstrot yapmayı bilirim, “ dedim, “ama iyi yapıyor filan değilim.”

Omuzlarını silkti. “Ben dans etmeye bayılırım, ama tanıştığım insanların hiçbiri – yani benim beğendiklerim – iyi dans edemiyorlar. O yüzden arada bir cicilerimi giyip kendimi şehir merkezindeki Stardust Dans Salonu’na atıyorum. Oraya takılan heriflerin çoğu tüyler ürperticidir ama iyi dans ederler.”

Etrafa bakınırken içini çekti. “Bu kadar kahrolası bir şekilde düzenli olan yerlerde hoşuma gitmeyen şeyi sana söyleyeyim mi? Bir sanatçı olarak... Beni sinirlendiren şey çizgilerdir. Duvarlardaki, yerlerdeki, köşelerde kutulara dönüşen düz çizgiler – bunlar bana tabutları hatırlatıyor. Benim için bu kutulardan kurtulmanın tek yolu var, bir iki tek atmak. O zaman bütün çizgiler dalgalı ve kıvrımlı olmaya başlıyor ve ben dünya hakkında daha iyi şeyler hissetmeye başlıyorum. Her şey böyle dümdüz, çizgi gibi olduğu vakit, ruh sağlığım bozuluyor. Böö! Burada yaşıyor olsaydım bütün gün içmem gerekirdi.”

Aniden dönüverdi ve yüz yüze geldik. “Baksana, bana ayın yirmisine kadar bir beşlik verebilir misin? Nafaka çekim o gün gelecek. Genellikle böyle olmaz, ama geçen hafta bir sorun yaşadım da.”

Ben daha ağzımı açamadan, bir çığlık attı ve köşedeki piyanoya doğru atıldı. “Ben de bir zamanlar piyano çalardım. Birkaç kez sizin de bir şeyler tıngırdattığınızı duydum ve kendi kendime bu adam acayip iyi dedim. İşte daha görmeden önce sizinle tanışmak istememin nedeni bu. O kadar uzun zamandan beri piyano çalmadım ki...” Ben kahve yapmak için mutfağa giderken, o da piyanonun başına oturmuş, aletin etini kemiğinden ayırmaya başlamıştı.

“İstediğiniz vakit gelip pratik yapabilirsiniz,” dedim. İçinde yaşadığım yerle ilgili olarak neden birden bu kadar özgür davrandığımı bilmiyorum, ama karşısındaki insandan katışıksız cömertlik bekleyen bir şey vardı onda. “Ön kapıyı henüz açık bırakmıyorum ama pencere kilitli değil ve ben burada olmasam bile yapmanız gereken tek şey yangın merdivenlerini tırmanmak. Kahvenize süt ve şeker ister misiniz?”

Yanıt vermeyince, oturma odasına geçip baktım. Orada değildi, pencereye doğru ilerlediğimde Algernon’un odasından gelen sesini duydum.

“Hey, bu da nesi?” benim yaptığım üç boyutlu, plastik labirenti inceliyordu. İyice baktıktan sonra bir çığlık daha attı. “Modern yontuculuk! Kutular ve düz çizgiler!”

“Bu özel bir labirent,” diye izah ettim. “Algernon için yaptığım karmaşık bir öğrenme aygıtı.”

Ama o heyecanla labirentin etrafında dolanıp duruyordu. Modern Sanatlar Müzesi’nde böyle bir şey için deli olurlar.”

“Bu bir yontu değil,” diye ısrar ettim. Algernon’un içinde yaşadığı kafesin labirentin içine açılan kapısını açtım ve onun labirentin içine girmesini bekledim.

“Aman Tanrım!” diye fısıldadı. “İçinde *canlı unsur* olan bir yontu. Charlie, hurda arabalardan ve teneke konserve kutularından beri bu alandaki en müthiş başarı bu.”

Ona izah etmeye çalıştım, ama bu canlı unsurun yontu dünyasında bir çığır açacağını söylemekte ısrar ediyordu. Vahşi gözlerindeki pırıltıyı görene kadar benimle dalga geçtiğini anlamadım. “Bu, kendi kendine varlığını sürdüren bir sanat türü olabilir,” dedi. “Sanatseverler için yaratıcı bir deneyim, yani. Bir fare daha alırsın ve bunların bebekleri olunca, bir tanesini hep canlı unsuru üretmesi için tutarsın. Böylece eserin ölümsüz olur ve bütün o sosyetik kişiler sohbetlerinde böbürlenmek için bunun bir kopyasını satın alırlar. Buna nasıl bir ad vermeyi düşünüyorsun?”

“Tamam,” dedim iç çekerek, “teslim oluyorum.”

“Hayır,” diyerek suratını astı. Algernon’un hedef kutuya giden yeri bulduğu plastik kubbenin üzerine hafifçe birkaç kez vurdu. “*Teslim oluyorum* bana göre fazla klişe. Şöyle desen nasıl olur? *Hayat dediğin şey nedir ki? Labirentlerden oluşan bir kutu... ”*

“Sen delirmişsin!” dedim.

“Evet, kesinlikle!” Kendi etrafında dönerek bir reverans yaptı. “Ne zaman fark edeceğini merak ediyordum.”

Tam o sırada kahve taştı.

Kahvesinin yarısına geldiğinde, yutkundu ve sergide tanıştığı biriyle yarım saat sonra bir randevusu olduğunu, gitmesi gerektiğini söyledi.

“Biraz para istemiştin,” dedim.

Yarı açık duran cüzdanıma doğru bir hamle yaptı ve oradan beş dolarlık bir banknot çekip çıkardı. “Gelecek haftaya kadar,” dedi, “çekim gelene kadar... Milyonlarca teşekkürler.” Parayı buruşturdu, Algernon’a bir öpücük fırlattı ve ben daha ağzımı bile açamadan yangın merdivenine açılan pencereden dışarı çıkarak ortadan kayboldu, Orada durup salak salak onun gidişini seyrettim.

Öyle alımlıydı ki... Öyle hayat dolu ve heyecanlıydı ki... Sesi, gözleri – onunla ilgili her şey davetkardı. Ve şu pencerenin dışında ve benden sadece bir yangın merdiveni uzaklıkta yaşıyordu.

Haziran 20 – Belki de babamı görmek için acele etmemeliydim; veya onu görmeye hiç gitmemeliydim. Bilmiyorum. Hiçbir şey beklediğim gibi gelişmiyordu. Babamın Bronx’da bir yerde bir berber dükkanı açtığını duymuştum, dolayısıyla onu bulmak zor olmayacaktı. Onun New York’taki bir tedarikçi firmaya mal sattığını hatırlıyordum. Bu bilgi beni, Bronx’taki Wentworth Sokağı üzerinde *Gordon’un Berber Dükkan*ı adı altında bir berber dükkanı hesabı olan Metro Berber Dükkanı Malzemelerine götürdü.

Babam her zaman kendi berber dükkanını açmaktan bahsederdi. Bu satış işinden nasıl nefret ediyordu! Bu konuda evde ne savaşlar yaşanmıştı! Annem, satıcılık işinin en azından saygın bir meslek olduğunu ama kocasının bir berber olmasını asla kabul edemeyeceğini bağırır dururdu. Ve oh, Margaret Phinney “berberin karısı” oldu diye ona kim bilir nasıl kıs kıs gülerdi? Ya kocasının Uyarı Sistemi Kazaları Şirketi’nin denetçisi olduğunu iddia eden Lois Meiner’e ne demeli? Burnu zaten Kaf dağında olan bu kadın, onu küçümsemez miydi?

Babam satıcı olarak çalıştığı ve (özellikle de *Satıcının Ölümü* oyununun film versiyonunu seyrettikten sonra) her bir gününden nefret ettiği bütün o yıllar boyunca, kendi işinin patronu olmayı hayal edip durmuştu. Bu konu, para biriktirmekten bahsettiği ve benim saçlarımı bodrum katında tıraş ettiği daha o zamanlar onun aklına takılmış olmalıydı. İyi kestiğini söyleyip böbürlenirdi, Scales Caddesi’ndeki o ucuz berberlerde kestireceğimden çok daha iyisini yaptığını söylerdi. Annemi terk ettiği gün, satıcılık işini de terk etmişti ve ben ona bu yüzden saygı duyuyordum.

Onu görme fikri beni heyecanlandırıyordu. Onunla ilgili anılarım sıcacıktı. Babam beni olduğum gibi kabul etmeye razıydı. Norma’dan önce: Evdeki tartışmalar eğer para veya komşuları etkilemekle ilgili değilse, benimle ilgili olurdu. Babam bu tartışmalarda benim öteki çocuklar gibi olmaya

zorlanmamamı ve rahat bırakılmamı savunurdu. Norma'dan sonra: Diğer çocuklar gibi olmasam da, kendime ait bir hayatım olmasından yana tavır almıştı. Hep beni savunmuştu. Onun yüzündeki ifadeyi görmek için sabırsızlanıyordum. Bir şeyler paylaşabileceğim biriydi o benim için.

Wentworth Sokağı, Bronx'un harap bir bölgesindeydi. Sokaktaki dükkanların çoğunun vitrinlerinde "Kiralık" levhası vardı ve bazıları da kapalıydı. Ama otobüs durağının olduğu bloğun ortalarındaki bir dükkanın penceresinde, şeker renkli ışıklar çıkararak dönen bir berber işareti gözüme çarptı.

Dükkanda, cama en yakın sandalyede oturmuş dergi okuyan berberin dışında kimsecikler yoktu. Başını kaldırıp bana baktığında babamı tanıdım – eskisi gibi tıknaz ve kırmızı yanaklıydı ama çok daha yaşlanmıştı. Saçları dökülmüş ve şakakları iyice kırlaşmıştı. Ama babamın ta kendisiydi. Beni kapıda görünce, elindeki dergiyi bir kenara fırlattı.

"Beklemeyeceksiniz. Sizi hemen alıyorum."

Tereddüt ettim. Bunu yanlış algıladı. "Genellikle bu saatlerde açık olmayız, bayım," dedi. "Düzenli müşterilerimden birinin randevusu vardı ama gelmedi. Ben de kapatmak üzereydim. Dinlendirmek için ayaklarımı uzatmış olduğum için şanslısınız. Burası, Bronx'taki en iyi saç kesimini ve sakal tıraşını yapan yerdir."

Dükkanın içine girince, o da etrafta koşuşturmaya başladı. Makaslarını, taraklarını ve temiz bir havlu çıkardı.

"Gördüğünüz gibi her şey tertemizdir. Bu civardaki berber dükkanları için aynı şeyi söylemek mümkün değil tabii. Saç ve sakal tıraşı mı?"

Koltuğa yerleştim. Ben onu bu kadar iyi tanımışken, onun beni tanımamış olması inanılır gibi değildi. Ama bir yandan da on beş yıldır beni görmediğini kendime hatırlatıyordum ve görünüşüm özellikle de son bir iki ay içinde çok değişmişti. Boynuma çizgili bir havlu sardıktan sonra aynadaki aksimi inceledi, yüzünde hafiften bir tanıma ifadesi görür gibi oldum.

Sendikanın verdiği fiyat listesine bakarak, "Hepsini istiyorum," dedim. "Saç kesimi, sakal tıraşı, şampuan, güneş yanığı..."

Kaşları yukarıya doğru kalktı.

"Çok uzun zamandır görmediğim birisiyle buluşacağım," diye açıkladım. "Ona çok iyi görünmek istiyorum da..."

Onun benim saçımı kesmesi dehşet verici bir olaydı. Usturayı kayışa sürterek bileylerken çıkan kulak tırmalayıcı mırıltı tüylerimi diken diken etti. Eliyle başımı yumuşakça arkaya doğru itti ve ustura boğazımın üzerinde gidip gelmeye başladı. Gözlerimi kapatıp bekledim. Yeniden ameliyat masasına yatmış gibi hissediyordum.

Aniden boğaz adalemde bir düğümlenme, sonra da hiçbir ikaz vermeden bir seğirme oldu. Ustura tam ademelmasının üzerinden boğazıma bir çentik attı.

“Hey!” diye bağırdı. “Yüce Tanrım... rahat durun. Hareket ettiniz. Hey, çok özür dilerim.”

Bir havluyu muslukta ıslatmak için koşturdu.

Aynadan o parlak kırmızı baloncuğu ve boğazımdan aşağıya inen ince çizgiyi seyrediyordum. Ama o, çizgi boğazımdaki havluya ulaşmadan yetişti. Heyecan içindeydi ve çok mahcup görünüyordu.

Onun gibi kısa ve iri cüsseli biri için çok atik olan hareketlerini izlerken, bu aldatmaca için suçluluk hissi duymaya başladım. Kim olduğumu ona söylemek istiyordum. O zaman kollarını omzuma koyacak ve ikimiz eski günlerden bahsedebilecektik. Ama boğazımdaki kesiğin üzerine kan durdurucu bir tozla kompres yapmasını bekledim.

Beni sessizce tıraş ettikten sonra bronzlaşma lambasını koltuğumun yanına getirdi. Gözlerimin üzerine hamamelisle ıslattığı soğuk, beyaz tamponlar yerleştirdi. Orada otururken, içimdeki o kıpkırmızı karanlıkta, beni evden alıp götürdüğü o son gecede neler olup bittiğini olduğu gibi gördüm.

Charlie diğer odada uyuyor ama annesinin çığlıklarıyla uyanıyor. Kavga sesleri arasında uyumayı öğrenmiş – çünkü bunlar bu evde günlük olaylar... Ama bu gece bu isteri krizinin çok önemli bir nedeni var gibi görünüyor. Yastığına gömülüp dinlemeye koyuluyor.

“Elimde değil! O buradan gitmeli! Kızımızı da düşünmemiz gerek. Çocuklar alay ettiği için onun her gün okuldan ağlayarak eve gelmesine izin veremem. Ağabeyi yüzünden normal bir hayat yaşama şansını onun elinden alamayız.”

“Ne yapmak istiyorsun? Onu sokağa mı atalım?”

“Buradan uzaklaştıralım. Onu Warren Devlet Bakımevi’ne gönderelim.”

“Bu konuyu sabah konuşsak...”

“Hayır. Senin bütün yaptığın konuşmak, konuşmak, konuşmak... Başka bir şey yaptığın yok. Onu bir gün dahi burada istemiyorum. Onu şimdi – bu gece götürmelisin.”

“Deli olma, Rose. Bu saatte ne yapılabilir ki? Çok bağırıyorsun, herkes seni duyacak.”

“Umurumda bile değil. O bu gece bu evden çıkacak. Ona bakmaya bile tahammül edemiyorum artık.”

“Çekilmez oluyorsun, Rose. Ne yaptığını sanıyorsun sen?”

“Seni uyarıyorum. Onu al ve buradan götür.”

“İndir o bıçağı!”

“Kızımın hayatının mahvolmasına izin vermeyeceğim.”

“Sen delisin. Bırak o bıçağı.”

“Ölsün daha iyi. Asla normal bir hayat yaşayamayacak. Daha iyi olur eğer...”

“Sen çıldırmışsın. Tanrı aşkına, kendine hakim ol!”

“O zaman al götür onu. Şimdi – bu gece.”

“Tamam. Bu gece onu Herman’a götüreyim ve belki yarın onu Warren Devlet Bakımevi’ne yerleştirmenin bir yolunu buluruz.”

Sonra sessizlik. Karanlığın içinde, evin üzerinden bir ürperti geçtiğini hissediyorum. Sonra babasının sesi geliyor, annesininkinden daha az panik dolu. “Onun yüzünden neler yaşadığını biliyorum ve korkuların nedeniyle seni suçlayamam. Ama kendine hakim olmak zorundasın. Onu Herman’a götüreceğim. Bu seni tatmin edecek mi?”

“Benim de tüm istediğim bu. Kızının da bir yaşam hakkı var, öyle değil mi?”

Matt, Charlie’nin odasına geliyor, onu giydiriyor ve oğlan olan biteni anlamasa da, korkuyor. Kapıdan çıkarlarken, annesi başka bir tarafa bakıyor. Belki de, çocuğun artık onun hayatından çıktığına – artık var olmadığına – kendisini inandırmak istiyor. Dışarı çıkarlarken Charlie mutfak masasının üzerinde, annesinin rosto keserken kullandığı uzun et bıçağını görüyor ve içinde, annesinin onun canını yakmak istediğine dair belli belirsiz bir his uyanıyor. Annesi ondan bir şey alıp Norma’ya vermek konusunda çok kararlı.

Geri dönüp ona baktığında, onun yerden bir bez alarak mutfaktaki musluk taşını temizlediğini görüyor...

Saç kesimi, sakal tıraşı, bronzlaşma işi ve diğer işlemler bittikten sonra koltukta gevşemiş bir şekilde oturmayı sürdürdüm. Kendimi hafiflemiş, temizlenmiş ve çekici hissediyordum. Matt boynumdaki havluyu çekip çıkardı ve saçımın arkasını görmem için ikinci bir ayna tuttu. Ön aynaya bakıp kendimi arka aynada görmek tuhaf bir duyguydu. Matt’in bir ara elinde tuttuğu aynayı hafifçe eğmesiyle birlikte oluşan açı, müthiş bir derinlik illüzyonu oluşturdu; sanki ucu bucağı olmayan koridorlardaydım... Kendime bakıyordum... Kendime bakıyordum... Kendime bakıyordum... Kendime...

Hangi kendime? Ben kimdim?

Ona hiçbir şey söylememeyi düşündüm. Bilmesi ne işe yarayacaktı ki? Buradan çıkıp gitmeli ve kim olduğumu ona açıklamamalıydım. Sonra, onun bilmesini istediğimi hatırladım. Benim hayatta olduğumu ve bir birey olduğumu kabul etmesi gerekiyordu. Ertesi gün dükkanına gelen müşterilerine sakal ve saç tıraşı yaparken benimle ilgili hava atmasını istiyordum. O zaman her şey daha gerçek olurdu. Benim onun oğlu olduğumu bilirse, işte o zaman ben de tam

anlamıyla birisi, bir birey olacaktım.

“Sakallarımı tıraş ettiğinize göre, belki şimdi beni tanıyabilirsiniz,” dedim ayağa kalkarken. Beni tanıdığına dair bir işaret vermesini bekliyordum.

Suratını astı. “Kimsin sen? Bu bir şaka mı?”

Ona şaka yapmadığımı ve dikkatlice bakarsa ve iyice düşünürse benim kim olduğumu bilebileceğini söyledim. Omuzlarını silkti ve makaslarıyla taraklarını toparlamaya koyuldu. “Tahmin oyunlarına girişecek zaman değil,” dedi. “Dükkanı kapatma saati yaklaştı. Borcunuz üç dolar elli sent.”

Beni tanımadıysa ne olmuştu sanki? Bu belki de gülünç bir fanteziydi. Elini uzatmış parasını bekliyordu, ama ben cüzdanıma davranmadım. Beni hatırlamalıydı. Beni bilmesi, tanıması gerekiyordu.

Ama hayır – tabii ki hayır – öyle bir şey olmadı. Ağzımda ekşi bir tat oluşmuş ve avuçlarım terlemeye başlamıştı. Biraz sonra kusacağımdan emindim, ama bunu onun önünde yapmak istemiyordum.

“Hey, iyi misiniz?”

“Evet... Biraz... Bekleyin...” Krom kaplı sandalyelerden birine doğru tökezleyerek gittim ve kanın başıma geri gelmesi için öne eğildim. Güçlükle nefes alıyordum. Midem çalkalanıp duruyordu. Oh, Tanrım, lütfen şimdi bayılmayayım. Onun önünde rezil olmama izin verme.

“Su... Biraz su, lütfen...” Aslında sudan çok onun oradan uzaklaşmasını istiyordum. Onca yıldan sonra beni öyle görmesini istemiyordum. Elinde bir bardak suyla geri geldiğinde, kendimi biraz daha iyi hissetmeye başlamıştım.

“Alın, bunu için. Biraz dinlenin. Hemen iyileşirsiniz.” Serin suyu yudumlarken gözlerini bana dikti ve aklından yarı yarıya çıkmış olan bazı anılarıyla boğuştuğunu görür gibi oluyordum. “Ben sizi gerçekten bir yerlerden tanıyor muyum?” diye sordu.

“Hayır... İyiyim. Birkaç dakika içinde giderim.”

Ona nasıl söyleyebilirdim? Ne söyleyecektim ki? Hey, bana bir baksana, ben Charlie’yim, defterden sildiğin oğlunum mu diyecektim? Seni suçluyor filan değilim ama işte buradayım, her zamankinden çok daha iyi bir şekilde hem de... Beni sına. Bana sorular sor. Yirmi dil biliyorum, eski ve yeni olmak üzere; bir matematik dehasıyım ve ben öteki dünyaya göçtükten sonra bile beni hatırlayacakları bir piyano konçertosu yazıyorum.

Ona bunları nasıl söyleyebilirdim?

Bu dükkanda oturup, onun başımı okşayarak “Aferin, iyi çocuk,” demesini beklemek kadar gülünç bir şey olamazdı. Onun onayını bekliyor, ayakkabımın bağcıklarını bağlamayı ve süveterimi iliklemeyi öğrendiğim vakit yüzünde beliren o mutlu parıltıyı görmek istiyordum. Ben buraya onun yüzündeki o

ifadeyi görmek için gelmiştim, ama bunun olmayacağını biliyordum.

“Bir doktor çağırmamı ister misiniz?”

Ben onun oğlu değildim. O çocuk başka bir Charlie idi. Zeka ve bilgi sahibi olmak beni değiştirmişti ve benim bu şekilde gelişmem kendisini küçülttüğü için – fırındaki diğer insanlar gibi – o da benden nefret edecekti ve ben bunu istemiyordum.

“İyiyim,” dedim. “Size sorun yarattığım için özür dilerim.” Ayağa kalkarak bacaklarımı sınadım. “Yediğim bir şeyden olmalı. Siz dükkanınızı kapatın.”

Kapıya doğru ilerlerken, arkamdan sert bir şekilde seslendi. “Hey, bekle bir dakika bakalım!” Gözleri benimkilere şüpheyle bakıyordu. “Ne iş çeviriyorsun sen?”

“Anlayamadım.”

Elini uzatmış, başparmağıyla işaret parmağını birbirine sürtüyordu. “Bana üç elli borcun var.”

Ödemeyi yaparken özür diledim, ama samimiyetime inanmadığını görebiliyordum. Ona beş dolar verdim, üstünü saklamasını söyledim ve arkama bakmadan berber dükkanını aceleyle terk ettim.

Haziran 21 – Üç boyutlu labirente giderek daha karmaşık zaman sekansları ekledim, ama Algernon bunları da kolaylıkla öğreniyor. Onu su veya yiyecekle motive etmeye de gerek kalmadı. Problemi çözebilmek adına öğreniyor gibi görünüyor – başarılı olmak, onun için yeterli bir ödül olmuş gibi.

Ama Burt’ün de toplantıda söylediği gibi, davranışlarında çelişki var. Bazen koştuktan sonra ve hatta koşarken bile, öfkelenerek kendisini labirentin duvarlarına fırlatıyor veya bir kenara kıvrılıp işbirliği yapmayı reddediyor. Bu bir hüsran belirtisi mi? Yoksa daha da derin başka bir duygu mu?

Akşamüstü 5:30 – O çılgın Fay bugün akşamüstü elinde beyaz bir dişi fareyle yangın merdiveninden çıkageldi. Bu yalnız yaz gecelerinde Algernon’a arkadaşlık etsin diye getirdiğini söylediği fare, Algernon’un yarısı kadardı. Süratle benim itirazlarımın üstesinden geldi ve Algernon’un bir arkadaşının olmasının onun için iyi olacağına dair beni süratle ikna etti. Küçük “Minnie”nin sağlıklı ve iyi ahlaklı olduğuna kanaat getirdikten sonra ben de itiraz etmekten vazgeçtim. Bir dişiyle karşı karşıya geldiğinde ne yapacağını da ayrıca merak ediyordum. Ama Minnie’yi Algernon’un kafesine koyar koymaz, Fay beni kolumdan yakalayarak odanın dışına çıkardı.

“Sende hiç romantizm yok mu?” dedi. Radyoyu açtı ve meydan okur gibi bana doğru gelmeye başladı. “Sana en güncel adımları öğreteceğim.”

Fay gibi bir kıza insan nasıl kızılabilir ki?

Her neyse, Algernon artık yalnız olmadığı için, ben de mutluyum.

Haziran 23 – Dün gece geç vakit koridorda gülüşme sesleri duydum, daha sonra birisi kapıma vurdu. Fay ve bir adam...

“Merhaba, Charlie,” diye kıkırdadı beni görünce. “Leroy, bu Charlie. Benim karşı komşum. Harika bir sanatçı. İçinde canlı unsuru olan yontular yapıyor.”

Leroy duvara çarpmak üzereyken onu tuttu. Sinirli bir şekilde bana baktı ve mırıldanarak selamlaştı.

“Bu, Stardust Dans Salonu’ndan Leroy,” diye açıkladı Fay. “Harika bir dansçıdır kendisi.” Kendi dairesine doğru gitmeye yeltendi ve adamı ittirerek, “Hey,” diye kıkırdadı. “Neden Charlie’yi de davet edip birlikte bir parti yapmıyoruz?”

Leroy bunun iyi bir fikir olduğunu düşünmüyordu.

Özür dileyerek geriye doğru çekildim. Kapıyı kapattıktan sonra, gülerek onun dairesine girdiklerini duydum. Bir şeyler okumaya çalıştım ama aklıma bir sürü şey takılıyordu: Büyük beyaz bir yatak... Beyaz, serin çarşaflar ve ikisi kollarını birbirlerine dolamış...

Alice’e telefon etmek istedim, ama bunu yapmadım. Kendime neden böyle işkence ediyordum ki? Alice’in yüzünü bile tam olarak hatırlamıyordum. Gözlerimin önünde Fay vardı, kıpır kıpır mavi gözleri ve başının üzerinde taç şeklinde topladığı sarı örgüleriyle onu dilediğim zaman çıplak, dilediğim zaman da giyinik olarak görebiliyordum. Fay’in görüntüsü netti ama Alice hep sislerin arkasında kalıyordu.

Bir saat kadar sonra Fay’in dairesinden bağırma seslerinin geldiğini duydum, daha sonra Fay bir çığlık attı ve oraya buraya fırlatılan şeylerin sesi duyuldu. Yardıma ihtiyacı olabilir düşüncesiyle yataktan indiğim anda, kapı hızla kapandı – Leroy küfrederek gitti. Birkaç dakika sonra, oturma odamın penceresinde hafif tıkırtılar oldu. Cam açıktı ve Fay içeriye doğru kayarak pencere eşiğinde oturdu. Üzerinde güzel bacaklarını meydana çıkaran siyah, ipek bir kimono vardı.

“Merhaba,” diye fısıldadı, “bir cigaran var mı?”

Ona bir sigara verdim. Pencere eşiğinden kayarak koltuğa geçti. “Oh, yırttık!” diye iç çekti. “Genelde kendi başımın çaresine bakabiliyorum ama bunların bazıları öyle aç oluyor ki, onları geri püskürtmek için bundan başka yapacak bir şey olmuyor.”

“Yani onu geri püskürtmek için mi buraya getirdin?”

Sesimin tonunu derhal fark etti ve bana sert bir bakış fırlattı. “Bu yaptığımı

onaylamıyor musun?”

“Ben kim oluyorum da seni onaylayacağım? Ama halka açık bir dans salonundan adamın tekini alıp da evine getirirsen, onun sana sırnaşmasını da beklemen gerek.”

Başını olumsuz anlamda salladı. “Ben Stardust Dans Salonu’na dans etmeyi sevdiğim için gidiyorum ve evime bir erkek getirdiğim vakit ille de onunla yatmak zorunda olduğumu kabul etmiyorum. Onunla yattığımı düşünmüyorsun, değil mi?”

Az önce, ikisini birbirine sarılmış durumda canlandırdığım resim birden pat diye bir sabun baloncuğu gibi yeniden beliriverdi.

“Ama o adam sen olsaydın,” dedi, “durum farklı olurdu.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Ne duyuyorsan onu... Eğer sen isteseydin, seninle yatardım.”

Soğukkanlılığımı korumaya çalıştım. “Teşekkürler,” dedim. “Bunu aklımda tutarım. Sana bir fincan kahve yapayım mı?”

“Charlie, seni anlayamıyorum. Erkeklerin beni beğenip beğenmediklerini çoğunlukla hemen anlarım. Ama sen benden korkuyor gibisin. Eşcinsel filan değilsin, değil mi?

“Kahretsin, hayır!”

“Yani eğer öyleysen bunu benden saklaman gerekmez, çünkü o zaman sadece iyi arkadaş oluruz seninle. Ama benim bilmem gerekir.”

“Eşcinsel değilim. Bu gece, o adamla birlikte dairene girdiğinde, onun yerinde olmayı istedim.”

Öne doğru eğildi ve kimononun dekoltesinden göğüsleri göründü. Bana sarıldı ve benim bir şeyler yapmamı bekledi. Benden ne beklenildiğini biliyordum ve kendime bunu yapmamamın herhangi bir nedeni olmadığını söyledim. Artık o panik duygusunun gelmeyeceğine dair içimde bir inanç vardı. İlk adımı atan da ben değildim üstelik. Ve o, bugüne kadar karşılaştığım tüm kadınlardan çok farklıydı. Belki de şu andaki duygusal düzeyim için en doğru olan kişi oydu.

Kollarımla onu sardım.

“Çok farklısın,” diye cıvıldadı, “az kalsın beni beğenmediğine inanmaya başlayacaktım.”

“Seni beğeniyorum,” diye fısıldadım boynunu öperken. Ama bunu yaparken, sanki kapının eşiğinde duran üçüncü bir şahısmışım gibi, ikimizi de görebiliyordum. Birbirine sarılmış bir erkekle bir kadın vardı gözlerimin önünde. Ama kendimi uzaktan bu şekilde görüyor olmak beni tepkisizleştirmişti. Panik

yoktu, evet bu doğruydu ama heyecanda yoktu – arzu da...

“Burada mı, yoksa bana mı gidelim?” diye sordu.

“Bir dakika bekle.”

“Ne oldu?”

“Belki de bunu yapmasak daha iyi olur. Bu akşam kendimi iyi hissetmiyorum.”

Merakla bana baktı. “Başka bir şey mi var?... Yapmamı istediğin bir şey var mı?... Eğer söylersen...”

“Hayır, öyle bir şey değil,” dedim sert bir şekilde. “Sadece bu gece kendimi iyi hissetmiyorum.” Aslında bir erkeği heyecanlandırmak için neler yaptığını merak ediyordum, ama bunu denemek için doğru bir zaman değildi. Benim sorunumun çözümü başka yerlerdeydi.

Ona başka ne söyleyebileceğimi bilmiyordum. Gitmesini istiyordum, ama ona git diyen kişi olmak da istemiyordum. O da beni inceliyordu. Nihayet, “Bak,” dedi, “bu gece burada kalmam seni rahatsız eder mi?”

“Neden?”

Omuzlarını silkti. “Senden hoşlanıyorum. Bilmiyorum. Leroy da geri gelebilir. Birçok neden var. Ama eğer kalmamı istemiyorsan...”

Beni yine hazırlıksız yakalamıştı. Ondan kurtulmak için bir düzine bahane bulabilirdim, ama teslim oldum.

“Cinin var mı?”

“Hayır, ben pek içmiyorum.”

“Bende biraz var. Onu getireyim.” Onu durdurmaya vakit bulamadan pencerenin dışına çıktı ve birkaç dakika sonra üçte ikisi dolu olan bir şişe ve bir limonla geri döndü. Mutfağımdan iki bardak aldı ve her birinin içine biraz cin koydu. “İşte,” dedi, “bu senin kendini daha iyi hissetmene yardım edecek. O düz çizgilerin üzerindeki sertleştirici maddeyi çıkaracak. Seni rahatsız eden onlar... Her şey çok düzenli ve dümdüz ve sen kutuların içinde hapsolmuş gibisin. O yontunun içindeki Algernon gibi...”

İlk başta içmemeye kararlıydım ama kendimi öyle berbat hissediyordum ki, neden olmasın diye düşündüm. İşler şimdikinden daha beter olamazdı nasıl olsa ve ne yaptığımı anlamayan gözlerle kendimi seyrediyormuşum gibi bir hisse kapılmama da belki engel olurdu.

Sonunda beni sarhoş etti.

İlk içkiyi, yatağa girdiğimi ve onun da elinde şişeyle yanıma sokulduğunu hatırlıyorum. Ve bu öğleden sonra akşamdan kalma bir şekilde uyanana kadar hatırladıklarım işte bu kadar...

O hâlâ uyuyordu, yüzünü duvara dönmüş, yastığını boynunun altına kıvırıp yatmıştı. Boş şişe komodinin üzerinde, ezilmiş sigara izmaritlerinin yığılı olduğu tablanın yanında duruyordu, ama perde inmeden önce benim son hatırladığım şey kendimi ikinci içkiyi içerken seyretmemdi.

Gerinerek bana doğru yuvarlandı – çırılçıplaktı. Geriye doğru kaydım ve yere düştüm. Bedenimi sarmak için bir battaniye buldum.

“Merhaba,” diyerek esnedi. “Bugünlerde ne yapmak istediğimi biliyor musun?”

“Ne?”

“Senin çıplak portreni... Michelangelo’nun ‘Davut’ heykeli gibi. Çok güzel olurdun öyle. Sen iyi misin?”

Evet der gibi başımı salladım. “Başımın ağrıması dışında. .. Ben – şey – dün gece çok mu içtim?”

Güldü ve bir dirseğinin üzerine dayanarak kendisini yukarı kaldırdı. “Eh, bayağı yüklüydün. Ve amma da tuhaf davrandın – yani çocuk gibi filan değil de, ne bileyim, acayip işte...”

“Bu,” – dedim, yürüyebilmek için battaniyeyi ayarlamaya çalışırken, “ne demek? Ne yaptım yani?”

“Mutlu olan, mutsuz olan, uykusu gelen, seksi davranan pek çok erkek tanıdım ama senin gibi davrananı hiç görmedim. İyi ki her zaman içmiyorsun. Aman Tanrım, keşke bir fotoğraf makinam olsaydı. Ne ilginç bir hikaye olurdun...”

“Tanrı aşkına, ne yaptım ki?”

“Beklediğimi yapmadın. Ne seks, ne de ona benzer bir şey. Ama çok olağanüstüydün. Ne numaraydı! Tanık olduğum en tuhaf şeydi. Sahnede harika olurdun. Saray’da bile sana ‘vay be!’ derlerdi. Zihnin karmakarışıktı ve aptallaşmıştın. Çocuk rolü yapan bir adam gibiydin. Okula gitmeyi ve herkes gibi akıllı olabilmek için okuma yazma öğrenmeyi nasıl istediğinden bahsettin. Bunun gibi delice şeyler. Apayrı bir insandın – hani metot oyunculuğu yapar gibi – sürekli olarak benimle oynayamayacağını söyledin, çünkü öyle yaparsan annen senin yer fıstıklarını alırmış ve seni bir kafese koyarmış.”

“Yer fıstıkları mı?”

“Ya! Tanrım bana yardım et!” Gülerek başını kaşıdı. “Ve bana da fıstıklarını vermeyeceğini söyledin durdun. En tuhafı da buydu zaten. Ama sana bir şey diyeyim mi, bir konuşma tarzın vardı! Sokak köşelerindeki budalalar gibiydin, hani şu bir kıza *baktığı* için bile kendi kendini yiyip bitiren salaklar var ya... Tamamen farklı bir adamdın. Önce dalga geçtiğini sandım ama şimdi düşünüyorum da, senin takıntılı filan olduğuna eminim. Bu kadar tertipli olman

ve her şey için endişe duyman...”

Bu söyledikleri beni üzmedi, aslında üzüleceğimi zannederdim. Sarhoş olmak her nasılsa, zihnimin derinliklerinde saklı kalan eski Charlie Gordon’la aramdaki bariyerleri yıkmıştı. Başından beri şüphelendiğim gibi, o aslında hiçbir zaman bir yere gitmemişti. Zihnimizdeki hiçbir şey tamamen yok olmuyordu. Geçirdiğim ameliyat onun üstünü bir eğitim ve kültür tabakasıyla örtmüştü, ama duygusal olarak o hâlâ oradaydı – beni seyrediyor ve bekliyordu.

Charlie’nin beklediği neydi?

“Şimdi daha iyi misin?”

Ona iyi olduğumu söyledim.

Bedenimi sardığım battaniyeyi yakaladı ve beni tekrar yatağa çekti. Onu durdurmaya vakit bulamadan bana sarıldı ve öpmeye başladı. “Dün gece biraz korktum, Charlie. Aklını filan kaçırdın sandım. İktidarsız erkekler hakkında pek çok şey duydum, nasıl bu iş onlara birden koyuyormuş ve birden manyaklaşıyorlarmış filan.”

“Peki, niye burada kaldın o zaman?”

Omuzlarını silkti. “Şey, sen korkmuş küçük bir çocuk gibiydin. Beni incitmeyeceğinden emindim, ama kendine bir şey yaparsın diye korktum. O yüzden kalmaya karar verdim. Senin için çok üzülmüştüm. Neyse, bunu da belki ihtiyacım olur diye elimde tuttum, ne olur ne olmaz diye...” Uzanıp karyola ile duvar arasına sıkıştırdığı kocaman bir kitap desteğini çıkardı.

“Sanırım onu kullanmak zorunda kalmadın.”

Hayır der gibi başını salladı. “Vay canına! Çocukken herhalde yer fıstığını çok seviyordun.”

Yataktan indi ve giyinmeye başladı. Orada bir süre yatıp onu seyrettim. Önümde utanmadan veya herhangi bir çekingenlik hissetmeden hareket ediyordu. Memeleri aynen o tabloda resmettiği gibi dolgundu. Uzanıp ona dokunmak için can atıyordum, ama bunun bir işe yaramayacağını biliyordum. Ameliyata rağmen Charlie hâlâ benim içimdeydi.

Ve Charlie yer fıstıklarını kaybetmekten korkuyordu.

Haziran 24 – Bugün, kendime entelektüel olmayan, tuhaf türden bir eğlence yarattım. Cesaretim olsaydı, sarhoş olacak kadar içerdim, ama Fay’le yaşadığım deneyimden sonra, bunun tehlikeli olacağını biliyordum. O yüzden, onun yerine Times Meydanı’na gittim, birinden çıkıp diğerine girerek, kendimi kovboy ve korku filmlerinin dünyasına attım – eskiden olduğu gibi. Her seferinde, filmleri seyrederken bir suçluluk duygusu altında ezildim. Her birinin yarısında kalkıp bir başkasına girdim. Kendime, hayatımda eksik olan bir şeyi bulmak için hayal

dünyasında bir şeyler aramakta olduğumu söylüyordum.

Aniden, Keno Eğlence Merkezi'nde içimde uyanan bir sezgi, bana istediğim şeyin film seyretmek değil, *izleyiciler* olduğunu söyledi. Ben, etrafımda insanlarla birlikte karanlıkta olmak istiyordum.

Burada, insanların arasındaki duvar incedir ve eğer sessizce dinlersem, neler olup bittiğini duyabiliyorum. Greemvich köyü de öyledir. Bu, birileriyle fiziki olarak yakın olmakla ilgili değil – çünkü bu hissi kalabalık bir asansörde veya trafiğin yoğun olduğu saatlerde metrodayken duymuyorum – herkesin dışarıda yürüyüş yaptığı sıcak bir gecede veya sinema salonunda otururken bir hışırtı oluyor ve bedenim bir an için birisine değiyor ve ben o anda bir ağacın derinlerdeki kökü ile gövdesi ve dalları arasındaki bağlantıyı hissediyorum. Böyle anlarda etim sanki inceliyor ve sıkılaşıyor ve onun bir parçası olmak için hissettiğim dayanılmaz açlık beni gecenin karanlık köşelerinde ve çıkmaz sokaklarında bir şeyler aramaya sevk ediyor.

Genellikle, yürümekten bitkin düştüğüm vakit evime gidiyor ve derin bir uykuya dalıyorum, ama bu gece kendi evime gitmek yerine, lokantaya gittim. Yeni bir bulaşıkçı almışlardı, on altı yaşlarında bir çocuktu ve hareketlerinde, gözlerindeki bakışta bana aşina gelen bir şey vardı. Arkamdaki masayı temizlerken, aniden tabaklardan bazılarını yere düşürdü.

Tabaklar tuzla buz oldu, beyaz porselen parçalarının bir kısmı masaların altına uçtu. Çocuk orada, elinde boş tepsi, korku dolu ve şaşkın bir vaziyette kalakaldı. Müşterilerin ıslıkları ve yuhalamaları (halka açık lokantalarda tabaklar kırıldığı vakit kaçınılmaz olarak söylenen "hey, kârlara elveda!"... "Mazel tov! [3]" ve "*o* burada pek uzun zaman çalışamadı..." sözcükleri karşısında) zihni allak bullak oldu.

Lokanta sahibi bu coşkunun nedenini anlamak için geldiğinde, çocuk bir darbeden korunmak ister gibi kollarını kaldırdı ve bir kenara sindi.

"Tamam, tamam, seni budala," diye bağırdı adam, "orada dikilip durma! Git süpürgeyi al ve bu rezaleti süpür. Bir süpürge... süpürge getir diyorum sana! Seni aptal! Süpürge mutfakta! Bütün şu parçaları süpür."

Çocuk cezalandırmayacağını anlayınca, yüzündeki korku dolu ifade silindi ve elinde süpürgeyle gülerek ve bir şarkı mırıldanarak geri geldi. Kavgacı ve gürültülü müşterilerden bazıları tezahürat yapmayı ve onunla alay ederek eğlenmeyi sürdürdüler.

"Hey, evlat, buraya gel. Arkanda güzel bir parça kalmış..."

"Hadi, bi daa yapsana..."

"Göründüğü kadar şapşal değil bu. Tabakları kırmanın onları yıkamaktan daha kolay olduğunu biliyor..."

Çocuk önce boş bakışlarını kendisiyle eğlenen kalabalığın üzerinde gezdirdi, sonra o da tıpkı onlar gibi gülümsemeye başladı ve anlamadığı şakalarına kuşkulu bir sırıtmayla yanıt verdi.

Onun bu yavan ve anlamsız gülümsemesine ve kuşku dolu ama mutlu etmeye hazır kocaman, parlak, çocuksu gözlerine baktıkça içim bulanmaya başladı. Aynı anda, onda bana aşina gelen şeyin ne olduğunu anladım. Ona gülüyorlardı, çünkü o zeka özürlü bir çocuktu.

Ve ilk başta ben de diğerleri gibi ona bakıp eğlenmiştim.

Aniden, içimde kendime ve orada pişmiş kelle gibi sırıtan herkese karşı bir öfke duygusu kabardı. Tabakları yerden alıp onlara fırlatmak istedim. Onların o sırıtan yüzlerini dağıtmak istedim. Ayağa kalkıp bağırmaya başladım: "Susun! Onu rahat bırakın! O sizi anlayamıyor. Başka türlü davranmak elinde değil onun... Tanrı aşkına biraz saygılı olun! *O da sizin gibi bir insan!*"

Lokantanın içine bir sessizlik çöktü. Kontrolümü kaybettiğim ve olay yarattığım için kendime küfrettim. Yemeğime elimi bile sürmeden kalktım. Hesabı öderken çocuğun olduğu tarafa bakmamaya gayret ettim. Her ikimiz için de utanç içindeydim.

Nasıl oluyor da, kolsuz ve bacaksız doğan insanlardan faydalanmayı akıllarından bile geçirmeyen dürüst ve duyarlı kişiler, düşük bir zeka düzeyiyle doğanları istismar etmekte bir mahsur görmezler? Kısa bir süre önce, kendimin de – aynen bu çocuk gibi – enayice palyaço rolünde oynamış olduğumu düşündükçe öfkemden kuduruyordum.

Ve bunu neredeyse unutmuştum.

Ben insanların bana güldüklerini kısa bir süre önce öğrenmiştim. Şimdi şunu fark ediyorum ki, ben de bilmeden bana gülerlerken onlara katılmışım, işte, beni en çok üzen de bu.

Önceki ilerleme raporlarımı sık sık tekrar tekrar okumuş ve cehaletimi, çocuksu saflığımı ve düşük düzeyde zeka sahibi olan birinin karanlık bir odadan dışarıdaki göz kamaştırıcı ışığa nasıl baktığını görmüştüm. Rüyalarımda ve anılarımda, çevresindeki insanların ona söylediklerinden emin olamayan Charlie'yi mutlu mutlu gülümserken görüyordum. O salak halimle bile, diğer insanlardan daha düşük bir düzeyde olduğumun farkındaydım. Diğer insanlarda bende olmayan bir şey vardı. Zihinsel körlüğümün içinde, bunun okuma yazma yeteneğiyle ilgili olduğuna inanmıştım ve o yeteneklere sahip olduğum takdirde, zeki olacağımdan da emindim.

Zeka özürlü bir adam da, diğer adamlar gibi olmak ister.

Bir çocuk kendisini beslemeyi veya ne yemesi gerektiğini bilemeyebilir, ama onun da karnı acıkır.

Bugün benim için iyi bir gündü. Kendimle – *bana ait* olan geçmişimle ve *bana ait* olan geleceğimle – ilgili olarak endişe duymaktan vazgeçmeliyim. Başkalarına kendimden bir şey vermeli, bilgimi ve becerilerimi insan zekasının geliştirilmesi için kullanmalıyım. Kim daha donanımlı? Her iki dünyayı da tanımış, her iki dünyada da yaşamış olan başka kim var?

Yarın, Welberg Vakfı'nın yönetim kuruluyla temasa geçecek ve bu proje üzerinde bağımsız çalışmalar yapmak için izin isteyeceğim. Eğer izin verirlerse, onlara yardımcı olabilirim. Bazı fikirlerim var.

Eğer daha mükemmel bir hale getirilebilirse, bu teknikle yapılabilecek o kadar çok şey var ki... Benden bir dâhi yapmayı başardıklarına göre, ülkede sayıları beş milyonu geçen düşük zekalı insan için de aynı şeyler neden yapılamasın? Ya dünya üzerindeki sayısız zeka özürlü insana ve henüz doğmamış olmakla birlikte kaderlerinde düşük zekalı olarak doğmak olan insanlara ne demeli? Bu teknik normal insanların üzerinde de kullanılırsa, kim bilir ne muhteşem zeka düzeyleri ortaya çıkar? Ya dahilerin üzerinde kullanılırsa?

Açılması gereken öyle çok kapı var ki, bu konuda kendi bilgi ve becerilerimi uygulamak için sabırsızlanıyorum. Bunun benim yapmam gereken önemli bir iş olduğunu tüm insanlara göstermem gerekiyor. Vakfın bana izin vereceğinden eminim.

Ama artık yalnız başıma olamam. Alice'e bunu söylemeliyim.

Haziran 25 – Bugün Alice'i aradım. Tedirgindim ve tutarsız konuşmuş olabilirim, ama onun sesini duymak çok güzeldi ve o da benden haber almaktan mutluymuş gibiydi. Beni görmeyi kabul etti. Şehrin yukarı kısmına gitmek için bir taksiye bindim, ama taksinin yavaş gitmesi beni sabırsızlandırıyordu.

Daha ben vurmadan, kapıyı açtı ve bana sarıldı. "Charlie, seni öyle merak ettim ki. Sokak aralarında ölüp gittiğini veya belleğini yitirmiş bir şekilde şehrin batak bölgelerinde başıboş dolaştığını gördüm rüyalarımda. Neden iyi olduğunu haber vermedin bize? En azından onu yapabilirdin."

"Beni azarlama. Bazı yanıtları bulmak için bir süre yalnız kalmam gerekiyordu."

"Mutfağa gel. Sana kahve yapayım. Ee, neler yaptın bakalım?"

"Gündüzleri – düşündüm, okudum ve yazdım; ve geceleri de – kendimi aradım. Ve anladım ki Charlie sürekli beni izliyor."

"Öyle konuşma," diye titredi. "Bu izlenme durumu gerçek değil. Onu zihninde yaratmışsın."

"Kendim olmadığım duygusuna engel olamıyorum. Ben onun yerini gasp

etmişim ve beni fırından nasıl attılarsa, ben de onu kendi yerinden atmışım gibi geliyor bana. Söylemek istediğim şu: Charlie Gordon geçmişte yaşıyor ve geçmiş bir gerçek... Eskisini yıkmadan bir arsanın üzerine yeni bir bina dikemezsin ve o eski Charlie de bir türlü yıkılmıyor. Var olmaya devam ediyor. İlk başlarda, onu arıyordum: Onun babasını – babamı – görmeye gittim. Bütün yapmak istediğim, Charlie'nin geçmişte de bir insan olarak mevcut olduğunu ispat etmekti, böylelikle bugünkü mevcudiyetimi de haklı çıkaracaktım. Nemur beni yarattığını söyleyince, rencide oldum. Ama Charlie'nin geçmişte var olduğunu keşfetmekle kalmadım, onun şimdi de var olduğunu anladım. Benim içimde ve etrafımda... O hep aramıza girdi. Bu bariyeri zekamın yarattığını düşünmüştüm – benim gösteriş meraklısı, aptal gururum yüzünden ve sizleri aştığım için sizinle hiçbir ortak yönüm olmadığını sanmıştım. Bunu benim aklıma sokanın sen olduğunu düşünmüştüm. Ama bu doğru değildi. Bunu aklıma sokan, annesinin yaptıkları yüzünden kadınlardan korkan o küçük çocuk, yani Charlie idi. Görmüyor musun? Entelektüel olarak büyüdüğüm bütün bu aylar boyunca, çocuksu Charlie'nin duygusal kablolarını taşıyordum. Ve senin yanına her geldiğimde veya seninle sevişmek istediğimde, bir kısa devre oluyordu."

Heyecanlanmıştım ve sesimle sanki onu bir tokmakla dövüyordum, sonunda titremeye başladı. Yüzü kıpkırmızı kesildi. "Charlie," diye fısıldadı, "bir şey yapamaz mıyım? Yardım edemez miyim?"

"Sanırım laboratuvardan uzak geçirdiğim bu birkaç hafta içinde değiştim ben," dedim. "Önce, bunu nasıl yapacağımı bilmiyordum ama bu gece şehirde öyle başıboş dolaşırken, birden beynimde bir ampul yandı. Bu sorunu tek başıma çözmeye çalışmak aptallıktı. Ama bu rüya ve anı karmaşasının derinlerine gittikçe, duygusal sorunların zihinsel sorunlarla aynı şekilde çözülemeyeceğini anladım. Dün gece kendimle ilgili olarak keşfettiğim şey buydu. Kendime, etrafta kaybolmuş bir ruh gibi dolaştığımı söyledim ve sonra baktım ki ben gerçekten *kaybolmuşum*.

"Duygusal anlamda herkesten ve her şeyden kopmuş gibiydim. Aslında – aradığım şeyi bulabileceğim en son yer olmakla birlikte – o karanlık sokaklarda gerçekten aramakta olduğum şey, zihinsel özgürlüğümden fedakarlık etmeden duygusal olarak insanlarla yeniden bütünleşmenin bir yolunu bulmaktı. Benim büyümem gerek. Bu benim için her şey demek..."

Konuştum, konuştum... İçimde şüphe ve kuşku namına ne varsa hepsi baloncuklar gibi su yüzüne çıktı. Alice benim ses tahtam idi, büyülenmiş gibi oturmuş beni dinliyordu. Giderek ısınıyor ve ateşleniyordum, öyle ki bir süre sonra bedenimin alevler içinde yandığını hissettim. Değer verdiğim bir kişinin önünde içimdeki iltihabı yakıyordum ve bu bana yeni bir soluk getiriyordu.

Ama bütün bunlar ona fazla geldi. Titreme olarak başlayan şey gözyaşlarına dönüştü. Koltuğun üzerindeki resme gözüm takıldı – hani şu korkudan sinmiş, kırmızı yanaklı kız – ve Alice'in o anda neler hissettiğini merak ettim. Kendisini bana vereceğini biliyordum ve ben de onu arzuluyordum, ama ya Charlie?

Fay'le sevişmek isteseydim Charlie bana engel olmazdı. Muhtemelen kapının eşiğinde durur ve bizi seyrederdi. Ama Alice'in yanına geldiğim anda, panikliyordu. Alice'i sevmemden neden bu kadar korkuyordu?

Alice koltuğa oturdu, ne yapacağımı bekler gibi bana bakıyordu. Ne yapabilirdim ki? Yapmak istediğim şey, onu kollarıma almaktı ve...

Daha düşünürken bile uyarı geldi.

"İyi misin, Charlie? O kadar solgunsun ki..."

Koltuğa, onun yanına oturdum. "Biraz başım döndü. Şimdi geçer." Ama Charlie onunla sevişme tehlikesinin olduğunu düşündüğü müddetçe kendimi gittikçe daha kötü hissedeceğimi biliyordum.

Ama aniden aklıma bir fikir geldi. İlk başta, bu fikri iğrenç bulmuştum, ama bu felç durumunun üstesinden gelmenin tek yolunun Charlie'yi kurnazlıkla alt etmek olduğunu anlamıştım. Eğer Charlie bir nedenden dolayı Fay'den değil de Alice'den korkuyorsa, ışıkları kapatacak ve Fay ile sevişiyormuş gibi yapacaktım. Aradaki farkı asla anlayamayacaktı.

Bu yanlış – ve iğrenç – bir şeydi ama eğer işe yararsa Charlie'nin duygularım üzerindeki mutlak gücünü kırabilirdi. Ben daha sonra Alice'le seviştiğimi bilecektim ve bence bu denemem gereken tek yoldu.

Işıkları söndürürken "Şimdi daha iyiyim. Biraz karanlıkta oturalım," dedim ve kendimi toparlamaya çalıştım. Bu kolay olmayacaktı. Kendimi ikna etmem, gözlerimin önünde Fay'i canlandırmak ve yanımda oturan kadının Fay olduğuna inanmak için kendimi hipnotize etmem gerekiyordu. Charlie kendisini benden ayırıp bedenimin dışından beni seyretmeye karar verse dahi, oda karanlık olacağı için bu bir işe yaramayacaktı.

Charlie'nin bir şeylerden şüphelendiğine dair bir işaret – paniğin gelmekte olduğunu gösteren uyarı semptomlarını – bekledim. Ama hiçbir şey olmadı. Kendimi canlı ve sakin hissediyordum. Ona sarıldım.

"Charlie, ben–"

"*Konuşma!*" diye terslendim, bunun üzerine kendisini benden ayırdı. "Lütfen," diyerek endişelerini gidermeye çalıştım, "hiçbir şey söyleme. Sadece seni karanlıkta tutmama izin ver." Onu iyice kendime doğru çektim ve gözkapaklarımın altındaki karanlığa – uzun sarı saçları ve beyaz teniyle – Fay'in hayalini getirmeye çalıştım. Onu son kez gördüğüm haliyle... Fay'in saçlarını öptüm, Fay'in boğazını öptüm ve nihayet Fay'in dudaklarının üzerinde karar

kıldım. Fay'in kolları sırtımdaki kasları ve omuzlarımı okşuyordu ve içimdeki basınç daha önce hiçbir kadın için hissetmediğim kadar güçlendi. Onu önce hafif hafif, sonra sabırsızlıkla okşadım. İçimdeki heyecan kısa süre sonra sonucunu görmeyi umduğum bir şekilde artıyordu.

Ensemdeki tüyler ürpermeye başlamıştı. Odada başka biri daha vardı, karanlığın içinden gizlice bakıyor ve görmeye çalışıyordu. Heyecanla kendime o ana odaklanmayı telkin ettim. Fay! Fay! FAY! Onun yüzünü, aramıza hiç kimsenin giremeyeceği, açık ve çok net bir şekilde hayal ettim. Ve beni daha yakınına çektiği anda, bir feryat koparıp onu geriye doğru ittim.

"Charlie!" Alice'in yüzünü göremiyordum, ama soluk alıp vermesinden şok içinde olduğunu biliyordum.

"Hayır, Alice! Yapamam. Anlamıyorsun."

Koltukdan aşağı atladım ve ışıkları açtım. Neredeyse onu orada ayakta dikilirken görmeyi bekliyordum. Ama tabii ki orada yoktu. Biz yalnızdık. Bütün bunlar benim beynimin içindeydi. Alice orada yatıyordu, düğmelerini çözdüğüm bluzunun önü açıktı, yüzü kızarmıştı, gözleri inanmakta zorlanıyormuş gibi kocaman açılmıştı. "Seni seviyorum..." Bu sözler boğulur gibi dudaklarımdan dökülmüştü. "Ama bunu yapamam. Anlatamadığım bir şey var, ama eğer durmasaydım, bütün hayatım boyunca kendimden nefret ederdim. Benden izah etmemi bekleme, yoksa sen de benden nefret edersin. Bir nedenden dolayı, o benim seninle sevişmemi engelliyor."

Başını çevirdi ve bluzunu ilikledi. "Bu gece farklıydı," dedi. "Miden bulanmadı, paniklemedin veya başka bir şey olmadı. Beni arzulamıştın."

"Evet, seni arzuladım, ama ben aslında *seninle* sevişmiyordum. Seni – bir şekilde – kullanıyordum, ama nasıl olduğunu sana açıklayamam. Ben kendim de anlayamıyorum bunu. İstersen, henüz hazır olmadığımı söyleyelim. Ve ben işler yolunda değilse, her şey iyiymiş gibi rol yapamam, öyleymiş gibi davranamam ve seni aldatamam. Öyle davranmam bir diğer çıkmaz sokağa girmem anlamına gelir."

Gitmek için ayağa kalktım.

"Charlie, yine başını alıp gitme."

"Kaçmakla işim yok artık. Yapmam gereken işler var. Onlara birkaç gün içinde laboratuvara geleceğimi söyle – kendime hakim olur olmaz..."

Kendimden geçmiş gibi oradan ayrıldım. Aşağıda, binanın önünde durdum. Ne tarafa gideceğimi bilmiyordum. Hangi yolu seçersem seçeyim, yeni bir hata yaptığımı gösteren bir şok yiyordum. Önümdeki her yol tıkalıydı. Tanrım... Ne yaparsam yapayım, ne tarafa dönersem döneyim, tüm kapılar bana kapalıydı.

Gidebileceğim bir yer yoktu. Ne bir sokak, ne bir oda, ne de bir kadın.

Nihayet, tökezleyerek metroya indim ve Kırk Dokuzuncu Sokak'a giden trene bindim. Çok kalabalık değildi, ama bana Fay'i hatırlatan uzun saçlı bir sarışın vardı. Şehri bir uçtan diğer uca kadar geçen otobüse doğru giderken bir içki dükkanının önünden geçtim. Ve hiçbir şey düşünmeden içeri girip bir şişe cin aldım. Otobüsü beklerken, kesekağıdının içindeki şişeyi çıkardım ve sokak serserilerinden gördüğüm gibi, kocaman bir yudum aldım. Yutarken içim yandı ama kendimi iyi hissettim. Bir yudum daha aldım – bu seferki küçük bir yudumdu. Otobüs gelene kadar güçlü bir karıncalanma duygusu içinde yüzer gibi olmuştum. Daha fazla içmedim. Şimdi sarhoş olmak istemiyordum.

Eve gelince Fay'in kapısını çaldım. Yanıt gelmedi. Kapıyı açıp içeriye baktım. Daha eve gelmemişti, ama tüm ışıklar açıktı. Bu kadın hiçbir şeyi umursamıyordu. Ben neden onun gibi olamıyordum?

Kendi evime geçip onu beklemeye koyuldum. Soyundum, bir duş aldım ve üzerime bir robdöşambr geçirdim. Bu gecenin onunla birlikte eve birilerinin de geldiği bir gece olmaması için dua ettim.

Sabah saat iki buçuğa doğru merdivenleri tırmanırken çıkardığı ayak seslerini duydum. Şişemi aldım, yangın merdivenlerine çıktım ve ön kapısı tam açılırken, onun penceresinden içeriye kaydım. Orada olduğumu belli etmek için tam elimi uzatmak üzereyken, ayakkabılarını ayaklarından fırlattığını ve kendi etrafında mutlu mutlu döndüğünü gördüm. Aynanın önüne gelerek ve çamaşırlarını tek tek ve yavaşça çıkararak kendisine özel bir striptize başladı. İçkimden bir yudum daha aldım. Benim onu seyrettiğimi bilmesine izin veremezdim.

Kendi daireme döndüm ve ışıklan açmadım. İlk önce, onu da buraya davet etmeyi düşündüm, ama yine her şey çok düzenli ve tertipliydi – silinmesi gereken pek çok düz çizgi vardı ve işler burada istediğim gibi yürümezdi. O yüzden tekrar koridora çıktım. Kapısına vurdum, önce hafifçe sonra daha hızlı...

"Kapı açık!" diye bağırdı.

İç çamaşırlarıyla yere yatmış, kollarını uzatmış ve bacaklarını koltuğa dayamıştı. Başını yana eğdi ve tersten yüzüme baktı. "Charlie, sevgilim! Neden başımın üzerinde duruyorsun?"

"Boş ver," dedim, şişeyi kesekağıdından çıkarırken. "Çizgiler ve kutular fazla dümdüz ve onların bazılarını silmeme yardımcı olmak için bana eşlik edersin diye düşündüm."

"Bunu en iyi başaran şeyi elinde tutuyorsun," dedi. "Eğer karın boşluğunda oluşan ılık noktaya odaklanabilirsen, bütün o çizgiler erimeye başlar."

"Şu anda olan da o, zaten."

"Harika!" Ayağa zıpladı. "Ben de harikayım. Bugün pek çok düzgün kişiyle

dans ettim. Hadi gel, hepsini eritelim.” Bir bardak alarak, kendisi için doldurdu.

İçkisini içerken, ben de kolumu ona doladım ve çıplak ensesini okşamaya başladım.

“Hey, ağır ol bakalım! Neler oluyor?”

“Senin eve gelmeni bekliyordum.”

Geriye doğru çekildi. “Oh, dur bir dakika, küçük Charlie. Biz bu yollardan geçmedik mi? Biliyorsun, bir işe yaramıyor. Yani, demek istiyorum ki seni çok düşünüyorum ve bir şans olduğunu bilsem seni yatağa sürükleyerek götürürdüm. Ama boşa kürek çekmek istemiyorum. Bu adil bir şey olmaz, Charlie.”

“Bu gece farklı olacak, yemin ederim.” İtiraz etmesine fırsat vermeden, onu kollarıma aldım, öptüm, okşadım, içinde ne zamandır birikmekte olan ve beni paramparça etmesine ramak kalmış olan coşku onu çok şaşırttı. Sutyenini çıkarmak istedim ama hızlı çektiğim için çengeli koptu.

“Tanrı aşkına, Charlie, sutyenim...”

Sutyenini çıkarmasına yardım ederken “Kafaya takma...” dedim boğulur gibi. “Sana yeni bir tane alırım. Kaybettiğimiz vakti telafi edeceğim şimdi. Bütün gece boyunca seninle sevişeceğim.”

Kendisini benden uzaklaştırdı. “Charlie, senin böyle konuştuğunu daha önce hiç duymadım. Öyle beni bir lokmada yutacakmışsın gibi de bakma bana.” Sandalyelerden birinden bir bluz çekti ve önüne tuttu. “Bana kendimi çıplak hissettiriyorsun.”

“Seninle sevişmek istiyorum. Bu gece bunu yapabilirim. Biliyorum... Bunu hissediyorum. Beni reddetme, Fay.”

“Al,” dedi. “Bir tane daha iç.”

Bir tane kendim için doldurdum, bir tane de ona koydum. Omuzlarını ve boynunu öpücüklere boğdum. Sık sık solumaya başlamasından heyecanımın ona da sirayet ettiğini görebiliyordum.

“Tannm... Charlie, beni heyecanlandırıp da yine yarı yolda bırakırsan, ne yaparım bilmiyorum. Ben de bir insanım, biliyorsun ki...”

Onu koltuğa, iç çamaşırlarının ve giysilerinin oluşturduğu yığının üzerine, yanıma çektim.

“Burada, koltukda olmaz, Charlie,” dedi, ayağa kalkmaya çalışırken. “Yatağa gidelim.”

Burada,” diye ısrar ettim, bluzunu çekiştirerek.

Aşağıya, bana doğru baktı, bardağını yere koydu ve iç çamaşırlarını çıkardı. Tam karşıma geçip durdu, çırılçıplak... “Işıklan söndüreceğim,” diye fısıldadı.

“Hayır,” dedim onu tekrar koltuğa doğru çekerken. “Seni seyretmek

istiyorum.”

Beni içten gelen bir şekilde öptü ve sıkıca kollarının arasında tuttu. “Beni bu kez hayal kırıklığına uğratma, Charlie. Sakın öyle bir şey yapma.”

Bedenini yavaşça hareket ettiriyordu, bana kavuşmak istiyordu ve ben bu kez hiçbir şeyin beni engelleyemeyeceğini biliyordum. Ben ne yapacağımı ve nasıl yapacağımı biliyordum. O yutkunuyor, iç çekiyor ve benim adımı söylüyordu.

Bir an için onun bizi seyrettiği hissine kapıldım. Pencerenin ötesindeki karanlıktan, bakışlarını bana diken gözlerini koltuğun kolunun üzerinden görür gibi oldum. Birkaç dakika önce benim durduğum yerden... Algılamamda yeniden bir rota değişikliği olmuştu ve ben yine yangın merdiveninin üzerinden, içerideki koltuğun üzerinde sevişen bir erkekle bir kadını seyrediyordum.

Sonra, müthiş bir irade gücü göstererek, tekrar koltuğa, Fay’in yanına döndüm. Onun bedenine, benim için önceliği olan konuma ve cinsel gücüme kavuşmuştum. Pencereye dayanmış, aç bir şekilde bizi seyreden yüzü görüyordum. Ve kendi kendime, öyle olsun zavallı pislik diye düşündüm – seyret bakalım. Artık dünya yıkılsa bile benim umurumda değil.

Bizi seyreden gözleri fal taşı gibi açıktı.

Haziran 29 – Konvansiyondan sonra başladığım projeleri laboratuvara gitmeden önce tamamlamak istiyorum. Biyofizikteki keşifçi araştırmalarda nükleer ışıetki çiftüretiminin kullanılması olasılıkların incelenmesini tartışmak için İleri İncelemeler Merkezi’nden Landsdoff’u telefonla aradım. Önce benim kaçık olduğumu düşündü ama *New Institute Dergisi*’nde çıkan makalesindeki hatalara dikkatini çekince, beni bir saat telefonda tuttu. Merkez’e gidip, grupla bu fikirlerimi tartışmamı istiyor. Laboratuvardaki işimi bitirince – vakit kalırsa tabii – bu dediğini düşünebilirim. Zaten sorun da bu ya. Ne kadar vaktim olduğunu bilmiyorum. Bir ay mı? Bir yıl mı? Hayatımın sonuna kadar mı? Bu sanırım, deneyin psikofiziksel yan etkileri hakkında neler bulacağıma bağlı.

Haziran 30 – Artık Fay var, o yüzden sokaklarda amaçsızca dolaşmaktan vazgeçtim. Dairemin bir anahtarını ona verdim. Benim kapıyı kilitlememi tiye alıyor, ben de onun evindeki rezaletle dalga geçiyorum. Onu değiştirmeye kalkışmamam için beni uyardı. Kocası onu beş yıl önce, yerdekileri toplamaya tenezzül etmediği ve eve bakmadığı için boşamış.

Önemsiz gördüğü pek çok konuda böyle davranıyor. Umursamıyor veya umursayamıyor. Geçen gün bir sandalyenin arkasında bir yığın park cezası buldum – belki de kırk elli tane vardı. Elinde birayla eve gelince, bunları neden biriktirdiğini sordum.

“Onlar mı?” dedi. “Eski kocam lanet olası çekimi gönderir göndermez, bunların birkaçını ödeyeceğim. Bu cezalar beni ne kadar üzüyor, tahmin edemezsin. Onları sandalyenin arkasına koyuyorum, yoksa gözüme her çarptıklarında müthiş bir suçluluk duygusu içine giriyorum. Bir kadın olarak ne yapabilirim? Nereye gitsem, her taraf işaretlerle dolu – buraya park edilmez! Şuraya park edilmez! – Arabadan her çıkmak istediğimde nerede ne işareti var diye araştırma mı yapmalıyım yani?”

Ben de değiştirmeye çalışmayacağıma dair ona söz verdim. O insana heyecan veren bir kadın. Müthiş bir espri gücü var. Ama çoğunlukla hür ve bağımsız bir ruh hali içinde... Bir süre sonra can sıkıcı olabilecek tek şey, onun dans etmeye olan çılgınca tutkusu. Bu hafta her gece sabahın ikilerine üçlerine kadar dışardaydık. O yüzden, fazla enerjim kalmadı.

Ona karşı duyduğum his aşk değil – ama o benim için önemli. Dışarı çıktığında kendimi onun koridordaki ayak seslerini dinlerken buluyorum.

Charlie de artık bizi seyretmekten vazgeçti.

Temmuz 5 – İlk piyano konçertomu Fay’e ithaf ettim. Kendisine bir şey ithaf edilmesinden dolayı mutlu oldu, ama konçertoyu beğendiğini sanmıyorum. Bu da insanın istediği her şeyi tek bir kadında bulamadığını gösteriyor.

Ama önemli olan şey, Fay’in pırıl pırıl ve iyi kalpli bir insan olması. Bugün onun bu ay neden parasız kaldığını öğrendim. Biz tanışmadan önceki hafta, Stardust Dans Salonu’nda bir kızla arkadaş olmuş. Kız, Fay’e ailesinden kimsenin şehirde yaşamadığını, parasız kaldığını ve yatacak yerinin bile olmadığını söyleyince, Fay de kızı evine davet etmiş. İki gün sonra, kız Fay’in komodin çekmecesinde saklamakta olduğu iki yüz otuz iki doları bulmuş ve parayla birlikte ortadan kaybolmuş. Fay durumu polise bildirmemiş – meğer kızın soyadını bile bilmiyormuş.

“Polise haber vermek ne işe yarayacaktı ki?” diye merakla sordu. “Böyle bir şey yapmak için o zavallı şıllığın iyice paraya sıkışmış olması gerekir. Birkaç yüz dolar için onun hayatını mahvetmeyeceğim. Ben de zengin filan değilim, ama onun derisini yüzmek de istemiyorum – ne demek istediğimi bilmem anladın mı?”

Ne demek istediğini anlıyordum.

Bugüne kadar Fay kadar açık ve insanlara güvenen bir başka kişiyle karşılaşmadım. Şu anda benim en çok ihtiyacım olan şey o... Basit insan ilişkilerine hasretim.

Temmuz 8 – Geceleri kulüpten kulübe atladığımız, gündüzleri de sürekli

akşamdan kalma olduğumuz için geriye çalışmak için hiç vakit kalmıyor. Urducadaki fiillerin dilbilimsel analizini, Fay'in verdiği aspirin ve hazırladığı bir karışım sayesinde bitirebildim ve yazımı Uluslararası Dilbilim Bülteni'ne gönderebildim. Bu yazı tüm dilbilimcilerin ses kayıt aletlerini koltuklarının altına sıkıştırarak Hindistan'a gitmelerine neden olacak, çünkü orada, onların kullandığı metodolojilerin kritik öneme sahip üst yapısını temelden çürütüyorum.

Kendilerine yazılı iletişimin bozulması üzerine inşa ettikleri bir bilim dalı yaratan yapısal dilbilimcilere hayran olmamak elde değil. Bunlar, hayatlarını giderek artan bir şekilde, giderek daha az önem arz eden şeylere vakfeden kişiler... Bu uğurda ciltler dolduruyor, kütüphaneleri *beş para etmeyen* konuların hassas dilbilimsel analizleriyle dolduruyorlar.

Bugün Alice laboratuvardaki çalışmalara ne zaman geri döneceğimi öğrenmek için beni aradı. Başladığım projeleri tamamlamak istediğimi ve benim kendi özel çalışmam için Welberg Vakfı'ndan izin almak için ümitle beklediğimi söyledim. Gerçi Alice haklı – zaman faktörünü hesaba katmam gerek.

Fay hâlâ dansa gitmekten vazgeçmedi. Dün geceye White Horse Kulübü'nde içerek ve dans ederek başladık. Oradan Benny's Hideaway'e, daha sonra da Pink Slipper'a geçtik... Daha sonra gittiğimiz yerlerin çoğunu hatırlamıyorum ama ben yerlere yığılma noktasına gelene kadar dans ettiğimizi biliyorum. İçkiye olan dayanıklılığım güçlenmiş olmalı ki, Charlie ben iyice zom olmak üzereyken kendisini gösterdi. Allakazam Kulübü'nün sahnesine çıktığını ve aptal bir step dansı yaptığını ve müdür bizi kapı dışarı etmeden önce iyi bir alkış aldığını hatırlıyorum. Fay herkesin benim muhteşem bir komedyen olduğumu düşündüğünü ve moron numarama bayıldığını söyledi.

Peki, daha sonra neler oldu? Belimi incittiğimi biliyorum. Bunun dans etmekten kaynaklandığını düşünmüştüm, ama Fay lanet olası koltukdan düştüğümü söylüyor.

Algernon'un davranışları yine çelişkili olmaya başladı. Minnie ondan korkmuş gibi görünüyor.

Temmuz 9 – Bugün korkunç bir şey oldu. Algernon Fay'i ısırdı. Onunla oynamaması için ikaz etmiştim, ama Fay onu beslemekten hoşlanıyor. Genellikle Fay onun odasına girdiğinde, Algernon hemen başını kaldırır ve onun yanına koşar. Ama bugün öyle olmadı. Kafesin en ucunda, beyaz bir pudra ponponu gibi kıvrılmış yatıyordu. Fay elini üst kapağın içinden geçirince, korkudan sinerek kendisini iyice köşeye sıkıştırdı. Fay, labirente açılan bariyeri kaldırarak onu ikna etmeye çalıştı, ama ben daha ona fareyi rahat bırakmasını

söyleyemeden, onu bulunduğu yerden kaldırmak gibi bir hataya düştü. Algernon onun başparmağını ısırdı. Sonra gözlerini ikimize dikti ve sendeleyerek labirentin içine girdi.

Minnie'yi labirentin öteki ucundaki ödül kutusunun içinde bulduk. Göğsündeki derin yaradan kanlar akıyordu, ama yaşıyordu. Onu almak için elimi uzattığımda, Algernon ödül kutusuna geldi ve beni ısırmaya çalıştı. Dişlerini gömleğime geçirdi ve ben onu silkeleyene kadar oraya asılmayı sürdürdü.

Ondan sonra sakinleşti. Sonraki bir saat boyunca onu gözlem altında tuttum. Bitkin ve kafası karışmış gibi duruyordu. Dışsal bir ödül olmadan da yeni problemleri çözmeyi hâlâ öğrenebiliyordu, ama davranışlarında bir tuhaflık vardı. Labirentin koridorlarından geçerken eskisi gibi dikkatli ve azimli davranmıyor, hareketleri aceleci ve kontrolsüz. Çoğu kez vaktinden önce köşesine koşuyor ve bariyerlere çarpıyor. Hareketlerinde tuhaf bir acelecilik, bir telaş var.

Yine de anlık bir karar vermek istemiyorum. Bu tuhaf davranışların pek çok nedeni olabilir. Ama şimdi onu laboratuvara geri götürmek zorundayım. Vakıf'tan bana yapacakları bağış konusunda haber gelsin gelmesin, sabah Nemur'u arayacağım.

İLERLEME RAPORU 15

Temmuz 12 – Nemur, Strauss, Burt ve projedeki birkaç kişi daha beni psikoloji ofisinde bekliyorlardı. Beni mutlulukla karşıladıkları havasını yaratmaya çalıştılar ama Algernon'u verdiğimde, Burt'ün onu alırken ne kadar endişe duyduğunu görebiliyordum. Hiç kimse bir şey söylemedi, ama onu atlatıp Vakıf'la temasa geçtiğim için Nemur'un beni hemen affetmeyeceğini biliyordum. Ama bu gerekliydi. Beekman'a geri dönmeden önce, projeyle ilgili bağımsız bir çalışma başlatmak için bana izin vereceklerinden emin olmalıydım. Her yaptığım için Nemur'a hesap vermek zorunda kalmak, zaman israfından başka bir işe yaramayacaktı.

Vakıf'ın kararı ona da bildirilmişti ve beni karşılayış şekli soğuk ve resmiydi. Elini uzattı ama yüzünde bir gülümseme yoktu. "Charlie," dedi, "geri döndüğün ve bizimle çalışacağın için çok mutluyuz. Jayson beni arayarak Vakıf'ın projede seni çalıştıracağını söyledi. Laboratuvar, çalışanlarıyla birlikte senin emrinde. Bilgisayar merkezi, senin çalışmanın önceliği olacağına dair bizi temin etti – ve tabii, eğer benim de bir faydam olursa..."

Candan görünmek için elinden geleni yapıyordu, ama yüzündeki ifadeden kuşku içinde olduğunu görebiliyordum. Ne de olsa, benim deneysel psikoloji konusunda herhangi bir deneyimim yoktu. Onun yıllar boyu uğraşıp da geliştirdiği teknikler hakkında ben ne biliyordum ki? Yani, dediğim gibi candan görünüyordu ve hükmü askıya almaya hazır gibiydi. Şu anda yapabileceği başka bir şey yoktu. Algernon'un davranışı konusunda bir fikirle ortaya çıkmadığım takdirde, bütün bu çalışmanın üzerine sifon çekilmiş olacaktı, ama sorunu çözdüğüm takdirde bütünüyle yeni bir ekibi devreye sokmuş olacaktım.

Laboratuvara girdim. Burt, çoklu problem kutularından birinin içindeki Algernon'u izliyordu. İçini çekerek başını olumsuz anlamda salladı. "Çok şey unutmuş," dedi. "Karmaşık tepkilerinin pek çoğu adeta silinip gitmiş. Problemleri benim beklediğimden çok daha ilkel düzeyde çözebiliyor."

"Ne gibi?" diye sordum.

"Yani, eskiden basit kalıpları rahatlıkla sezebiliyordu. Örneğin o panjurlu-kapı koşusunda belirli kalıplar vardır: Her bir kapı, her üç kapıdan biri, sadece kırmızı kapılar veya sadece yeşil kapılar gibi. Ama o şimdi bu koşuyu üç kez yapmış olmasına rağmen ve hâlâ deneme-yanılma yöntemini kullanıyor."

"Uzun bir süreden beri laboratuvardan uzak kalmış olmasının bir etkisi olamaz mı bu?"

"Olabilir. Duruma yeniden alışmasını bekleyeceğiz ve yarın ne olduğuna bakacağız."

Daha önce laboratuvarda pek çok kez bulunmuştum, ama şimdi bana

sunduğu her şeyi öğrenmek üzere buradaydım. Diğerlerinin yıllarca öğrenmek için uğraştığı işlemleri, ben birkaç gün içinde öğrenmek zorundaydım. Ben tüm resmi görene kadar, Burt ve ben laboratuvarı saatlerce bölüm bölüm dolaştık. İşimiz bitince, bir kapıyı açıp bakmadığımızı fark ettim.

“Orada ne var?”

“Dondurucu ve yakma fırını.” Ağır kapıyı ittirdi ve ışığı açtı. “Yakmadan önce, numunelerimizi burada donduruyoruz. Çürümeyi önleyebildiğimiz takdirde, kokuyu da kontrol edebiliyoruz.” Gitmek için arkasını döndü, ama ben orada durdum.

“Algernon olmaz,” dedim. “Bak, eğer... Yani... Ben onun buraya atılmasını istemiyorum. Onu bana verin. Onunla ben ilgileneyim.” Gülmedi. Olur der gibi başını salladı. “Nemur ona bundan böyle ne istersem yapmasını söylemiş.”

Zaman önümdeki en büyük engeldi. Eğer soruların yanıtlarını bulmak istiyorsam, çalışmaya süratle girişmem gerekti. Burt’ten sürüyle kitap listesi, Srauss’tan ve Nemur’dan da notlar aldım. Sonra, tam çıkarken, aniden tuhaf bir duyguya kapıldım.

“Söyler misiniz?” dedim Nemur’a, “deney hayvanlarını yaktığınız fırına bir baktım da... Benim için ne gibi planlarınız olduğunu merak ettim.”

Sorum karşısında afalladı. “Ne demek istiyorsun?”

“Bu işin başından beri, işler ters gidecek olursa ne yapacağınızı planlamış olduğunuzdan eminim,” dedim. “Bana ne olacağını da söyler misiniz?”

Sessiz durunca, ısrar ettim. “Deneyle ilgili her şeyi bilmeye hakkım var, geleceğim de dahil olmak üzere...”

“Bilmemen için bir neden yok.” Durdu ve yanmakta olan sigarasını tekrar yaktı. “Sanırım, bu işin başından beri kalıcılık peşinde olduğumuzu biliyorsun ve hâlâ da aynı şeyin peşindeyiz... Gerçekten de öyle...”

“Bundan eminim,” dedim.

“Tabii, seni bu deneye sürüklemek çok büyük bir sorumluluktu. Ne kadarını hatırladığını veya projenin en başındaki şeylerin ne kadarını bir araya getirmeyi başardığını bilemiyorum, ama biz sana bunun geçici olma riskinin çok yüksek olduğunu açıkça anlattık.”

“Bunu o zaman ilerleme raporlarımda da yazılı olarak ifade ettim,” diye kabul ettim, “ama bununla ne demek istediğinizi anlamış değildim. Ama şimdi bu önemli değil, çünkü artık durumun farkındayım.”

“Yani, biz bu riski seninle almaya karar vermiştik,” diye devam etti, “çünkü bu deneyde senin ciddi olabilecek herhangi bir zarar görme şansının çok düşük olduğunu biliyorduk ve tam tersine, deneyin senin için faydalı olacağını düşünmüştük.”

“Bunu savunmanız gerekmez.”

“Ama takdir edersin ki, yakın akrabalarından birinden izin almamız gerekiyordu. Böyle bir karar vermek için sen ehil değildin.”

“Bütün bunları biliyorum. Kız kardeşimden bahsediyorsunuz, yani Norma’dan. Gazetelerde okuyorum. Onu hatırladığım kadarıyla, benim infaz edilmem için de size izin vermiş olabilir o.”

Kaşlarını kaldırdı ama söylediklerimin üzerinde durmadı. “Ona, deneyin başarısız olması halinde seni çalıştığın fırına veya yaşadığın o odaya geri gönderemeyeceğimizi söyledik.”

“O neden?”

“Birincisi, sen aynı kalmayabilirdin. Ameliyat ve yapılan hormon iğneleri ilk anda fark edilmeyen bazı etkiler yaratmış olabilirdi. Ameliyattan sonra yaşadıkların da senin üzerinde iz bırakabilirdi. Yani, senin zeka geriliğini karmaşık bir hale getiren birtakım komplikasyonlar oluşabilirdi; kısacası aynı insan olman mümkün olmayabilirdi–”

“Mükemmel. Bir kere çarmıha gerilmek yetmiyormuş gibi...”

“İkincisi de, aynı zihinsel düzeye geri dönüp dönemeyeceğini bile bilmemiz mümkün değildi. Fonksiyonel olarak, daha ilkel bir düzeye de gerileyebilirdin.”

Sırtımı mindere yapıştırmak istiyordu – kendi kafasındaki yükü atarak...

“Bu konuda birkaç söz söyleyebilecek konumdayken,” dedim, “her şeyi bilsem iyi olacak. Benimle ilgili planlarınız neydi?”

Omuzlarını silkti. “Vakıf senin Warren Devlet Bakımevi’ne gönderilmeni ayarlamıştı.”

“Ne halt etmeye!”

“Kız kardeşinle yapılan anlaşmanın bir maddesinde, bakımevinin bütün ödemelerinin Vakıf tarafından yapılması ve senin de hayatın boyunca kişisel ihtiyaçların için kullanmak üzere düzenli bir aylık gelirinin olması kararlaştırılmıştı.”

“Ama neden orası? Dışarıda kendimi idare edebilecek durumdaydım ben, Herman Amca öldüğünde beni oraya göndermek istedikleri zaman bile... Donner dışarıda çalışayım ve yaşayayım diye beni oradan hemen almıştı. Neden oraya geri dönmem gerekiyor?”

“Kendine dışarıda bakabilirsen, Warren’da kalman gerekmeyebilir. Daha hafif vakaların orada kalmamasına izin veriliyor. Ama biz senin için önceden bazı tedbirler almak zorundaydık – ne olur ne olmaz diye.”

Haklıydı. Şikayet etmem için bir neden yoktu. Her şeyi inceden inceye düşünmüşlerdi. Warren en mantıklı yerdi – yani, hayatımın geri kalan günlerini

geçirmek için beni koyacakları derin dondurucu...

“Neyse ki yakma fırını değilmiş,” dedim.

“Ne?”

“Bir şey değil. Sadece bir şaka...” Sonra aklıma bir şey geldi. “Söyler misiniz, Warren’ı ziyaret etmek mümkün mü, yani insan konuk olarak oraya gidip gezebilir ve etrafta dolanabilir mi?”

“Evet, sanırım orası sürekli halka açık olan bir yerdir – halkla ilişkiler çerçevesi içinde düzenli turlar da düzenleniyor. Ama neden sordun?”

“Çünkü ben orayı görmek istiyorum. O konuda hâlâ bir şeyler yapabilecek kadar kontroller elimdeyken ne olacağını anlamak istiyorum. Bunu benim için ayarlayabilir misiniz – mümkün olan en kısa zamanda?”

Benim Warren’ı ziyaret etme fikrimden hiç hoşlanmadığını görebiliyordum. Ona göre, ben ölmeden önce içinde oturmak için kendime bir tabut ısmarlıyordum. Ama onu suçlayamıyorum, çünkü benim kim olduğumu anlama çabalarımın ve varlığımın tüm anlamının, sadece geçmişimle değil, geleceğimle ilgili olasılıkları ve sadece nereden geldiğimi değil, nereye gittiğimi de bilmekten geçtiğini bir türlü anlayamıyor. Labirentin sonunda ölüm olduğunu bilmemize rağmen (ve bu benim her zaman bildiğim bir şey değildi – çok değil, kısa bir süre önce içimdeki ergen, ölümün sadece yaşlı insanlara geldiğini düşünüyordu), şimdi beni ben yapan yolun, labirentte tutturduğum o yol olduğunu görüyorum. Ben bir nesne değil, – pek çok var olma şekli arasında – bir var olma şekliyim ve hangi yolları takip ettiğimi ve hangilerini bıraktığımı bilmek, benim ne olmakta olduğumu anlamama yardımcı olacak.

O akşam ve ondan sonraki bir iki gün kendimi psikoloji metinlerine gömdüm: Klinik psikolojisi, kişilik psikolojisi, psikometri, öğrenme psikolojisi, deneysel psikoloji, hayvan psikolojisi, davranışsal psikoloji, gestalt psikolojisi, analitik psikoloji, fonksiyonel psikoloji, dinamik psikoloji, örgensel psikoloji ve tüm diğer eski ve modem fraksiyonlarla, ekollerle ve düşünce sistemleriyle ilgili metinler okudum. İnsanın en çok canını sıkan şey, bizim psikologlarımızın insan zekası, bellek ve öğrenmeyle ilgili tüm inançlarını birtakım hüsnü kuruntulara dayandırmış olması...

Fay gelip laboratuvarı gezmek istiyor ama ona gelmemesini söyledim. Şimdi en son istediğim şey Alice ile Fay’in karşılaşması. Başımda yeterince dert var zaten.

İLERLEME RAPORU 16

Temmuz 14 – Gökyüzü griydi ve yağmur serpiştiriyordu, yani Warren’a gitmek için iyi bir gün değildi. O günü düşündüğüm vakit benliğimi saran

depresyonun nedeni de bu olabilirdi. Veya kendimi aldatıyordum ve belki de beni rahatsız eden şey, oraya gönderilme olasılığıydı. Burt'ün arabasını ödünç aldım. Alice benimle birlikte gelmek istedi, ama orayı yalnızken görmeliydim. Fay'e de oraya gittiğimi söylemedim.

Long Island'daki Warren çiftlik bölgesine varmak arabayla bir buçuk saat sürüyordu. Orayı bulmakta hiç zorluk çekmedim. Uçsuz bucaksız gri renkli araziye dar bir yan yolun iki yanındaki beton sütunların arasından geçilerek giriliyordu. Binanın üzerinde güzelce parlatılmış bir levhada *Warren Devlet Bakımevi ve Eğitim Okulu* yazısı görülüyordu.

Yolun kenarındaki levhada saatte 15 mil ibaresi vardı, o yüzden bloklar boyunca uzanan binaların önünden geçerken sürat yapmamaya özen gösterdim ve idari binayı aramaya koyuldum.

Çayırın bir ucundan bir traktör benim tarafıma doğru gelmeye başladı. Traktörü kullanan adamın dışında, arkada oturan iki adam daha vardı. Başımı çıkararak sordum: "Bay Winslow'un ofisinin nerede olduğunu söyleyebilir misiniz?"

Sürücü traktörü durdurdu ve ileriye doğru sol tarafı gösterdi. "Ana Hastane'de. Sola dönün ve sağdan devam edin."

Traktörün arka tarafındaki bir tutamağa tutunarak yolculuk eden ve gözlerini bana dikmiş olan genç adama bakmaktan kendimi alıkoyamadım. Tıraşlı değildi ve yüzünde belli belirsiz boş bir gülümseme vardı. Güneş olmamasına rağmen, başına ön tarafını çocuklar gibi gözlerinin üzerine indirdiği bir gemici şapkası geçirmişti. Bakışlarımız bir an için karşılaştı – gözlerini kocaman açmış, bir şey sormak ister gibi bakıyordu – ama ben gözlerimi hemen başka bir yöne çevirdim. Traktör tekrar hareket ettiğinde, arabanın arka aynasından, onun da merakla bana bakmakta olduğunu gördüm. Bu beni allak bullak etti... Çünkü bu genç adam bana Charlie'yi hatırlatmıştı.

Baş psikologun bu kadar genç olması beni şaşırtmıştı. Uzun boylu, zayıf, yüzünde yorgun bir ifade olan bir adamdı. Ama sakin bakışlı gözleri, bu genç ifadenin arkasında güçlü bir kişinin olduğunu belli ediyordu.

Arazide beni kendi arabasıyla dolaştırdı. Rekreasyon alanlarını, hastaneyi, okulu, idari binaları ve *köşkler* olarak tanımladığı hastaların kaldığı iki katlı tuğla binaları gösterdi.

"Warren'ın çevresinde tel örgü filan görmedim," dedim.

"Hayır, sadece meraklı kişileri uzakta tutmak için girişte bir kapı ve çitler var."

"Ama onların uzaklaşmalarını... arazinin dışına çıkmalarını nasıl... nasıl... önleyebiliyorsunuz?"

Omuzlarını silkti ve gülümsedi. “Aslında önleyemiyoruz. Başını alıp gidenler oluyor, ama bunların çoğu geri döner.”

“Onların arkasından gitmiyor musunuz?”

Sorumun arkasında ne olduğunu anlamak ister gibi bana baktı. “Hayır. Eğer başları derde girerse, bunu kasaba halkından hemen öğreniriz... Veya polis onları bulup geri getirir.”

“Peki ya bulamazsanız?”

“Onlarla ilgili olarak kendilerinden veya başkalarından bir haber gelmezse, onların dış dünyayla tatmin edici bir uyum içine girmiş olduklarını var sayarız. Bay Gordon, şunu anlamanız gerek: Burası bir hapishane değil. Devlet bizim onları geri getirmek için mantık çerçevesi içinde elimizden geleni yapmamızı zorunlu kılıyor ama dört bin kişinin aynı anda yakından takip edilmesi için yeterli donanıma sahip değiliz. Buradan ayrılmayı başaranların hepsi yüksek-moron dediğimiz kişiler – bunlar sayıca da pek fazla olmuyor zaten. Şimdilerde buraya daha çok, sürekli gözetim gerektiren, beyni hasar görmüş kişiler geliyor. Ama yüksek-moronlar etrafta daha hür bir şekilde dolaşabiliyorlar ve dışarıda geçirdikleri birkaç hafta sonra, oralarda umduklarını bulamayan pek çoğu buraya geri dönüyor. Dünya onları istemiyor ve onlar da bunu çok çabuk anlıyorlar.

Arabadan indik ve *köşkler*den birine doğru yürümeye başladık. Yerlerde bembeyaz karolar vardı, binanın içi dezenfektan kokuyordu. Birinci katın lobisi yetmiş beş kadar çocuğun öğle yemeği zilinin çalmasını beklediği bir rekreasyon odasına açılıyordu. Gözüm tek başına köşedeki bir sandalyede oturmakta olan yaşça daha büyük bir çocuğa takıldı. Diğerlerinden – on dört, on beş yaşlarındaki – bir tanesini, kollarının arasına almış, onu bebek sallar gibi sallıyordu. İçeri girdiğimizde hepsi dönüp bize baktı ve aralarında daha cesur olanlar yanımıza kadar gelip, gözlerini bana dikti.

Genç psikolog yüzümdeki ifadeyi görünce, “Kafanızı onlara takmayın,” dedi. “Size zarar vermezler.”

Gömlek kollarını sıvamış ve kolalı beyaz etekliğinin üzerine kot kumaşından bir önlük takmış olan iri yapılı, gencecik, hoş bir kadın yanımıza geldi. Kemerine taktığı bir dizi anahtar her hareket ettiğinde şıkır şıkır ses çıkarıyordu. Yüzünün sol tarafının büyük ve şarap renkli bir doğum lekesiyle kaplı olduğunu, ancak yana döndüğü vakit görebildim.

“Bugün kimseyi beklemiyorduk, Ray,” dedi. “Konuklarınızı genellikle Perşembe günleri getiriyordunuz.”

“Thelma, bu bey Beekman Üniversitesi’nden Bay Gordon. Sadece çevreyi dolaşmak ve burada yaptıklarımızla ilgili bir fikir edinmek istiyor. Senin için günün fark etmeyeceğini biliyordum, Thelma. Senin için her gün doğru

zamandır.”

Kısa bir kahkaha attı, “ama şilteleri Çarşamba günleri ters yüz ediyoruz. O yüzden Perşembe günü her yer daha iyi kokuyor.”

Yüzündeki lekeyi fark etmemeyeyim diye sürekli olarak benim sol tarafımda durmaya özen gösterdiğini fark ettim. Beni yatakhanede, çamaşırhanede, tedarik odalarında ve – kurulmuş masalarıyla merkez büfeden yemeklerin getirilmesinin beklendiği – yemek salonunda gezdirdi. Konuşurken gülümsüyordu ve yüzündeki ifadeyle ve başının tepesinde topuz şeklinde topladığı saçlarıyla bir Lautrec balerinine benziyordu, ama direkt olarak gözlerimin içine hiç bakmıyordu. Burada, onun gözetimi altında yaşamanın nasıl bir şey olabileceğini merak ediyordum.

“Bu binadakiler oldukça iyi durumdalar,” dedi. “Ama nasıl olduğunu bilirsiniz. Her katta yetmiş beş tane olmak üzere, üç yüz çocuk var ve sadece biz beş kişi onlara bakıyoruz. Onları kontrol altında tutmak çok zor... Ama buralar *düzensiz* köşklerden çok daha iyi. *Oradaki* personel pek uzun süreli olmuyor. Bebeklerle durum o kadar vahim değil, ama büyüdükleri ve hâlâ kendilerine bakamadıkları vakit, berbat bir durum oluşuyor.”

“Siz çok iyi birine benziyorsunuz,” dedim. “Ev-gözetmeni olarak sizin gibi birisine sahip oldukları için çocuklar çok şanslı.”

Hâlâ ileriye doğru bakmaya devam ederek, içten gelen bir şekilde güldü. Gülerken beyaz dişleri görünüyordu. “Diğerlerinden ne daha iyiyim ne de daha kötü. Çocuklarımı çok seviyorum. İşimiz kolay değil ama onların size ne kadar ihtiyaçları olduğunu düşündüğünüzde, büyük bir tatmin duygusu yaşıyorsunuz.” Gülücüğü bir an için dondu. “Normal çocuklar çok çabuk büyüyor ve size olan ihtiyaçları çabuk bitiyor. Ama bu çocuklar sizin vereceğiniz her şeye muhtaç – tüm hayatları boyunca hem de.” Kendi ciddiyetinden utanmış gibi yeniden güldü. “İşimiz zor, ama değiyor.”

Aşağıda, Winslow’un bizi beklediği yerde yemek zili çaldı ve çocuklar sıra halinde yemek salonuna girdiler. Küçük bir çocuğu kucağında sallayan yaşça daha büyük olan çocuğun, aynı çocuğu elinden tutup masaya getirdiğini gördüm.

“Şu işe bir bakın,” dedim, o tarafa doğru işaret ederken.

Winslow da onaylar gibi başını salladı. “Büyük olanın adı Jerry ve diğeri Dusty. Bu tür şeylere biz burada sıkça rastlıyoruz. Etrafta onlar için vakit ayıracak biri olmadığı zaman, birbirlerinden sevgi ve şefkat alabileceklerini biliyorlar.”

Okula doğru giderken, diğer köşklerden birinin önünde bir çığlık sesi duydum. Bunu bir ağlama ve iki üç başka ses daha takip etti. Bu binanın pencerelerinde parmaklıklar vardı.

Winslow o sabah ilk kez biraz rahatsız gibi göründü. “Burası özel güvenlik köşkü,” diye izah etti. “Burada duygusal açıdan hasta olan düşük zekalılar var. Fırsat bulduklarında ya kendilerine, ya da diğerlerine zarar verirler. Onları K köşküne koyuyoruz ve her zaman kilit altında tutuyoruz.”

“Duygusal anlamda hasta olanlar mı? Onların akıl hastanelerinde olması gerekmez mi?”

“Evet, tabii,” dedi, “ama buna karar vermek çok zor. Duygusal rahatsızlık sınırına yakın olanların bazıları, ancak burada bir süre geçirdikten sonra çökme belirtileri veriyor. Diğer bazıları için mahkeme kararı var ve onlar için yerimiz olmamasına rağmen buraya kabul etmekten başka çaremiz olmuyor. Asıl sorun, burada kimse için yer olmaması. Bekleme listemizin ne kadar uzun olduğunu biliyor musunuz? Tam bin dört yüz kişi sırada bekliyor. Ve bu yılın sonuna kadar *belki* yirmi beş veya otuz kişi için yerimiz olabilecek.”

“Peki, bu bin dört yüz kişi nerede şimdi?”

“Evlerinde. Dışarıda, burada veya başka bir kurumda yer açılsın diye bekliyorlar. Gördüğünüz gibi, bizim yer sıkışıklığımız sıradan bir hastanede yer olmamasına benzemiyor. Bizim hastalarımız buraya genellikle hayatlarının sonuna kadar yaşamak için geliyorlar.”

Cam-beton karışımı, geniş panaromik pencereli, tek katlı bir bina olan yeni okul binasına geldiğimizde, bu koridorlarda bir hasta olarak dolaşmanın nasıl bir şey olduğunu hayal etmeye çalıştım. Kendimi erkeklerden ve küçük çocuklarından oluşan bir sıranın ortalarında görür gibi oldum. Belki ben de tekerlekli sandalyedeki bir çocuğu ittiriyor veya elinden tuttuğum birisine rehberlik ediyor veya benden küçük bir çocuğu kucağıma alıp sallıyor olacaktım.

Daha büyük yaştaki bir grup çocuğun bir öğretmenin denetimi altında tahta sıralar yaptığı doğrama işinin öğretildiği sınıfların birinde, etrafımızı sardılar ve meraklı gözlerle beni incelemeye koyuldular. Öğretmen testereyi elinden bıraktı ve bize doğru geldi.

Winslow, “Bay Gordon Beekman Üniversitesinden geliyor,” dedi. “Hastalarımızdan bazılarını görmek istiyor. Burayı satın almayı düşünüyor.”

Öğretmen güldü ve öğrencilerine elini salladı. “Şey, yani eğer b-burayı s-satın alırsa, bizi de b-birlikte s-satın alması gerekir. Ve çalışmamız için b-bize b-biraz daha t-t-tahta getirmesi...”

Öğretmen bana atölyeyi gezdirirken, çocukların çok tuhaf bir şekilde sessiz durdukları dikkatimi çekti. Yeni bitirilmiş olan sıraları zımparalamaya ve verniklemeye devam ettiler ama hiçbirisi konuşmadı.

Benim içimden geçeni bilmiş gibi “Bunlar b-benim s-sessiz çocuklarım, anlarsınız ya,” dedi. “D-dilsiz ve s-sağır olanlar...”

“Onlardan elimizde yüz altı tane var,” diye izah etti Winslow, “federal hükümetin sponsorluk yaptığı özel bir proje kapsamında...”

Bu ne inanılmaz bir şeydi! Diğer insanlara göre, ne kadar az şeye sahipti bu insanlar. Düşük zekalı, sağır ve dilsiz – ve buna rağmen büyük bir şevkle sıraları zımparalıyorlardı.

Büyük bir parça tahtayı mengeneyle sıkıştıran çocuklardan biri yaptığı işe ara vererek durdu, Winslow’un kolunu dürtükledi ve işi bitmiş birkaç parçanın sergileme raflarının üzerinde kurumakta olduğu köşeyi gösterdi. Çocuk, parmağıyla önce ikinci rafta duran bir lamba ayağını, sonra da kendisini gösterdi. Lamba ayağının işçiliği kötüydü, durduğu yerde sallanıyordu, ahşap dolgu macunu her taraftan taşmıştı ve vernik de hem fazla kaçmış, hem de düzgün sürülmemişti. Ama Winslow ve öğretmen heyecanla çocuğu övdüler ve çocuk, benim de onu övmemi bekler gibi gururlu bir şekilde gülümseyerek bana baktı.

“Evet,” diye onayladım ve telaffuz ederken sözcükleri abartarak “Çok iyi... Çok güzel...” dedim. Bunu söyledim, çünkü onun buna ihtiyacı vardı, ama içimden kendimi öyle boş hissediyordum ki... Çocuk bana tekrar gülümsedi ve biz gitmek üzereyken yanımıza gelip güle güle demek için koluma dokundu. Boğulur gibi oldum ve yeniden koridora çıkana kadar duygularımı kontrol etmekte zorlandım.

Okul müdürü kısa boylu, tombalak ve anaç görünümlü bir kadındı. Beni özenle hazırlanmış bir çizelgenin önüne oturttu. Çizelgede çeşitli hasta tiplerine, her bir kategoride görev yapmakta olan öğretmen sayısına ve onların üzerinde çalışma yaptıkları konulara yer verilmişti.

“Tabii,” diye açıkladı, “Biraz daha yüksek zeka düzeyi olanları artık alamıyoruz. Altmış veya yetmiş civarında olanlar, şehirdeki okulların özel sınıflarına kabul ediliyor veya sosyal tesislerde bakılıyorlar. Buradakilerin çoğu dışarıda idare edebilecek durumda olanlar. Bunlar koruyucu ailelere veriliyor ya da misafirhanelere yerleştiriliyor veya çiftliklerde, fabrikalarda, çamaşırhanelerde basit işler yapmak üzere vasıfsız işçi olarak çalıştırılıyorlar–”

“Veya fırınlarda,” diye araya girdim.

Kaşlarını çattı. “Evet. Sanırım onu da yapabilirler. Her neyse, biz buradaki çocukları *düzenli* ve *düzensiz* diye sınıflandırıyoruz (yaşları ne olursa olsun ben onlara hep çocuklarımız diyorum, onların hepsi burada birer çocuk). Çocukların düzeyine göre yapılan bu sınıflandırma, onların yaşadığı köşklerin idaresini çok daha kolay bir hale getiriyor. Düzensiz olanların bazıları beyinlerinde ağır derecede hasar olan çocuklar, bunlar yataklarında bakılıyorlar ve hayatlarının sonuna kadar da öyle kalacaklar.”

“Veya bilim onlara yardım edecek bir yol bulana kadar.”

“Oh,” diye gülümsedi ve “korkarım ki bu çocuklar yardım edilemez düzeyde olanlar,” diye özenle açıkladı.

“Hiç kimse yardım edilemez düzeyde değildir.”

Dikkatle yüzüme baktı, bu kez biraz tereddüt ediyor gibiydi. “Evet, evet, tabii, haklısınız. Ümidimizi yitirmemeliyiz.”

Onun sinirlerini oynattığımın farkındaydım. Beni buraya onun çocuklarından biri olarak getirselerdi ne olurdu diye düşünerek gülümsedim. Acaba beni *düzenli* çocukların sınıfına mı dahil ederdi, yoksa ötekine mi?

Winslow’un ofisine geri dönerek, onun çalışmaları hakkında konuşurken kahve içtik. “Burası iyi bir yer,” dedi. “Personelin içinde psikiyatristimiz yok – sadece her iki haftada bir dışarıdan gelen bir danışmanımız var. Ama bu da yetiyor. Psikolog kadrolarımızdaki herkes kendisini işine adamış durumda. Bir psikiyatrist de tutabilirdim ama o parayla iki psikolog tutabiliyorum ve bunlar buradaki çocuklara kendilerinden bir parça vermekten korkmayan kişiler.”

“ ‘Kendilerinden bir parça vermek’ derken ne kastediyorsunuz?”

Bir an için beni inceledi ve bezgin görüntüsünün altında bir öfke kıvılcımı belirdi. “Para ve malzeme verebilecek olan sürüyle insan var, ama vaktini ve sevgisini verecek insan çok az çıkıyor. Bunu kastediyorum.” Sesi haşinleşmişti. Odanın karşı tarafındaki kitap rafının üzerinde durmakta olan bir bebek biberonunu gösterdi.

“Şu şişeyi görüyor musunuz?”

Ofisine girdiğimden beri benim de onun ne olduğunu merak ettiğimi söyledim.

“Kollarına yetişkin bir adamı alıp bu şişeyle onu beslemeye hazır olan kaç kişi tanıyorsunuz? Veya bir hastanın onu baştan aşağı idrar ve dışkıyla sıvaması riskini göze alabilecek? Şaşırmış gibisiniz. Anlayamazsınız, nasıl anlayabilirsiniz ki, siz araştırmalarınızı fildişi bir kulede yapıyorsunuz, öyle değil mi? Bizim hastalarımız gibi en basit insani deneyimden mahrum olmanın nasıl bir şey olduğunu siz nereden bilebilirsiniz ki?”

Kendimi gülümsemek için zorlayamadım, sanırım o da bunu yanlış yorumladı çünkü ayağa kalkarak konuşmamızı ani bir şekilde bitirdi. Eğer günün birinde kalmak üzere buraya gelirsem ve o da tüm hikayeyi öğrenirse, onun da beni anlayacağından eminim. O, beni anlayabilecek türden bir adam.

Warren’dan arabayla ayrılırken ne düşüneceğimi bilemez bir haldeydim. Soğuk gri rengin yarattığı duygu – bir teslimiyet hissi – her bir yanımı çepeçevre sarmıştı. Görüşmelerimde bu insanları dünyaya kazandırmak için girişilmesi gereken herhangi bir rehabilitasyondan veya tedaviden söz edilmemişti. Kimse

ümit sözcüğünü ağzına almamıştı. Konu sadece yaşayan ölülerdi – veya daha da kötüsü, hiçbir zaman tam anlamıyla yaşıyor ve biliyor olamayan insanlar ve onların yarattığı duyguydu. Doğdukları andan itibaren solmuş ve kurumuş olan canların ve her gün gözlerini geçen zamana ve boşluğa dikmeye mahkum olanların yarattığı duygu...

Bakımevinin yüzünde kırmızı lekesi olan kadın yöneticisini, kekeme atölye öğretmenini, anaç müdireyi ve yorgun bakışlı genç psikoloğu düşündüm ve seçtikleri yolların onları bu sessiz dimağlara kendilerini adamak ve onlar için çalışmak için buralara kadar nasıl getirdiğini merak ettim. Kollarında o küçük çocuğu tutan o genç adam gibi her biri, bir parçasını kendisinden daha aza sahip olanlara vererek tatmin oluyordu.

Peki, ya bana gösterilmeyen şeyler?

Ben de hayatımın geri kalan günlerini diğerleriyle geçirmek için pek yakında Warren'a gelebilirim... Bekliyorum.

Temmuz 15 – Anneme yapacağım ziyareti erteleyip duruyorum. Onu hem görmek istiyorum, hem de istemiyorum. Bana ne olacağından emin olmadan onu görmek istemiyorum. Önce çalışmamın nasıl gittiği ve neler keşfedeceğimi görmem gerek.

Algernon artık labirentte koşmayı reddediyor; genel olarak motivasyonu azalmış durumda. Bugün yine onu görmeye gittim ve bu kez Strauss da oradaydı. Burt, Algernon'a zorla yemek yedirirken hem o, hem de Nemur rahatsız olmuş gibiydiler. O beyaz, küçük pudra pomponunun çalışma masasının üzerine sıkıştırılıp ağzına damlalıkla besin verilmesini görmek bende de tuhaf bir duygu yarattı.

Algernon böyle davranmaya devam ederse, onu iğnelerle beslemek zorunda kalacaklar. Onu o minicik bantların altında kıvranırken görünce, sanki kendi kollarım ve bacaklarım da bağlanmış gibi hissettim. Öğürmeye ve boğulur gibi olmaya başladım. Temiz hava almak için laboratuvarın dışına çıktım. Kendimi onunla özdeşleştirmekten vazgeçmem gerek.

Murray'in Barı'na gittim ve birkaç içki yuvarladım. Sonra Fay'i aradım ve birlikte mutat ziyaretlerimizi yapmaya başladık. Fay onu artık dansa götürmediğim için bana bozuk. Dün gece de bana sinirlendi ve beni bırakıp gitti. Çalışmamla ilgili en ufak bir fikri dahi yok, umurunda da değil ve onunla bu konu hakkında konuşmaya çalıştığım vakit sıkıldığını gizlemek için hiçbir çaba göstermiyor. O rahatsız edilmek istemiyor ve ben de onu suçlayamıyorum. Benim görebildiğim kadarıyla o sadece üç şeye ilgi duyuyor: Dans etmek, resim yapmak ve seks. Ve aramızdaki tek ortak şey seks... Onun benim çalışmamla

ilgilenmesini beklemek çok aptalca... O yüzden, o da dansa bensiz gitmeye başladı. Geçenlerde bana birkaç gece önce rüyasında benim daireme geldiğini ve tüm kitap ve notlarımı ateşe verdiğini gördüğünü söyledi. Sonra ikimiz o alevlerin arasında dans etmişiz. Dikkatli olmam gerek. Fay, giderek dominant oluyor. Bu gece benim dairemin de giderek onunkine benzemeye başladığını – yani bir rezalet haline geldiğini – fark ettim. Şu içkiyi de biraz azaltmalıyım.

Temmuz 16 – Alice dün gece Fay'le tanıştı. İkisi yüz yüze geldiklerinde ne olacağını merak edip duruyordum. Alice, Burt'ten Algernon'la ilgili haberi alınca beni görmeye geldi. Algernon'un durumunun ne anlama geldiğini biliyor ve o yüzden bu işin başında beni teşvik ettiği için kendisini hâlâ sorumlu hissediyor.

Kahve içtik ve geç vakitlere kadar konuştuk. Fay'in Stardust Dans Salonu'na gittiğini biliyordum. Ama sabah saat bir-kırk beşte, Fay'in aniden yangın merdiveninde belirmesiyle şaşkınlığa uğradık. Hafif hafif vurduktan sonra, yarı açık olan pencereyi ittirip açtı ve elinde bir şişeyle vals yaparak odaya girdi.

"Davetsiz konuğunuz var," dedi, "ama kendi içeceklerimi getirdim."

Alice'in üniversitedeki projede çalışmakta olduğunu ona söylemiştim ve Alice'e de daha önce Fay'den bahsetmiştim, o yüzden karşılaşmaları onları şaşırtmadı. Bir iki saniye birbirlerini tarttıktan sonra, sanattan ve benden bahsetmeye başladılar, öyle ki ben o anda odada değil, dünyanın herhangi başka bir yerinde olabilirdim. Birbirlerinden hoşlandılar.

"Ben kahve getireyim," dedim ve onları yalnız bırakmak için mutfağa gittim.

Geri döndüğümde, Fay ayakkabılarını çıkarmış, yere oturmuş ve şişeden cin içiyordu. Alice'e, güneş banyosu yapmanın beden için çok önemli olduğunu ve dünyanın ahlaki sorunlarını çözmek için çıplaklar kampı açmak gerektiğine inandığını anlatıyordu.

Alice, Fay'in topluca bir çıplaklar kampına katılmamız önerisine çılgınlar gibi güldükten sonra öne doğru eğilerek Fay'in ona koyduğu içkiyi aldı.

Şafak vaktine kadar oturup konuştuk. Alice'i eve bırakmak için ısrar ettim. Gerekli olmadığını söyleyerek itiraz etti, ama Fay bu saatte şehre yalnız başına çıkmak için insanın deli olması gerektiğini söyledi. Bunun üzerine aşağıya inip bir taksi çağırdım.

Yolda giderken Alice, "Onda bir şey var," dedi. "Ne olduğunu bilmiyorum. Açık kalpliliği, insanlara güvenmesi, bencil olmaması..."

Aynı fikirdeydim.

"Ve seni seviyor," dedi Alice.

"Hayır, o herkesi seviyor," diye ısrar ettim. "Ben onun için sadece koridorun

karşı tarafındaki komşuyum.”

“Sen ona aşık değil misin?”

Hayır anlamında başımı salladım. “Sen hayatımda sevdiğim tek kadınsın.”

“Bu konuyu açmayalım.”

“O zaman beni önemli bir sohbet kaynağından mahrum etmiş oluyorsun.”

“Beni tek bir konu endişelendiriyor, Charlie. İçki. O akşamdan kalma durumlarının bazıları kulağıma geldi.”

“Burt’e söyle, gözlemlerini ve raporlarını deneysel verileri için saklasın. Onun seni bana karşı zehirlemesine izin verememem. İçki konusuyla baş edebilirim.”

“Hep böyle derler.”

“Benim dediğimi duydun mu hiç?”

“Fay’e sadece bu konuda karşıyım,” dedi. “Seni içkiye alıştırdı ve çalışmana müdahale ediyor.”

“O konuyla da baş edebilirim.”

“Bu çalışma şimdi çok önemli, Charlie. Sadece dünya ve milyonlarca tanımadığımız insan için değil, ama senin için de... Charlie, senin bu sorunu kendin için de çözmen gerekiyor. O yüzden, kimsenin senin ellerini bağlamasına izin verme.”

“Şimdi gerçek ortaya çıkıyor,” diye takıldım. “Onu daha az görmemi istiyorsun, değil mi?”

“Öyle bir şey söylemedim.”

“Ama söylemek istediğin oydu. Eğer o benim çalışmama müdahale ediyorsa, ikimiz de biliyoruz ki onu hayatımdan çıkarmam gerekecek.”

“Hayır, onu hayatından çıkarman gerektiğine inanmıyorum. O senin için iyi. Onun gibi bir kadının yanında olmasına ihtiyacın var.”

“Benim için en iyi sen olurdun.”

Yüzünü diğer tarafa çevirdi. “Onun olduğu şekilde değil.” Sonra yine bana baktı. “Bu gece buraya ondan nefret etmeye hazır olarak geldim. Onu ilişki içinde olduğun pespaye ve aptal bir fahişe olarak görmek istiyordum ve aranıza girerek sen istemesen de seni ondan kurtarma planlarım vardı. Ama şimdi, onunla tanıştıktan sonra, onun davranışlarını yargılama hakkımın olmadığını görüyorum. Onun senin için iyi olduğunu düşünüyorum. Böylece, ben de içimi boşaltmış oldum. Tasvip etmesem de ondan hoşlanıyorum. Yine de, bütün bunlara rağmen, eğer onunla içki içmekten ve bütün vaktini onunla gece kulüplerinde ve dans salonlarında eğlenerek geçirmekten vazgeçemiyorsan, o zaman o senin önünde bir engel oluşturuyor demektir. Bu da sadece senin

çözebileceğin bir sorun.”

“Sadece benim çözebileceğim sorunlardan bir tane daha mı?” diyerek güldüm.

“Bunun üstesinden gelebilecek misin? Onunla aşırı ilgilisin. Bunu görebiliyorum.”

“O kadar da değil.”

“Durumunla ilgili olarak onunla konuştun mu?

“Hayır.”

Belli etmek istemese de, bir şekilde rahatladığını ve gevşediğini fark ettim. Kendimle ilgili sırrı saklamakla, Fay’e bağlı kalma konusunda herhangi bir söz vermemiş oluyordum. İkimiz de biliyorduk ki, ne kadar harika bir insan olursa olsun, Fay benim durumumu anlayacak çapta değildi.

“Ona ihtiyacım var,” dedim, “ve bir bakıma onun da bana... Ve birbirimize bu kadar yakın yerlerde yaşıyor olmamız da, tabii ki işimizi kolaylaştırdı, hepsi bu. Ama buna aşk diyemem – ikimizin arasında var olan şeyle aynı değil...”

Bakışlarını ellerine indirdi ve kaşlarını çattı. “İkimizin arasında var olan şeyin ne olduğunu bildiğimden emin değilim.”

“Seninle sevişme fırsatı elime geçtiğinde Charlie’nin dehşete kapılmasına neden olacak kadar çok derin ve özel bir şey...”

“Ve onunla aynı şey olmuyor mu?”

Omuzlarımı silktim. “Onunla olan ilişkimin önemli olmadığını da zaten öyle anlıyorum. Charlie’nin paniklemesine neden olacak kadar anlamlı değil.”

“Harika!” diyerek güldü. “Ve çok da ironik. Ondan bu şekilde bahsettiğin vakit, ikimizin arasına girdiği için ondan nefret ediyorum. Sence, sana... yani ikimize hiç... izin...”

“Bilmiyorum. Umuyorum.”

Onu kapıda bıraktım. El sıkıştık ve nedense bu el sıkışma tuhaf bir şekilde bir sarılmanın olabileceğinden daha içten ve samimiydi.

Eve dönüp Fay ile seviştim, ama aklımda hep Alice vardı.

Temmuz 27 – Gece gündüz çalışıyorum. Fay’in itirazlarına rağmen, laboratuvara portatif bir karyola getirttim. Çok hükmedici olmaya başladı ve yaptığım çalışmalardan nefret ediyor. Bana öyle geliyor ki, hayatımda bir başka kadın olsaydı ona tahammül edebilirdi ama kendimi tamamen onun aklının ermediği konulara vermiş olmamı bir türlü kabul edemiyor. İşlerin bu raddeye gelmesinden korkuyordum, ama ona olan sabrım da taşmak üzere. Çalışmamdan uzak geçirdiğim her ana acıyorum – ve vaktimi çalmaya yeltenen kişilere hiç

sabır gösteremiyorum.

Vaktimin çoğu ayrı bir dosyada muhafaza ettiğim notları yazmakla geçiyor ama zaman zaman biraz da alışkanlıktan olsa gerek, ruh hallerimi ve düşüncelerimi de yazmadan edemiyorum.

Zeka kalkulusu çok büyüleyici bir alan. Bir bakıma, bu benim tüm hayatım boyunca ilgili duyduğum bir konu. İşte, şimdi elimin altında bugüne kadar edindiğim tüm bilgileri uygulayabileceğim bir imkan var.

Zaman şimdi yeni bir boyut kazanıyor – bir yanıt arayışında çalışırken, o çalışmanın içinde kaybolup gitmek... Etrafımdaki dünya ve geçmiş hayatım çok uzaklarda kalmış ve netliğini kaybetmiş gibi. Sanki zaman ve mekan, karamel şekeri gibi oradan buradan çekilmiş, kıvrılarak ve bükülerek eciş bücüş bir hale getirilmiş... Tek gerçek olan şey, burada, ana binanın dördüncü katındaki kafesler, fareler ve laboratuvar donanımı...

Burada gece veya gündüz yok. Bir ömür boyu sürmesi gereken araştırmayı birkaç haftaya sıkıştırmam gerek. Dinlenmem gerektiğini biliyorum, ama neler olup bittiğiyle ilgili gerçeği öğrenene kadar bunu yapamam.

Alice şimdi bana çok yardımcı oluyor. Bana sandviçler ve kahve getiriyor ve herhangi bir talepte bulunmuyor.

Neler algıladığıma gelince: Her şey açık ve net, her bir duyumsamam coşkulu ve aydınlık, öyle ki onların içerdiği kırmızılar, sarılar ve maviler pırıl pırıl parlıyor. Burada uyumanın tuhaf bir etkisi var. Laboratuvardaki hayvanların, köpeklerin, maymunların ve farelerin kokusu beni anılar dünyasına geri götürüyor ve yeni bir duyumsama mı yaşadığımı, yoksa geçmişi mi hatırladığımı anlayamıyorum. Hissettiklerimin ne oranda anı, ne oranda burada ve şimdiki zamanda olduğunu söylemek mümkün değil. Anılardan ve gerçek olan şeylerden tuhaf bir bileşim oluşuyor. Geçmiş ve şimdiki zaman; beynimdeki merkezlerde depolanan uyarıcılara ve bu odadaki uyarıcılara verdiğim tepki ve öğrendiğim her şey eriyerek, gözümün önünde dönmekte olan ve tüm yüzeylerini muhteşem ışık patlamaları halinde görebildiğim bir evrene dönüşüyor...

Kafesinin orta yerinde oturmakta olan bir maymun, uykulu gözlerini bana dikmiş, ihtiyar bir adamınkilere benzeyen kırışık elleriyle yanaklarını ovuşturuyor... Çii... çiii... çiiiiii... diye bağırıyor ve kafesin tellerinden hız alarak dalgın dalgın boşluğa bakan bir maymunun daha oturmakta olduğu salıncağa zıplıyor. Sonra çiş yapıyor, dışkılıyor, yelleniyor ve gözlerini dikerek bana bakıyor ve gülüyor... çii... çiii... çiiiii... diye.

Etrafta zıplıyor, oradan oraya atlıyor, sekiyor, diğer maymunun kuyruğunu

yakalamaya çalışıyor, ama salıncaktaki maymun, uzakta olduğu için gereksiz yere telaşlanmadan, sadece bir ıslık sesi çıkararak onu başından savıyor. Cici maymun... Tatlı maymun... Kocaman gözlü ve ıslık gibi ses çıkaran kuyruğu olan maymun... Onu bir yer fıstığı vererek besleyebilir miyim? Oradaki levhada hayvanları beslemeyin diye yazıyor. Bu bir şempanze... Onu okşayabilir miyim? Boş verin, hadi gelin fillere bakalım.

Dışarıda güneş ışığı gibi parlayan, bahar giysileri içinde kalabalık bir insan topluluğu var.

Algernon kendi pisliği içinde, hareket etmeden yatıyor, kokular her zamankinden daha keskin. Peki, ya ben?

Temmuz 28 – Fay'in yeni bir erkek arkadaşı var. Dün gece onunla birlikte olmak için eve gitmiştim. Önce bir şişe içki almak için odama uğradım, sonra yangın merdivenine doğru seğirttim. Neyse ki girmeden önce içeriye bir bakmayı akıl etmişim. İkisi yan yana koltuğun üzerindeydiler. Ne tuhaf, onları umursamıyorum. Sanki rahatladım bile...

Sonra, Algernon'la çalışmak için laboratuvara gittim. Algernon'un zaman zaman uyuşukluktan çıktığı anlar oluyor. Düzenli olarak, değişken bir labirentten geçmek zorunda, ama başarısız olduğu ve kendisini bir çıkmaz içinde bulduğu vakitler, çok saldırgan oluyor. Laboratuvara gidince labirentin içine bir baktım. Algernon gayet atik tetik görünüyordu ve beni tanıyormuş gibi yanıma kadar geldi. Çalışmaya hevesliydi ve kafesten tel örgüyle çevrili labirente açılan kapıyı açınca, doğru yollardan geçerek süratle ödül kutusuna vardı. Labirenti tam iki kez başarıyla geçti. Üçüncü seferinde, yarıya kadar gelebildi, bir kesişme noktasına gelince durdu ve ani bir hareketle yanlış yere saptı. Ne olacağını tahmin edebiliyordum, o yüzden onu çıkmaz sokağa sapmadan önce oradan çıkarmak istedim. Ama kendimi tutarak onu izlemeyi sürdürdüm.

Algernon kendisini aşina olmadığı bir yolda bulunca, yavaşladı ve hareketleri kararsız olmaya başladı: Başlıyor, duruyor, gerisin geriye gidiyor, kendi etrafında dönüyor, tekrar ileriye doğru bir hamle yapıyor ve sonunda ona yanlış yaptığını ikaz eden hafif bir şok yediği çıkmaz sokağa giriyordu. O aşamada, farklı bir yol araştırmak için geri dönmek yerine, daireler çizmeye ve bir plağın oyuklarını kazıyan gramofon iğnesi gibi gıcırtılı sesler çıkarmaya başladı. Sonra kendisini tekrar tekrar labirentin duvarlarına fırlattı, oradan oraya zıpladı, geri taklalar atarak tekrar tekrar yerlere düştü. İki kez tırnaklarını tel örgüye geçirdi, vahşice cırladı, kendisini bıraktı, sonra ümitsizce yeni bir çaba içine girdi. Nihayet durdu ve kendisini küçük ve sert bir top haline getirdi.

Onu oradan aldığımda, bu pozisyonunu bozmak için bir gayret göstermedi ve

katatonik bir sarhoşluk içinde kaldı. Başını, kol ve bacaklarını oynattığımda, onların da pelte gibi olduğunu gördüm. Onu kafesine koydum ve sarhoşluğu geçene ve normal bir şekilde etrafta dolaşana kadar başında bekledim.

Benim anlamadığım şey, Algernon'un regresyonunun nedeni – bu özel bir durum mu? Yoksa münferit bir olay mı? Veya işlemin temelinde yatan genel bir başarısızlık durumu mu söz konusu? Hangi kuralın geçerli olduğunu bulmam gerek.

Eğer bunun nedenini bulabilirsem ve bu zeka geriliği konusunda bugüne kadar keşfedilmiş olan diğer her şeye bir nebze olsun katkıda bulunur ve benim gibi olan kişilere yardım imkanı sağlarsa, kendimi tatmin olmuş hissedeceğim. Bana ne olacağı önemli değil, henüz dünyaya gelmemiş bazı insanların hayatına bir şeyler katabilirsem eğer, kendimi binlerce kez normal bir hayat yaşamış gibi hissedeceğim.

Bu da bana yeter.

Temmuz 31 – Artık çok yaklaştım. Bunu hissediyorum. Bu hızla gidersem kendimi öldüreceğimi söylüyorlar, ama şu ana kadar mevcut olduğunu bile bilmediğim bir berraklık ve güzelliğin doruk noktasında yaşadığımı anlamıyorlar. Benliğimin tüm parçaları bu çalışmaya odaklanmış durumda. Onu gündüzleri tenimin üzerindeki gözeneklerin içine sünger gibi çekiyorum. Geceleri ise – uykuya dalmadan önceki anlarda – fikirler beynimin içinde havai fişekler gibi infilak ediyor. Bir problemin çözüldüğü anda yaşanan patlama kadar insana mutluluk veren başka hiçbir şey yok.

Bu kaynayan enerjiyi ve yaptığım her şeyi dolduran keyfi alıp götürecek hiçbir gücün olmaması ne kadar inanılmaz bir şey... Sanki son birkaç ay içinde özümsediğim tüm bilgiler bir araya gelmiş ve beni bir ışığın ve kavrayışın zirvesine oturtmuş gibi hissediyorum. Güzelliğin, sevginin ve gerçeğin bir yumak halinde bütünleşmiş bir hali bu. Bu mutluluğun ta kendisi... Ve bulmuşken, nasıl terkederim onu? Yaptığım şeye aşığım, çünkü bu problemin yanıtı tam burada, beynimin içinde ve yakında – çok yakında – bir patlamayla bilinçlilik durumuna geçecek. Sadece bu problemi çözeyim lütfen. Tanrı'ya, beynimin içindekinin aradığım yanıt olması için dua ediyorum, ama eğer öyle değilse, o zaman da herhangi başka bir yanıtı da kabul edeceğim ve sahip olduklarım için minnettar olmaya çalışacağım.

Fay'in yeni erkek arkadaşı Stardust Dans Salonu'ndan bir dans öğretmeni. Onu suçlayamıyorum, çünkü onunla o kadar az vakit geçiriyorum ki...

Ağustos 11 – Son iki gündür hep çıkmaz sokaklardayım. Hiçbir şey olmuyor.

Bir yerde yanlış bir dönemece girmiş olmalıyım, çünkü pek çok sorunun yanıtını bulmama rağmen, benim için en büyük önemi arz eden sorunun yanıtını bulamıyorum: Algernon'un regresyonu, deneyin temel hipotezini nasıl etkiliyor?

Neyse ki, beynin işleyişi hakkında epeyce bilgim var, dolayısıyla bir tıkanıklığın beni fazla endişelendirmesine izin vermiyorum. Paniklemek ve ümitsizliğe düşmek (veya daha da kötüsü, gelmeyeceğini bildiğim bazı yanıtları zorlamak) yerine, zihnimdeki yükü bir süre atmam ve problemi kendi suyunda pişmeye bırakmam gerek. Bilinç düzeyinde gidebileceğim kadar gitmiş bulunuyorum, şimdi sıra farkındalık düzeyinin altındaki gizemli işlemlere geldi. İzah edilmesi mümkün olmayan şeylerden biri de, öğrendiğim ve yaşadığım şeylerin problemin uygulanma şeklini nasıl etkilediği. Kim bilir, insanların yeterli bilgisi olmadığı veya yaratıcılık sürecine ve kendilerine yeterince inanmadıkları ve beyinlerinin bütününün çalışmasına izin vermedikleri için kaç problem çözümsüz kalmıştır?

O yüzden dün öğleden sonra çalışmaları bir kenara bırakıp Bayan Nemur'un kokteyl partisine gitmeye karar verdim. Parti, kocasının bağış almasında etkili olan Welberg Vakfı'nın yönetim kurulundaki iki adamın onuruna veriliyordu. Oraya Fay'i de götürmeyi planlamıştım ama o, bir randevusu olduğunu ve dansa gitmeyi tercih ettiğini söyledi.

Akşama, cana yakın olma ve arkadaş edinme niyetiyle başladım. Ama bugünlerde insanlara ulaşmakta zorluk çekiyorum. Bu benden mi, yoksa onlardan mı kaynaklanıyor bilemiyorum, ama sohbet çabalarım birkaç dakika içinde etkisizleşiyor ve bariyerler oluşuyor. Benden korktukları için mi böyle oluyor? Yoksa aslında beni hiç ırgalamadıkları ve ben de onlar hakkında aynı duygular içinde olduğum için mi?

Bir içki alıp kocaman odanın içinde dolanmaya başladım. Küçük sohbet grupları halinde oturmakta olan kümeler vardı, ama hiçbiri benim kaynaşmak istediğim türden değildi. Nihayet, Bayan Nemur beni bir köşeye sıkıştırdı ve beni kurul üyelerinden Hyram Harvey ile tanıştırdı. Bayan Nemur, kırklı yaşların başında, sarı saçlı, çok makyajlı ve uzun kırmızı tırnakları olan, alımlı bir kadın. Bir kolunu Harvey'in koluna geçirmişti. "Araştırma nasıl gidiyor?" diye sordu. Bilmek istiyormuş."

"Olabileceği kadar iyi... Şu sıralarda çok zor bir problemi çözmeye çalışıyorum."

Bir sigara yakarak bana gülümsedi. "Projedeki herkesin işe girişerek yardımcı olmaya karar verdiğiniz için size minnettar olduğunu biliyorum. Ama sizin olan bir çalışmaya emek vermeyi daha çok tercih edeceğinizi sanıyorum. Kendinizin tasarladığı ve yarattığı bir çalışma... Başka birisine ait olan bir işin

üzerinde çalışmak çok sıkıcı olmalı.”

Kuşkusuz, çok sivriydi. Hyram Harvey’e, kocasının hakkını teslim etmeyi unutmaması mesajını veriyordu. Ama onunla söz dalaşına girmeden edemedim. “Hiç kimse hiçbir zaman yeni bir şey başlatmıyor, Bayan Nemur,” dedim. “Herkes çalışmasını diğerlerinin hataları üzerine inşa ediyor. Bilimde gerçekten orijinal olan hiçbir şey yoktur. Önemli olan, her bir bilim adamının eldeki bilginin toplamına yaptığı katkıdır.

“Tabii,” dedi, benimle değil, daha çok yaşlı konuğuyla konuşuyordu. “Bay Gordon’un bu minik problemleri çözmek için daha önceden el altında olmaması çok yazık.” Güldü. “Ama bir dakika – oh, neredeyse unutuyordum, siz zaten herhangi bir psikolojik deneye katkı sağlayacak durumda değildiniz ki...”

Harvey güldü ve ben de sesimi çıkarmasam daha iyi olur diye düşündüm. Bertha Nemur nasıl olsa son sözü bana bırakacak değildi ve bu atışmayı biraz daha sürdürdüğümüz takdirde işler iyiden iyiye çığırından çıkabilirdi.

Dr. Strauss ile Burt’ün Welberg Vakfı’ndan gelen diğer kişiyle, George Raynor ile konuştuğunu gördüm. Strauss şöyle diyordu: “Problem, Bay Raynor, bu tür projelerde çalışmak için yeterli fonlara sahip olabilmek ve para konusunun insanın elini kolunu bağlamaması. Parayı sadece belirli amaçlar için tahsis ettikleri vakit, bu tür projelerde iş yapmakta zorlanıyoruz.”

Raynor olumsuz anlamda başını salladı ve elindeki puroyu etrafındaki küçük gruba doğru savurdu. “Asıl problem, kurulu bu tür araştırmaların pratik bir değeri olduğuna inandırmak.”

Bu kez de Strauss hayır der gibi başını salladı. “Benim söylemek istediğim şey, bu paranın araştırma için ayrılmış olması. Kimse projenin faydalı bir şeyle sonuçlanacağını önceden bilemez. Sonuçlar genellikle olumsuz olur. Biz araştırmalarımızda neyin olduğunu değil, neyin olmadığını öğreniriz. Ve bu da, olayı bu noktada devralan kişiye olumlu bir keşif yapmış kadar yararlı olur. En azından ne yapmaması gerektiğini öğrenmiştir.”

Gruba yaklaştığımda, daha önce tanıştırılmış olduğum Raynor’un karısını fark ettim. Otuz yaşlarında, siyah saçlı, güzel bir kadındı. O da gözlerini bana dikmiş, daha doğrusu oradan bir şeyin fışkırmasını bekliyormuş gibi, başımın tepesine bakıyordu. Ben de bakışlarımı ona diktim, rahatsız olarak Dr. Strauss’a doğru döndü. “Peki, şu anda üzerinde çalıştığınız proje ne durumda? Bu teknikleri diğer düşük zekalılar için de kullanabileceğinizi düşünüyor musunuz? Bu dünyada kullanılabilecek olan bir şey mi?”

Strauss omuzlarını silkti ve bana doğru baktı. “Bir şey söylemek için hâlâ çok erken. Kocanız Charlie’yi bu projeye sokabilmemiz için bize yardımcı oldu, pek çok şey büyük ölçüde onun neler bulup çıkaracağına bağlı.”

“Tabii,” diye araya girdi Bay Raynor, “sizinki gibi alanlarda, *kuramsal* araştırmanın bir zorunluluk olduğunu hepimiz biliyoruz. Ama laboratuvar dışında kalıcı sonuçlar elde edebilmek için pratik anlamda gerçekten uygulanabilir bir yöntem üretebilseydik ve dünyaya bundan somut bir fayda çıkacağını gösterebilseydik, imajımız için ne kadar iyi olurdu...”

Tam ben konuşmak üzereyken, ne söyleyeceğimi muhtemelen tahmin eden Strauss ayağa kalktı ve kolunu omzuma koydu. “Beekman’da biz hepimiz Charlie’nin yürüttüğü çalışmanın son derece önemli olduğunu düşünüyoruz. Onun görevi şimdi, bizi nerelere kadar götürürse götürsün, gerçeği bulmak. Biz halkla ilgili konularla baş etmeyi ve toplumun eğitilmesini sizin vakıflarınıza bırakıyoruz.”

Raynorlar’a gülümsedi ve beni onlardan uzaklaştırdı.

“Benim,” dedim, “söylemek istediğim şey bu değildi.”

“Olmadığını ben de biliyorum,” diye fısıldadı dirseğime asılarak. “Ama gözlerindeki parıltıdan onları paralamak istediğini fark ettim. Ve ben buna izin veremezdim, öyle değil mi?”

“Sanırım, haklısınız,” diye kabul ettim, kendime bir martini daha alarak.

“Bu kadar çok içmen sence akıllıca bir davranış mı?”

“Hayır, ama gevşemek istiyorum ve sanırım bunun için yanlış yere gelmiş bulunmaktayım.”

“O zaman biraz ağırdan al,” dedi, “ve bu gece beladan uzak dur. Bu insanlar aptal değil. Onlar hakkında neler düşündüğünü biliyorlar, ayrıca senin onlara ihtiyacın olmayabilir ama bizim var.”

Ona bir selam çaktım. “Gayret ederim, ama şu Bayan Raynor’u benden uzak tutsanız iyi olur. Poposunu bir kere daha bana sallarsa, ona iyi bir pandik atarım, ona göre.”

“Şışşş!” diye tısladı. “Seni duyacak.”

“Şışşş! diye tekrarladım. “Özür dilerim. Şu köşede durup, kimsenin yolunu tıkamayayım bari.”

Üstüme ince bir pus iniyordu ama ben gözlerini dikmiş bana bakan kişileri görebiliyordum. Sanırım kendi kendime bir şeyler homurdanıyordum – ama herkesin duyabileceği şekilde. Neler söylediğimi hatırlamıyorum. Kısa bir süre sonra, insanların alışılmışın dışında, çok erken bir saatte partiden ayrıldığını fark ettim ama Nemur gelip de önüme dikilene kadar buna fazla önem vermedim.

“Sen kim olduğunu sanıyorsun da bu şekilde davranıyorsun? Hayatımda bu denli bir terbiyesizlikle karşılaşmamıştım.”

Ayağa kalkmaya çalışarak, “Hadi bakalım, neden böyle konuşuyorsunuz?”

dedi.

Strauss kendisine hakim olmaya çalıştı, ama ağzından tükürükler saçarak boğulur gibi, “Böyle konuşuyorum çünkü sen ya çok nankörsün, ya da durumu hiç anlamamışsın. Bize değilse bile bu insanlara karşı borçlu olduğunu görmüyor musun – hem de bir değil, birkaç nedenden dolayı.”

“Ne zamandan beri kobayların minnettar olması gerekiyor?” diye bağırdım. “Sizin amaçlarınıza hizmet ettim ve şimdi de yaptığınız hataları sizin için düzeltmeye çalışıyorum. Söyleyin bakalım, bu beni neden birilerine karşı borçlu yapıyormuş?”

Strauss tartışmayı kesmek için araya girmeye yeltendi, ama Nemur onu engelledi. “Bir dakika. Şunu duymak istiyorum. Sanırım, bir konuyu açıklığa kavuşturmamız gerek.”

“Çok içki içti,” dedi karısı.

“O kadar da değil,” diye homurdandı Nemur. “Gayet açık ve net konuşup duruyor. Onun pek çok şeyine katlandım. O bizim çalışmamızı – mahvetmediyse de – tehlikeye attı ve şimdi nasıl bir savunması olduğunu onun kendi ağzından duymak istiyorum.”

“Boş ver,” dedim. “Hakikati gerçekten öğrenmek isteyeceğini sanmıyorum.”

“Ama istiyorum, Charlie. En azından senin versiyonunu... Ben – geliştirdiğin onca yetenek, öğrendiğin onca şey ve yaşadığın tüm deneyimler – kısacası, senin için yapılan bütün bu şeyler için bir minnettarlık duyup duymadığını öğrenmek istiyorum. Yoksa eskiden daha iyi olduğunu mu düşünüyorsun?”

“Bazı bakımlardan, evet...”

Hepsi şoke olmuşlardı.

“Son birkaç ay içinde çok şey öğrendim,” dedim. “Sadece Charlie Gordon hakkında değil, hayat ve insanlar hakkında... Ve kimsenin, moron da olsa, dâhi de olsa, Charlie Gordon’u aslında hiç umursamadığını da keşfettim. Öyle olunca, benim ne düşündüğüm ne fark eder ki?”

“Oh,” diye güldü Nemur. “Demek kendine acıyorsun. Ne bekliyordun ki? Bu deney senin zekanı geliştirmek içindi, seni popüler yapmak için değil. Senin kişiliğine ne olacağı bizim kontrolümüz altında değildi ve sen de herkesin sevdiği, geri zekalı genç bir adamdan kibirli, bencil ve asosyal bir pislik haline geldin.”

“Sorun, sevgili profesör, zeki bir insan olduktan sonra bile beni kafesin içinde tutmak ve özlemini çektiğiniz onuru size kazandıracak şekilde gerektiği zaman sergilemek istemenizden kaynaklanıyor. Ama şu işe bakın ki, ben de bir insanım.”

Öfkeliydi ve onun bu kavgaya son vermek ile beni bir kez daha yere sermek

arasında gidip geldiğini görebiliyordum. “Adil davranmıyorsun, her zamanki gibi. Sana her zaman iyi davrandığımızı biliyorsun – senin için elimizden geleni yaptık.”

“Evet, her şeyi yaptınız, beni bir insan olarak görmenin dışında. Deneyden önce benim bir hiç olduğumu söyleyerek durmadan böbürlendiniz ve şimdi neden öyle yaptığınızı anlıyorum. Çünkü eğer ben bir hiç idiysem, beni yaratan kişiler siz oluyordunuz ve bu da sizi benim efendim ve patronum konumuna getiriyordu. Minnet duygularımı günün her saatinde göstermediğim için bana içerliyorsunuz. Ama ister inanın, isten inanmayın ben size minnettarım. Ama benim için yaptıklarınız – harika şeyler olmakla birlikte – size bana bir deney hayvanıymışım gibi davranma hakkını vermez. Ben şimdi bir bireyim ama o laboratuvara adım atmadan önce Charlie de öyleydi. Şoke olmuş gibisiniz! Evet, aniden benim her zaman – daha önce de – bir birey olduğumu anladınız, öyle değil mi? Ve bu sizin zeka düzeyi 100’den düşük olan kişilerin üzerinde durmaya değmeyeceğine dair olan inancınıza ters düşüyor. Profesör Nemur, bana baktığınızda vicdanınızın sizi rahatsız ettiğini düşünüyorum.”

“Seni yeterince dinledik,” diye ani bir çıkış yaptı. “Sen sarhoşsun.”

“Ah, hayır,” diye onu rahatlamaya çalıştım. “Çünkü eğer sarhoş olursam, bildiğinizden daha farklı bir Charlie Gordon görürsünüz. Evet, karanlıklarda yürüyen öteki Charlie hâlâ burada. Benim içimde.”

“Delirmiş galiba,” dedi Bayan Nemur. “Sanki iki tane Charlie Gordon varmış gibi konuşuyor. Bu duruma bir el koysanız iyi olur, doktor.”

Dr. Strauss olumsuz anlamda başını salladı. “Hayır. Onun ne demek istediğini ben biliyorum. Son günlerde yaptığımız terapi seanslarında da böyle bir durum ortaya çıkmıştı. Son bir iki ay içinde tuhaf bir çözünme oldu onda. Kendisini deneyden önceki haliyle – bilincinde hâlâ işler durumda olan, ayrı ve farklı bir birey olarak – algılama türünde bazı deneyimler yaşadı. Sanki eski Charlie onun bedenini kontrol altına almak için mücadele ediyormuş gibi hissediyordu.”

“Hayır.” Ben asla öyle bir şey söylemedim. Kontrol altına almak için mücadele etmiyor. Charlie orada, buna hiç kuşku yok, ama o benimle mücadele etmiyor. O hiçbir zaman bana hakim olmaya veya beni yapmak istediğim bir işten alıkoymaya çalışmadı.” Ama sonra aklıma Alice geldi ve sözlerimi düzelttim. “Şey, yani hemen hemen hiçbir zaman... Az önce hepinizin hakkında konuştuğu alçak gönüllü ve kendini geri planda tutan Charlie, şimdi sabırla bekliyor. Birkaç yönden ona benzediğimi kabul etmeliyim, ama tevazu ve geri planda kalmak bunlara dahil değil. Bu özelliklerin bir insana bu dünyada ne kadar az şey getirdiğini öğrenmiş bulunuyorum.

“Sen sinik bir adam oldun,” dedi Nemur. “Bu fırsatın senin için tüm ifade ettiği şey bu... Senin dehan dünyaya ve hemcinslerine olan inancını mahvetti.”

“Bu, bütünüyle doğru değil,” dedim yavaşça. “Ama ben zekanın tek başına hiçbir anlam taşımadığını öğrendim. Burada, sizin üniversitenizde zeka, eğitim ve bilgi büyük idoller haline gelmiş. Ama şimdi biliyorum ki, hepinizin atladığı bir şey var: Sevgi ve şefkat eli değmeyen zeka ve eğitim beş para etmez.”

Yakınlardaki bir büfeden kendime bir martini daha koydum ve vaazıma devam ettim.

“Beni yanlış anlamayın,” dedim. “Zeka bir insanın sahip olabileceği en büyük lütuflardan biri... Ama ne yazık ki, bilgi arayışı sevgi arayışını kapı dışarı ediyor. Bu da benim son zamanlarda keşfettiğim şeylerden biri. Size şunu hipotez olarak sunuyorum: Sevgi alma ve sevgi verme yeteneğinden yoksun olan zeka, zihinsel ve ahlaki çöküşe, nevroza ve muhtemelen psikoza bile yol açar. Ve ben-merkezci bir amaca odaklanan ve insan ilişkilerini dışlayan bir beynin, sadece şiddete ve acıya neden olacağını da eklemek istiyorum.

“Zeka düzeyim düşükken, pek çok arkadaşım vardı. Şimdi hiç yok. Oh, çok insan tanıyorum. Hem de pek çok... Ama hiçbiri gerçek dost değil. Fırındaki dostlarım gibi değil hiç biri. Ne benim için anlam ifade eden, ne de benim bir anlam ifade ettiğim bir arkadaşım yok.” Konuşurken gevelemeye başladığımı ve başımda bir hafiflik olduğunu fark ettim. “Bu sağlıklı bir şey olamaz, öyle değil mi?” diye ısrar ettim. “Yani, siz ne düşünüyorsunuz? Bunun... Bunun sağlıklı olduğunu düşünüyor musunuz?”

Strauss yanıma gelerek kolumu tuttu.

“Charlie, belki biraz yatsan iyi olacak. Çok fazla içtin.”

“Neden hepiniz bana öyle bakıyorsunuz? Söylediklerimin neresi yanlış? Yanlış bir şey söyledim mi? Doğru olmayan bir şey söylemek gibi bir niyetim yoktu.”

Sözcüklerin ağzımın içinde büyüdüğünü hissediyordum, yüzüme sanki novokain iğneleri yapmışlardı. Sarhoştum – ve tamamen kontrolden çıkmıştım. Tam o sırada, sanki bir şalter indi ve ben yemek salonunun kapısının eşiğinden bu sahneyi seyretmeye başladım. Kendimi öteki Charlie olarak görüyordum. Orada, büfenin yanında duruyordu, elinde içkisi, gözleri korkudan fal taşı gibi açılmış...

“Ben her zaman doğru olan şeyi yapmaya çalışırım. Annem bana her zaman insanlara karşı nazik olmamı söylerdi, çünkü öyle davranırsan belaya bulaşmazsın ve her zaman da çok dostun olur derdi.”

Orasının burasının oynamasından ve kıvranmasından tuvalete gitmesi gerektiğini anlıyordum. Oh, aman Tanrım, burada, onların yanında olmasın.

“Özür dilerim, gitmem gerek...” Her nasıl olduysa, o sarhoş halimle, Charlie’yi onların olduğu yerden uzaklaştırmayı ve tuvalete doğru yönlendirmeyi başardım.

Oraya tam vaktinde ulaştı ve birkaç saniye sonra ben yeniden kontrolü elime geçirdim. Yanağımı duvara dayadım ve sonra soğuk suyla yüzümü yıkadım. Hâlâ biraz içki sersemiydim ama az sonra düzeleceğimden emindim.

İşte, tam o sırada Charlie’nin lavabonun arkasındaki aynadan beni seyrettiğini fark ettim. Onun ben değil de Charlie olduğunu nasıl anladığımı bilmiyorum. Belki de yüzündeki o boş ve sorgulayan ifade nedeniyle... Korku dolu gözleri kocaman açılmıştı, sanki benden gelecek tek bir sözcükle geri dönecek ve ayna dünyasının derinliklerine doğru koşup ortadan kaybolacaktı. Ama koşmadı. Ağzı açık, çenesi düşmüş bir şekilde dik dik bana bakmakla yetindi.

“Merhaba,” dedim, “nihayet benimle yüz yüze gelmeye karar verdin.”

Ne demek istediğimi anlamamış, bir açıklama beklermiş ama bunu nasıl isteyeceğini bilmezmiş gibi kaşlarını çattı, ama birazcık... Sonra, soru sormaktan vazgeçti, dudağının köşesini hafifçe kıvırarak küçümser gibi gülümsedi.

“Orada kal, tam benim önümde,” diye bağırdım. “Senin beni kapı aralıklarından ve seni yakalayamayacağım karanlık köşelerden seyretmenden bıktım usandım.”

Dik dik baktı.

“Sen kimsin, Charlie?”

Hiç tepki vermedi, sadece gülümsüyordu.

Onaylar gibi başımı salladım, o da aynısını yaptı.

“Peki, ne istiyorsun?”

Omuzlarını silkti.

“Oh, hadi, “ dedim, “bir şey istiyor olmalısın. Beni ne zamandır takip ediyorsun–”

Bakışlarını aşağıya indirdi ve ben de onun nereye baktığını görmek için ellerime baktım. “Bunları geri istiyorsun, değil mi? Benim buradan defolup gitmemi bekliyorsun, böylece geri gelebilir ve bıraktığın yerden devam edebilirsin. Seni suçlamıyorum. Bu beden senin ve bu beyin de – ve bu yaşadığım da senin hayatın, ondan çok iyi faydalanmamış olsan dahi. Onu senden almaya benim hakkım yok. Hiç kimsenin yok. Benim ışığımın senin karanlığında daha iyi olduğunu kim söyleyebilir? Ölümün seni karanlığından daha iyi olduğunu kim iddia edebilir? Ben kimim ki böyle bir şeyi söyleyebileyim?

“Ama sana başka bir şey söyleyeceğim, Charlie.” Ayağa kalkıp aynadan

uzaklaştım. “Ben senin dostun değilim. Ben senin düşmanınım. Mücadele etmeden zekamdan vazgeçmeye hiç niyetim yok. O mağaranın içine yeniden girmek istemiyorum. Benim şimdi gidebileceğim hiçbir yer yok artık, Charlie. Onun için benden uzak durmalısın. Benim bilinçaltımda, yani ait olduğun yerde kalabilirsin ama beni takip etmekten vazgeç. Boyun eğmeyeceğim – onlar ne düşünürlerse düşünsünler. Kendimi ne kadar yalnız hissedersem edeyim. Onların bana verdiğini muhafaza edeceğim. Dünya için ve senin gibi olan insanlar için büyük şeyler yapacağım.” Kapıya doğru dönerken, elini bana doğru uzattığı gibi bir hisse kapıldım. Ama bütün bunlar aptalcaydı. Sadece sarhoştum ve aynadaki de benim yansımamdan başka bir şey değildi.

Dışarı çıktığım vakit, Strauss beni bir taksiye bırakmak istedi, ama ben eve yalnız başıma gitmekte ısrar ettim. Bütün istediğim biraz temiz havaydı ve kimsenin benimle birlikte gelmesini istemiyordum. Kendi başıma yürümek istiyordum.

Şimdi kendimi gerçek halimle görebiliyordum: Nemur zaten benim ne hale geldiğimi söylemişti. Ben kibirli ve egoist bir pisliktim. Charlie’nin tersine, arkadaş edinmekten ve başkalarını veya onların sorunlarını düşünmekten acizdim. Sadece ve sadece kendimle meşguldüm. O aynada uzunca bir süre boyunca kendimi Charlie’nin gözlerinden görme fırsatım olmuştu – kendime bakmış ve gerçek halimi görmüştüm. Ve utanıyordum.

Saatler sonra, kendimi yaşadığım binanın önünde buldum, yukarı çıkıp loş ışıklı koridordan geçtim. Fay’in odasından geçerken, ışığın yandığını gördüm ve kapısına doğru ilerledim. Ama kapıyı vurmak üzereyken, onun kıkırdadığını duydum, bir adam da ona gülerek yanıt veriyordu.

Geç kalmıştım.

Sessizce daireme girdim, kıpırdanmaya ve ışığı açmaya cesaret edemeden bir süre karanlıkta durup bekledim. Orada durup gözlerimin önündeki girdabı seyretmeye koyuldum.

Bana neler oldu? Neden dünyada bu kadar yalnızım ben?

Sabah 4:30 – Çözümle ilgili ampul beynimde nihayet yandı, hem de tam uyumak üzereyken. Aydınlanmıştım! Her şey yerli yerine oturuyordu ve ben şimdi başından beri görmem gereken şeyi ancak görmüştüm. Artık bana uyku yoktu. Laboratuvara gidip bulduğumu bilgisayarın sonuçlarıyla karşılaştırmalıydım. Deneyde nerede hata yaptıkları nihayet ortaya çıkmıştı. Onu bulmuştum.

İyi de, şimdi benim halim ne olacak?

Ağustos 26 – Profesör Nemur’a Mektup (Kopyası)

Sevgili Profesör Nemur:

Size ayrı bir zarfta ve uygun gördüğünüz takdirde yayımlanmak üzere “Algernon-Gordon Efekti: Arttırılmış Zekanın Yapısı ve İşlevi Üzerine Bir Çalışma” başlıklı raporumun bir kopyasını gönderiyorum.

Bildiğiniz gibi, benimle ilgili deneyler tamamlandı. Tüm formüllerimi rapora ekledim, ayrıca ekler bölümünde verilerin matematiksel analizini de bulabilirsiniz. Tabii ki, bunların da doğrulanması gerekir.

Sonuçlar apaçık ortadadır. Benim gerçekleştirdiğim hızlı yükselişin yarattığı sansasyon, olgusal gerçeklerin üstünü örtmemelidir. Dr. Strauss ile birlikte geliştirdiğiniz ameliyat-iğne tekniklerinin pratik açıdan uygulanabilirliğinin şu an için, insan zekasının arttırılmasına olan katkısının pek az olduğu veya hiç olmadığı görülmelidir.

Algernon’la ilgili verilerin üzerinden gidecek olursak: Algernon, fiziksel olarak hâlâ genç olmasına rağmen, zihinsel olarak gerilemiş durumdadır. Motor aktivitesi bozulmuştur; glandüler işleyişinde genel bir azalma olmuştur; koordinasyon kaybında artış olmuştur; ve progresif bellek kaybı yaşamaktadır.

Raporumda da gösterdiğim gibi, benim yeni formülüm uygulandığı takdirde, bunların ve diğer fiziksel ve zihinsel bozulma sendromlarının önceden tahmin edilebilmesi, istatistik; olarak anlamlı sonuçlara dayandırılarak mümkün olabilecektir. İkimize de uygulanan cerrahi uyarıcının tüm zihinsel işlemlerimizde bir yoğunlaşma ve hızlanmaya neden olmasına rağmen, benim anlayışınıza sığınarak “Algernon-Gordon Efekti” adını verdiğim ‘hata’, bütün bu zeka gelişimindeki süratin mantıksal artışıyla ilgilidir. Bu raporda kanıtlanan hipotezi, en basit şekilde aşağıdaki şekilde açıklayabilirim:

YAPAY OLARAK ENDÜKLENEN ZEKA, ARTIŞIN NİCELİĞİYLE DOĞRU ORANTILI BİR SÜRATLE ÇÖKER.

Yazabildiğim müddetçe, düşüncelerimi ve fikirlerimi bu ilerleme raporlarına eklemeye devam edeceğim. Bu, benim yalnızken yaşadığım az sayıda keyiflerden biri ve aynı zamanda da bu araştırmanın tamamlanması için kesinlikle elzem olan bir uğraş. Gerçi, belirtilere bakacak olursak, benim kendi zihinsel çöküşüm de oldukça süratli olacak.

Verileri pek çok kez, bir hata bulma ümidiyle defalarca kontrol ettim, ama ne yazık ki, her seferinde varmış olduğum sonuçların sineye çekilmesi gerektiği ortaya çıktı. Yine de, insan beyninin işleviyle ilgili bilgilere ve insan zekasının yapay olarak arttırılması konusunda şu anda geçerli olan hükümlere bir nebze

katkıda bulanabildiğim için minnettarım.

Önceki gece Dr. Strauss bir deneydeki başarısızlığının ve bir teoriyi çürütmenin bilimsel öğrenmeye en az başarılı olmak kadar katkıda bulunduğunu söylemişti. Bunun ne kadar doğru olduğunu şimdi anlıyorum. Buna rağmen, bu alanda benim yapmış olduğum katkının, bu konuya emek veren kişilerin, yani benim için onca şey yapmış olan insanların çalışmalarının külleri üzerine inşa edilmiş olması bana üzüntü veriyor.

Saygılarımla,
Charles Gordon

İlişikte: Rapor
Kopya: Dr. Strauss
Welberg Vakfı

Eylül 1 – Paniklememeliyim. Pek yakında duygusal dengesizlik ve unutkanlık başlayacak. Bunlar tükenişin ilk işaretleri... Bunları ben kendimde görecek miyim? Şimdilik tek yapabileceğim şey, zihinsel durumumu mümkün olduğu kadar tarafsız olarak kaydetmek ve bu psikolojik anı defterinin bir ilk ve muhtemelen son olduğunu hatırda tutmak.

Bu sabah Nemur, raporumu ve istatistiksel verileri Hallston Üniversitesine ulaştırması için Burt'e verdi. Burada, bu alandaki en üst düzey kişiler, vardığım sonuçların ve uyguladığım formüllerin doğruluğunu kontrol edecekler. Geçen hafta, Burt'e benim yaptığım deneyleri ve yöntembilimsel şemaları kontrol ettirdiler. Tedbirli davrandıkları için rahatsız olmamam gerek. Ne de olsa, sonuçta ben acemi çaylağın tekiyim ve benim çalışmamın onunkini geçmesini kabul etmek Nemur için pek kolay bir şey değil. O, kendi otoritesinin yarattığı efsaneye inanmış durumda ve ben ise ne de olsa dışarıda kalması gereken, aykırı birisiyim.

Onun ne düşündüğü, daha doğrusu onlardan herhangi birinin ne düşündüğü artık beni ilgilendirmiyor. Bunun için vaktim yok. Çalışmamı tamamladım ve verilerimi girdim. Bundan sonra yapmam gereken tek bir şey var: Algernon'la ilgili verilerle oluşturduğum eğrinin, benim geleceğimle ilgili tahminlere ne kadar uyacağını görmeyi beklemek...

Haberi verdiğimde Alice ağladı. Sonra koşarak dışarı çıktı. Ona bu konuda suçluluk duyması için bir neden olmadığını telkin etmem gerek.

Eylül 2 – Hiçbir şey henüz kesinleşmiş değil. Berrak ve beyaz bir ışığın sessizliği içinde hareket ediyorum. Etrafımdaki her şey beklemekte... Bir dağın tepesinde yalnız başıma olduğumu, çevremdeki araziyi yeşilleriyle ve sarılarıyla gözden geçirdiğimi – güneşin tam tepemde olduğunu ve gölgemi sert bir top halinde bacaklarımın etrafına düşürdüğünü hayal ediyorum. Güneş akşamüstü semasında gözden kaybolurken, gölgem de üstündeki örtüleri fırlatıp atıyor ve uzayıp incelerek, çok uzaklara, arkamdaki ufka doğru uzanıyor...

Dr. Strauss'a söylediklerimi bir kez daha burada yinelemek istiyorum. Olan bitenden dolayı hiç kimse suçlanmamalı. Bu deney çok dikkatli bir şekilde hazırlanmış, hayvanlar üzerinde denenmiş ve istatiksel olarak geçerliliği kabul edilmiş olan bir deneydir. Beni ilk insan denek olarak kullanmaya karar verdiklerinde, benim için fiziksel herhangi bir tehlike olmadığından mantık çerçevesinde eminlerdi. Psikolojik tuzakları öngörmek mümkün değildi. Bana olanlar yüzünden hiç kimsenin ıstırap çekmesini istemiyorum.

Şimdi tek bir som var: Ne kadar daha dayanabileceğim?

Eylül 15 – Nemur benim vardığım sonuçların teyit edildiğini söyledi. Bu da, ‘hata’nın merkezi olduğu ve tüm hipotezin sorgulanması gerektiği anlamına geliyor. Günün birinde bu sorunun aşılabilmesi için bir yol bulunacaktır, ama bunun vakti henüz gelmiş değil. O yüzden, hayvanlar üzerinde yapılacak ek araştırmalarla durum açıklığa kavuşana kadar insanların üzerinde daha fazla test yapılmamasını önerdim.

Bana öyle geliyor ki, bu konudaki en başarılı araştırmalar enzim dengesizliklerini inceleyen bilim adamları tarafından yapılacak. Diğer pek çok şeyde olduğu gibi, zaman burada da en kilit faktör – eksikleri en süratli şekilde keşfetmek ve hormon alternatiflerini de en süratli şekilde uygulamak gerekiyor. Bu araştırma alanında ve lokal kortikal kontrol aşamasında kullanılabilecek radyoizotopların araştırılmasında onlara yardımcı olmak istiyorum ama şimdi biliyorum ki, bunu yapmak için zamanım olmayacak.

Eylül 17 – Giderek dalgınlaşıyorum. Çalışma masamın üzerine veya laboratuvardaki çekmecelere bir şeyler koyuyor ve onları bulamayınca, gözüm kararıyor ve herkese öfke saçıyorum. Bunlar ilk belirtiler mi acaba?

Algernon iki gün önce öldü. Onu sabah rıhtımda başıboş dolaştıktan sonra dört otuzda laboratuvara döndüğümde buldum. Kafesinin bir köşesinde upuzun uzanmış, yan dönmüş yatıyordu. Uykusunda koşuyormuş gibiydi.

Tahliller benim öngörülerimin doğru olduğunu gösteriyordu. Normal bir beyinle karşılaştırıldığında, Algernon’unki daha hafif çekiyordu ve serebral kıvrımlarda genel bir düzleşme vardı, ayrıca beyin yarıkları derinleşmiş ve genişlemişti.

Şu anda aynı şeylerin bende de olmakta olduğunu düşünmek çok korkunç bir şey. Algernon’un başına geldiğini görmek, bunların ne kadar gerçek olduğunu gösteriyor. İlk kez, gelecekten korkmaya başladım.

Algernon’un bedenini küçük madeni bir kabın içine koydum ve eve giderken yanımda götürdüm. Onu yakma fırınına atmalarına izin vermeyecektim. Biliyorum, bu aptalca ve fazla duygusal bir yaklaşım ama gece geç vakit onu arka bahçeye gömdüm. Mezarının üzerine bir demet kır çiçeği koyarken kendimi tutamayıp ağladım.

Eylül 21 – Yarın annemi ziyaret emek için Marks Sokağı’na gideceğim. Dün gece gördüğüm bir rüya, bendeki bir anı sekansını tetikledi ve geçmişin koca bir parçasını aydınlattı. Önemli olan şey, bunları unutmadan kağıda dökebilmek, çünkü sanırım her şeyi eskisine göre şimdi biraz daha çabuk unutuyorum. İşin içinde annem olduğundan bu benim için önemli, çünkü şimdi – her zamankinden

de fazla bir şekilde – onu anlamak, neye benzediğini ve neden öyle davrandığını bilmek istiyorum. Ondan nefret etmemeliyim.

Onunla, onu görmeden önce uzlaşmalıyım ki, görüştüğümüzde ona karşı haşin veya aptalca davranmayayım.

Eylül 27 – Şunu hemen yazıya dökmeliyim, çünkü bu raporun tamamlanması benim için çok önemli.

Üç gün önce annemi görmeye gittim. Sonunda, Burt'ün arabasını ödünç alma konusunda kendimi zorladım. Korkuyordum, ama gitmem gerektiğini de biliyordum.

İlk önce, Marks Sokağı'na girdiğimde bir yanlış yaptığımı sandım. Hiç onu hatırladığım gibi değildi. Pis bir sokaktı. Pek çok evin yıkıldığı yerlerde boş arsalar vardı. Kaldırımın üzerinde, ön kapağı kopmuş bir buzdolabı duruyordu, bordür taşının üzerinde de telleri bağırsak gibi karnından fırlamış eski bir şilte... Bazı evlerin pencerelerine tahta çakılmıştı ve diğerleri de evden çok yamalı gecekondulara benziyordu. Arabayı evin bir blok ötesinde bir yere park edip yürümeye başladım.

Marks Sokağı'nda oynayan tek bir çocuk bile yoktu – etraf, zihnimde canlandırdığım resimdeki gibi, çocuklarla dolu değildi, ne de ön pencereden bakarak onları seyreden Charlie vardı ortalıkta (bu arada, sokakla ilgili anılarımda hep bir pencere var, ben hep pencerenin arkasında, evin içindeyim ve çocukları seyrediyorum.) Şimdi ise, sadece yorgun düşmüş, sundurmaların gölgelerinde bekleyen yaşlı insanlar var burada.

Eve yaklaşırken, ikinci bir şok geçirdim. Annem ön sundurmadaydı, kahverengi eski bir süveter giymiş, havanın soğuk ve rüzgarlı olmasına bakmadan giriş katının pencerelerini dışarıdan yıkıyordu. Ne kadar iyi bir eş ve anne olduğunu komşulara göstermek için sürekli böyle çalışırdı zaten.

Onun için her zaman en önemli olan şey, başkalarının ne düşündüğü olmuştu – kendisinin ve ailesinin nasıl göründüğü hakkında. Bu konuda haklıydı da... Babam zaman zaman ona başkalarının senin hakkında ne düşündükleri hayattaki en önemli şey değil der dururdu. Ama bu bir işe yaramazdı. Norma'nın güzel giyinmesi gerekti; evdeki mobilyalar iyi olmalıydı; millet bir şeylerin ters gittiğini anlamasın diye Charlie evin içinde hapis tutulmalıydı.

Bahçe kapısında durup, onun nefes almak için doğrulmasını bekledim. Onun yüzünü görmek beni titretiyordu, ama hatırlamak için onca çaba gösterdiğim şey, onun yüzü değildi. Ağarmış saçları ütüyle düzleştirilmiş gibiydi. Etsiz yanakları kırış kırış olmuştu. Alnı terden parlıyordu. Gözü takılınca, bakışlarını bana dikti.

Başka bir tarafa bakmak geldi içimden, kendimi sokağa vurmak ve oradan

ayrılmak... Ama buraya kadar gelmişken, bunu yapamadım. Sadece yol soracak ve yabancı bir muhitte kaybolmuş biriymişim gibi yapacaktım. Onu görmek yetmiş de artmıştı bile. Ama bütün yapabildiğim, ilk adımı onun atmasını beklemek oldu. Ve onun da tek yaptığı, orada durup bana bakmaktı.

Ağzımı açtım, ama hiç sesim çıkmadı. Ağzım açılıp kapanıyordu, bunu biliyordum... Onunla konuşmak, bir şeyler söylemek için bir mücadele veriyordum, çünkü o anda bakışlarından beni tanıdığını anlamıştım. Bu karşılaşma onun beni görmesini istediğim şekilde gerçekleşmemişti. Benim istediğim, onun karşısında kendimi anlatmaktan aciz, dilini yutmuş bir şekilde durmak değildi. Ama dilim koca bir engel gibi konuşmama mani oluyordu. Ağzım da kurumuştu.

Nihayet, ağzımdan bir şey çıktı. Söylemeye niyetlendiğim şey bu değildi, (ben duruma hakim olabilmek için, tüm geçmişi ve tüm geçmiş acıları birkaç teskin edici ve cesaret verici sözcükle silmeyi planlamıştım), ama çatlamış boğazımdan çıkan tek sözcük “An-neeeee...” oldu.

Öğrendiğim onca şeye – ustalaştığım onca lisana – rağmen, verandada durmuş bana bakan bu kadına söyleyebildiğim tek sözcük “*An-neeeee*” olmuştu. Tıpkı kuruyan ağzını annesinin memesini emerek ıslatan bir kuzu gibi...

Kolunun tersiyle alnını sildi ve beni iyi göremiyormuş gibi kaşlarını çatarak bakmaya devam etti. Öne doğru bir adım attım, bahçe kapısını geçtim ve basamaklara doğru ilerledim. O ise geri çekildi.

Önce onun beni gerçekten tanıyıp tanımadığından emin olamadım, ama birden yutkundu ve “*Charlie!*...” dedi. Bu ne bir bağırma, ne de bir fısıldamaydı. Bu sözcüğü bir rüyadan uyanırmış gibi güçlükle soluyarak söylemişti.

“Anne...” diyerek basamakları çıkmaya başladım. “Ben geldim...”

Ani hareketim onu şaşırtmıştı, arkaya doğru giderken, sabunlu suyla dolu kovayı devirdi. Pis sular basamaklardan aşağı hızla aktı. “Burada ne işin var?”

“Sadece seni görmek istemiştim... Seninle konuşmak...”

Dilim hâlâ bana mani olduğu için, sesim de gırtlağımdan farklı bir şekilde, eskiden olduğu gibi kalın bir tonda ve inilder gibi çıkıyordu. “Gitme,” diye yalvardım. “Benden kaçma.”

Ama çoktan apartmanın giriş holüne girmiş ve kapıyı kilitlemişti. Az sonra onun kapı penceresinin beyaz tül perdesinin arkasından beni dikizlediğini gördüm. Bakışı dehşet içindeydi. Pencerenin arkasından, dudaklarının kımıldadığını gördüm. “Git buradan! Beni rahat bırak!” diyordu.

Neden? O kim oluyordu da beni reddediyordu? Hangi hakla bana sırt çeviriyordu?

“Beni içeriye al! Seninle konuşmak istiyorum.” Öylesine gümbür gümbür

vurdum ki, kapının üst tarafındaki cam çatladı ve derim bir an için örümcek ağına benzeyen bu çatlağın içinde kaldı. Delirdiğimi ve ona zarar vermek için oraya gittiğimi düşünmüş olmalıydı. Dış kapıdan uzaklaştı ve daireye açılan koridorda uçar gibi koşmaya başladı.

Kapıyı ittirdim. Sürgü aniden yerinden çıktı. Buna hazır olmadığım için bir anda dengemi kaybederek kendimi yerde, giriş holünde buldum. Elim, kırdığım cam yüzünden kanıyordu ve yapacak başka bir şey aklıma gelmediği için akan kanlar onun yeni fırçalamış olduğu muşambaları kirletmesin diye elimi cebime soktum.

İçeriye girdim, kabuslarımda sıklıkla gördüğüm merdivenlerin yanından geçtim. Rüyalarımda hep beni bacaklarımdan yakalayan ve bu uzun ve dar merdivenlerden aşağıdaki kilere sürükleyen iblislerle uğraşıyor, bağırmak istememe rağmen sesim çıkmıyor, dilim büyüyüp beni nefessiz bırakıyor ve sessiz sessiz öğürüyordum. Warren'daki dilsiz çocuklar gibi.

İkinci katta oturanlar – ev sahiplerimiz Meyer'ler – bana hep iyi davranmışlardı. Bana şekerler verirler ve mutfaklarında oturup köpekleriyle oynamama ses çıkarmazlardı. Onları da görmek istiyordum, ama bana bir şey söylenmemiş olsa da, onların çoktan öldüğünü ve yukarıda artık yabancıların oturduğunu biliyordum. O yol artık bana sonsuza dek kapanmıştı.

Rose'un girdiği, koridorun sonundaki kapı kilitliydi. Bir an için durup bekledim – karar veremiyordum.

"Kapıyı aç."

Bana yanıt veren tiz sesli, küçük bir köpek oldu. Çok şaşırmıştım.

"Pekala," dedim. "Seni incitmek filan gibi bir niyetim yok, ama uzun bir yoldan geldim ve seninle konuşmadan buradan ayrılmayacağım. Eğer kapıyı açmazsan, kırarak girerim."

Onun, "Şışşş, Nappie..." dediğini duydum. "Hadi, yatak odasına gir bakalım." Az sonra kilidin döndüğünü duydum. Kapı açıldı. Orada, gözlerini bana dikmiş bakıyordu.

"Anne," diye fısıldadım. "Bir şey yapacak değilim. Sadece seninle konuşmak istiyorum. Anlaman gerek, ben eskisi gibi değilim. Ben değiştim. Şimdi normal biriyim. Anlamıyor musun? Ben artık geri zekalı değilim. Bir moron değilim. Artık herkes gibiyim. Normalim – sen, babam ve Norma gibi."

Konuşmayı sürdürmek, kapıyı kapatmasına mani olmak için bir şeyler gevelemek istiyordum. Ona tüm olan biteni anlatmaya çalıştım, her şeyi bir torbaya tıkarak... "Beni değiştirdiler, bana bir ameliyat yaptılar ve beni farklı yaptılar, senin her zaman istediğin gibi oldum ben. Gazetelerde okumadın mı? İnsanın zeka düzeyini değiştiren yeni bilimsel deneyi duymadın mı? Bunu ilk

kez bende denediler. Anlayamıyor musun? Neden bana öyle bakıyorsun? Şimdi ben akıllıyım, Norma'dan, Herman Amca'dan ve babamdan bile daha akıllıyım. Üniversite hocalarının bile bilmediği şeyleri biliyorum. Konuş benimle! Benimle artık gurur duyabilir ve komşularına beni anlatabilirsin. Bana eskiden olan şeyleri anlat, ben küçükken her şey nasıldı, sadece bunları duymak istiyorum. Seni incitmeyeceğim. Senden nefret etmiyorum. Ama kendim hakkında bir şeyler bilmeliyim, kendimi anlamazsam bütün bir insan olamam ve şu anda dünyada bana yardım edebilecek olan tek kişi sensin. İçeriye girmeme ve biraz oturmama izin ver."

Sanırım ne söylediğim değil, nasıl söylediğim onu hipnotize etmişti. Kapının eşiğinde durmuş, öylece bana bakıyordu. Ona bu şekilde yalvarırken, fark etmeden kanlı elimi cebimden çıkarıp bir yumruk haline getirmişim. Elimi görünce yüz ifadesi yumuşadı.

"Yaralanmışsın..." Sesinde ille de bana acımış gibi bir ifade yoktu. Patisini yaralayan bir köpek yavrusuna veya bir kavgada orası burası yırtılan bir kediye karşı da aynı hisleri duyabilirdi. Ben onun Charlie'si olduğum için değil, Charlie'si olmama rağmen yumuşamıştı.

"Gir içeri ve elini yıka. Bant ve tentürdiyot var."

Arka bahçeden geldikten sonra veya yemek yemek üzereyken veya uyumaya gitmeden önce benim ellerimi ve yüzümü sayısız kereler yıkadığı ondüle bulaşık damlalığı olan çatlak lavaboya doğru onu takip ettim. Gömleğimin kollarını sıvamamı seyretti. "Camı kırmamalıydın. Ev sahibi bozulacak ve benim de onu ödeyecek param yok." Ve benim yaptığımı beğenmiyormuş gibi, sabunu benden alıp elimi yıkadı. Bunu yaparken, öylesine odaklanmıştı ki, büyüyü bozmamak için sessiz kalmayı yeğledim. Arada bir dilini şaklatıyor ve "Charlie, Charlie, her zaman bir rezalete bulaşırsın. Kendine bakmayı ne zaman öğreneceksin?" diye mızıldanıyordu. Onun küçük Charlie'si olduğum yirmi beş yıl öncesine dönmüştü ve benim dünyadaki yerim için savaşmaya hevesliydi.

Kanı yıkadıktan ve ellerimi kağıt havluyla kuruladıktan sonra, başını kaldırıp yüzüme baktı. Birden gözlerinde bir korku belirdi. "Oh, aman Tanrım," diye yutkundu ve geri çekildi.

Ben yeniden konuşmaya başladım, yavaşça ve ikna edici bir şekilde konuşuyordum. Ona hiçbir sorun olmadığını ve onu incitmeyi düşünmediğimi söyledim. Ama ben konuşurken onun zihninin başıboş dolaşmaya başladığını görebiliyordum. Annem etrafa boş boş baktıktan sonra eliyle ağzını kapattı ve bana bakarak tekrar inledi. "Ev rezalet durumda," dedi. "Kimsenin gelmesini beklemiyordum. Şu pencerelere ve şuradaki ahşap işlerine bir bak."

"Ziyanı yok, anne. Bunun için kendini üzme."

“Yeri yeniden cilalamam gerek. Temiz olması gerek.” Kapının üzerinde parmak izleri olduğunu fark etti ve temizlik bezini alarak onları kazıdı. Başını kaldırıp beni görünce, yine suratını astı ve “Elektrik faturası için mi geldin?” dedi.

Hayır demek üzereyken, azarlar gibi parmağını salladı ve “Her ayın birinci günü bir çek göndermeye niyetleniyorum, ama kocam iş seyahatleri nedeniyle hep şehir dışında oluyor. Onların hepsine para için endişelenmenize gerek yok dedim, çünkü kızıma bu hafta ödeme yapılacak ve biz bütün faturalarımızı ödeyecek duruma geleceğiz. O yüzden beni para için rahatsız etmelerine gerek yok.”

“Kızın senin tek çocuğun mu? Senin başka çocuğun yok mu?”

Sıçradı ve gözleri uzaklara daldı. “Bir oğlum vardı. Öyle parlaktı ki, diğer annelerin hepsi onu kıskanıyordu. Ama ona nazar değdirdiler. Kem gözlüler... Eğer öyle olmasaydı, o çok büyük bir adam olacaktı. O gerçekten de çok parlaktı – *o istisnai* biriydi, öyle demişlerdi. Bir dâhi bile olabilirdi...”

Yerdeki temizlik fırçasını aldı. “Şimdi affınızı rica edeceğim. Hazırlık yapmam gerek. Kızımın genç erkek arkadaşı yemeğe gelecek, o yüzden burayı temizlemem gerek.” Dizlerinin üzerine çöktü ve zaten pırıl pırıl olan yerleri fırçalamaya başladı. Başını kaldırıp tekrar bana bakmadı.

Şimdi de kendi kendine mırıldanıyordu. Ben de mutfak masasında oturdum. Kendine geleceği, beni tanıyacağı ve söylediklerimi anlayacağı ana kadar bekleyecektim. Onun Charlie’si olduğumu anlayana kadar orada duracaktım. Birilerinin bunu anlaması gerekiyordu.

Sonra hüzünlü bir şarkı tutturdu ama aniden durdu. Sanki onun arkasında olduğumu o anda fark etmiş gibi, elindeki yer bezi kovayla kendisi arasında kalakaldı.

Arkasını döndü, yüzü yorgundu ama gözleri parlıyordu. Başını yana eğerek, “Bu nasıl olabilir?” dedi. “Anlamıyorum. Senin hiçbir zaman değişemeyeceğini söylemişlerdi.”

“Bana bir ameliyat yaptılar, beni o değiştirdi. Şimdi ben ünlü biri oldum. Beni tüm dünyada tanıyorlar. Ben şimdi zekiyim, anne. Okuma yazma biliyorum ve–”

“Tanrı’ya şükürler olsan,” diye fısıldadı. “Dualarımı – bütün bu yıllar boyunca O’nun dualarımı duymadığını düşünmüştüm, ama meğerse O beni hep dinliyormuş, sadece O’nun iradesinin gerçekleşmesi için, O’nun zamanlamasını beklemek gerekiyormuş.”

Yüzünü önlüğüne sildi ve ona sarılınca başını omzuma koyup doyasıya ağladı. Bütün acılarım yıkanıp gitmişti ve buraya geldiğim için çok mutluydum.

“Herkese söylemeliyim,” dedi gülümseyerek, “okuldaki bütün öğretmenlere. Ah, onlara söylediğimde yüzlerinin ne hale geleceğini bir gör. Onlara söyleyeceğim. Ve komşulara da... Ve Herman Amca’ya da – Herman Amca’ya mutlaka söylemeliyim. O kadar sevinecek ki... Hele bir de baban eve gelsin, kız kardeşin de! Ah, seni gördüğü için ne kadar mutlu olacak. Bir bilsen.”

Beni kucakladı, heyecanlı heyecanlı konuşuyordu, birlikte yaşayacağımız yeni hayat için planlar yapıyordu. Çocukluğumun öğretmenlerinin pek çoğunun bu okuldan gittiklerini, komşuların çoktan başka yerlere taşındıklarını, Herman Amca’nın da uzun yıllar önce öldüğünü ve babamın onu terk etmiş olduğunu ona hatırlatmak istemedim. O yıllarda yaşadığımız kabus bize yeterince acı vermişti. Artık onun gülümsediğini görmek ve onun da onu mutlu edecek olan kişinin ben olduğumu görmesini istiyordum. Hayatımda ilk kez, onun dudaklarına bir gülümseme getirmiştim.

Bir süre sonra, bir şey hatırlamış gibi düşünceli bir şekilde durdu. Zihninin yine başıboş dolaşmaya çıkmak üzere olduğunu hissedebiliyordum. “Hayır!” diye bağırdım, onu yeniden gerçek hayata getirmek için, “Bekle, anne! Bir şey daha var, Gitmeden önce sana vermek istediğim bir şey.”

“Gitmek mi? Şimdi artık bir yere gidemezsin.”

“Gitmem gerek, anne. Yapacak işlerim var. Ama sana yazacağım ve para da yollayacağım.”

“Ama bir daha ne zaman geleceksin?”

“Bilmiyorum – yani henüz. Ama gitmeden önce sana bunu vermek istiyorum.”

“Bir dergi mi bu?”

“Tam öyle sayılmaz. Benim yazdığım bilimsel bir rapor. Aslında çok teknik... Bak, başlığı da *Algernon-Gordon Efekti*. Benim keşfettiğim bir şey, o yüzden başlıkta benim de adım geçiyor. Bu raporun bir kopyasının sende durmasını istiyorum, böylece sonuçta oğlunun hiç de aptal olmadığını dilediğin kişilere gösterebilirsin.”

Rapora baktı, hem de korkuyla. “Orada senin... Senin adın var. Bunun olacağını biliyordum. Bunun olacağını her zaman söylemiştim. Bu uğurda elimden geleni yaptım ben. Sen çok küçüktün hatırlamazsın ama ben elimden geleni yaptım. Onlara senin üniversiteye gideceğini, meslek sahibi olacağını ve bütün dünyada tanınacağını söylemiştim. Onlar hep gülüyorlardı ama ben hep bunu söylüyordum.”

Gözyaşları akarken bana gülümsüyordu ama bir saniye sonra artık bana bakmıyordu bile. Yer bezini yine eline aldı ve mutfak kapısının yanındaki ahşap işlerini yıkamaya başladı, kendi kendine bir şarkı tutturmuştu – sanırım bu

seferki daha mutlu bir şarkıydı. Rüyada gibiydi.

Köpek yine havlamaya başlamıştı. Ön kapı açılıp kapandı ve bir ses, “Tamam, Nappie. Tamam, ben geldim,” dedi. Köpek yatak odasının kapısının önünde hoplayıp zıplıyordu.

Kendimi orada kapana kısılmış gibi hissettim ve içim öfkeyle doldu. Norma’yı görmek istemiyordum. Birbirimize söyleyecek hiçbir şeyimiz yoktu. Bu ziyaretimin bozulmasını istemiyordum. Arkadan kaçabileceğim bir kapı yoktu. Bir tek pencereye tırmanıp arka bahçeye çıkabilir ve tel örgünün üzerinden atlayabilirdim. Ama benim hırsız olduğumu düşünen birileri de çıkabilirdi.

Anahtarın kilidin içinde döndüğünü duyunca – neden olduğunu bilmiyorum – anneme fısıldadım. “Norma geldi.” Koluna dokundum ama beni duymadı. Ahşap işlerini ovarken şarkı mırıldanmakla öyle meşguldü ki...

Kapı açıldı. Norma beni gördü ve kaşlarını çattı. Önce beni tanımadı, oda loştu ve ışıkları açmamıştık. Taşıdığı alışveriş torbasını yere bırakıp, ışığı açtı. “Sen de kimsin?...” diye bağırdı. Ama ben daha yanıt veremeden, eliyle ağzını kapattı ve yığılır gibi sırtını kapıya dayadı.

Aynen annem gibi güçlükle nefes alarak “Charlie!” dedi. Annemin eski haline çok benziyordu – zayıftı, keskin yüz hatları vardı, kuş gibi ve güzeldi. “Charlie! Aman Tanrım, bu nasıl bir şok! Beni arayıp haber verebilirdin. Bir telefon edebilirdin. Ne diyeceğimi bilemiyorum...” Lavabonun yakınında, yerde oturmakta olan anneme baktı. “O iyi mi?” diye sordu. “Onu şoke edecek bir şey yapmadın, değil mi?”

“Gömülü olduğu kozadan bir süre çıkar gibi oldu. Birlikte biraz konuştuk.”

“Buna sevindim. Bugünlerde fazla konuşmuyor. Yaşlılıktan – bunama... Doktor Portman onu bir bakımevine koymamı istiyor, ama bunu yapamam. Onu öyle bir yerde görmeye katlanamam.” Köpeğin çıkması için yatak odasının kapısını açtı ve köpek mutlulukla zıplamaya ve mızırdanmaya başlayınca, onu yerden alıp bağrına bastı.

“Kendi anneme bunu yapamam.” Sonra bana belli belirsiz bir şekilde gülümsedi. “Şey, bu ne sürpriz! Hayal dahi edemezdim. Dur, sana bir bakayım. Seni asla tanıyamazdım. Sokakta görsem, yanından geçerdim. Çok farklısın.” İçini çekti. “Seni gördüğüme sevindim, Charlie.”

“Gerçekten mi? Beni görmenin seni mutlu etmeyeceğini sanıyordum.”

“Ah, Charlie!” Ellerimi ellerinin arasına aldı. “Böyle söyleme. Seni gördüğüm için *gerçekten* mutluyum. Seni bekliyordum. Ne zaman olacağını bilmiyordum ama senin günün birinde geri geleceğini biliyordum. “Chicago’dan kaçtığını duyduğum andan beri...” Yüzümü daha iyi görebilmek için geriye

doğru çekildi. “Seni ne kadar düşündüğümü, nerelerde olduğunu ve neler yaptığını nasıl merak ettiğimi bilemezsin. O profesör buraya gelene kadar – ne zamandı o? Geçen Mart mı? Sadece yedi ay önce mi? – senin hayatta olduğunu bile bilmiyordum. Annem senin Warren’da öldüğünü söylemişti. Bütün bu yıllar boyunca ben de buna inanmıştım. Hayatta olduğunu ve seni bir deneyde kullanmak istediklerini söylediklerinde, ne yapacağımı bilemedim. Profesör... Nemur? Adı öyle miydi? Seni görmeme izin vermedi. Ameliyattan önce dengenin bozulmasından ve üzülmenden korkuyordu. Ama sonra gazetelerden ameliyatın başarılı geçtiğini ve senin bir *dâhi* olduğunu okuyunca... Aman Tanrım! Bunu okumanın bende nasıl bir etki yarattığını bilemezsin.

“Ofisteki herkese anlattım, briç kulübündeki kızlara da. Senin gazetelerdeki resimlerini gösterdim ve onlara senin bir gün bizi görmeye geleceğini söyledim. Ve geldin de... Gerçekten de geldin. Bizi unutmadın.”

Tekrar bana sarıldı. “Oh, Charlie, Charlie... Birdenbire bir ağabeyimin olduğunu öğrenmek öyle harika bir şey ki... Duygularımı anlayamazsın. Otur... Sana yiyecek bir şeyler hazırlayayım. Bana her şeyi anlatmalısın, ne gibi planların olduğunu. Ben... Ben soru sormaya nereden başlayacağımı bile bilemiyorum. Komik görünüyor olmalıyım – tıpkı ağabeyinin bir kahraman, bir film yıldızı veya ona benzer bir şey olduğunu öğrenen küçük bir kız gibiyim.”

Zihnim karışmıştı. Norma’nın beni bu şekilde karşılayacağını hiç beklemiyordum. Annemle yalnız başına geçirdiği yılların onu değiştireceği hiç aklıma gelmemişti. Ama bu kaçınılmazdı. O artık benim anılarımdaki şımarık velet değildi. Büyümüştü, cana yakın, sempatik ve sevecen olmuştu.

Konuştuk. Kız kardeşimle böyle oturup – bizimle birlikte odada olan – annem hakkında, sanki orada değilmiş gibi konuşmak çok ironik bir durumdu. Norma onunla birlikte geçirdiği yılları anlatırken, gözümün ucuyla annemin dinleyip dinlemediğini kontrol ediyordum. Ama o kendi dünyasının içinde kaybolmuştu, sanki bizim konuştuğumuz dili anlamıyordu ve konuşulanlar artık onu hiç ilgilendirmiyormuş gibiydi. Bizi rahatsız etmeden mutfakta bir hayalet gibi dolanıyor, yerden bir şeyler alıyor ve onları bir yerlere kaldırıyordu. Bu korkunç bir şeydi.

Norma’nın köpeği beslemesini seyrettim. “Demek sonunda onu aldın,” dedim. “Nappie – Napolyon’un kısaltılmışı, öyle değil mi?”

Birden ayağa kalkarak kaşlarını çattı. “Nereden biliyorsun?”

Ona anılarımdan bahsettim: Bir köpek edinmek ümidiyle eve sınav kağıdını getirdiğini ve babamın buna izin vermediğini anlattım. Beni dinlerken yüzü daha da asıldı.

“Bunu hiç hatırlamıyorum. Ah, Charlie, ben sana çok mu kaba

davranmıştım?”

“Sadece bir anımla ilgili olarak sana bir şey sormak istiyorum. Bunun bir anı mı, rüya mı, yoksa kafamdan uydurduğum bir şey mi olduğunu bile bilmiyorum aslında. Seninle iki arkadaş gibi oynadığımız son kezdi galiba. Bodrum katındaydık, kafamıza abajurlar takmış, eski bir şiltenin üzerinde hoplayıp zıplıyor ve Çinli hamallar olduğumuzu söylediğimiz bir oyun oynuyorduk. Sanırım sen yedi sekiz yaşlarındaydın, ben de on üç yaşında olmalıydım. Hatırladığım kadarıyla, sen şiltenin dışına doğru zıplayıp başını duvara çarpmıştın. Öyle çok sert bir vuruş değildi – başında küçük bir şişlik oluşmuştu – ama sen çığlıklar atıp, benim seni öldürmeye çalıştığımı söyleyince annem ve babam koşarak aşağıya gelmişlerdi.

“Annem babamı benimle ilgilenmemekle ve ikimizi yalnız bırakmakla suçlamış ve beni de kemerle neredeyse bayıltana kadar dövmüştü. Bunu hatırlıyor musun? Bu olay gerçekten de öyle mi olmuştu?”

Norma benim olayı anlatış ve uyuyan imgeleri canlandırma tarzımdan büyülenmiş gibiydi. “Her şey öyle bulanık ki... Biliyor musun, ben de bunun bir rüya olduğunu sanıyordum. Başlarımıza abajurları geçirdiğimizi ve şiltenin üzerinde zıp zıp zıpladığımızı hatırlıyorum.” Pencereden dışarı baktı. “Senden nefret ediyordum, çünkü devamlı *senin* üzerine titriyorlardı. Ev ödevini doğru yapmadığın veya sınıftaki en iyi notu getirmediğin için seni hiç dövmüyorlardı. Sen çoğu kez dersleri asıyor ve oyun oynuyordun ve ben en zor dersleri almak zorundaydım. Ah, senden nasıl nefret ediyordum... Okuldaki çocuklar tahtaya başında mankafaların giydiği türden şapkası olan bir çocuk resmi çiziyor ve altına *Norma’nın Ağabeyi* diye yazıyorlardı. Oyun avlusunun kaldırımlarına da *Moron’un Kız kardeşi* ve *Dangalak Gordon Ailesi* gibi şeyler karalıyorlardı. Ve sonra, Emily Raskin’in doğum günü partisine davet edilmediğim gün, bunun senin yüzünden olduğunu anladım. O gün bodrum katında başlarımıza geçirdiğimiz abajurlarla oyun oynarken, senden intikam almak istedim.” Ağlamaya başladı. “O yüzden yalan söyledim ve onlara Charlie benim canımı yaktı dedim. Charlie, ne aptalmışım – ne şımarık bir çocukmuşum. Öyle utanıyorum ki...”

“Kendini suçlama. Öteki çocuklarla baş etmek senin için çok zor olmalıydı. Benim tüm dünyam ise şu mutfaktı – ve bir de şu oda. Oralarda güvende olduktan sonra, başka hiçbir şey benim için önemli değildi. Ama sen sürekli olarak dünyayla baş etmek durumundaydm.”

“Seni neden evden uzaklaştırdılar, Charlie? Neden burada kalmana ve bizimle birlikte yaşamana izin vermediler? Bunu hep merak ettim. Ona ne vakit bunu sorsam, bana hep bunun senin iyiliğin için olduğunu söylüyordu.”

“Bir bakıma haklıydı.”

Başını hayır der gibi salladı. “Seni *benim* yüzümden gönderdi, öyle değil mi? Ah, Charlie, öyle yapmak zorunda mıydılar? Bunlar neden bizim başımıza geldi?”

Ona ne söyleyeceğimi bilmiyordum. Keşke ona Atreus’un Evi veya Cadmus gibi, atalarımızın günahları yüzünden ıstırap çektiğimizi veya eski bir Yunan kehanetini yerine getirdiğimizi filan söyleyebilseydim. Ama ne ona, ne de kendime verebileceğim bir yanıtım yoktu.

“Bunlar geçmişte kaldı,” dedim. “Seninle tekrar karşılaştığım için mutluyum. Bu her şeyi daha kolaylaştırıyor benim için.”

Aniden kolumu yakaladı. “Charlie, onunla birlikte geçirdiğim yıllar boyunca neler çektiğimi bilemezsin. Bu ev, bu sokak, işim... Her gün, acaba onu evde bulacak mıyım, kendisine zarar vermiş midir diye merak ederek ve bunları düşündüğüm için suçluluk hissine kapılarak işten eve gelmek nasıl bir kabustu, anlatamam.”

Ayağa kalktım ve başını omzuma dayamasına ve ağlamasına izin verdim. “Ah, Charlie. Şimdi geri döndüğün için çok mutluyum. Bizim birisine ihtiyacımız var. Ben öyle bitkinim ki...”

Böyle bir şeyi yaşamayı hep hayal etmiştim, ama bunu şimdi yaşamanın kime ne faydası vardı? Başıma neler geleceğini ona söyleyemezdim. Yine de, onun gösterdiği şefkati bir başkasının kimliğine bürünerek kabul etmeli miydim? Kendimi neden aldatmalıydım ki? Eğer ben o geri zekalı ve başkalarına muhtaç eski Charlie olsaydım, bana bu şekilde davranır mıydı? Öyleyse, benim bunu yapmaya ne hakkım vardı? Maskem nasıl olsa düşecek değil miydi?

“Ağlama, Norma. Her şey yoluna girecek.” Basmakalıp sözcüklerle güven verici olmaya çalışıyordum. “Ben ikinize de bakmaya çalışacağım. Kenarda birikmiş biraz param var ve Vakıf’ın yaptığı ödemeyle birlikte size düzenli olarak para yollayabilirim – en azından bir süre için.”

“Ama yine gitmiyorsun, değil mi? Artık bizimle kalmalısın–”

“Bazı gezilerim, yapmam gereken araştırmalar ve konuşmalar var, ama sizi ziyaret etmek için geleceğim. Ona iyi bak. O çok çekti. Elimden geldiğince size yardım edeceğim.”

“Charlie! Hayır, gitme!” Koluma asıldı. “Korkuyorum!”

Her zaman oynamak istediğim rolü kapmıştım – büyük ağabey rolünü.

Tam o sırada, sessizce bir köşede oturmakta olan annemin bize bakmakta olduğunu hissettim. Yüzündeki ifade değişmişti. Gözlerini kocaman açmış, oturduğu yerden zemine doğru eğilmişti. O anda gözlerimin önüne yere pike yapmaya hazırlanan bir atmaca imgesi geldi.

Norma’yı kendimden uzaklaştırmaya çalıştım, ama ben daha ağzımı açamadan annem ayağa kalkmıştı bile. Mutfaktan bıçağı almış, bana doğru sallıyordu.

“Ona ne yapıyorsun? Ondan uzaklaş! Kız kardeşine bir kere daha dokunursan ne yapacağımı sana söylemiştim! Seni ahlaksız! Senin normal insanlar içinde yerin yok!”

İkimiz birden geriye sıçradık ve hiçbir gereği yokken, sanki yanlış bir şey yapıyormuşum gibi kendimi suçlu hissettim. Norma’nın da benim gibi hissettiğinden emindim. Annemin bu suçlaması, gerçekten de ayıp bir şey yapıyormuşuz gibi kendimizi suçlu hissetmemize neden olmuştu.

Norma ona bağırdı: “Anne! O bıçağı bırak elinden!”

Annemin elinde bıçakla orada durduğunu görmek, babamı beni evden götürmesi için zorladığı o geceyi aklıma getirdi. Annem o anı yeniden yaşıyordu. Ben ne konuşabiliyor, ne de hareket edebiliyordum. Korkunç bir bulantım vardı, boğulur gibi oluyordum, kulaklarım çınlıyordu ve midem bedenimi parçalayıp dışarı çıkmak istercesine buruluyor ve geriliyordu.

Annemin elinde bir bıçak vardı, Alice’in elinde bir bıçak vardı, babamın elinde bir bıçak vardı, Dr. Strauss’un elinde bir bıçak vardı...

Şükür ki, Norma annemin elindeki bıçağı alma basiretini gösterdi ama bana bağırırken annemin gözlerinde beliren korku ifadesini silmeyi başaramadı. “Çıkar onu buradan! Aklında cinsellik varken, kız kardeşine bakmaya hakkı yok onun!”

Böyle haykırdıktan sonra kendisini sandalyesine attı ve ağlamaya başladı.

Ne söyleyeceğimi bilmiyordum, Norma da aynen benim gibiydi. İkimiz de mahcup olmuştuk. Şimdi benim neden evden uzaklaştırıldığımı o da anlamıştı.

Annemin korkularını haklı gösterecek herhangi bir davranışım olup olmadığım merak ediyordum, ama belleğimde o tür bir anı hiç yoktu. Yine de, işkence çeken bilincimin ta gerilerinde, bastırılmış, korkunç düşüncelerin olmadığından nasıl emin olabilirdim? Asla göremeyeceğim mühürlenmiş geçitlerin ve çıkmaz sokakların ötesinde? Bunu muhtemelen asla bilemeyeceğim. Ama gerçek ne olursa olsun, Norma’yı koruduğu için annemden nefret etmemeliyim. Onun olaylara nasıl baktığını anlamaya çalışmalıyım. Eğer onu bağışlamazsam, geride bana kalan hiçbir şey olmayacak.

Norma tir tir titriyordu.

“Rahat ol,” dedim. “Ne yaptığını bilmiyor o. Şu anda çılgınca bağırıp çağırdığı kişi ben değilim, eski Charlie. *Onun* sana bir kötülük yapmasından korkuyordu. Seni korumak istediği için onu suçlayamayız. Ama şimdi bunları düşünmeyelim, çünkü o sonsuza kadar bizim hayatımızdan çıktı, öyle değil mi?”

Beni dinlemiyordu. Yüzünde rüya görüyormuş gibi bir ifade vardı. “Az önce tuhaf bir deneyim yaşadım,” dedi. “Hani insan bir olay gerçekleştiğinde, tıpatıp daha evvel yaşadığı hissine kapılarak onun olacağını önceden hisseder ya...”

“Bu çok olağan bir deneyimdir.”

Başını olumsuz anlamda salladı. “Az önce, onu elinde bıçakla görünce, çok önceden gördüğüm bir rüyayı hatırladım.”

O zamanlar küçük bir çocuk olan Norma o gece uyanıktı ve hiç şüphe yok ki kendi odasından, tüm olan bitene tanıklık etmişti. Ama bunu ona söylemenin ne faydası olacaktı ki? Bu anıları zaman içinde bastırmış ve nihayet tanık olduğu şeylerin bir fantezi olduğuna kendini inandırmıştı. Gerçeği söyleyerek onu üzmenin ve sıkmanın bir anlamı yoktu. Bu yükü ve acıyı mutlulukla onun üzerinden almaya hazırdım ama tamamlayamayacağımı bildiğim bir şeye başlamanın bir anlamı yoktu. Pek yakında kendi ıstıraplarımla baş başa kalacaktım. Bilgi birikimimin zihnimin içindeki kum saatinden akıp gitmesini hiçbir şekilde engelleyemezdim.

“Şimdi gitmem gerek,” dedim. “Kendine iyi bak, ona da...” Elini avucumun içinde kuvvetlice sıktım. Dışarı çıkarken Napolyon arkamdan havladı.

Kendimi tutabildiğim kadar tuttum, ama sokağa eriştiğim an tükendim. Bunu yazıya dökmek kolay değil, ama çocuk gibi ağlaya ağlaya arabaya doğru yürürken, herkes başını döndürerek bana bakıyordu. Kendime hakim olamıyordum ve umurumda bile değildi.

Yürürken, o gülünç sözcükler bir uğultunun ritmine uyarak, davul çalar gibi beynimin içinde dönüp duruyordu:

Üç kör fare... üç kör fare,
Nasıl da koşuyorlar, bak! Nasıl da koşuyorlar, bak!
Çiftçinin karısının peşine takılmış hepsi,
O da kuyruklarını kesmiş bıçakla,
Ömrünüzde gördünüz mü böyle bir manzara,
Bu üç... kör... fare... gibi?

Kulaklarımı bu sese tıkamak istedim, ama bunu başaramadım. Dönüp eve ve verandaya baktığımda, bir çocuğun yüzünü gördüm, pencereye yanağını dayamış bana bakıyordu.

İLERLEME RAPORU 17

Ekim 3 – Yokuş aşağı iniyorum. Kontrol elimdeyken ve etrafımdaki dünyada olup bitenlerden hâlâ haberim varken, her şeye bir son vermek için intihar

etmeyi bile düşündüm, ama sonra pencerede bekleyen Charlie aklıma geldi. Onun hayatı benim değil ki, bir köşeye fırlatıp atayım. Ben onu bir süreliğine ödünç almıştım ve şimdi onu geri vermem isteniyordu.

Bütün bunları yaşayan dünyadaki tek insan olduğumu aklımdan çıkarmamam gerek. Düşüncelerimi ve duygularımı mümkün olduğu sürece yazmalıyım. Bu ilerleme raporları Charlie Gordon'un insanlığa bir katkısı olacak.

Tedirgin ve sinirli oldum. Binadaki insanlarla geceleri müzik setini yüksek sesle çalmak yüzünden kavgalar ediyorum. Piyano çalmayı bıraktığımdan beri bunu çok sıklıkla yapıyorum. Müzik setini saatlerce çalıştırmak doğru değil, ama bunu uyanık kalmak için yapıyorum. Uyumam gerektiğini biliyorum, ama uyanık olduğum her saniyeyi kendimden bile kıskanıyorum. Bu sadece gördüğüm kabuslarla ilgili olan bir durum değil; sanırım kendimi koyvermekten korkuyorum.

Alt dairede oturan Bay Vemor hiç şikayet etmezdi, ama şimdi sürekli borulara veya kendi tavanına vuruyor, böylece vuruşlarını tam ayaklarımın altında hissedebiliyorum. Önceleri, bunları duymazdan geldim, ama dün gece bornozuyla yukarıya çıktı. Bir saat sonra da sabahın 4'ünde bu kadar yüksek sesle müzik dinleyemeyeceğimi söyleyen bir polis memuruyla birlikte geldi. Vernor'un yüzündeki gülümseme beni öyle öfkelendirdi ki, ona bir tane patlatmamak için kendimi güç tuttum. Onlar gittikten sonra, evdeki tüm plakları ve müzik setini paramparça ettim. Ben zaten kendi kendimi aldatıyordum. O tarz müzikten artık hiç hoşlanmıyorum.

Ekim 4 – Bugüne kadar yaşadığım en tuhaf terapi seansıydı. Strauss bayağı üzüldü. Bu, onun da beklemediği bir şeydi.

Yaşadığım şey – ona anı demeye dilim varmıyor – psişik bir deneyim veya bir halüsinasyondu. Açıklamaya veya yorum yapmaya kalkışmayacağım, sadece kaydetmekle yetineceğim.

Strauss'un ofisine geldiğimde fazla duygusaldım. Ama o bunu fark etmemiş gibi davrandı. Hemen koltuğa uzandım ve o da, her zamanki gibi, koltuğun yanında, benim hemen arkamdaki – göz önünde olmayan – yerini aldı ve zihnimde biriken tüm zehirleri ortaya saçma ritüeline başlamamı bekledi.

Beynimin içinden onu görebiliyordum. Yorgun ve sönük görünüyordu, nedense bana berber koltuğuna oturmuş müşteri bekleyen babamı hatırlattı. Strauss'a bu çağrışımı söyledim, onaylar gibi başını salladı ve devam etmemi bekledi.

"*Gerçekten* müşteri mi bekliyorsunuz?" diye sordum. "Bu koltuğu bir berber koltuğuna benzetmeniz gerek o zaman. Sonra, serbest çağrışım istediğiniz vakit,

müşterisine tıraş kremini sürüp köpürten bir berberin yaptığı gibi, hastanızı koltukta yatar vaziyete getirirsiniz ve elli dakika dolunca da koltuğu tekrar dik pozisyona getirir, egosu okşandıktan sonra dışarıdan nasıl göründüğünü görmesi için eline bir ayna tutuşturursunuz."

Hiçbir şey söylemedi, onu incittiğim için utanmama rağmen, kendime mani olamıyordum. "Sonra hastanız her seansa geldiğinde, 'endişelerimin üstünden biraz alır mısınız, lütfen,' veya 'sizce bir sakıncası yoksa, süper-benliğimi fazla kısaltmayın,' diyebilir ve hatta bir *lego şampuanı* isteyebilir. Yani, *ego şampuanı* demek istedim. Aha! Dilim nasıl sürçtü, gördünüz mü? *Ego şampuanı* yerine sizden bir *lego* şampuanı istedim. Ama *lego* ve *ego*... birbirine çok yakın, öyle değil mi? Bu, benim günahlarımdan arınmak istediğim anlamına mı geliyor? Yeniden doğmak mı istiyorum? Bu bir vaftiz sembolizmi mi? Yoksa tıraş ederken tehlikeli işlere mi dalıyoruz? Bir *idiot*un *id*i var mıdır?"

Ondan bir tepki göstermesini bekledim, ama o sandalyesinde kımıldamakla yetindi.

"Uyanık mısınız?" diye sordum.

"Dinliyorum, Charlie."

"Sadece dinliyor musunuz? Bana kızmıyor musunuz?"

"Sana kızmamı neden istiyorsun?"

İçimi çektim. "Duygusuz Strauss – onu kımıldatamazsınız. Size bir şey söyleyeyim mi? Buraya gelmekten bıktım ve usandım. Terapiye devam etmenin ne anlamı var? Siz de benim kadar neler olacağını biliyorsunuz."

"Ama ben senin terapiyi bırakmak istediğini sanmıyorum," dedi. "Sen devam etmek istiyorsun, öyle değil mi?"

"Bu çok aptalca... Hem sizin için, hem de benim için bir zaman kaybı."

Loş ışıkta öylece yatıp bekledim ve gözlerimi tavandaki kare şekillere diktim... Ağzımızdan çıkan her bir sözcüğü sünger gibi içine çeken ve binlerce minik deliği olan ses emici karolar. Sesler tavandaki bu minik deliklerin içine canlı canlı gömülüyordu.

Kendimi biraz çakırkeyif gibi hissetmeye başlamıştım. Zihnim bomboştu ve bu olağan bir durum değildi, çünkü terapi seanslarında genellikle içimde boşaltacak ve anlatacak çok malzeme olurdu. Rüyalar... Anılar... Çağrışımlar... Problemler... Ama şimdi kendimi tecrit edilmiş gibi ve bomboş hissediyordum.

Farkında olduğum tek şey, duygusuz Strauss'un nefes alışverişleriydi.

"Kendimi tuhaf hissediyorum," dedim.

"Neler hissettiğin hakkında konuşmak ister misin?"

Oh, ne kadar akıllı, ne kadar kurnazdı! Çağrışımlarım tavandaki o minik

deliklerin ve terapistimin kocaman deliklerinin içinde kaybolup gidecekse, burada ne halt etmeye oturmuş anlatıyordum?

“Konuşmak istediğimden emin değilim,” dedim. “Bugün kendimi size karşı alışılmadık biçimde saldırgan hissediyorum.” Ve sonra ona az önce neler düşündüğümü anlattım.

Onu görmememe rağmen, kendi kendine onaylar gibi başını salladığını biliyordum.

“Açıklaması zor,” dedim. “Daha önce de birkaç kez benzer duygular yaşadım, ama hep bayılmadan önce. Kafam dumanlı... her şey aşırı yoğun... ama bedenim soğuk ve hissiz...”

“Devam et.” Sesinde belli belirsiz bir heyecan sezer gibi oldum. “Başka neler?”

“Bedenimi hissedemez oluyorum. Tamamen uyuşmuşum. Charlie’nin yakınlarda olduğu gibi bir his var içimde. Gözlerim açık – bundan eminim – gerçekten açıklar mı?”

“Evet, hem de fal taşı gibi.”

“Duvarlardan ve tavandan, mavi-beyaz bir parıltının çıktığını ve yanardöner bir top haline geldiğini görüyorum. Şimdi havada asılı gibi duruyor. Işık... Gözlerimin içine girmeye çalışıyor... Ve de beynimin içine... Odanın içindeki her şey kıpkırmızı ışıltılar saçıyor... Havada yüzer gibiyim... Daha doğrusu yukarıya ve dışarıya doğru *genişliyorum*... Ama aşağıya doğru bakmasam dahi bedenimin koltuğun üzerinde olduğunu biliyorum...”

Bu bir halüsinasyon mu?

“Charlie, iyi misin?”

Yoksa mistiklerin anlattığı şeyler mi bunlar?

Onun sesini duyuyorum ama içimden ona yanıt vermek gelmiyor. Onun orada olması beni rahatsız ediyor. O burada yokmuş gibi davranmalıyım. Hareketsiz kalıp bunun – bu her ne ise – beni ışıkla doldurmasına ve içine çekmesine, beni özümsemesine izin vermeliyim.

“Ne görüyorsun, Charlie? Sorun ne?”

*

Sıcak hava akımına kapılmış bir yaprak gibi, yukarıya doğru titreyerek yükseliyorum. Bedenimdeki tüm atomlar son sürat birbirinden uzaklaşıyor. Giderek hafifliyorum, yoğunluğum azalıyor ve genişliyorum... Genişliyorum... Dışarıya, güneşin içine doğru infilak ediyorum. Ben genişleyen bir evrenim, yukarıdaki sessiz denizde yüzüyorum. Önce küçücüğüm, sonra odayı, binayı, şehri, ülkeyi bedenimin içine alıyorum. Aşağıya baktığım vakit dünyanın

görüntüsünü gizleyen gölgemi görebileceğimi bildiğim ana kadar genişlemeyi sürdürüyorum.

Hafif ve duygudan arınmış bir durumdayım. Zamanın ve mekanın içinden süzülerek geçiyor ve genişliyorum.

Sonra, uçan bir balığın denizin içinden fırlaması gibi, ben de varoluş kabuğunu kırmak üzere olduğumu anladığım anda, beni aşağıya doğru çeken gücün farkına varıyorum.

Bu beni rahatsız ediyor. Silkinerek ondan kurtulmak istiyorum. Evrenle bütünleşmek üzereyken, bilincimin doruklarındaki fısıltıları duyuyorum. Beni aşağıdaki sonlu ve ölümlü dünyaya doğru çeken iplik öylesine ince ki...

Genişleyen ruhum, dalgaların geriye çekilmesi gibi, yavaşça dünyevi boyutlarına geri dönüyor – isteyerek değil, çünkü ben kendimi kaybetmeyi yeğlerdim, ama beni aşağıya, kendime doğru, içime doğru çeken bir güç var ve bir an için kendimi yine koltuğun üzerinde buluyor ve farkındalığımın parmaklarını tenimin eldivenine geçiriyorum. Ve biliyorum ki istersem bu parmağımı oynatabilir veya o gözümü kırpabilirim – eğer istersem tabii. Ama ben hareket etmek istemiyorum. Hareket etmeyeceğim!

Bekliyorum, kendimi açık tutuyorum, bu deneyin bir şeyler ifade ettiği kişilere karşı eylemsizim. Charlie, zihnimin üst perdesini yırtmamı istemiyor. Charlie benim bu perdenin ötesinde ne olduğunu bilmemi istemiyor.

Tanrı'yı görmekten mi korkuyor?

Yoksa hiçbir şey görmemekten mi?

Burada öylece yatmış beklerken, öyle bir an geliyor ki, kendi *içimdeki ben* oluyorum ve yine bedenimle veya duyumsamalarımla ilgili tüm sezilerimi kaybediyorum. Charlie beni kendime doğru çekiyor. İçe doğru, görmeyi beceremeyen gözümün merkezinde kendisini çok yapraklı bir çiçeğe dönüştüren kırmızı noktaya bakıyorum – bu, benim bilinçaltımın özünün derinlerinde yatan pırıl pırıl, anafora kapılmış gibi dönen, ışıldayan bir çiçek...

Büzülüyorum. Bu, bedenimdeki atomların birbirine yaklaşması ve daha yoğunlaşması gibi bir şey değil, bir tür füzyon – yani, özümdeki atomların mikro kozmosa karışması. Bir anda büyük bir ısı yayılacak ve gözleri kamaştıran dayanılması güç bir ışık oluşacak – cehennem içinde cehennem gibi – ama ben ışığa değil sadece çokluktan tekliğe doğru geçerken kendisini çoğaltmayan ve bölünmeyen o çiçeğe bakıyorum. O yanardöner çiçek bir an için, bir ipin ucunda fırıl fırıl dönen altın bir diske ve sonra da döne döne giden gökkuşağı baloncuklarına dönüşüyor ve nihayet ben tekrar her şeyin sessiz ve karanlık olduğu bir mağarada buluyorum kendimi. Islak labirentte beni tutacak... Beni kucaklayacak... Beni *kendi* içine çekecek o birini arayarak yüzüyorum.

Yeniden başlayabileyim diye...

Ve o özün içindeki ışığı yeniden görüyorum, mağaraların en karanlık olanının içinde – teleskopun ters tarafından bakarmış gibi – şimdi minicik ve çok uzaktaymış gibi görünen bir açıklık var. Parlak, göz kamaştırıcı ve yanardöner bir ışık bu... Ayrıca çok yapraklı o çiçeği de (bu, bilinçaltının girişine yakın bir yerde yüzer gibi süzülen, döne döne giden bir lotus) görüyorum. Eğer geri dönmeye ve içindeki ışığa kendimi atma cesaretim olursa, o mağaranın girişinde yanıtı bulacağım.

Ama henüz değil!

Korkuyorum. Hayattan veya ölümden veya hiçlikten değil, hiç var olmamışım gibi o ışığı harcamış olmaktan korkuyorum. Ve o açıklığın arasından süzülürken, beni mağaranın ağzına doğru güçlü dalga hareketleriyle ittiren çevremdeki o baskıyı hissediyorum.

O açıklık öylesine küçük ki! Arasından geçemem!

Ve aniden, bir güç beni duvardan duvara fırlatıyor ve gözlerimi patlatacak kadar aydınlık olan bir yere gelene kadar o açıklığın içinden beni itiyor. Bir kez daha, biliyorum ki kabuğumu kırıp o kutsal ışığa kavuşacağım. Ama bu benim dayanabileceğimden fazla. Şimdiye kadar bilmediğim türde bir acı çekiyorum. Üşüyorum, midem bulanıyor ve başımın üzerinde, sanki binlerce kuş kanat çırpıyormuş gibi müthiş bir uğultu var. Gözlerimi açıyorum, ama ışık o kadar yoğun ki, hiçbir şey göremiyorum. Ellerimle havayı kamçılıyorum, titriyorum ve çığlık atıyorum.

*

Bir elin beni sertçe ve ısrarla sarsmasıyla kendime geldim. Bu Dr. Strauss idi.

Ben onun gözlerinin içine bakınca, “Tanrıya şükürler olsun,” dedi. “Beni çok endişelendirdin.”

Başımı merak etmeyin der gibi salladım. “İyiyim.”

“Sanırım bugünlük bu kadar yeter.”

Ayağa kalktım ve uzaklık ve derinlik duygumu kaynana kadar ayakta sallandım. Oda gözüme çok küçük görünüyordu. “Sadece bugünlük değil,” dedim. “Sanırım bundan böyle seanslara katılmayacağım. Bu gördüklerimi tekrar görmek istemiyorum.”

Keyfi kaçtı ama beni ikna etmeye çalışmadı. Şapkamı ve paltomu alıp dışarı çıktım.

Ve şimdi – alevlerin arkasındaki kaya çıkıntısının üzerindeki gölgelerde Eflatun benimle alay ediyor:

“... mağaradaki adamlar ona bakıp, gözleri olmadan yukarı çıktı ve gözleri olmadan geri geldi diyecekler...”

Ekim 5 – Oturup bu raporları teybe almak zor bir iş ve makine çalışırken zihnimi toparlayamıyorum. Gün boyu bu işi yapmayı erteliyorum, ama bunun ne kadar önemli olduğunu ve yapmam gerektiğini de biliyorum. Kendi kendime, oturup bir şeyler yazmazsam – herhangi bir şey – yemek yemeyeceğim dedim.

Profesör Nemur bu sabah yine beni çağırdı. Daha önce aldığım testlere benzeyen bazı testler için laboratuvara gitmemi istedi. Önce bunun doğru bir şey olduğunu düşündüm, çünkü ne de olsa bana hâlâ bu iş için para ödüyorlardı ve kayıtların eksiksiz olması gerekiyordu, ama Beekman’a gelip de Burt’ün verdiği testleri alınca, bu işin bana fazla geleceğini anladım.

İlk test kağıt üzerinde kalemle yapılan labirent testiydi. Bu testi kolaylıkla çözmeden önceki halimi ve Algernon’a karşı yarıştığım günleri hatırladım. Şimdi bu testi çok daha uzun bir sürede çözebildiğimi görüyordum. Burt test kağıdını almak için elini uzattığında, kağıdı parçalayıp çöp sepetine attım.

“Bu kadar,” dedim “Bu labirentte koşmaktan yoruldum. Şimdi çıkmaz bir sokaktayım ve söylenebilecek tek şey bu.”

Kaçarım diye korkuyordu, o yüzden beni yatıştırmaya girişti. “Tamam, Charlie. Rahat ol.”

“Ne demek istiyorsun ‘rahat ol’ derken? Bunun nasıl bir şey olduğunu sen bilemezsin.”

“Haklısın, ama tahmin edebilirim. Hiçbirimiz buna bayılıyor değiliz.”

“Sempatini kendine sakla. Şimdi beni rahat bırak.”

Utanmıştı, aslında onun bir suçu yoktu, ona karşı kaba davranan bendim. “İşi yüzüme gözüme bulaştırdığım için üzgünüm,” dedim. “İşler nasıl gidiyor? Tezini bitirdin mi bari?”

Evet der gibi başını salladı. “Şubat ayında doktoramı alıyorum.”

“Aferin sana.” Ona kızgın olmadığımı göstermek için omzuna bir şaplak attım. “Çalışmaya devam et. Eğitim gibisi var mı? Bak, biraz önce söylediklerimi unut. İstediğin başka bir şey varsa, onu da yaparım. Sadece labirent testleri olmasın – o kadar.”

“Şey, Nemur bir Rorschach istiyordu.”

“Derinlerde ne olup bittiğini anlamak için mi? Orada ne bulmayı umuyor ki?”

Üzgün görünmüş olmalıydım, çünkü hemen geri adım attı. “Onu yapmak zorunda değiliz. Sen gönüllü olarak buradasın. Eğer istemezsen–”

“Tamam, tamam. Yapalım. Kartları dağıt. Ama bana ne bulduğunu söyleme.”

Söylemesi de gerekmiyordu.

Rorschach testini, kağıtlarda ne gördüğünün değil, onlara nasıl tepki verdiğinin önemli olduğunu bilecek kadar iyi biliyordum. Oradaki şekilleri bütün olarak mı, parçalar halinde mi, yoksa sadece hareketsiz duran figürler olarak mı görüyordun, renkli noktalara dikkat ediyor muydun, yoksa onları yok mu sayıyordun, aklına çok fikir geliyor muydu, yoksa birkaç basmakalıp yanıtla işi geçiştiriyor muydun...

“Bu test geçerli değil,” dedim. “Senin ne aradığını biliyorum. Zihnimle ilgili belirli bir resim yaratmak için ne tür yanıt vermem gerektiğini de... Bütün yapmam gereken...”

Başını kaldırıp bana baktı, ne söyleyeceğimi bekleyerek.

“Bütün yapmam gereken...”

O anda başıma bir yumruk yemiş gibi oldum. Ne yapmam gerektiğini hatırlamıyordum. Zihnimin karatahtasında yazılı olan her şeyi apaçık görmek ama iş onları okumaya gelince bir bölümünün silindiğini, geri kalanının da bir anlam ifade etmediğini fark etmek gibi bir şeydi bu...

Önce inanmak istemedim. Kartları panik içinde inceledim, öyle hızlı tarıyordum ki boğulacak gibi olmuştum. Kendilerini belli etsinler diye, içimden mürekkep lekelerini parçalamak geliyordu. O lekelerin içinde bir yerlerde kısa bir süre önce bildiğim yanıtlar yatıyordu. Aslında lekelerin içinde değil, zihnimin onlara şekil ve anlam verecek ve benim mührümü üzerlerine basacak olan bölümünde yatıyordu bu yanıtlar.

Ve ben testi yapamadım. Ne söylemem gerektiğini hatırlayamadım. Hepsi kaybolup gitmişti.

“Bu bir kadın...” dedim, “... Dizlerinin üzerine çökmüş, yerleri siliyor. Yani – hayır – bu elinde bıçak tutan bir erkek.” Ve bunları söylerken, ne söylediğimin farkına vararak başka bir yöne doğru kaymaya çalıştım. “İki kişi bir şeyi çekiştiriyor... Oyuncak bebek gibi bir şeyi... Her biri bir taraftan çekiştiriyor, bebek neredeyse ortadan bölünecek ve – hayır! – yani, bebeğin bir pencereden birbirine bakan iki yüzü var, ve–”

Kartları masanın üstünden süpürerek ayağa kalktım.

“Artık test mest yok. Daha fazla test almak istemiyorum.”

“Tamam, Charlie. Bugünlük burada bırakalım.”

“Bugünlük filan değil. Buraya bir daha gelmeyeceğim. Bende geri kalan neye ihtiyacınız varsa, ilerleme raporlarından elde edebilirsiniz. Bu labirentlerde koşturmaktan yoruldum. Artık bir kobay değilim. Sizin için yeterince çalıştım. Şimdi artık yalnız bırakılmak istiyorum.”

“Tamam, Charlie. Anlıyorum.”

“Hayır, anlamıyorsun, çünkü bu senin başına gelen bir şey değil ve beni kimse anlayamaz. Seni suçluyor değilim. Senin yapman gereken bir işin var ve alman gereken bir doktoran... ve – ah, evet, bana söyleme, sen bu sevgisiz kalmış insanlığın içinde senin de olduğunu biliyorum, ama senin de yaşanacak bir hayatın var ve biz ikimiz aynı düzeydeki iki insan değiliz. Ben yukarıya doğru tırmanırken senin bulunduğun katı geçtim ve şimdi de aşağı inerken geçiyorum ve bu asansöre bir kez daha bineceğimi hiç sanmıyorum. Onun için, istersen seninle hemen burada ve şimdi vedalaşalım.”

“Konuşman gerekmez mi, örneğin Dr.–”

“Benim için sen herkese veda et, olur mu? Onların hiçbiriyle tekrar yüz yüze gelmek istemiyorum.”

Başka bir şey söylemesine veya beni durdurmaya çalışmasına fırsat vermeden, laboratuvardan çıktım, aşağıya giden asansörü yakaladım ve Beekman’dan son kez ayrıldım.

Ekim 7 – Strauss bu sabah beni yeniden görmeye çalıştı, ama kapıyı açmadım. Şimdi kendi başıma kalmak istiyorum.

Birkaç ay önce okuduğunuz ve keyif aldığınız bir kitabı elinize alıp da, hiçbir şey hatırlamadığınızı fark etmek çok tuhaf bir duygu... Milton’ın ne kadar muhteşem olduğunu düşündüğümü hatırlıyorum. *Kayıp Cennet*’i elime aldığımda sadece Adem ile Havva’yı ve Bilgi Ağacı’nı hatırlıyordum, ama bunların ne anlama geldiğini çıkaramıyordum.

Ayağa kalkıp gözlerimi kapadım ve Charlie’yi – kendimi – gördüm. Altı veya yedi yaşlarındaydı, önünde bir ders kitabı masada oturmuş, okumaya çalışıyor, annesinin – annemin – yanında, sözcükleri durmadan tekrar ediyordu...

“Bir daha dene.”

“*Jack’e bak. Jack koşuyor. BakJack bak.*”

“Hayır! *Bak* Jack *bak,* değil! *Koş* Jack *koş,* olacak!” Bir yandan da yerleri ovmaktan kabalaşmış parmağıyla sözcüklerin üstüne basıyor.

“*Jack’e bak. Bak Jack koşuyor. Koş Jack bak.*”

“Hayır! Hiç gayret göstermiyorsun. Yeniden yap.”

Yeniden yap... Yeniden yap... Yeniden yap...

“Çocuğu rahat bırak. Onu korkutuyorsun.”

“Öğrenmesi gerek. Derslere kendisini vermeyecek kadar tembel.”

Koş Jack koş... Koş Jack koş... Koş Jack koş... Koş Jack koş...

“O diğer çocuklar kadar hızlı öğrenemiyor. Ona zaman tanıman gerek.”

“O normal. Onun hiçbir sorunu yok. Sadece tembel o. Öğrenene kadar canını çıkaracağım onun.”

Koş Jack koş... Koş Jack koş... Koş Jack koş... Koş Jack koş...

Sonra başını masadan kaldırıyor, o anda Charlie’nin gözlerinden kendimi görür gibi oluyorum. Elimde *Kayıp Cennet* var ve ikiye bölmek ister gibi, kitabın cildini iki elimle bastırarak kırmakta olduğumu fark ediyorum. Arka kapağı koparıyorum, birkaç sayfayı yırtıyor, onları ve kitabı odanın kırık plakların durduğu köşesine fırlatıyorum. Kitabı ve ne söylediklerini anlamadığım için bana gülen, yırttığım o beyaz dillerini orada yatarken bırakıyorum.

Öğrenmiş olduğum şeylerin hiç olmazsa bazılarını aklımda tutmaya çalışmalıyım. Lütfen Tanrım, onların hepsini elimden alma.

Ekim 10 – Genellikle geceleri yürüyüşe çıkıyor ve şehirde aylak aylak dolaşıyorum. Neden öyle yaptığımı bilmiyorum. İnsan yüzü görmek için sanırım. Dün gece nerede yaşadığımı hatırlayamadım. Bir polis memuru alıp beni eve götürdü. Bunları daha önce de – uzun zaman önce – yaşamış olduğum gibi tuhaf bir his var içimde. İçimden bunları yazmak gelmiyor ama kendime bütün dünyada bunları yaşayan ve anlatabilecek durumda olan tek kişinin ben olduğumu söylüyorum.

Yürümek yerine havada süzülüyordum, hiçbir yer çok net ve berrak değildi, sanki her şeyin üzeri gri bir örtüyle kaplıydı. Bana neler olduğunu biliyorum, ama elimden bir şey gelmiyor, yapabileceğim bir şey yok. Yürüyorum veya kaldırımın üzerinde durup insanların gidip gelmesini izliyorum. Bazıları dönüp bana bakıyor, bazıları ise ilgilenmiyor ama kimse bir şey söylemiyor – sadece bir gece bir adam yanıma gelip bir kız isteyip istemediğimi sordu. Beni bir yere götürdü. Önce on dolar istedi, parayı ona verdim, ama adam ortadan kayboldu ve bir daha geri gelmedi.

Sonra, ne kadar aptal olduğumu hatırladım.

Ekim 11 – Bu sabah evime geldiğimde Alice’i koltuğun üzerinde uyurken buldum. Her yer temizlenmişti ve ilk başta yanlış yere girdiğimi sandım, ama sonra odanın köşesindeki kırık plaklara, yırttığım sayfalara ve basılı notalara dokunmamış olduğunu fark ettim. Yürürken zemin gıcırdadı, o da uyandı ve bana baktı.

“Merhaba,” dedi. “Amma da gece kuşusun.”

“Gece kuşu filan değilim. Daha çok, nesli tükenmiş bir kuşum. Aptal bir Dodo kuşu. Buraya nasıl girdin?”

“Yangın merdiveninden. Fay’in evinden. Seni sormak için onu aradım, o da seni merak ettiğini söyledi. Tuhaf davranıyormuşsun – apartmanda sorun yaratıyormuşsun. O yüzden gelip bir kendimi göstereyim dedim. Ortalığı biraz düzelttim. Umarım senin için bir sakıncası yoktur.”

“Sakıncası var... Hem de çok. Kimsenin buralara gelip de bana acımasını istemiyorum.”

Saçını taramak için aynanın önüne geçti. “Buraya sana acıdığım için gelmedim. Kendime acıdığım için geldim.”

“Bu ne anlama geliyor?”

“Herhangi bir anlama gelmiyor,” diye omuzlarını silkti. “Öyle, işte – şiirlerde olduğu gibi... Seni görmek istedim.”

“Hayvanat bahçesinde bir sorun mu var?”

“Bırak şimdi bunları, Charlie. Benimle düello yapma. Beni gelip al diye çok uzun bir süre bekledim. Sonunda, ben sana gelmeye karar verdim.”

“Neden?”

“Çünkü hâlâ vaktimiz var. Ve ben bu süreyi seninle geçirmek istiyorum.”

“Bu bir şarkı sözü mü?”

“Charlie, lütfen bana gülme.”

“Gülmüyorum. Ama ben artık kimseyle vakit geçirecek durumda değilim – sadece kendime yetecek kadar vaktim var.”

“Tamamen kendi başına kalmak istediğine inanamıyorum.”

“Ama öyle istiyorum.”

“Ara vermeden önce birlikte biraz vakit geçirmiştik. Konuşacak konularımız vardı, birlikte yapabildiğimiz şeyler vardı. Çok uzun süreli olmadı belki ama güzeldi. Bak, başına bunların gelebileceğini biliyorduk. Bu bir sır değildi. Ben bir yere gitmedim, Charlie. Seni bekliyordum. Şimdi, seninle hemen hemen aynı düzeydeyiz, değil mi?”

Birden odanın içinde fırtına gibi esmeye başladım. “Bu delice bir şey... Olsun diye dört gözle bekleyebileceğimiz hiçbir şey yok. Ben geleceği düşünemiyorum – sadece geçmişi düşünebiliyorum. Birkaç ay, hafta, gün içinde – lanet olsun, bunu kim bilebilir ki – Warren’a geri gideceğim. Oraya giderken de mi arkamdan geleceksin?”

“Hayır,” diye kabul etti, “seni belki de orada ziyaret bile etmeyeceğim. Sen Warren’a gittikten sonra, seni unutmak için elimden geleni yapacağım. Başka türlü davranacakmışım gibi rol yapamam. Ama sen gidene kadar, ikimizin de yalnız kalması için bir neden yok.”

Bir şey söylememe fırsat vermeden beni öptü. Koltukda yanımda otururken

bekledim. Başını göğsüme yaslamıştı, buna rağmen bana o panik hissi gelmedi. Alice bir kadındı, ama belki de Charlie bu kadının annesi veya kardeşi olmadığını şimdi anlıyordu.

Bir krizi atlatmış olmanın verdiği rahatlıkla, derin bir nefes aldım çünkü beni tutan bir şey kalmamıştı artık. Korkmanın veya korkuyormuş gibi davranmanın zamanı değildi, çünkü başka hiçbir kişiyle Alice'le olduğu gibi olmayacaktı. Bütün engeller ortadan kalkmıştı. Onun bana verdiği ip yumağını çözmüş ve beni beklemekte olduğu labirentin içinde yolumu bulmuştum. Onu bedenimden daha çok seviyordum.

Aşkın gizemini anladığımı söyleyemem, ama bu yaşadığım şey, bir kadının bedenini kullanmanın da ötesindeydi. Dünyanın yukarılarına kaldırılmak, korkuyu ve ıstırabı aşmak ve kendimden daha büyük olan bir şeyin parçası olmaktı bu. Kendi zihnimin karanlık hücresinden çıkarılmış ve başka birisiyle bir bütün haline getirilmiştim – o gün terapi seansında yaşadığıma benzer bir deneyimdi bu. Evrenin dışına – evrenin ötesine – doğru attığım ilk adımdı, çünkü evrenle birlikte ve onun içinde, insan ruhunu yeniden yaratmak ve sonsuza dek yaşatmak için Alice'le birleşmiştik. Dışa doğru infilak ederek genişliyor, sonra büzülerek içe doğru biçimleniyorduk. Bu varoluşun – gece ve gündüz nefes alıp vermenin ve kalp atışlarının – ritmiydi ve bedenlerimizin ritmiyle birleşip zihnimde yankı buluyordu. Her şey o terapi seansında gördüğüm ve yaşadığım gibiydi. Zihnimdeki o gri, kasvetli örtü kalkmış ve beynimin içine deler gibi bir ışık girmişti (ışığın insanın gözlerini kör etmesi ne kadar tuhaf!) ve bedenimi özümseyen o muhteşem denizin içinde tuhaf bir şekilde vaftiz edilmiş, yıkanmıştım. Benim bedenim vermenin, onunki ise almanın verdiği zevkle titremişti.

İşte, tam böyle sevmiştik birbirimizi, gece sessiz bir gündüze dönüşene kadar. Onun yanında yatarken, fiziki aşkın, birbirimizin kollarında olmanın ve bir şeyler alıp vermenin ne kadar önemli olduğunu görebiliyordum. Evren infilak ediyordu, her bir zerrecik birbirinden koparak – bir bebeğin annesinin rahminden koptuğu, dostların birbirinden ayrıldığı ve herkesin kendi yoluna koyulup hedef kutusu olan ölümün kucağına doğru tek başına gittiği gibi – bizi karanlık ve yalnız bir mekana fırlatıyor, bizi sonsuza dek birbirimizden ayırıyordu.

Bu birbiriyle kaynaşmanın ve birbirini tutmanın denge ağırlığıydı. Bir gemideki insanlar bir fırtına esnasında nasıl ki denize düşmemek için birbirlerinin ellerine yapışırlarsa, bedenlerimiz de hiçliğe doğru süpürülmemek için beşer zincirinin bir halkasını oluşturmak üzere birleşmiş ve kaynaşmıştı.

Uykuya dalmadan az önce, bunun Fay'le birlikte nasıl olduğunu hatırlayarak gülümsedim. Çok kolay olmasına şaşmamak gerekirdi, çünkü onunla yaşadığım

sadece fiziksel bir olaydı. Ama Alice'le olan gizemin ta kendisiydi.

Eğilerek onun gözlerinin üzerinden öptüm.

Alice şimdi benimle ilgili olan her şeyi biliyor ve birlikteliğimizin kısa süreli olacağı gerçeğini kabul ediyor. Ona gitmesini söyleyeceğim vakit gitmeyi de kabul etti. Bunu düşünmek bile bana acı veriyor, ama bizim yaşadığımız, pek çok kişinin bütün ömürleri boyunca yaşadıklarından çok daha fazla.

Ekim 14 – Sabahları uyandığımda, nerede olduğumu ve burada ne yaptığımı bilmiyorum, ama sonra onun yanımda olduğunu görüyor ve hatırlıyorum. Bana bir şeyler olduğu vakit o bunu hissediyor ve evin içinde sessizce dolanıyor, kahvaltı hazırlıyor, ortalığı temizliyor veya hiçbir şey sormadan dışarı çıkıp beni kendimle baş başa bırakıyor.

Bu akşam birlikte bir konsere gittik, ama ben sıkıldım ve yarısında kalkmak zorunda kaldık. Dikkatimi fazla odaklayamıyorum artık. Bu konsere de Stravinsky'yi sevdiğim için gitmiştim ama artık onun için bile sabrım yok.

Alice'in burada benim yanımda olmasının tek kötü tarafı, mücadele etmek gerektiğini hissetmem. Zamanı durdurmak, kendimi bu zeka düzeyinde dondurmak ve Alice'in gitmesine asla izin vermemek istiyorum.

Ekim 17 – Neden hatırlayamıyorum? Bu miskinliğe karşı koymaya çalışmalıyım. Alice günlerce yataktan çıkmadığımı, kim ve nerede olduğumu bilmediğimi söylüyor. Sonra her şey geri geliyor, onu tanıyorum ve neler olup bittiğini hatırlıyorum. Bu bir tür bellek kaybı fügü... İkinci çocukluk semptomları – nasıl diyorlar? – bunaklık mı? Onun yavaş yavaş geldiğini görebiliyorum.

Her şey aslında o kadar haince mantıklı ki, zihindeki tüm işlemlerin hızlanmasıyla ilgili bir durum bu. Çok süratle çok şey öğrenmiştim ve şimdi de zihnim aynı hızla kötüleşiyor. Buna izin vermesem ne olur? Onunla kavga etsem? Warren'daki onca insanı bir düşünün. Onların bomboş gülümsemelerini, yüzlerindeki anlamsız ifadeleri ve herkesin onlara gülmesini...

Küçük Charlie Gordon pencereden bana bakıyor – bekliyor. Lütfen. Yine olmasın bu...

Ekim 18 – Yakın tarihlerde öğrendiğim şeyleri unutuyorum. Bu durum, klasik kalıplara uyuyor gibi görünüyor, çünkü en son öğrendiklerim ilk unuttuklarım oluyor. Yoksa bu yeni bir kalıp mı? Bir bakıp araştırmam gerek.

Algernon-Charlie Efekti başlıklı yazımı yeniden okudum ve bunu kendim yazmış olmama rağmen, bana nedense başkası yazmış gibi geliyor. Çoğunu

anlamıyorum bile.

Ama neden bu kadar tedirginim? Hem de Alice bana o kadar iyi davranırken? Evi tertemiz ve düzenli tutuyor, eşyalarımı yerli yerine koyuyor, bulaşıkları yıkıyor, yerleri fırçalıyor. Bu sabah ona öyle bağırmamalıydım, çünkü onu ağlattım ve ben böyle olmasını istemiyordum. Ama o da, o kırık plakları, nota kağıtlarını ve kitabı yerden kaldırıp, düzenli bir şekilde o kutunun içine koymamalıydı. Öyle yapması beni çileden çıkardı. Kimsenin onların bir tekine bile dokunmasını istemiyorum. Onların bir köşede yığın halinde durmasını istiyorum. Onların bana geride neler bıraktığımı hatırlatmasını istiyorum. Kutuya bir tekme attım ve bütün içindekileri yere saçtım ve ona onları oldukları yerde bırakmasını söyledim.

Aptalca bir davranış bu... Bir sebebi de yok. Sanırım onun bunları saklamamı aptalca bulmuş olduğunu düşündüğüm ve aptalca bulduğunu bana söylememiş olması yüzünden ona kızdım. Ama o, bu davranışımın çok normal olduğunu söyledi, sürekli huyuma suyuma gidiyor ve tüm kaprislerime boyun eğiyor. O kutuyu görünce Warren'daki o çocuğu ve onun yaptığı o berbat lambayı hatırladım. Hepimiz nasıl da onun gönlünü yapmak için, çok harika bir şey üretmiş gibi davranmıştık...

Şimdi Alice'in bana yaptığı da aynı şeydi ve ben buna tahammül edemiyordum.

Yatak odasına gidip orada ağlayınca, kendimi kötü hissettim ve ona bütün hatanın bende olduğunu söyledim. Onun gibi iyi birini ben hak etmiyorum. Neden ona olan sevgimi sürdürmeye yetecek kadar kendime hakim olmayı beceremiyorum? Sadece yetecek kadar.

Ekim 19 – Motor sistemi aktivitem bozuldu. Sürekli tökezliyor ve elimdeki şeyleri yere düşürüyorum. Önce, bunun benden kaynaklandığını anlamadım. Alice'in eşyaların yerini değiştirdiğini düşündüm. Çöp sepeti hep ayağıma takılıyordu, sandalyeler de... Ve ben Alice'in onların yerini değiştirdiğini sanıyordum.

Şimdi anlıyorum ki, koordinasyonum kötüleşmiş. İşlerimi doğru yapabilmek için yavaş haraket etmem gerekiyor. Yazı yazmak da giderek zorlaşıyor. Neden durmadan Alice'e kabahat buluyorum ki? Ve o neden benimle münakaşa etmiyor? Bu beni daha da rahatsız ediyor, çünkü gözlerinde bir acıma ifadesi görüyorum.

Artık bana tek keyif veren şey TV. Günün çoğunu bilgi yarışmalarını, eski filmleri, pembe dizileri ve hatta çocuk programlarını ve çizgi filmleri seyrederek geçiriyorum. Sonra, elim varıp da televizyonu bir türlü kapatamıyorum. Gece

geç vakitlere kadar eski filmleri, korku filmlerini, geç vakit şovlarını izliyorum. Hatta televizyon kanalı kapanmadan önceki kısa vaazı ve arka planda bayrağımız dalgalanırken çalan ulusal marşı bile dinliyorum. Sonunda, kanalın ayar resmi çıkıyor ve küçük kare pencereden, kapanmayan gözüyle bana bakmaya başlıyor...

Hayata neden hep bir pencereden baktığımı bir anlasam...

Ve bütün programlar bittikten sonra, içimdeki çocuğa hitap eden ve hiçbir şekilde dürüst olmayan bu haysiyetsiz şeylerle zihnimi zehirlediğim için kendimden iğreniyorum, çünkü okumak, yazmak ve düşünmek için geriye o kadar az vakit kalıyor ki... Özellikle de, içimdeki çocuğun benim zihnimi geri almak istediğini çok iyi bildiğim için...

Bütün bunları biliyorum ama Alice bana vaktimi ziyan etmememi söylediğinde, sinirleniyorum ve beni yalnız bırakmasını söylüyorum.

Bana öyle geliyor ki, bu programları, düşünmekten kaçtığım ve fırını, annemi, babamı ve Norma'yı hatırlamak istemediğim için seyrediyorum. Ben geçmişle ilgili hiçbir şeyi hatırlamak istemiyorum.

Bugün korkunç bir şok yaşadım. Kendi yazımda neler yazdığımı görmek ve yazdıklarımı daha iyi anlayabilmek amacıyla, araştırmamda kullandığım Krueger'in Über Psychische Ganzheit adlı makalesinin bir kopyasını almıştım. Önce, gözlerimde bir sorun olduğunu sandım. Sonra artık Almanca okuyamadığımı fark ettim. Kendimi, bildiğim diğer dillerde de sınadım. Hepsi gitmişti.

Ekim 21 – Alice gitti. Bir bakayım hatırlayabilecek miyim? Sanırım, her şey onun böyle bir rezalet içinde, bu yırtık kitaplarla, kağıtlarla ve yerlerdeki kırık plaklarla birlikte yaşayamayacağını söylemesiyle başladı.

"Her şeyi olduğu gibi bırak," diye onu ikaz ettim.

"Neden böyle yaşamak istiyorsun?"

"Her şeyin benim onları koyduğum yerde olmasını istiyorum. Her şeyi bir bakışta görmek istiyorum. İçinde, göremediğin ve kontrol edemediğin bir şeylerin olmasının ve her şeyin parmaklarının arasından kayıp gitmesinin ne demek olduğunu sen bilemezsin."

"Haklısın. Sende olup biten şeyleri anlayabileceğimi zaten hiçbir zaman söylememiştim. Ne benim için fazla zeki olduğun vakit, ne de şimdi. Ama sana bir şey söyleyeyim. Sen ameliyat olmadan önce böyle değildin. Kendi pisliğinin içinde yuvarlanmıyordun ve kendine böyle acımıyordun. Zihnini gece gündüz televizyon karşısında zehirlemiyordun, insanlara şarlamıyor, onları terslemiyordun. Sende, sana saygı duymamıza neden olan bir şey vardı – evet, o

halinle bile. Sende hiçbir düşük zekalıda daha önce görmediğim bir şey vardı.”

“Deneyden dolayı pişmanlık duymuyorum.”

“Ben de, ama sen eskiden sahip olduğun bir şeyi kaybettin. Senin bir gülümsemen vardı...”

“Boş ve anlamsız bir gülümseme...”

“Hayır, sıcacık, gerçek bir gülümseme, çünkü sen insanların seni sevmesini istiyordun.”

“Ve onlar hep benimle dalga geçtiler, bana hep güldüler.”

“Evet, ama onların neden güldüğünü bilmesen de, güldüklerine göre seni seveceklerini düşünüyordun. Ve sen onların seni sevmesini istiyordun. Onlarla birlikte kendine güldüğünde bile bir çocuk gibi davranıyordun.”

“Özür dilerim ama içimden kendime gülmek artık hiç gelmiyor.”

Ağlamamak için kendisini güç tutuyordu. Sanırım ben onu ağlatmak istiyordum. “Belki de öğrenmek benim için o yüzden o kadar önemliydi. Böylece insanların beni sevmesini sağlayabilirdim. Dostlar edinebilirdim. İşte, bunlara gülünür, öyle değil mi?”

“Bu, yüksek zeka düzeyine sahip olmaktan daha öte bir şey.”

Bu beni öfkelendirdi. Muhtemelen onun nereye varmak istediğini anlamadığım için kızmıştım. Alice her geçen gün giderek daha muğlak oluyor ve ne demek istediğini açık açık söylemiyordu. Sürekli imalar yapıyordu. Hep dolaylı konuşuyor ve ne düşündüğünü benim anlamamı bekliyordu. Ve ben onu dinliyor ve söylediklerini anlamış gibi yapıyordum ama konuyu hiç takip edemediğimi anlamasından içten içe çok korkuyordum.

“Sanırım senin için gitme vakti geldi.”

Yüzü kıpkırmızı kesildi. “Henüz değil, Charlie. Henüz vakit gelmedi. Beni gönderme.”

“İşimi zorlaştırıyorsun. Beni artık çok aşan bazı şeyleri anlayabiliyormuşum ve yapabiliyormuşum gibi davranıyorsun. Beni zorluyorsun. Tıpkı annem gibi...”

“Bu doğru değil...”

“Yaptığın her şey bunu gösteriyor. Döküp saçtığın şeyleri toparlaman ve ortalığı temizlemen, beni yeniden okumaya teşvik edeceğini sandığın kitapları etrafta bırakman, yeniden düşünmemi sağlamak için haberlerden bahis açman... Sen önemli değil diyorsun ama yaptığın her şey yaşadıklarımızın ne kadar önemli olduğunu gösteriyor. Sen her zaman bir öğretmensin. Ben konserlere, müzelere veya yabancı filmlere gitmek veya beni hayat veya kendim hakkında düşünmeye zorlayacak hiçbir şey yapmak istemiyorum.”

“Charlie–”

“Sadece yalnız bırak beni... Ben kendim değilim. Paramparça oluyorum ve seni burada istemiyorum.”

İşte bu onu ağlatmaya yetti. Bugün öğleden sonra eşyalarını topladı ve gitti. Ev şimdi çok sessiz ve bomboş.

Ekim 25 **–** Kötüleşme artıyor. Daktiloyla yazmayı bıraktım. Koordinasyonum çok kötü. Bundan böyle bu raporları elle yazmak zorunda kalacağım.

Alice’in söylediklerini epeyce düşündüm ve aniden, eskileri unutsam da, okumaya ve *yeni* şeyler öğrenmeye devam edersem, zekamın bir kısmını muhafaza etmeyi başarabileceğim kafama dank etti. Şu anda aşağıya inen bir asansördeydim. Böylece durup beklediğim takdirde er geç en aşağıya kadar inecektim, ama yukarıya doğru koşarsam belki de ayrı yerde kalmam mümkün olabilirdi. Önemli olan şey, ne olursa olsun yukarıya doğru koşmaya devam etmekti.

O yüzden kütüphaneye gittim ve okumak için sürüyle kitap aldım. Kitapların çoğu benim için çok ağır ama umurumda bile değil. Okumaya devam ettiğim müddetçe, yeni şeyler öğreneceğim ve okumayı unutmayacağım. Benim için şu anda en önemli olan şey bu. Okumaya devam edersem, belki eski durumumu koruyabilirim.

Alice’in gittiği günün ertesinde Dr. Strauss geldi, sanırım Alice ona benden bahsetmiş olmalı. Benden sadece ilerleme raporlarını istediğini söyledi ama ben de ona onları sonra göndereceğimi söyledim. Onun buraya gelmesini istemiyorum. Ona benim için endişelenmesine gerek olmadığını, çünkü kendime bakamayacağımı düşündüğüm anda bir trene atlayıp Warren’a gideceğimi söyledim.

Vakit geldiğinde oraya tek başıma gitmek istediğimi de söyledim.

Fay ile konuşmayı denedim, ama onun benden korktuğunu seziyorum. Benim delirdiğimi sanıyor galiba. Dün gece eve yine birisiyle geldi – adam çok genç görünüyordu.

Bu sabah ev sahibesi Bayan Mooney bir tas tavuk suyuna çorba ve biraz da tavuk getirdi. Beni yoklamak ve nasıl olduğumu görmek istiyormuş. Ona, evde çok yemek olduğunu söyledim ama onları yine de bıraktı. Çok lezzetliydiler. Bana yemek getirmeyi kendisinin akıl ettiğini söyledi ama ben buna inanacak kadar aptallaşmadım henüz. Beni yoklamasını ve nasıl olduğuma bakmasını ona mutlaka ya Alice veya Strauss söylemiştir. Bayan Mooney İrlandalı aksanlı, yaşlı ve hoş bir kadın ve apartmanda oturanlar hakkında konuşmaya bayılıyor. Benim dairemde yerlerdeki rezaleti görünce de hiç sesini çıkarmadı. Sanırım, o açıdan

da onunla anlaşabilirim.

Kasım 1 – Son kez yazmaya cesaret ettiğimden beri bir hafta geçti. Vaktin nasıl geçtiğini hiç anlamıyorum. Bugün Pazar, onu biliyorum çünkü pencereden baktığımda insanların sokağın karşı tarafındaki kiliseye gittiklerini görebiliyorum. Bütün hafta boyunca yataktan çıkmamış olmalıyım ama Bayan Mooney'in birkaç kez yemek getirdiğini ve hasta olup olmadığımı sorduğunu hatırlıyorum.

Ben ne olacağım? Buralarda tek başıma kalıp pencereden dışarısını seyretmeyi ne kadar sürdürebilirim? Kendimi tutmalıyım. Bir şeyler yapmam gerektiğini kendime söyleyip duruyorum ama sonra unutuyorum veya yapacağımı söylediğim şeyleri yapmamak daha kolayıma gidiyor.

Kütüphaneden aldığım kitapların bazıları hala bende ama bazıları benim için çok ağır. Şu sıralarda birçok polisiye roman, eski zamanlarda yaşamış krallar ve kraliçelerle ilgili şeyler okuyorum. Kendisini şövalye zanneden ve yaşlı bir at ve bir dostuyla birlikte yola çıkan bir adamla ilgili bir roman okuyorum. Ama adam ne yaparsa yapsın, sonunda hep birileri onu dövüp canını yakıyor. Yeldeğirmenlerinin canavar olduğunu düşündüğünde olduğu gibi. Önce bu kitabın aptalca olduğunu düşündüm çünkü eğer deli değilse yeldeğirmenlerinin canavar olmadığını büyücü ve büyülü şato diye bir şey olmadığını anlardı ama sonra hatırladım ki bunun arkasında anlatılmak istenen başka birşey var. Hikayede açık açık anlatılmıyor sadece ima ediliyor. Başka anlama gelen şeyler de var yani. Ama bunların ne olduğunu bilmiyorum. Bu beni kızdırdı çünkü eskiden ben bunları biliyordum. Her gün okumaya ve yeni şeyler öğrenmeye devam ediyorum ve bunun işe yarayacağından eminim.

Bana neler olduğunu anlamaları için bundan önce bazı ilerleme raporlarını yazmam gerekiyordu. Ama yazmak bana daha zor geliyor. Basit sözcükler için bile sözlüğe bakmam gerekiyor ve bu da kendime öfke duymama neden oluyor.

Kasım 2 – Dünkü raporlarda sokağın karşı tarafındaki binanın alt katında oturan kadından bahsetmeyi unuttum. Geçen hafta onu mutfak penceremden görmüştüm. Adını bilmiyorum, üst tarafının nasıl göründüğünüde bilmiyorum ama her gece saat onbire doru banyo yapmak için banyosuna giriyor. Perdesini hiç çekmiyor ve ışıkları kapatırsam kurulanmak için çıktığında onun boynundan aşağısını olduğu gibi penceremden görebiliyorum.

Onu görmek beni heyecanlandırıyor, ama kadın ışıklarını kapatınca kendimi terkedilmiş ve yalnız hissediyorum. Keşke onun neye benzediğini görebilseydim, yani güzelini çirkinmi diye. Biliyorum bir kadını o şekilde

seyretmek doru değil ama kendimi engelleyemiyorum. Ayrıca benim onu seyrettiğimi bilmediğine göre ne farkederki.

Saat neredeyse onbir oldu. Onun banyo vakti geldi. Gidip seyretsem iyi olacak...

Kas 5 – Bayan Mooney beni çok merak etmiş. Bütün gün yatmam ve hiçbir şey yapmamam ona evden atmadan önce oğlunun halini hatırlatıyomuş. Boş gezenlerden hoşlanmıyomuş. Eğer hastaysam o zaman başkaymış ama tembellikten yapıyosam o zaman işe yaramaz biriymişim. Ona ben galiba hastayım dedim.

Hergün biraz okumaya çalışıyorum genellikle hikayeler ama bazende aynı şeyi tekrar tekrar okumam gerekiyo çünkü ne anlattığını anlamıyorum. Ve yazmakda zor bir şey. Bütün sözcükleri sözlükten bakmam gerek ama hep okadar yorgunumki.

Sonra aklıma geldi zor ve uzun sözcükler yerine sadece kısa olanları kullanayım diye. Bu insana zaman kazandırıyor. Dışarıda hava soğumaya başladı ama ben Algernonun mezarına hala çiçek koyuyorum. Bayan Mooney bir farenin mezarına çiçek koymak aptallık diyor ama ona Algernonun özel bir fare olduğunu söyledim.

Koridorun karşı tarafında oturan Fayi ziyaret etmeye gittim. Ama bana buradan git ve bir daha gelme dedi. Kapısına yeni bir kilit koymuş.

Kas 9 – Yine Pazar. Kendimi meşgul etcek bir şeyim kalmadı çünkü TV bozuldu ve bende onu tamir ettirmeyi unutuyorum. Kolejden gelen bu ayki çeki kaybettim sanırım. Hiç hatırlamıyorum.

Başım çok ağırıyor ve aspirininde pek faydası olmuyo. Bayan Mooney benim şimdi gerçekten hasta olduğuma inanıyo ve benim için çok üzülüyo. Birisi hasta olduğu vakit o çok muteşem bir kadın. Şimdi dışarısı çok soğuk olmaya başladı oyüzden iki kazak birden giyorum.

Yolun karşı tarafındaki bayan şimdi perdeyi çekiyo, oyüzden onu artık seyredemiyorum. Ne şans.

Kas 10 – Bayan Mooney beni görsün diye acayip bi doktor çağırmış. Ölücem diye korkmuş. Doktora okadarda hasta değilim dedim sadece bazen onu bunu unutuyorum. Bana arkadaşların ve ya ailenden birileri varmı diye sordu bende hayır hiç yok dedim. Ona bir zamanlar Algernon adında bir arkadaşım vardı ama o bir fareydi ve biz onunla yarış yapardık dedim. Bana tuhaf tuhaf baktı hani sanki ben deliymişim gibi.

Ona ben bir zamanlar dahiydim diyince gülümsedi. Bana sanki ben bir bebekmişim gibi konuştu ve Bayan Mooneye göz kırptı. Çok sinirlendim çünkü benle alay ediyodu ve gülüyodu ve ben onu dışarıya attım ve kapıyı kilitledim.

Sanırım neden kötü şansım olduğunu şimdi anladım. Çünkü tavşan ayağımı ve atnalımı kaybettim. Hemen yeni bi tavşan ayağı edinmeliyim.

Kas 11 – Dr Strauss bugün kapıya geldi Alicede geldi ama onlan içeriye almadım. Onlara dedimki kimsenin beni görmesini istemiyorum. Yalnız kalmak istiyorum. Sonra Bayan Mooney geldi yemek getirdi ve bana onların kirayı ödediğini ve yemek ve ne istersem alması için ona para verdiğini söyledi bende onların parasını artık kullanmak istemiyorum dedim. Oda bana para paradır dedi birisinin kirayı ödemesi gerek yoksa seni kapı dışarı etmek zorunda kalırım dedi. Sonrada dediki böyle aylak aylak dolaşacağına neden bir işe girmiyosun dedi.

Ben fırında yaptığım işten başka bişey yapmayı bilmiyorumki. Oraya gitmek istemiyorum çünkü onlar akıllı olduğum zamanları biliyolar ve belki bana gülerler. Ama para bulmak için başka ne yapcamı bilmiyorum. Ve herşeyi kendim ödemek istiyorum. Güçlüyüm ve çalışabilirim. Eğer kendime bakamassam ozaman Warrena giderim. Kimseden sadaka almaya niyetim yok.

Kas 15 – Eski ilerleme raporlarıma bakıyorum ama çok tuhaf bişey oluyor ve yazdıklarını okuyamıyorum. Bazı sözcükleri çıkarabilyorum ama onları anlayamıyorum. Onları ben yazdım sanırım ama iyi hatırlayamıyorum. Ezzaneden aldığım kitapları okumaya çalışırken çok çabuk yoruluyorum. İçinde güzel kızların resimleri olanları okurken deyil tabi. Onlara bakmayı seviyorum ama sonra komik rüyalar görüyorum. Bunlar hoş deyil. Onlardan bidaha almıycam. O kitapların birinde insana güç veren ve akıllı yapan sihirli bi tozdan bahsediliyo. Belki para gönderir kendim için biraz satın alırım.

Kas 16 – Alice yine kapıya geldi ama ona gitburdan seni görmek istemiyorum dedim. Ağladı ve bende ağladım ama onu içeriye almadım çünkü onun bana gülmesini istemiyorum. Ona artık senden hoşlanmıyorum dedim ve artık akıllı olmakda istemiyorum dedim. Bu doru deyil ama. Onu hala seviyorum ve hala akıllı olmak istiyorum ama gitsin diye öyle söylemek zorundaydım. Bayan Mooney bana Alicein kira için ve bana baksın diye biraz daha para getirdini söyledi. Bunu istemiyorum. Bir işe girmeliyim.

Lütfen... lütfen... okumayazmayı unutmayayım.

Kas 18 – Bay Donner ona gidip fırındaki eski işimi istedimde çok nazik

davrandı. Önce biraz kuşkuluydu ama ona bana olanları anlattım ve ozaman çok üzüldü ve elini omuzuma koydu ve Charlie dedi çok cesursun.

Aşşa inince ve eskiden oldu gibi tuvaleti süpürmeye başlayınca herkez bana baktı. Ve kendime dedimki Charlie eğer bunlar seninle alay ederlerse sakın kızma çünkü sen onların bizamanlar düşündüğün kadar akıllı olmadını hatırlıyosun. Ayrıca onlar bizamanlar senin arkadaşlarındı ve eğer sana gülerlerse bunun bi anlamı yok çünkü onlarda senden hoşlanıyolar.

Ben ayrıldıktan sonra orada çalışmaya gelen yeni adamlardan biri onun adı Meyer Klaus bana kötü bişey yaptı. Çiçek torbalarını yüklerken benim yanıma geldi ve hey Charlie dedi sen çok akıllı bir adammışsın – tam bir bilgi küpüymüşsün. Bana zekice bişey söylesene. Kendimi kötü hisetim çünkü söyleme şeklinden benle alay ettiği belli oluyodu. Oyüzden işime devam ettim. Ama yine yanıma geldi ve beni kolumdan tutup bi sıktı ve bana bağararak evlat sana konuştumda benim yüzüme bak dedi. Yoksa kolunu çıt diye kırarım ona göre dedi. Kolumu bi çevirdi çok canım yandı ve dediği gibi kırıcak diye korktum. Hem gülüyordu hemde kolumu büküyordu ve bende ne yapıcamı bilmiyodum. Öyle korkdumki ağlıycam sandım ama ağlamadım ve tuvalete gitmem gerektinden çok korkunç bişey oldu. Midem içimde dönüp duruyordu eğer hemen gitmessem sanki patlayacak gibiydi. Çünkü tutamayacaktım.

Ona lüften beni bırakın çünkü tuvalete gitmem gerek dedim ama o bana güllüyordu ve bende ne yapıcamı bilmiyodum. Oyüzden ağlamaya başladım. Bırak beni. Bırak beni. Ve sonra yapacamı yaptım hepsi pantolonuma aktı ve çok koktu ve ben ağlıyodum. Ozaman beni bıraktı irenmiş gibi yüzünü buruşturdu ve korkmuş gibiydi. Tanrı aşkına Charlie dedi sana bişey yapmak istemedim.

Ama sonra Joe Carp geldi ve Klausu gömleğinden bi yakaladı ve dediki onu rahat bırak seni alçak pislik dedi yoksa senin boynunu kırarım dedi. Charlie iyi bi adam ve kimse ona dokunamaz dokunursa bunun hesabını verir. Bende utandım ve temizlenmek ve giysilerini deyiştirmek için tuvalete koştum.

Geri döndümde Frankda ordaydı ve Joe ona anlatıyordu ve sonra Gimpy geldi ve onada anlattılar oda bu Klausu atalım dedi. Bay Donnere onu işten atmasını söylecekler. Onlara Klaus işten atılmasın dedim başka iş bulması zor onun karısı ve bir çocuğu var dedim. Ve ayrıca fırından atıldımda ben nekadar üzülmüştüm diye hatırladım. Klausa ikinci bir şans vermek gerek dedim çünkü artık bana kötü bişey yapamaz dedim.

Sonra Gimpy topal ayağının üzerinde hoplayarak geldi ve Charlie dedi eğer birisi sana bulaşırsa ve ya senden faydalanmak isterse beni ve ya Joeyu ve ya Franki bul ve biz ona haddini bildiririz dedi. Şunu bilki burda senin arkadaşların var ve bunu asla unutma. Ben teşşekürler Gimpy dedim. Bu benim içimi

rahatlattı.

İnsanın arkadaşı olmassı güzel bişey...

Kas 21 – Bugün budalaca bişey yaptım eskiden olduğu gibi artık Bayan Kinnianın yetişkinner sınıfında olmadımı unutum. Oraya gittim ve odanın arkasındaki eski sıramda oturdum ve o bana acayip acayip baktı ve bana sordu Charlie nerelerdeydin. Bende meraba bayan Kinnian dedim bugünkü dersime hazırım ama kullandımız kitapı kaybettim.

Ağlamaya başladı ve sınıftan koşarak çıktı ve herkez bana baktı ve ben onların epeycesinin benim eski sınıfımdaki kişiler olmadını farkettim.

Sonra birdenbire ameliyatla ilgili bişeyler hatırladım ve nasıl akıllı oldumu ve dedimki vay canına ben gerçekdende bir Charlie Gordon numarası çekmişim. Bayan Kinnian sınıfa dönmeden ben ordan ayrıldım.

İşte şimdi oyüzden dönmemek üzere burdan Warren Ev Okuluna gidiyorum. Bidaha hiç böyle bişey yapmak istemiyorum. Bayan Kiniannın bana acımasını istemiyorum. Biliyorum bana fırındaki herkez acıyo ve ben onuda istemiyorum oyüzden benim gibi insanların olduğu biyere ve kimsenin Charlie Gordon bi zamanlar dahiymiş ve şimdi bi kitap bile okuyamıyo ve iyi yazamıyo demiyceği biyere gidiyorum.

Artık okuyamasamda yanıma birkaç kitap alıyorum okuma eksersizleri yapıcam çok çalışıcam ve belkide amaliyyat olmadan ameliyattan önceki halimden az daha akıllı olabilirim. Kendime yeni bir tavşan ayağı aldım bide şans getiren penim var o sihirli tozdanda biraz var belki bunların faydası olur.

Bayan Kinnian eğer bunları okursanız lütfen bana acımayın. Sizinde dediğniz gibi hayatta bana akıllı olmak için ikinci bi şans verildi ve ben bunun için çok mutluyum çünkü bu dünyada var oldunu bile bilmedim bisürü şey örendim ve onları çok azda olsa görebildim için çok mutluyum. Aylemle ve kendimle ilgili bissürü şey örendim içinde mutluyum. Eskiden hiç aylem yok gibiydi ama onları hatırladım ve onları gördüm ve şimdi biliyorumki benim bi aylem varmış ve bende herkez gibi bi insanmışım.

Neden tekrar aptal oldum ve ya neyi yannış yaptım onu bilmiyorum. Belkide yeterli çaba göstermedim ve ya biri bana nazar deydirdi. Ama eğer çok çalışırsam ozaman belkide biraz daha akıllı olurum ve bütün sözcüklerin ne oldunu bilirim. Yırtık kaplı o mavi kitabı okurken kendimi nekadar iyi hisettimi azda olsa hatırlıyorum. Sonra gözlerimi kapatınca kitabı yırtan adamı görür gibi oluyorum ve o adam bana benziyo ama benden farklı gibi ve benim gibi konuşmuyo ama ben onun ben oldunu sanmıyorum çünkü sanki onu bi pencereden görüyo gibiyim.

Herne ise işte buyüzden akıllı olmak için çabalanmaya devam etmeliyim böylece belki kendimi yine öyle hisedebilirim. Bişeyler bilmek ve akıllı olmak güzel bişey ve keşke dünyadaki herbişeyi bilseydim diye düşünüyorum. Keşke diyorum şu anda tekrardan akıllı olabilsem. Eğer olabilseydim oturur durmadan okurdum.

Herne ise galiba bütün dünyada bilim için önemli bişey yapan tek aptal insan benim. Ben bişey yaptım ama ne yaptımı hatırlamıyorum. Ama ne yapmışsam Warrendakilere ve bütün dünyada benim gibi olan bütün insanlara yapmış sayılırım.

Elveda Bayan Kininan ve dr Strauss ve herkez...

Not: lütfen professör Nemura söyleyin insanlar ona güldüğünde öyle huysus olmasın ozaman daha çok arkadaşı olur. İnsanların sana gülmesine ses çıkarmassan daha kolay arkadaş bulursun. Gittiğim yerde benim çok arkadaşım olucak.

Not: lütfen eğer vaktiniz olursa Algernonun arka bahçedeki mezarına birkaç çiçek koyun olurmu.

[←1] Rorschach Testi: Deneklerin algılarını mürekkep lekelerini kullanarak analiz eden psikolojik bir test. (Çev. N.)

[←2] Binbaşılık: İngilizcedeki ‘majör’ sözcüğü hem binbaşı, hem de üniversitedeki uzmanlık alanlarını belirtmek için kullanılmaktadır. (Çev.N.)

[← 3] Mazel tov!: İbranice “tebrikler!” (Çev. N.)

Çok düşük bir IQ ile doğan Charlie, bilim adamlarının, zeka seviyesini artıracak deneysel ameliyatı gerçekleştirmeleri için kusursuz bir adaydır. Bu deney Algernon adındaki laboratuvar faresinde test edilmiş ve büyük bir başarı elde edilmiştir.

Ameliyattan sonra, Charlie'nin durumu günlüğüne yazdığı raporlarla takip edilmeye başlanır. İlk yazdığı raporlara çocuksu bir dil ve imla hataları hakimdir. Ve sonra ameliyat etkisini göstermeye başlar. Charlie artık, insanların kendisiyle dalga geçemeyeceğini ve bir sürü arkadaş edineceğini, aşık olduğu kadına açılabileceğini düşünür. Fakat zekası normalin çok üstüne fırladığından, çevresinde yadırganır, kıskanılır ve istemiş olduğu arkadaşları edinmekte yine başarısız olur ve yine yalnızdır...

Bu deney, son derece önemli bir buluş olarak görülüyordu, ta ki Algernon'da ani bir gerileme baş gösterene kadar... Acaba Charlie'de de aynı gerileme olacak mıydı?

ALGERNON'A ÇİÇEKLER, bugüne dek 27 dilde 30 ülkede yayınlandı, 5 milyon adetten fazla sattı. Prestijli Hugo ve Nebula ödüllerini kazandı.

ISBN: 978-605-4629-86-2

₺18.00